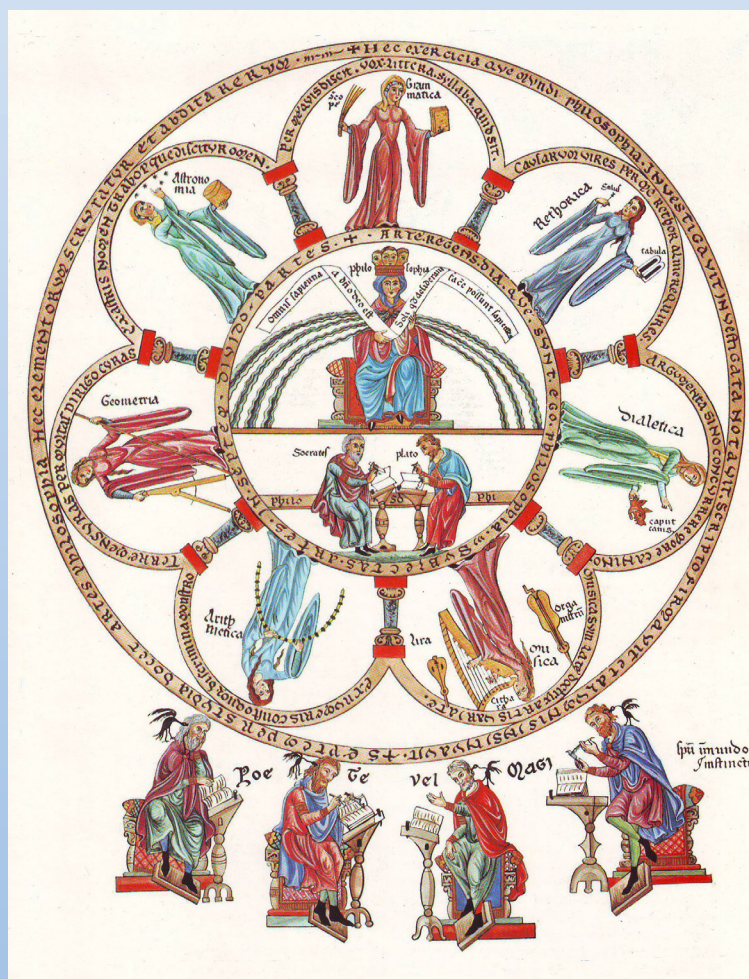

Casa Corpului Didactic Vâlcea

PRAXIS

REVISTĂ DE REFLECȚII PEDAGOGICE

Nr. 2

Editura Nova Didact
Râmnicu Vâlcea 2024

Revista Praxis

Colectivul de redacție

DIRECTOR:

Prof. Florentina-Adina DOBRETE

MEMBRI:

Prof. Valeria ȘANDRU

Prof. Dumitru CIOBANU

Ec. Varinia DUMITRANA

Bibliotecar Georgeta PURANU

Informatician Alexandru Constantin DĂSCĂLETE-BURTEA

GRAFICĂ COMPUTERIZATĂ:

Informatician Alexandru Constantin DĂSCĂLETE-BURTEA

LAYOUT:

Informatician Alexandru Constantin DĂSCĂLETE-BURTEA

COPERTĂ:

Informatician Alexandru Constantin DĂSCĂLETE-BURTEA

Autorii articolelor sunt responsabili pentru conținutul articolelor din revistă.

Editura NOVA DIDACT

Revista apare anual, fiind editată și publicată de Casa Corpului Didactic Vâlcea

ISSN 2821- 8663

ISSN – L 2821 – 8663

*Foto coperta : https://ro.wikipedia.org/wiki/Arte_liberale

**EDIȚIE ONLINE
AUGUST 2024**

ΡΓΑΧΙΣ

Cuprins

1.	<i>Strategii noi de învățare prin colaborare</i>	10
	Prof. Adina Florentina DOBRETE - director Casa Corpului Didactic, Vâlcea	
2.	<i>Educația nonformală</i>	12
	Prof. Valeria Șandru Colegiul Economic Râmnicu Vâlcea	
3.	<i>Abilitarea curriculară pentru educația timpurie</i>	14
	Prof. Săliște Mihael Grădinița cu Program Prelungit Nord 2 Râmnicu Vâlcea	
4.	<i>Abordarea integrată în învățarea științelor naturii</i>	16
	Prof. Înv. Primar. Onea Andreea-Bianca Școala Gimnazială „Anton Pann”, Râmnicu Vâlcea	
5.	<i>Activitatea de mentorat</i>	20
	Prof. învă. preșcolar Peche Alina-Marieta Grădinița cu Program Prelungit Nr. 14 Râmnicu Vâlcea, județ Vâlcea	
6.	<i>Rolul îndrumătorului de practică pedagogică în procesul didactic</i>	21
	Prof. Mihăilescu Alina Colegiul Național de Informatică „Matei Basarab” Râmnicu Vâlcea	
7.	<i>Practica pedagogică - factor important în crearea unui învățământ competitiv în Uniunea Europeană</i>	22
	Prof. Zamfir Lăcrămioara Liceul Tehnologic „Căpitan Nicolae Pleșoianu” Râmnicu Vâlcea	
8.	<i>Importanța strategiilor didactice interactive</i>	24
	Prof. Barbu Elena-Diana Liceul Sanitar „Antim Ivireanu”, Râmnicu Vâlcea	
9.	<i>Învățarea interactivă, strategie eficientă de implicare a elevului în actul instructiv – educativ</i>	25
	Prof. Becheru Cosmin Școala Gimnazială Dăești, Vâlcea	
10.	<i>Abordările transdisciplinare în orele de limba și literatura română</i>	27
	Prof. Becheru Ramona Florentina Liceul Tehnologic Forestier Râmnicu Vâlcea, Vâlcea	
11.	<i>Noile tehnologii educaționale - provocări în educație</i>	29
	Prof. Ceaușu Geta-Cristina Școala Gimnazială „Take Ionescu”, Râmnicu Vâlcea	
12.	<i>La chanson en classe de fle</i>	30
	Prof. Vană Ramona- Georgiana	
13.	<i>Digitalizarea educației – impact asupra sistemului de educație și formare</i>	31
	Prof. Ciochină Luisa-Ana Școala Gimnazială “Take Ionescu”, Râmnicu Vâlcea	
14.	<i>Pauza de stretching și de hidratare în timpul și după efectuarea temelor- exemplu de bune practici în rândul elevilor</i>	33

Prof. Clara Vadineanu

15. ***Colaborarea internațională pentru îmbunătățirea practicii pedagogice în Europa*** 35
Prof. înv. primar Cojocaru Daniela
Școala Gimnazială „Anton Pann” Râmnicu Vâlcea
16. ***Prévention de la violence -studiu de specialitate-*** 36
Prof. Dăncău Monica-Adriana
Școala Gimnazială „Anton Pann” Râmnicu Vâlcea
17. ***Tipuri de activități cuprinse în practica pedagogică*** 37
Prof. înv. preșcolar Deaconu Elena
Grădinița cu Program Prelungit Berislăvești, jud. Vâlcea
18. ***Cum alegi un produs? Exemplu de activitate de succes desfășurată la clasă*** 39
Prof. Diaconu Liudmila-Elena
Școala Gimnazială „Take Ionescu” Râmnicu Vâlcea
19. ***Copilul cu ADHD (Tulburarea de hiperactivitate și deficit de atenție)*** 40
Prof. dr. Dicu Sevastia Lizuca
Liceul de Arte “Victor Giuleanu”, Râmnicu Vâlcea
20. ***Violence in schools-studiu de specialitate-*** 43
Director Prof. Din Maria Andreea
Școala Gimnazială „Anton Pann” Râmnicu Vâlcea
21. ***Promovarea activităților de practică pedagogică – factor determinant al învățământului european*** 44
Prof. înv. primar Dogaru Nicuța Aura
Colegiul Național de Informatică „Matei Basarab” Râmnicu Vâlcea
22. ***Educarea capacității de autoevaluare la elevi*** 46
Prof. Învățământ primar Popescu Natalia-Alina
Colegiul Național de Informatică „Matei Basarab” Râmnicu Vâlcea
23. ***Conceptul de ecologie a învățării steam, o nouă abordare pedagogică la nivel european*** 47
Profesor înv. primar Rogoveanu Elena Corina
Colegiul Național „Mircea cel Bătrân” Râmnicu Vâlcea
24. ***Evaluarea centrată pe elev*** 48
Prof. Înv. Primar Tălmăciu Claudia
Colegiul Național de Informatică „Matei Basarab” Râmnicu Vâlcea
25. ***Exemple de bune practici: Școala Altfel*** 50
Prof. dr. Spiridon Rodica-Gabriela
Liceul Sanitar „Antim Ivireanu”, Râmnicu Vâlcea
26. ***Formarea cadrelor didactice prin practica pedagogică*** 51
Prof. Radu Laura-Elena
Colegiul Economic Râmnicu Vâlcea
27. ***Practica pedagogică, cheia formării eficiente a viitorilor profesori*** 52
Prof. Gherghinoiu Mihaela
Școala Gimnazială Nr. 13 Râmnicu Vâlcea
28. ***Importanța practicii pedagogice în formarea inițială*** 54
Prof. Feloiu Ramona Georgeta
Grădinița cu Program Prelungit Ostroveni 1 Râmnicu Vâlcea

29.	<i>Importanța relației dintre școală -bibliotecă</i>	55
	Bibliotecar Nicoleta Cherascu – Telițoiu Liceul „Preda Buzescu” Berbești	
30.	<i>Interdisciplinaritatea - soluție posibilă în organizarea modernă a învățământului</i>	56
	Prof. Amalia Istrate Colegiul Național „Alexandru Lahovari” Râmnicu Vâlcea	
31.	<i>Excursia - demers interdisciplinar de stimulare a elevilor pentru învățare</i>	58
	Prof. Lalu Mihaela Liceul Tehnologic „Ferdinand I”, Râmnicu Vâlcea Prof. Lalu Jany Colegiul Național „Mircea cel Bătrân”, Râmnicu Vâlcea	
32.	<i>Inovație în educație prin practica pedagogică: perspective europene</i>	60
	Prof. Înv. Primar Dianu Silvia Doina Școala Gimnazială „Nicolae Bălcescu”, sat Rotărăști	
33.	<i>Leadership și management educațional</i>	61
	Prof. Bălăceanu Gabriela Colegiul Național de Informatică „Matei Basarab” Râmnicu Vâlcea	
34.	<i>Activitate construită după modelul de interacțiune SCARF (model de bune practici)</i>	63
	Prof. Popescu Elena Prof. Popescu Claudia Grădinița cu Program Prelungit Nord 2, Râmnicu Vâlcea	
35.	<i>Promovarea educației pentru mediu și sustenabilitate în ciclul primar</i>	65
	Prof. Înv. Primar Anda Mihaela Manea Școala Gimnazială Nr. 49, București	
36.	<i>Efectele muzicii în viața noastră</i>	66
	Prof. Butollo Alina Liceul de Arte “Victor Giulanu”, Râmnicu Vâlcea, Vâlcea	
37.	<i>Metoda cubului și învățarea prin descoperire folosite la orele de informatică</i>	68
	Prof. Cataragă Stefania Issabella Colegiul Național „Alexandru Lahovari” Râmnicu Vâlcea	
38.	<i>Importanța activităților de practică pedagogică</i>	70
	Prof. Înv. Preșcolar Buleteanu Amalia Teodora Școala Gimnazială Nr 71, București, sect 2 Prof. Înv. Primar Buleteanu Maria Iuliana Liceul „George Țârnea ” Băbeni, jud. Vâlcea	
39.	<i>Importanța matematicii în educație</i>	71
	Prof. Duță Mihaela Școala Gimnazială „Anton Pann”, Râmnicu Vâlcea	
40.	<i>Metode folosite la orele de informatică</i>	72
	Prof. Pădurețu Emil Colegiul Național „Alexandru Lahovari” Râmnicu Vâlcea	
41.	<i>Metode moderne folosite la orele de fizică</i>	74
	Prof. Roxana Sasu Școala Gimnazială „Anton Pann” Râmnicu Vâlcea	

42.	<i>Dezvoltarea gândirii critice prin valorizarea strategiilor activ-participative</i>	77
	Prof. Mărgărita Elena Antoanela Școala Gimnazială „Anton Pann” Râmnicu Vâlcea	
43.	<i>Modele de metode moderne aplicate la ora de geografie</i>	79
	Prof. Mihaela Tudosoiu Școala Gimnazială „Anton Pann” Râmnicu Vâlcea	
44.	<i>Modele de metode moderne aplicate la ora de istorie</i>	80
	Prof. Daniel Tudosoiu Colegiul Național „Alexandru Lahovari” Râmnicu Vâlcea	
45.	<i>O Privire Asupra Educației Incluzive și a Elevilor cu Cerințe Educaționale Speciale (CES)</i>	83
	Prof. Ionică Iuliana Anișoara Profesor psihopedagogie specială C.Ș.E.I Băbeni-Vâlcea	
46.	<i>Metode interactive utilizate în procesul de învățământ</i>	85
	Prof. Andrei Simona Colegiul Național de Informatică „Matei Basarab” Râmnicu Vâlcea	
47.	<i>Impactul modelelor de bună practică asupra procesului educațional</i>	86
	Prof. Olariu Mariana Mirela Liceul Tehnologic de Turism Călimănești	
48.	<i>Teaching Listening Skills</i>	88
	Prof. Papa-Drăgulescu Nadia-Iuliana Colegiul Economic Râmnicu Vâlcea	
49.	<i>Practica pedagogică și rolul ei</i>	89
	Prof. Înv. Preșc. Mușat Ioana Roxana Grădinița cu Program Normal Rotărăști , com Nicolae Bălcescu , jud. Vâlcea	
50.	<i>Formarea și percepția educației ecologice de către elevi</i>	92
	Prof. Păușescu Ioana Consuela Colegiul Economic Râmnicu Vâlcea	
51.	<i>Practica pedagogică - pilon fundamental al învățământului de calitate</i>	93
	Prof. Albinaru Maria Corina Liceul Tehnologic de Turism din Călimănești	
52.	<i>Practica pedagogică, o necesitate a învățământului actual</i>	94
	Prof. Ganea Alexandru Marian Liceul Tehnologic “Justinian Marina” Băile Olănești	
53.	<i>Predarea creativă</i>	95
	Prof. Neamțu Aurelia Școala Gimnazială „Take Ionescu” Râmnicu Vâlcea	
54.	<i>Practica pedagogică în formarea viitorilor profesori</i>	97
	Prof. Înv. primar Ionescu Nicoleta Cristina Școala Gimnazială „Anton Pann” Râmnicu Vâlcea	
55.	<i>Pregătirea profesorilor pentru cariera didactică</i>	99
	Prof. Adrian Nicușor Savu Școala Gimnazială „Take Ionescu”, Râmnicu Vâlcea	
56.	<i>Proiecte Erasmus+ ,exemple de bune practici!</i>	101

- Prof. Marilena Matei
Colegiul Energetic Rm. Vâlcea - manager Acreditare Erasmus SCH
57. ***Promovarea activităților de practică pedagogică în învățământul modern*** 102
Prof. Militaru Maria Magdalena
Liceul „Gheorghe Surdu” Brezoi
58. ***Promovarea strategiilor de formare și integrare a elevilor cu cerințe speciale*** 103
Prof. Înv. primar Pop Roxana-Maria
Liceul „Gheorghe Surdu” Brezoi
59. ***Provocările educației în era digitală*** 105
Prof. învă. primar Elena Calonfira Popa
Școala Gimnazială „Anton Pann” Râmnicu Vâlcea
Prof. Leonard Constantin Săraru
Școala Gimnazială Frâncești
60. ***Activități cuprinse în practica pedagogică*** 106
Prof. învă. primar Pascu Luminița-Mihaela
Liceul Sanitar „Antim Ivireanu” Râmnicu Vâlcea
61. ***Modalități de stimulare a practicilor educaționale*** 108
Prof. Rizea Daniel
Liceul Tehnologic „Căpitan Nicolae Pleșoianu” Râmnicu Vâlcea
62. ***Securitatea rețelelor*** 109
Prof. Fârtășescu Paula
Liceul Sanitar „Antim Ivireanu” Râmnicu Vâlcea
63. ***Rolul profesorului - mentor în optimizarea practicii pedagogice*** 111
Prof. Înv. Primar Diana-Cristina Șerban
Colegiul Național de Informatică „Matei Basarab” Râmnicu Vâlcea
64. ***Învățarea prin joc: o abordare inovatoare pentru educația modernă*** 114
Luciu Ionuț-Eduard
Liceul „Gheorghe Surdu” Brezoi
65. ***Educația outdoor la grădiniță*** 116
Spafiu Andreea Nicoleta
Grădinița cu Program Prelungit Nr.1 Călimănești
66. ***Strategii motivaționale de implicare a elevilor în activitatea de predare-învățare (exemple de bune practici)*** 117
Prof. învă. primar Bradea Irina
Colegiul Național „Diaconovici-Tietz” Reșița
67. ***Storytelling în grădiniță*** 119
Tănăsioiu Alice
Grădinița cu Program Prelungit Nr.1 Călimănești
68. ***Tendințele didacticii postmoderne în școala contemporană*** 120
Prof. Diaconu Iulia
Școala Gimnazială „Take Ionescu” Râmnicu Vâlcea
69. ***Teorii pedagogice privind disciplina școlară*** 123
Prof. Căpățînă Maria-Magdalena
Școala Gimnazială Nr.4 Râmnicu Vâlcea

70. *Dezvoltarea stimei de sine și a încrederii prin intermediul sportului* 125
Profesor Todor Elena Daniela
Colegiul Energetic Râmnicu Vâlcea
71. *Familia și rolul ei în formarea educației* 127
Prof. Ungureanu T. Floarea
Școala Gimnazială „Șerban Vodă Cantacuzino” Călimănești
72. *Utilizarea tutorialelor în activitatea didactică* 129
Prof. Giuran Adriana
Liceul Tehnologic „Căpitan Nicolae Pleșoianu” Râmnicu Vâlcea

Strategii noi de învățare prin colaborare

Prof. Adina Florentina DOBRETE - director

Casa Corpului Didactic, Vâlcea

Masa rotundă (R. Kagan, 1990) este o tehnică de învățare prin colaborare care presupune trecerea, din mână în mână, a unei coli de hârtie și a unui creion, în cadrul unui grup mic. De exemplu, un membru al grupului notează o idee pe hârtie și o dă apoi vecinului său din stânga. Acesta scrie și el o idee și dă coala și creionul următorului. Metoda are și o variantă în care fiecare individ are un creion colorat - de altă culoare și numai coala este cea trecută din mână în mână. Această a doua variantă prezintă avantajul că îi obligă pe toți elevii să contribuie, în mod egal și, în plus, îi dă profesorului posibilitatea să identifice contribuția fiecăruia.

Cercul (R. Kagan, 1990) este forma orală a mesei rotunde. Fiecare membru al grupului contribuie cu o idee la discuție, în mod sistematic, de la dreapta la stânga.

Metoda creativă de grup "6-3-5" – pentru o problemă se emit soluții: fiecare membru din grup scrie 3 idei pe coala împărțită din start în 3 coloane și o dă colegului din dreapta, care scrie pe propria coală primele 3 idei ale sale apoi completează pe ale vecinilor ș.a.m.d.; grupurile au, de obicei câte 6 membri; 5 vine de la cele 5 rotații pe care le face fiecare foaie – se emit foarte multe idei.

Interviul în trei trepte

Aceasta este o tehnică de învățare prin colaborare (Kagan, 1990), în care partenerii se interviează reciproc, în legătură cu un anumit subiect. De exemplu, într-un grup de trei, elevul A îl interviează pe B, iar C înregistrează, în scris, aspectele principale ale discuției. După fiecare interviu rolurile se schimbă, permițându-li-se tuturor membrilor să răspundă la întrebări.

Într-un grup de patru, cele trei trepte pot fi următoarele: A îl interviează pe B, C pe D și apoi rolurile se schimbă în cadrul fiecărui grup, urmând ca, în final, în grupul de patru fiecare individ să rezume răspunsul partenerului.

Interviul în trei trepte poate fi inclus în orice tip de lecție, iar conținutul său poate să se refere la orice subiect. Se poate folosi, de exemplu, următoarea structură:

- Pentru a anticipa conținutul care urmează să se discute: „Ce aspecte legate de algoritmizarea exercițiului fizic ați dori să discutați?” Sau „Ce știți deja despre săritura în lungime?”
- Pentru a împărtăși din experiența personală sau pentru a exprima opinii: „Care sunt calitățile motrice pe care le cunoașteți? Enumerați trei.” Sau „Dacă ați putea alerga 5000 m, unde v-ați duce? Ce țară ați alege? Ce schimbări în dinamica predării ați face?”
- Pentru a rezuma ceea ce s-a predat în lecție: „Ce ați mai vrea să aflați în continuarea lecției de astăzi?” Sau „Care vi s-a părut cea mai semnificativă idee din lecție și de ce?” Sau „Ce veți face pentru a aplica ceea ce ați învățat azi?”
- Pentru a verifica tema: „Care au fost punctele cheie din exercițiul pe care l-ați avut de pregătit?” Sau „Care a fost cea mai interesantă parte a temei - sau cea mai dificilă?”
- Pentru a discuta diverse concepte: „Cum se preocupă familia voastră de problemele socioculturale, educative și care derivă din practicarea exercițiului fizic?” Sau „Cum ați rezolvat faptul că nu puteați sări mai mult la săritura în lungime de pe loc?”

Controversa academică

1. Profesorul pregătește pentru discuție una sau mai multe afirmații care pot da naștere cel puțin la două puncte de vedere diferite (strategie în cursa de alergare de rezistență, în meciul de fotbal, baschet etc).

2. Elevii sunt distribuiți în grupuri de patru.

3. În interiorul grupurilor, fiecărei perechi i se dă un punct de vedere pe care trebuie să-l apere.

4. Fiecare pereche face o listă de argumente în sprijinul acestui punct de vedere.

5. Perechile se despart temporar pentru a forma alte perechi, cu colegi care susțin același punct de vedere și își comunică unii altora argumentele găsite.

6. Elevii revin în perechile inițiale și își formulează poziția urmată de argumente: “Susținem că... pentru că X, Y, Z.”
7. Fiecare pereche își prezintă în felul acesta poziția, în timp ce perechea cealaltă ascultă și ia notițe.
8. Cele două perechi dezbat apoi problema.
9. (*Opțional*) Perechilor li se poate spune să schimbe pozițiile între ele și să reia pașii de la 4 la 8.
10. În sfârșit, elevii nu mai apără niciun punct de vedere, ci încearcă să ajungă la consens, în lumina celor mai bune argumente care au fost aduse în discuție.

Gândiți / lucrați în perechi / lucrați câte patru

1. Profesorul pune o întrebare sau propune o situație strategică.
2. Fiecare elev se gândește singur la răspuns.
3. Elevii formează perechi, fiecare vine cu soluția proprie și discută în continuare problema.
4. Perechile se alătură altor perechi pentru a discuta soluția.

Comerțul cu probleme

1. Profesorul ține o prelegere despre o situație de joc (Trebuie folosite activități de evocare adecvate).
2. Elevii sunt dispuși în perechi formate la întâmplare.
3. Perechile identifică patru sau cinci idei principale în prelegere.
4. Perechile se alătură apoi altor perechi pentru a discuta ideile principale și a clarifica anumite lucruri.
5. Fiecare pereche scrie apoi un set de întrebări sau o problemă pe care urmează s-o rezolve cealaltă pereche.
6. Cele două perechi se adună din nou și își pun întrebări una alteia sau își dau una alteia problemele pentru a le rezolva.
7. Cei patru elevi concluzionează ce au învățat din exercițiu.

Bibliografie

1. Lazăr V., *Noile tehnologii și impactul lor educațional*, în *Revista de pedagogie*, nr. 6, 1986;
2. Miron Ionescu, Ioan Radu, *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj Napoca, 2004.

Educația nonformală

Prof. Valeria Șandru

Colegiul Economic Râmnicu Vâlcea

Peer-education

Educația de la egal la egal este un „proces de învățare non-formală care oferă abilitare, încredere și independență tinerilor indiferent de originea lor” .

”Educația de la egal la egal are loc atunci când tinerii desfășoară activități informale sau organizate cu colegii lor, pe o perioadă de timp, pentru a-și dezvolta cunoștințele, abilitățile, credințele și atitudinile, permițându-le să fie responsabili pentru ei și pentru ceilalți și să creeze un spațiu în care să se poată simți bine, sigur și respectat.

Coaching

Coachingul este un parteneriat cu elevii într-un proces provocator și creativ care îi inspiră să își maximizeze potențialul personal și profesional.

Un coach (antrenorul) îți pune la dispoziție întreaga sa cunoaștere și instrumentele necesare cu ajutorul cărora să ajungi la rezultatele pe care ți le dorești! o hartă a călătoriei (care va fi strategia și planul de acțiune); cel mai rapid mijloc de transport spre rezultate (coaching-ul).

Atât coachingul, cât și mentoratul stimulează abilitățile individuale și lucrează la motivația angajaților pentru ca grupul să funcționeze mai bine.

Storytelling

A fost dintotdeauna o formă de artă educativă/ utilitară și o modalitate foarte puternică de expresie a spiritului uman.

Povestindu-și experiențe, oamenii au transmis informații și obiceiuri din tată-n fiu, au creat valori comune, au pus bazele identității morale și culturale, au mobilizat comunități, au făcut posibil schimbul de informații și progresul, au sensibilizat, s-au afirmat, au devenit populari, au câștigat recunoaștere și statut social privilegiat pentru ei înșiși sau pentru cei pe care i-au reprezentat.

Scriere creativă

Înseamnă a scrie orice sau despre orice, atât timp cât ceea ce scriem iese din tiparele și limitele pe care, de exemplu, le identificăm în jurnalism sau le găsim în tehnicile specifice scrierii literare.

Când scriem creativ ne punem la încercare creativitatea și asternem pe hârtie conexiunile pe care mintea noastră le poate face la acel moment, având ca

suport o idee, un cuvânt, o imagine, un text, o întâmplare, iar rezultatul trebuie să fie unul original.

Vorbim despre scriere creativă atunci când apare nevoia de a așterne, de a nota experiențe semnificative; nevoia de a împărtăși experiențe cu persoane interesate de același lucru; nevoia de exprimare liberă a gândurilor, emoțiilor. (Mary Lee Marksberry)

Photo-voice

Este o metodă de a transmite un mesaj puternic prin prezentarea de „fotografii vii” realizate de membrii acelor grupuri defavorizate, marginalizate care nu au deprinderea de a determina introducerea pe agenda publică a problemelor lor și nici capacitatea de a se mobiliza pentru urmărirea unui interes comun.

Această metodă este însă foarte flexibilă și poate fi adaptată pentru diverse situații (evaluare nevoilor comunității, realizarea unei hărți a problemelor, evaluarea unor programe publice etc.), diverse grupuri și diverse domenii (mediu, sănătate, educație etc.).

Photo Voice

Abilitarea curriculară pentru educația timpurie

Prof. Săliște Mihael

Grădinița cu Program Prelungit Nord 2 Râmnicu Vâlcea

Abilitarea curriculară pentru educația timpurie reprezintă un proces complex prin care s-a urmărit dezvoltarea unui curriculum adecvat pentru copii cu vârste cuprinse între 0 și 6 ani. Scopul a fost de a crea un mediu educațional stimulant și sigur care să sprijine dezvoltarea fizică, cognitivă, emoțională și socială a copiilor. Iată câteva elemente esențiale ale acestui proces:

1. Dezvoltarea unui Curriculum Coerent

Un curriculum pentru educația timpurie care să fie bine structurat și să includă diverse domenii de dezvoltare - 2019

2. Formarea Cadrelor Didactice

Cadrele didactice trebuie să fie bine pregătite pentru a implementa curriculum-ul și pentru a răspunde nevoilor individuale ale fiecărui copil. Acest lucru implică:

Educație continuă: Participarea la cursuri și workshop-uri pentru a rămâne la curent cu cele mai recente cercetări și metodologii.

Abilități de observare și evaluare: Capacitatea de a evalua progresul fiecărui copil și de a adapta metodele de predare în funcție de nevoile lor.

3. Implicarea Părinților și a Comunității

Colaborarea cu părinții și cu comunitatea locală este esențială pentru o educație timpurie de succes. Aceasta poate include: informarea părinților despre progresul copiilor și implicarea acestora în activitățile școlare; colaborarea cu organizații locale pentru a oferi resurse suplimentare și oportunități de învățare.

4. Evaluare și Adaptare Continuă

Evaluarea continuă a curriculum-ului și a metodologiilor de predare este crucială pentru a asigura relevanța și eficiența acestora. Acest proces poate include: colectarea și analizarea feedback-ului pentru a îmbunătăți programele educaționale, precum și utilizarea evaluărilor formale și informale pentru a urmări dezvoltarea fiecărui copil și a ajusta strategiile de predare.

5. Resurse și Materiale Didactice

O varietate de resurse și materiale didactice trebuie să fie disponibile pentru a sprijini activitățile educaționale:

- Jocuri și jucării educative: Instrumente care stimulează învățarea prin joc.

- Materiale vizuale și tactile: Elemente care ajută la dezvoltarea abilităților senzoriale și cognitive.

Exemple de Abilitare Curriculară

- Montessori: Un sistem educațional care se concentrează pe dezvoltarea independentă a copilului prin activități structurate și un mediu pregătit.

- Reggio Emilia: O abordare centrată pe copil care încurajează explorarea și auto-exprimarea prin proiecte de grup.

- HighScope: Un curriculum bazat pe participarea activă a copiilor în procesul de învățare, cu accent pe dezvoltarea abilităților de planificare și rezolvare de probleme.

Formarea cadrelor didactice pentru educația timpurie este esențială pentru asigurarea unei educații de calitate pentru copiii mici. Procesul de formare implică mai multe etape și aspecte, de la educația inițială până la dezvoltarea profesională continuă. Iată câteva componente cheie ale formării cadrelor didactice pentru educația timpurie:

1. Educația Inițială

Educația inițială a cadrelor didactice trebuie să ofere o bază solidă de cunoștințe și abilități necesare pentru lucrul cu copiii mici. Aceasta include:

- Studii de bază în pedagogie: Cursuri în teorie educațională, psihologia dezvoltării copilului, metodologii de predare și planificare curriculară.

- Practica pedagogică: Stagii de practică în grădinițe și centre de educație timpurie, unde studenții pot aplica cunoștințele teoretice în contexte reale și pot obține feedback de la mentori experimentați.

- Cunoștințe despre dezvoltarea copilului: Studierea etapelor de dezvoltare fizică, cognitivă, emoțională și socială a copiilor pentru a putea răspunde nevoilor lor specifice.

2. Dezvoltarea Profesională Continuă

Dezvoltarea profesională continuă este crucială pentru ca cadrele didactice să rămână la curent cu noile cercetări, metode și practici în educația timpurie. Acest lucru poate include:

- Workshop-uri și seminarii: Participarea la sesiuni de formare pe teme specifice, cum ar fi utilizarea tehnologiei în educație, gestionarea comportamentului sau metode inovative de predare.

- Programe de mentorat: Colaborarea cu cadre didactice experimentate pentru a primi ghidare și suport în dezvoltarea profesională.

- Cursuri de perfecționare: Accesarea cursurilor online sau în persoană care oferă certificări suplimentare sau specializări în anumite domenii ale educației timpurii.

3. Abilități și Cunoștințe Specifice

Cadrele didactice pentru educația timpurie trebuie să dezvolte o serie de abilități și cunoștințe specifice pentru a fi eficiente în rolul lor:

- Tehnici de predare și gestionare a clasei: Strategii pentru a crea un mediu de învățare pozitiv și incluziv, gestionând în același timp comportamentele dificile.

- Observarea și evaluarea dezvoltării copilului: Capacitatea de a observa și evalua progresul copiilor, identificând atât punctele forte, cât și domeniile care necesită suport suplimentar.

- Comunicarea cu părinții: Abilități de comunicare eficientă pentru a colabora cu părinții și a-i implica în procesul educațional al copiilor.

4. Aspecte Legale și Etice

Cadrele didactice trebuie să fie informate despre reglementările legale și etice care guvernează educația timpurie:

- Politici de protecție a copilului: Cunoștințe despre politicile și procedurile pentru asigurarea siguranței și bunăstării copiilor.

- Confidențialitate și drepturile copilului: Respectarea drepturilor copilului și a confidențialității informațiilor personale.

5. Resurse și Suport

Accesul la resurse și suport continuu este esențial pentru dezvoltarea profesională a cadrelor didactice:

- Biblioteci și materiale didactice: Acces la cărți, articole și resurse online care oferă informații și idei noi pentru activități educaționale.

- Rețele de profesioniști: Participarea la rețele și comunități de practică unde cadrele didactice pot face schimb de experiențe și bune practici.

Exemple de Programe de Formare

- Programele universitare de licență și masterat: Programele de licență și masterat în educația timpurie oferă o pregătire academică solidă pentru viitoarele cadre didactice.

- Cursuri de formare profesională continuă: Cursurile oferite de instituții specializate sau organizații profesionale pentru educatori.

Din anul școlar 2022-2023 Casa Corpului Didactic Vâlcea implementează Programul de formare **ABILITARE CURRICULARĂ PENTRU EDUCAȚIE TIMPURIE**, derulat de Ministerul Educației în parteneriat cu toate casele corpului didactic din toate județele (OM 3811/ 10.03.2023 și OM 4059 din 21.04.2023).

Competențele vizate de acest program de formare:

- asigurarea serviciilor multidisciplinare de intervenție timpurie

- educația, îngrijirea copilului mic și asigurarea incluziunii și a egalității de șanse și gen

- proiectarea activităților educaționale la vârstele timpurii

- evaluarea progresului copilului mic – educație timpurie

În ultimii doi ani școlari au fost formate prin acest program 100 de cadre didactice calificate din învățământul preșcolar și antepreșcolar:

Grupa 1 11.05.2023 – 17.07.2023 Grădinița cu P.P. Nord 2 Rm. Vâlcea

Grupa 2 8.12.2023 – 26.02.2024 Grădinița cu P.P. Nord 2 Rm. Vâlcea

Grupa 3 16.02.2024-14.04.2024 Grădinița cu P.P. Ostroveni 2 Rm. Vâlcea

Grupa 4 29.02.2024-27.05.2024 Grădinița cu P.N. NR 2 Rm. Vâlcea

Prin investirea în formarea și dezvoltarea continuă a cadrelor didactice, se poate asigura o educație timpurie de înaltă calitate, care să contribuie la dezvoltarea armonioasă și echilibrată a copiilor.

Abordarea integrată în învățarea științelor naturii

Prof. Înv. Primar. Onea Andreea-Bianca

Școala Gimnazială „Anton Pann”, Râmnicu Vâlcea

„E meritul științei cel de a fi acționat asupra minții umane, ajutându-l să își depășească nesiguranțele față de el și față de natură.”

Dinamica socială a ultimelor decenii aduce în prim planul lumii contemporane o serie de provocări față de care educația nu poate rămâne indiferentă. Niciodată omenirea nu s-a confruntat simultan cu atâtea probleme complexe care implică analize și rezolvări la scară planetară, cum ar fi: globalizarea, interculturalitatea, protecția mediului, sărăcia, explozia informațională, conflictele. Toate acestea revendică o abordare integrată și în sfera educației.

Pentru a face față schimbărilor caracteristice lumii contemporane, elevii au nevoie de competențe strategice ca: abilitatea de a învăța cum să învețe, abilitatea de evaluare și rezolvare de probleme. Profundele transformări din cadrul societății afectează direct și sensul învățământului românesc. Este nevoie de o abordare modernă, de un nou mod de gândire pentru depășirea unor granițe rigide între disciplinele de învățământ în vederea explicării mai în profunzime a fenomenelor. Activitățile pe discipline trebuie să alterneze cu cele transdisciplinare pentru crearea unui context al predării integrate în care întreaga activitate să fie centrată pe elev, pe demersurile intelectuale și afective ale acestuia.

La nivel curricular, **integrarea** înseamnă stabilirea de relații clare între cunoștințele, capacitățile, competențele, atitudinile și valorile care aparțin unor discipline școlare distincte.

Abordarea integrată/cross-curriculară propune o viziune holistică și constructivistă asupra procesului de predare-învățare, prin stabilirea unor grade diferite de integrare la nivelul obiectivelor, conținuturilor, metodologiei, conceptelor etc., urmărind atingerea unor rezultate pentru care nu mai sunt suficiente cadrele unei anumite discipline.

Shoemaker subliniază că prin abordarea integrată educația este astfel organizată încât traversează barierele obiectelor de studiu, aducând împreună diferitele aspecte ale curriculum-ului, în asociații semnificative care să se centreze pe arii mai largi de studiu. Predarea și învățarea sunt văzute într-o perspectivă holistică, reflectând lumea reală, care este interactivă.

Integrarea are mai multe niveluri, corespunzătoare pașilor spre transdisciplinaritate:

- **transdisciplinaritatea:** reprezintă gradul cel mai elevat de integrare al curriculum-ului. **Abordarea integrată** la acest nivel se realizează prin *fuziune*, adică renunțarea completă la limitele disciplinelor de studiu implicate. **Transdisciplinaritatea** încorporează mai multe niveluri de intervenție educativă. B. Niculescu arată că „disciplinaritatea, pluridisciplinaritatea, interdisciplinaritatea și

transdisciplinaritatea sunt patru săgeți ale unuia și aceluiași arc: al cunoașterii”.

- **pluridisciplinaritatea** sau **multidisciplinaritatea** se referă la faptul că o temă aparținând unui anumit obiect de studiu este supusă analizei din perspectiva mai multor discipline, acestea rămânând nealterate ca structură și menținându-se independente între ele. **Abordarea integrată** la acest nivel se realizează printr-o corelare a demersurilor mai multor discipline, în vederea clarificării unei probleme din mai multe unghiuri.
- **interdisciplinaritatea** presupune o intersectare a diferitelor arii curriculare. În urma acestei intersectări pot lua naștere diferite obiecte de studiu. **Abordarea integrată** la acest nivel se realizează prin ignorarea limitelor stricte ale disciplinelor, căutând teme comune diferitelor obiecte de studiu, care pot duce la realizarea obiectivelor învățării la un grad mai înalt.

Abordarea integrată are două dimensiuni:

- **integrarea orizontală** – reunește într-un ansamblu coerent două sau mai multe obiecte de studiu, aparținând unor arii curriculare diferite;
- **integrarea verticală** – reunește două sau mai multe obiecte de studiu din aceeași arie curriculară.

În continuare mă voi referi la abordarea integrată la disciplina Științe ale naturii. Curriculum-ul de Științe ale naturii este structurat astfel încât permite variate legături între domeniile recunoscute sub denumirea de Științe ale naturii (este vorba de biologie, fizică, chimie), dar și între acestea și alte domenii din curriculum-ul învățământului din ciclul primar.

Propun un model de aplicație a abordării integrate de tip vertical, la nivel interdisciplinar: *Evidențierea experimentală a conducerii apei prin tulpină*, din cadrul unității de învățare *Schimbare, transformare* - clasa a IV-a.

Detaliere a activității de învățare- Evidențierea experimentală a conducerii apei prin tulpină.

Activitatea se desfășoară experimental. Captarea atenției elevilor poate fi realizată cu ajutorul experimentului 1.

- **Experiment 1:** Se pune o garoafă într-un pahar cu apă în care, în prealabil, s-a turnat puțină cerneală. După câteva minute, se va observa colorarea vaselor conductoare din tulpină. Problema care li se pune copiilor este să stabilească ce și cum s-a întâmplat. Opiniile înregistrate în prealabil pe fișa de lucru vor fi sistematizate pe tablă de către învățător, pentru a putea trece la următorul experiment, care va evidenția de ce urcă apa.
- **Experiment 2:** Se ia un vas de sticlă în care s-a pus, în prealabil, apă colorată cu puțină cerneală, pentru a putea fi vizibil pentru elevi ceea ce se întâmplă. În vas se scufundă, vertical, o serie de tuburi de sticlă cu diametre diferite. Elevii vor observa că, dacă diametrul tubului este mare, apa colorată este la același nivel în tub, ca și în afara acestuia. Cu cât se îngustează, însă, tubul, apa va urca în acesta din ce în ce mai sus. Este vorba de evidențierea fenomenului de capilaritate (fenomenul poate fi observat, elevii putând trage concluzia că înălțimea de urcare a apei în tub este dependentă de micșorarea diametrului acestuia, fără a fi necesară introducerea termenului de capilaritate).

În acest moment, elevii știu că apa urcă în plante prin vase conductoare care sunt foarte subțiri, pentru ca înaintarea apei să poată avea loc. Se pune, însă, întrebarea dacă în tulpina plantei urcă numai apa. Un al treilea experiment va arăta că, o dată cu apa, în plantă pot pătrunde și alte substanțe.

- **Experimentul 3:** în două pahare cu apă se pune puțină sare, în primul, și puțin zahăr, în cel de-al doilea. Se urmărește ce se întâmplă cu cele două substanțe. Elevii pot gusta apa din cele două pahare și vor constata că acestea au gust sărat și, respectiv dulce, ca și substanțele care s-au dizolvat; în schimb, acum, substanțele respective se găsesc pretutindeni în apă, nu numai pe fundul vasului, deci vor putea fi transportate de acestea.

Concluzie: activitatea de învățare propusă este un exemplu simplu de integrare între biologie(experimentul 1), fizică (experimentul 2) și chimie (experimentul 3), pornind de la experimente simple și fără a fi necesară definirea domeniilor individuale. O schemă simplă de integrare este dată în figura următoare, în care posibilitățile de integrare evidențiate sunt mult mai largi:

Fizică

- Stări de agregare

- Căldură
- Lumină
- Evaporare
- Ascensiunea apei în tuburi subțiri (capilaritate)

Chimie

- Dizolvarea

Științe ale naturii

Unitatea de învățare: Schimbare, transformare

Activitatea de învățare: Evidențierea experimentală a conducerii apei prin tulpină

Biologie

- Cicluri de viață
- Germinația
- Factori de mediu; variații efecte
- Resurse naturale
- Conservarea mediului

Alte posibilități de integrare se pot realiza între teme din cadrul Științelor naturii și domenii din alte arii curriculare. Două exemple de acest fel sunt date în continuare, unul pentru clasa a III-a și unul pentru clasa a IV-a. O astfel de abordare permite tratarea unei teme în cadrul mai multor discipline, din unghiurile de vedere și cu instrumentele disciplinelor respective- este vorba despre **integrarea orizontală**. Tratarea unei teme în această manieră va produce o învățare eficientă, prin realizarea mai multor conexiuni și posibilități de accesare a informației.

Abordarea interdisciplinară – clasa a III-a

Științe ale naturii: Activitatea propusă- Observarea și recunoașterea unor corpuri din mediul apropiat pornind de la caracteristicile acestora

Abilități practice: Aplicații

Selectarea materialelor necesare confecționării unor produse/jucării după caracteristicile acestora.

Realizarea unor produse care redau corpuri din mediul apropiat, pornind de la caracteristicile acestora (folosind procedee diverse: modelarea plastilinei, a lutului, împletituri, colaje, pliere și șifonare a hârtiei).

Aprecierea produselor obținute, având drept criterii de apreciere însușiri reale a acestora.

Literatura pentru copii: Aplicații

Selectarea și lectura unor poezii, povești, povestiri, legende etc., despre însușirile și caracteristicile unor plante și animale din mediul înconjurător (legende despre animale, păsări, despre munți, ape etc.).

Compararea unor caracteristici ale unor corpuri cu caracteristicile altor corpuri.

Alcătuirea unor compoziții literare (compuneri, eseuri) pe baza caracteristicilor dominante ale unor corpuri.

Educație civică: Aplicații

Formarea unor atitudini pozitive față de corpurile aflate în mediul înconjurător (îngrijirea și păstrarea acestora).

Formularea, conștientizarea și respectarea unor reguli de conduită față de ceea ce ne înconjoară.

Activități care au ca scop protejarea mediului înconjurător.

Educație plastică: Aplicații

Realizarea unor compoziții plastice, utilizând cunoștințe dobândite în orele de științe referitoare la caracteristicile unor corpuri aflate în mediul apropiat.

Realizarea unor compoziții plastice în care sunt redată corpuri cu/fără viață din mediul înconjurător.

Abordarea interdisciplinară – clasa a IV-a

Științe ale naturii: Activitatea propusă – Tema „Pădurea”. Aplicații

Colecționarea unor informații științifice despre pădure apelând la surse variate (scrise, orale, vizuale, experimentale).

Fișe de lucru pentru sistematizarea cunoștințelor științifice despre pădure, după criteriile date: mediu de viață, importanța, protejarea pădurii, proiecte, portofolii, etc.

Matematică: Aplicații

Măsurători utilizând unități și instrumente de măsură pentru lungime (circumferința tulpinii unor copaci din pădure, înălțimea unor puiți, dimensiunile frunzelor etc.).

Jocuri matematice cuprinzând date despre pădure.

Măsurarea cu mijloace nestandard a cantităților de precipitații căzute în diferite zone ale pădurii.

Rezolvarea unor probleme conținând date despre pădure.

Literatura pentru copii: Aplicații

Selectarea unor texte literare în proză/versuri având, ca tematică, pădurea.

Realizarea unor colecții de texte literare pentru copii, structurate pe tematici ca: „Pădurea și omul”, „Pădurea și anotimpurile” etc.

Elaborarea unor eseuri simple, structurate sau libere, având ca temă – pădurea.

Geografie: Aplicații

Realizarea unui proiect pe tema „Mijloace de orientare în pădure”.

Realizarea unui portofoliu structurat relevând specificul pădurii la câmpie, la deal, la munte.

Realizarea unor referate, portofolii fișe de lucru vizând flora și fauna din pădurile din țara noastră.

Arte: Aplicații

Realizarea unor afișe/pliante pentru sărbătorirea „Zilelor pădurii”.

Picturi reprezentând pădurea în diferite ipostaze.

Lucrări plastice pe lemn.

Reprezentarea prin mijloace plastice a unor descrieri vizând pădurea.

Concurs de desene: „Pădurea în ochi de copil”.

Cântece despre pădure și despre vietățile pădurii.

Educație civică: Aplicații

Cerc școlar: „Prietenii pădurii”.

Concursuri tematice: „Să fii bun cu pădurea”- discuții, șezători, expoziții, având ca obiectiv selectarea și elaborarea unor mesaje vizând protecția pădurii și importanța ei pentru om.

Activități practice pentru întreținerea pădurii: „Fiecare copil- un pom”.

Educație fizică: Aplicații

Drumeții, excursii turistice la pădure sau de cercetare a pădurii.

Jocuri sportive în pădure sau în apropierea pădurii.

Sesiuni de comunicări, referate, discuții cu privire la rolul educației fizice în dezvoltarea armonioasă a organismului și importanța pădurilor pentru sănătatea oamenilor.

Concluzii:

Activitățile integrate lasă multă libertate de acțiune și exprimare atât învățătorului, cât și elevilor. Ele s-au dovedit a fi o modalitate plăcută și eficientă de învățare, au favorizat o învățare activă integrată, au fost un bun prilej de verificare și testare a capacităților intelectuale, a aptitudinilor creatoare ale elevilor, oferindu-le în același timp posibilitatea de a se exprima pe ei înșiși.

Bibliografie

1. Cuciinic, Constanța, 2003, „*Activități de învățare – Cunoașterea mediului înconjurător, clasa I*”, Aramis, București.
2. Cuceș, Constantin, 2002, „*Pedagogie*”, Polirom, Iași.
3. D' Hainaut, L., 1981, „*Interdisciplinaritate și integrare*”, în *Programe de învățământ și educație permanentă*, EDP, București.
4. „*Ghid metodologic de aplicare a programei școlare de științe ale naturii la clasele a III-a – aIV-a*”, 2001, Document MEN, Consiliul Național pentru Curriculum, București.
5. „*Învățământul primar*”- Revistă dedicată cadrelor didactice, nr. 2 - 3, 2004.

Activitatea de mentorat

Prof. învă. preșcolar Peche Alina-Marieta

Grădinița cu Program Prelungit Nr. 14 Râmnicu Vâlcea, județ Vâlcea

Activitatea de mentorat este un proces interactiv complex de îndrumare, relaționare între două sau mai multe persoane care are ca scop dezvoltarea cunoștințelor și aptitudinilor. Mentoratul nu reprezintă doar împărtășirea experienței profesionale, ci presupune găsirea împreună a punctelor comune care să ducă la un deznodământ de succes. Mentoratul este procesul prin care mentorul ajută debutantul să se dezvolte, să-și dezvolte încrederea în sine, să devină independent, autonom și matur. Este o relație specială prin care se formează o legătură construită pe încredere și respect, deschidere și onestitate, un cadru unde fiecare parte poate fi ea însăși.

Sprejiniul pe care îl primesc profesorii debutanți în școală este critic – atât pentru o dezvoltare accelerată a componentei didactice, cât și pentru un grad ridicat de retenție a acestor oameni cu experiențe valoroase în sistemul de învățământ.

Debutul în cariera didactică nu este lipsit de provocări. Este nevoie de entuziasm, cunoaștere, colaborare și mentori care să contribuie la succesul fiecărui profesor debutant. Primii ani de profesorat sunt grei, mai ales atunci când alegi să predai într-o școală vulnerabilă, acolo unde nevoile sunt mari. Totuși, există și numeroși profesori valoroși în sistem, oameni cu multă experiență care pot și vor să îi ajute pe cei aflați la început de drum în această meserie. Din punct de vedere socio-uman, mentorul este acea persoană care încurajează, sfătuiește și acordă sprijin unei alte persoane în vederea evoluției carierei celei din urmă. Astfel, mentorul deține cunoștințele profesionale și aptitudinile necesare pentru îndeplinirea cu succes a sarcinilor. Din punct de vedere profesional, un mentor este extrem de important în a explica și îndruma atât moduri de comportament, cât și transferul rapid de cunoștințe. Mentoratul nu reprezintă doar împărtășirea experienței profesionale, ci presupune găsirea împreună a punctelor comune care să ducă la un deznodământ de succes.

Profesorii debutanți au nevoie de noi, de susținerea noastră, de politici care să-i avantajeze și care să le pregătească aptitudinile pentru viitor, dar și de voci puternice care să-i reprezinte. Primii pași în cariera de profesor sunt dificili și mulți sunt descumpăniți și se simt abandonați de sistem, tocmai de aceea trebuie să dovedim că există oameni care le sunt aproape și care îi prețuiesc pentru eforturile supraomenești pe care ei, ca formatori ai generațiilor următoare, le fac.

Misiunea profesorilor este atât de complexă și de provocatoare, încât, pentru a izbândi, au nevoie de sprijin constant. Au nevoie de susținere pentru a nu se rătăci prin labirintul sistemului, pentru a nu-și pierde direcția și energia, pentru a-și dezvolta competențe de leadership și de predare strategică, dar și pentru a gestiona lipsurile majore din viața copiilor și a școlii. Printre provocările cu care aceștia se confruntă se numără: decalajul în învățare – copiii cu goluri de învățare de 1-2 ani din prima zi în care vin la școală, cu

vocabular limitat, care nu au văzut niciodată o carte și nu au ținut niciodată un creion în mână sau cărora nu li s-a citit niciodată; numărul mare de copii cu cerințe educaționale speciale, care nu sunt diagnosticați și susținuți adecvat pentru că părinții, profesorii, comunitatea nu știu sau nu pot face asta; copii care nu au fost expuși la medii diferite și la alte resurse de învățare, în afară de cele din familie și din comunitate.

Dincolo de provocările legate de dificultatea de a susține elevul în obținerea performanței școlare necesare continuării studiilor și obținerii unei calificări, profesorul din comunitățile vulnerabile este în situația de a gestiona și probleme care țin de accesul copilului la școală, de la ghetuțe și hrană, până la resursele necesare învățării.

Profesorul mentor folosește metode diverse și eficiente de comunicare, este sursă de informații, asigură coeziunea grupului, comunică informații specifice activității pedagogice, utilizează feedback-ul în comunicare, identifică sursele potențiale de disfuncționalitate. Pentru ca toți acești factori să funcționeze mentoratul educațional presupune o relație bazată pe încredere, profesionalism și deschidere între mentor și profesorul debutant.

Bibliografie

1. Iorga Georgeta, Suport de curs mentor, Zece Plus.
2. Popa Maria, Mentoratul Educațional între Teorie și Practică.
3. <https://teachforromania.org/comunicat-presa-teach-for-romania-organizeaza-dezbaterea-sustinerea-profesorilor-debutanti-o-provocare-in-cariera-didactica-in-mediile-defavorizate>.

Rolul îndrumătorului de practică pedagogică în procesul didactic

Prof. Mihăilescu Alina

Colegiul Național de Informatică „Matei Basarab” Râmnicu Vâlcea

Un mentor este cineva care ajută o persoană mai puțin experimentată sau un profesor debutant, dezvoltând încredere și demonstrând comportamente pozitive. Actul de mentorat include o serie de realizări continue și mici. În calitate de mentor, putem face o impresie reală numai dacă ne concentrăm pe dezvoltarea relației constante și continue. Esența reală a unei relații de mentorat productiv constă în modul în care oferim valori mentoratului. Mentoratul implică o conversație continuă care, de asemenea, adaugă valoare vieții și carierei mentorului. Este cert că acele cadre didactice care pregătesc profesori trebuie să aibă calificare înaltă în domeniul lor profesional, de vreme ce în societatea de astăzi cerințele generale pentru profesori sunt în continuă creștere, dar este, de asemenea, esențial ca aceste cadre didactice să aibă cunoștințe aprofundate a domeniului de practică și să fie în legătură strânsă cu realitatea cotidiană a școlilor, astfel încât cunoașterea teoriei și practicii să nu fie elemente separate și să interacționeze în pregătirea oferită viitorilor profesori.

Programele de pregătire profesională a cadrelor didactice din România au suferit numeroase transformări în ultimii ani, transformări determinate atât de schimbarea structurii învățământului superior, cât și de schimbarea planurilor de învățământ în cadrul departamentelor pentru pregătirea personalului didactic. Sistemul bazat pe mentorat asigură cadrul necesar pentru pregătirea cadrelor didactice, fiind necesară implicarea unor persoane cu experiență, vocație și cunoștințe solide pentru a se putea asigura o bază eficientă în asistarea cadrelor didactice aflate în formare.

Un mentor trebuie să aibă răbdare și să asculte preocupările și întrebările mentoratului cu privire la responsabilitățile sale de serviciu.

Oferă feedback constructiv. Un nou mentorat care învață să profeseze are nevoie de îndrumarea unui mentor care îi poate ajuta să evite greșelile. Critica este o parte necesară a procesului de învățare, dar un mentor experimentat poate exprima criticile într-un mod în care angajatul știe că feedback-ul este constructiv și nu personal.

Sunt entuziasmați de rolul lor. Un mentor vrea să îi ajute pe ceilalți să reușească și știe importanța de a spune cuiva tot ceea ce știe. Un mentor ar trebui să se simtă sigur în poziția sa, astfel încât să poată fi sigur că cunoștințele pe care le transmite îl vor ajuta pe noul angajat să aibă succes. Arătarea unei atitudini pozitive îi poate inspira și pe ceilalți să lucreze mai mult și să-i ajute pe alții, la fel cum i-a ajutat mentorul.

Tratează oamenii cu respect. Un mentor care tratează oamenii cu respect este interesat să construiască relații de lucru eficiente. Rolul este de a fi constructiv în exprimarea criticilor, ascultarea mentoratului în timp ce vorbesc despre sentimentele și experiențele lor. Aprecierea angajatului ca persoană care are nevoie este o caracteristică esențială a unui mentor.

Trebuie să fie un profesor cu experiență. Un mentor arată cum să lucreze în cooperare cu o echipă. De asemenea, mentorul îl ajută pe cel mentorat să își facă treaba conform regulilor.

Arată responsabilitate pentru mentorat. Mentorul își asumă responsabilitatea pentru instruire, educație continuă și consilierea unui mentorat. Dacă angajatul greșește ceva, mentorul trebuie să-și împartă responsabilitatea pentru a-l învăța pe mentorat să remedieze.

Mentorii te încurajează să ieși din zona ta de confort. Toți oamenii au o zonă în care acționează și trăiesc. În această zonă, se simt confortabil și se pot distinge. Aceasta este cunoscută sub numele de zonă de confort. Pentru a crește, trebuie să ieși din zona ta de confort pentru a câștiga noi experiențe și a învăța. Un mentor bun va fi capabil să vă identifice zona de confort și să dezvolte pași și activități în cadrul obiectivelor dvs. care vă vor obliga să vă simțiți confortabil în afara zonei dvs.

Mentorul trebuie să se mândrească cu munca lui. Deoarece mentorii sunt responsabili de conducerea noii generații de angajați către succes, ar trebui să fie mândri de munca lor. A vedea cum acțiunile și contribuțiile lor au avut un impact pozitiv asupra celorlalți este un motiv rezonabil pentru mentori să se simtă confortabil în legătură cu îndrumarea lor.

Un mentor bun va dezvolta o strategie care se potrivește nevoilor, talentelor, abilităților și dorințelor tale, împingându-te către un tu mai bun - nu o clonă a ta.

Practica pedagogică - factor important în crearea unui învățământ competitiv în Uniunea Europeană

Prof. Zamfir Lăcrămioara

Liceul Tehnologic „Căpitan Nicolae Pleșoianu” Râmnicu Vâlcea

În contextul globalizării și al evoluției rapide a tehnologiilor, educația joacă un rol crucial în dezvoltarea unei societăți competitive și inovative. Practica pedagogică, ca element esențial al formării profesorilor, contribuie semnificativ la calitatea învățământului și, implicit, la competitivitatea acestuia. În Uniunea Europeană, educația este considerată un pilon fundamental pentru dezvoltarea socio-economică, iar integrarea unor practici pedagogice eficiente este esențială pentru atingerea acestui obiectiv.

Practica pedagogică reprezintă o etapă crucială în formarea cadrelor didactice, oferindu-le acestora oportunitatea de a aplica cunoștințele teoretice în contextul real al claselor școlare. Aceasta implică nu doar predarea și evaluarea elevilor, ci și dezvoltarea unor abilități esențiale precum managementul clasei, comunicarea eficientă și adaptabilitatea la diverse situații educaționale. Prin participarea la programe de

practică pedagogică, viitorii profesori își pot dezvolta competențele și pot învăța din experiențele practice. Acest proces de învățare continuă este esențial pentru adaptarea la noile cerințe educaționale și pentru implementarea unor metode de predare moderne și eficiente.

De asemenea, practica pedagogică încurajează inovația prin testarea și aplicarea unor noi metodologii de predare. Profesorii sunt astfel pregătiți să integreze tehnologii moderne și să dezvolte abordări pedagogice care să răspundă nevoilor diverse ale elevilor. Un învățământ de calitate se reflectă în performanțele elevilor. Profesorii bine pregătiți, care au beneficiat de o practică pedagogică solidă, sunt capabili să creeze medii de învățare stimulative și să adapteze predarea la nivelurile și stilurile de învățare ale elevilor.

Uniunea Europeană recunoaște importanța crucială a formării inițiale și continue a profesorilor. Politicile europene, precum Cadrul European pentru Calificări și Strategia Europa 2020, subliniază necesitatea unei educații de calitate și a unei formări profesionale continue. Programele Erasmus+ susțin cercetarea și inovarea în educație și oferă oportunități de mobilitate pentru studenți și profesori, facilitând schimbul de bune practici și inovarea în educație.

Pot să afirm cu certitudine că participarea mea la mobilități din cadrul proiectelor Erasmus+ a adus plus valoare în evoluția mea profesională și în calitatea orelor mele prin adoptarea unor metode activ-participative moderne descoperite în cadrul acestor proiecte la clasă. Aș putea aminti aici ultimul curs de formare la care am participat în cadrul proiectului Erasmus+ **Educație și Motivație prin Digitalizare**, „Going Digital in Innovative Classroom”, **în cadrul căruia am avut oportunitatea de a face schimb de bune practici cu cadre didactice din** Letonia, Cipru, Portugalia, Bulgaria și Italia și am avut pe acee de a învăța noi metode de predare, învățare și evaluare care au fost centrate pe utilizarea de aplicații digitale moderne și utilizarea inteligenței artificiale în acest proces complex educativ.

În concluzie, practica pedagogică joacă un rol fundamental în crearea unui învățământ competitiv în Uniunea Europeană. Prin dezvoltarea profesională continuă, inovația în educație și îmbunătățirea performanțelor elevilor, aceasta contribuie semnificativ la formarea unor cadre didactice bine pregătite și capabile să facă față provocărilor moderne ale educației. Politicile și inițiativele europene susțin această direcție, evidențiind importanța unei educații de calitate pentru dezvoltarea durabilă și competitivitatea globală a UE.

Bibliografie

1. European Commission. (2020). European Education Area. Retrieved from ec.europa.eu
2. Erasmus+. (2021). Mobility for higher education students and staff. Retrieved from erasmusplus.ec.europa.eu
3. Horizon Europe. (2021). Research and Innovation. Retrieved from ec.europa.eu

Importanța strategiilor didactice interactive

Prof. Barbu Elena-Diana

Liceul Sanitar „Antim Ivireanu”, Râmnicu Vâlcea

Strategiile didactice interactive sunt recunoscute drept modalități eficiente de stimulare a potențialului creativ, atât individual, cât și grupal, promovând o metodologie care exersează capacitățile superioare cognitive ale copiilor. Strategia didactică, devine astfel, rodul unei munci colective desfășurată de cadrul didactic împreună cu copiii, aceștia completând planul de lucru cu propriile interese, dorințe de cunoaștere și de activitate intelectuală. În aceste condiții, copiii pot alege modul în care doresc să lucreze: în echipă, colectiv sau individual, pot alege ce materiale didactice să utilizeze, pot opta pentru anumite metode de lucru.

Cerința primordială a educației progresiviste, cum spune Jean Piaget, este de a asigura o metodologie diversificată bazată pe îmbinarea activităților de învățare și de muncă independentă, cu activitățile de cooperare, de învățare în grup și de muncă interdependentă.

Specificul metodelor interactive de grup este faptul că ele promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente. Acest tip de interactivitate determină identificarea elevului cu situația de învățare în care acesta este antrenat, ceea ce duce la transformarea acestora în stăpânii propriilor transformări și formări. Interacțiunea stimulează efortul și productivitatea individului și este importantă pentru autodescoperirea propriilor capacități și limite, pentru autoevaluare.

Lucrul în echipă oferă elevilor posibilitatea de a-și împărtăși părerile, experiența, ideile, strategiile personale de lucru, informațiile, interrelațiile dintre membrii grupului, emulația „sporesc interesul pentru o temă sau o sarcină dată, motivând elevii pentru învățare. Dându-le șansa de a face astfel de opțiuni, profesorul contribuie la creșterea activismului și a dezvoltării creativității propriilor discipoli, iar strategia didactică, izvorâtă din combinarea armonioasă a tuturor factorilor implicați, poate conduce cu succes către atingerea dezideratelor propuse, în primul rând către asigurarea învățării. Și nu orice învățare, ci una temeinică, care are legătură cu realitatea, cu interesele și nevoile elevilor care este utilă și se realizează prin participarea fiecărui elev în procesul constituirii propriilor înțelegeri.

Prin metodele interactive elevul intră în necunoscut, într-o aventură a descoperirii de noi cunoștințe, deprinderi el fiind participant activ. Acționând alături de ceilalți din grup, începe să rezolve sarcini și să se simtă că este persoană importantă, capabilă să ia decizii pentru bunul mers al activității de grup. În grupul de elevi fiecare trebuie să știe să descopere, compare, clasifice cunoștințele dobândite. Efortul elevilor este unul intelectual, prin care se exersează procesele psihice cognitive. Metodele interactive îl motivează pe copil, îi oferă o încărcătură afectivă deosebită.

Învățarea prin cooperare este un tip de învățare eficient. Strategiile didactice trebuie să includă învățarea prin cooperare deoarece în acest fel se permite o abordare interdisciplinară a conținuturilor și creează un element al învățării plăcut, stimulatив care valorifică interesele și nevoile copiilor.

Metodele interactive sunt caracterizate prin flexibilitate și constituie un instrument util în eficientizarea activității la clasă. Copiii trebuie încurajați să facă alegeri, să-și asume responsabilitatea pentru propriile decizii, să-și exprime ideile în mod creativ, să respecte stilurile și priceperile diferite ale colegilor de clasă, să utilizeze abilități de cooperare, să-și dezvolte gândirea critică și să exerseze gândirea independentă.

Analizând poziția cadrului didactic în fața problemelor instruirii și ale învățării, Ioan Neacșu afirmă că „educatorii sunt solicitați astăzi, în mod continuu, să promoveze învățarea eficientă. Și nu orice învățare eficientă, ci una participativă, activă și creativă”.

Bibliografie

1. Cerghit, Ioan , Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri strategii,

- Editura Aramis, Bucuresti 2002 ;
2. Silvia Breben, Elena Gongea, Georgeta Ruiu, Mihaela Fulga, Metode interactive de grup, Editura Arves, București, 2002;
 3. Constantin Cucos, Pedagogie, Editura Collegium Poliom, Iași, 2006.

Învățarea interactivă, strategie eficientă de implicare a elevului în actul instructiv — educativ

*Prof. Becheru Cosmin
Școala Gimnazială Dăești, Vâlcea*

Didactica tradițională se centrează pe activitatea profesorului, cu rol de sursă unică de cunoștințe, deținător al adevărului absolut, care transmite, dispune și controlează întreaga activitate didactică. Elevul se supune, urmărește, receptează pasiv și execută. Acest raport de dominare din partea profesorului nu face altceva decât să stârnească din partea copilului sentimente de aversiune, să întrețină o atmosferă încărcată, tensionată, apăsătoare. Raportul de dominare din partea profesorului înăbușe spiritul de inițiativă și cooperarea, defavorizând comunicarea autentică, întreține anonimatul și inhibă copilul.

Didactica modernă este focalizată asupra învățării elevului, și nu pe activitatea profesorului, copiii fiind priviți ca subiecți activi ai propriei lor formări: „*Modelul...centrat pe învățarea activă... pune accentul pe achiziția de competențe, pe asimilarea și utilizarea de cunoștințe, cât și pe dorința de a continua să învețe pe toată durata vieții*” (C. Roland Christensen).

În locul unui învățământ verbalist și pasiv, didactica modernă promovează ideea de efort personal, de a-l pune pe elev în contact direct cu sursa de informare, îndemnându-l la căutări, explorări, cercetări, care să-l conducă la redescoperirea adevărului, pe cât posibil, prin forțe proprii. Elevul, cu particularitățile, trebuințele și interesele sale, este așezat în centrul activității de învățare, iar profesorul organizează, stimulează și îndrumă experiențele de învățare ale elevilor, încurajându-i să aibă inițiative și curaj de acțiune.

Pentru a fi motivați să învețe, elevii trebuie implicați și angajați în desfășurarea lecțiilor din clasă. Elevii nu vor fi motivați dacă se află într-o poziție de așteptare pasivă în clasă. Trebuie să fie participanți activi în timpul învățării. Cu cât mai activi sunt elevii, cu atât mai motivați vor fi să învețe și vor obține rezultate mai bune. Când elevii nu sunt angajați în instruirea din clasă, se plictisesc, și atunci când se plictisesc se gândesc la altceva și se comportă ca atare.

Consecința predării unor elevi care nu sunt angajați în învățare este că o mare parte a energiei profesorului este consumată pe încercarea de a motiva elevii în loc de a le preda. Aceasta poate fi o experiență frustrantă pentru profesori.

Avanpremiera poate fi definită ca un preambul al unor atracții viitoare ale lecției. Îi stimulează pe elevi să înceapă să învețe anticipând o lecție.

Profilul psihopedagogic al elevului activ

Elevul activ este acela care „*intervine efectiv în activitatea didactică și îi modifică variabilele, parametrii caracteristici: depune eforturi de reflecție personală, de gândire, efectuează acțiuni mintale și practice de căutare, cercetare, redescoperă noi adevăruri, reelaborează noi cunoștințe, conștientizând faptul că întotdeauna influențele și mesajele externe acționează prin intermediul condițiilor interne*”.

Un elev activ se poate caracteriza, în linii generale, prin următoarele caracteristici:

- dorește să se implice în rezolvarea de sarcini și trăiește din plin situația respectivă: „Vreau și eu să

fac...”, „Vreau și eu să merg...”, „Îmi dați voie să rezolv eu...?”;

- folosește timpul pe de-a-ntregul și cu folos: nu se mulțumește cu realizarea strictă a sarcinii; caută soluții noi, răspunsuri alternative problemei de rezolvat ;

- are multiple activități care-i îmbogățesc personalitatea: nu se plictisește niciodată, găsește din orice un subiect de activitate;

- se implică în activități complexe, unde are continuitate: vine la școală cu o problemă de terminat, începută acasă; vrea să mai încerce o dată și acasă ceea ce a experimentat la școală...;

- dezvoltă sentimente pozitive față de propria persoană și față de ceilalți: are încredere în forțele proprii („sigur voi reuși să rezolv...”) și ale celorlalți („încearcă și tu, vei reuși!”, „Hai, lucrează cu mine!”) ;

- manifestă spirit de independență în muncă: preocupat de găsirea de soluții noi, originale, uneori uită că nu este singur, sau nu are răbdare până termină toți, are tendința să facă totul singur;

- este nonconformist, iese din tiparele prestabilite ale activității când aceasta devine plictisitoare, rutinieră, dă dovadă de libertate în manifestarea comportamentală generală: devine „turbulent”, își caută preocupări, deranjează colegii, pune întrebări neconținut, face comentarii nepotrivite cu contextul, pare obraznic;

- pune întrebări profunde, manifestă spirit investigator, o permanentă curiozitate: „Cum am putea rezolva altfel...?”, „Mai sunt și alte soluții?” „De ce așa și nu altfel?”; „Ce s-ar întâmpla dacă...?”. Profesorul trebuie să susțină demersul investigativ al elevului, să stimuleze și să supravegheze permanent încercările lui de a găsi noi soluții prin „mici experimente”;

- găsește soluții neobișnuite, originale problemelor cu care se confruntă;

- este plin de idei și face ușor conexiuni;

- este preocupat permanent de ceva: profesorul va avea în vedere acest lucru și va avea tot timpul la îndemână sarcini complementare;

- este îndrăzneț în aprecierea critică a unui produs: manifestă franchețe în emiterea părerilor, nu se teme să-și spună părerea chiar dacă aceasta este în discordanță cu a celorlalți;

- dă dovadă de spirit de contraargumentare: poate să aducă argumente pro și contra în susținerea unei păreri: „Îmi place de Spân că a știut să-l păcălească pe Harap-Alb”, „Nu-mi place de Harap-Alb că este prea credul. A avut încredere în Spân...” „Dacă nu te știi descurca nu poți reuși”;

Elevul activ devine coparticipant la activitate. Alături de profesor, folosindu-se de mijloacele materiale puse la dispoziția sa, el redescoperă adevărul, participă efectiv la procesul de învățare. Elevul activ „realizează demersuri critice și creative, depune eforturi proprii înscrise în schimburi sociale, în scopul accederii la noua cunoaștere”.

Bibliografie

1. Bocoș, M., (2002), *Instruire interactivă - Repere pentru reflecție și acțiune*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca;
2. Chiș, V., (2002), *Provocările pedagogiei contemporane*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

Abordările transdisciplinare în orele de limba și literatura română

Prof. Becheru Ramona Florentina

Liceul Tehnologic Forestier Râmnicu Vâlcea, Vâlcea

Deși limba și literatura română corespunde domeniului de Comunicare în limba maternă, această disciplină vizează implicit deprinderi /capacități și atitudini de tip transversal, specifice următoarelor domenii:

- pentru competența *A învăța să înveți*, deprinderi / capacități (managementul timpului; autonomie, disciplină, perseverență în procesul învățării; folosirea mijloacelor adecvate – intonație, gestică, mimică etc.– în comunicarea orală; să înțeleagă și, să, producă, mesaje variate, – în limbaj verbal, scris sau oral, în limbaj muzical, grafic etc.; reflecția critică asupra obiectului și scopului învățării) și atitudini (adaptabilitate și flexibilitate; automotivare și încredere în propriile șanse de reușită; dorință de autoperfecționare; spirit de inițiativă; apreciere a învățării ca activitate ce sprijină dezvoltarea personală);
- pentru domeniul *Relaționării interpersonale*: capacități (încredere și empatie în relație cu ceilalți; toleranță în relație cu opiniile și comportamentul celorlalți etc.); atitudini (interes și respect pentru ceilalți; integritate, asertivitate etc.);
- pentru domeniul *Cultură antreprenorială*: capacități (a planifica, a organiza, a analiza, a comunica, a face, a evalua și a înregistra; a lucra activ și flexibil ca parte a unei echipe; a-și identifica propriile puncte tari și puncte slabe etc.); atitudini (spirit de inițiativă; atitudine pozitivă față de schimbare și inovație etc.);
- pentru domeniul *Deschidere culturală*: capacități (a discuta, a dezbate pe marginea unor teme diverse legate de: literatură, muzică, film, teatru, arte plastice, fotografie, modă, arhitectură etc.; a compara propriile puncte de vedere și propriile manifestări creative cu ale altora); atitudini (conștiința propriei identități, dar și respect pentru diversitate; dorința de a participa la viața culturală; atitudine pozitivă față de toate formele expresiei culturale).

Competențele transversale sunt acele ansambluri structurate de cunoștințe, deprinderi și atitudini care se mobilizează în vederea rezolvării de probleme complexe din lumea reală. Ele sunt rezultate ale unei învățări eficiente, achiziția fiind suficient de mobilă pentru a permite transferul. Competențele transversale nu rezultă din învățarea în cadrul unui singur domeniu de studiu. Aceste competențe sunt – cf. Jacques Delors – specifice educației ca proces continuu, bazată pe patru piloni: a învăța să știi, a învăța să faci, a învăța să trăiești împreună cu ceilalți și a învăța să fi.

❖ A învăța să știi – îmbinând cunoștințe generale suficient de cuprinzătoare cu posibilitatea de a aprofunda un număr restrâns de discipline. Aceasta înseamnă cum să acumulezi cunoștințe, pentru a profita de oportunitățile pe care educația ți le pune la dispoziție de-a lungul întregii vieți. Presupune achiziția de unități informaționale și stăpânirea instrumentelor cunoașterii, având ca finalitate comunicarea, plăcerea de a descoperi, pentru a înțelege aspectele din realitatea înconjurătoare. Acest tip de competență face apel la puterea de concentrare (prin jocuri / practică științifică), la memoria selectivă, precum și la gândirea inductivă/deductivă.

❖ A învăța să faci – nu doar pentru a dobândi o anumită calificare profesională ci, într-un sens mai larg, competența de a face față unei multitudini de situații și de a fi capabil să lucrezi în echipă. Presupune îndemânare dobândită prin pregătire tehnică și vocațională, comportament social, intuiție și capacitatea asigurării coeziunii echipei, inițiativă, asumare a responsabilității (proiectare / studiu / organizare / monitorizare). Înseamnă adaptarea la diferite contexte sociale cu care se confruntă tinerii și la experiența pe care o acumulează fie ca rezultat al unui context local sau național, fie într-o instituție de învățământ, prin cursuri, alternând studiul cu munca.

❖ A învăța să trăiești împreună cu ceilalți – prin cultivarea empatiei față de ceilalți și prin aprecierea corectă a interdependenței – angajarea în proiecte comune și capacitatea de a rezolva conflicte – în spiritul respectării valorilor pluralismului, al înțelegerii reciproce și al păcii. Presupune evitarea conflictelor latente prin contactul într-un context egalitar, când se urmăresc obiective comune și scopuri împărtășite (acte umanitare / activități cultural-sportiveetc.) ce favorizează o cooperare relaxată. Reliefează diversitatea umană, presupunând totodată conștientizarea similitudinilor, a descoperirii propriei identități, pentru ca mai apoi să fie capabili să privească lumea din perspectiva celuilalt (prin asumarea unor puncte de vedere ale unor grupuri etnice și prin cunoașterea obiceiurilor acestora).

❖ A învăța să fii – pentru a-ți dezvolta personalitatea și a fi capabil să acționezi cu o autonomie crescândă, judecând prin prisma propriilor concepții și asumându-ți răspunderea. În acest sens, educația nu trebuie să neglijeze nicio latură a potențialului uman: memoria, rațiunea, simțul estetic, sensibilitatea, calitățile fizice și capacitatea de a comunica. Presupune adoptarea unor valori spirituale, dezvoltarea gândirii critice independente prin oferirea unor puncte de referință intelectuale pentru a înțelege lumea din jur. Educația să ofere elevului libertatea de a gândi, de a simți, de a crea, rămânând la cârma propriei vieți, stimulându-i spiritual de inițiativă.

„Când pleci într-o călătorie, este o idee foarte bună să ai o imagine anticipativă a destinației” (H. Gardner), altfel spus, se impune întreprinderea unor acțiuni în vederea unui obiectiv pe termen lung. De aceea, activitatea profesorului nu trebuie să se mărginească la transmiterea de informații / de cunoștințe, ci să implice plasarea problemelor într-o anumită perspectivă, astfel încât cel care învață să poată face conexiunea între soluțiile găsite și alte probleme, într-un cadru mai larg.

În societatea modernă se resimte necesitatea ca procesul de învățare-predare să ajute la formarea judecății individuale și a simțului responsabilității fiecăruia, astfel încât să le permită elevilor dezvoltarea capacității de a anticipa schimbările din jur și de a se adapta la ele. Să creăm așadar oportunități de dezvoltare pentru toți elevii, implicându-i în experiențe de învățare care să reflecte realitatea și să-i pregătească pentru realitate.

Educația transdisciplinară vizează realizarea unor conexiuni interdisciplinare, impunând colaborarea cadrelor didactice cu cercetători din disciplinele implicate, precum și folosirea resurselor comunității în slujba învățării. Adaptarea curriculumului școlilor la realitate, în acord cu exigențele unui învățământ de calitate, trebuie privită din perspectiva abordării curriculumului integrat, realizându-se prin curricule opționale și prin activități extrașcolare, fiind eficientă în cadrul unei școli dinamice, deschise la schimbare. Presupune implicarea pe baze partenoriale a profesorilor și a elevilor în activități centrate pe inovație / creativitate curriculară. Se impune ca educația contemporană să recunoască dimensiunile multiple ale personalității umane – cele fizice, intelectuale, estetice, emoționale, spirituale, centrată fiind pe împlinirea socială și personală a elevului ca ființă umană.

Pornind de la caracteristicile școlii și ale comunității în care este amplasată, fiecare dintre unitățile de învățământ poate avea experiențe de succes în domeniul adaptării curriculumului școlii la realitate. Să profităm așadar de punctele tari, creând parteneriate, nu numai la nivel instituțional, pe plan local, ci și la nivel internațional – „fiecare comunitate, fiecare membru al corpului profesoral, fiecare elev are puncte forte, putem învăța unii de la alții”(H.Gardner).

Bibliografie

1. Ciolan, Lucian, 2003, *Dincolo de discipline*, Humanitas, București, Centrul Educația 2000+;
2. Freitas, L., Morin, E., și Nicolescu, B., 1994, *Carta transdisciplinarității – Primul Congres Mondial al transdisciplinarității i* – Convento da Arrábida;
3. Păcurari, Otilia, 2004, *Strategii didactice inovative*, Sigma, București;
4. Sâmișăian, Florentina, Norel, Mariana, 2011, *Didactica limbii și literaturii române*, Ministerul Educației și Cercetării, Proiectul pentru Învățământul Rural.

Noile tehnologii educaționale – provocări în educație

Prof. Ceaușu Geta-Cristina

Școala Gimnazială „Take Ionescu”, Râmnicu Vâlcea

Implementarea noilor tehnologii educaționale aduce transformări radicale în cadrul instituției de învățământ, atât la nivel cultural, organizațional sau profesional, producând adesea reacții de respingere și rezistență la schimbare.

Noile tehnologii educaționale implementate oferă:

- a) profesorilor oportunități și soluții pentru îmbunătățirea calității procesului de instruire;
- b) elevilor acces la noua tehnologie, implicare personală, posibilitatea de dezvoltare de noi deprinderi pentru viața reală;

Învățământul preuniversitar modern, se bazează pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenței, ale imaginației și creativității. Pentru a aplica metode interactive în procesul de predare, învățare, evaluare au fost necesare în această perioadă platforme E-learning.

O platformă E-learning oferă suport pentru organizarea unui sistem de învățământ prin intermediul computerului și Internetului. Platformele E-learning open source au ajuns la o configurație care să ofere soluție pentru organizarea cursurilor online (predare, învățare și evaluare). Principiile care trebuie să ghideze orice instituție care oferă elevilor utilizarea platformei elearning sunt: responsabilitate, calitate, egalitatea în accesul la informații și simplitate în comunicare. Din perspectiva metodologică, ceea ce reprezintă o noutate de prim-plan este convertirea noilor tehnologii informaționale și de comunicare în noi metodologii, de instruire.

Instruirea asistată de calculator este o formă interactivă de acces la cunoaștere prin îndrumarea profesorului, bazată pe demersurile de informare și prelucrare a informațiilor, spre o învățare în ritm propriu, realizată practic, prin observare, experimentare și descoperire. În întreaga lume, universitățile, colegiile și școlile trebuie să își pregătească profesorii pentru schimbare. Pe măsură ce cultura societății noastre se schimbă ca răspuns la inovațiile tehnologice, instituțiile și profesorii trebuie să se adapteze.

Pornind de la faptul că nu există un domeniu de activitate, unde să nu se prelucreze și să nu se transmită informații, atât în cadrul domeniului respectiv, cât și spre exteriorul lui, azi informația este foarte prețioasă; ea trebuie stocată, prelucrată și transmisă în condiții care asigură corectitudine și exactitate.

Mediul online sprijină abilitățile secolului XXI precum colaborarea, comunicarea și creativitatea. Oportunitățile de învățare online și utilizarea resurselor educaționale deschise și a altor tehnologii pot reduce costurile asociate cu materialele necesare instruirii. Gradul în care are loc învățarea online și modul în care este integrată în curriculum pot varia în funcție de școli.

Strategia de combinare a învățării online cu instruirea școlară față în față este utilă pentru a adapta diversele stiluri de învățare ale elevilor și pentru a permite fiecărui elev să studieze în ritmul propriu.

Resursele online permit revoluționarea sistemului educațional, nu numai pentru că sunt convenabile și accesibile, ci și pentru că permit ca întregul proces de predare și învățare să devină mai interesant și adaptat elevului digital. Astfel, se realizează o personalizare a învățării.

Astăzi, elevii și profesorii beneficiază de resurse online gratuite. Fiecare elev folosește resurse diferite în funcție de subiectele de interes și de stilul de învățare.

Învățarea on-line oferă elevului posibilitatea de a învăța în ritmul personal și de oriunde ai acces la un computer și Internet.

Dacă în trecut informația era rară, scumpă și concentrată în locuri izolate: școli, universități, biblioteci, muzee, astăzi, aceasta împreună cu profesorul și elevul sunt cei trei factori ai procesului educațional. Informația circulă mai ușor și într-o manieră mai echilibrată între profesor și elev.

Bibliografie

1. Făt, Silvia & Adrian Labăr, *Eficiența utilizării noilor tehnologii în educație*, EduTIC 2009;
2. Istrate, Olimpius, *Efecte și rezultate ale utilizării TIC în educație*, Lucrările Conferinței Naționale de Învățământ Virtual, Ediția a VIII-a, 29 octombrie – 31 octombrie 2010, Tehnologii Moderne în Educație și Cercetare, Editura Universității din București, 2010;
3. Mușata-Dacia Bocoș, *Intruirea interactivă*, Editura POLIROM, 2013, București.

La chanson en classe de fle

Prof. Vană Ramona- Georgiana

L'exploitation de la chanson en cours de français permet à l'enseignant de se rapprocher de la culture des jeunes apprenants et en même temps de faire vivre la langue en s'amusant. Comme enseignante FLE, je crois que le rôle du professeur est de provoquer l'appétit de l'élève, de lui donner une motivation, de créer des activités qui ouvrent l'appétit. La chanson est un exercice d'imitation qui aide à distinguer et à produire des sons; oblige l'oreille à la discrimination auditive: hauteur, durée, longueur, intensité et accent.

L'aventure sonore encourage les jeunes élèves à explorer les sonorités et les sons fondamentaux de la musique, et à faire l'expérience de la manière dont notre environnement influence notre expression culturelle.

Parmi les différentes méthodes que j'ai utilisées en classe la chanson provoquait chez les élèves des réactions très diverses et un intérêt plus ou moins grand. Très vite j'ai remarqué que lorsque les élèves me voyaient arriver en classe avec un magnétophone, ils me demandaient aussitôt si nous allions chanter: les élèves semblaient enthousiastes à cette idée. Et alors, j'en ai profité. Je me suis interrogé sur l'utilisation de ce support qu'est la chanson. J'ai alors décidé de chercher des moyens pour utiliser la musique dans le but de créer une dynamique ou susciter un intérêt particulier chez les élèves et notamment les plus en difficulté. J'ai pu travailler plusieurs aspects: la grammaire, la littérature et j'ai sensibilisé l'apprenant à la culture française et aux savoir-être spécifiques à cette culture.

En ce qui me concerne pour n'avoir pas d'échecs, avant de me lancer dans l'utilisation d'une méthode d'enseignement, j'ai pris le temps d'autoévaluer mes capacités, mes goûts, etc.; bref, j'ai osé de me poser la question: « Est-ce que j'ai ce qu'il faut pour utiliser efficacement et agréablement (pour moi et pour mes élèves) telle méthode d'enseignement? » Qui communique bien en collectivité n'est pas nécessairement compétent pour animer une petite équipe de travail ou pour faire de la consultation pédagogique individuelle ou autre chose.

En ce qui concerne les élèves, il faut aussi tenir compte du nombre d'élèves qu'il y aura dans la classe, de leurs connaissances antérieures, et leur intérêt pour la langue française. Parfois, il s'agit d'un cours de formation spécifique; c'est possible d'obtenir des informations des collègues sur le type d'élèves qu'on retrouve dans le programme, sur les méthodes d'enseignement plus efficaces.

La chanson n'est pas un document isolé. Dans la classe elle peut s'insérer dans l'étude d'autres supports: lectures, jeux, textes de leçons de manuels, autres chansons, recherches sur Internet, etc. On peut comparer la chanson avec d'autres chansons, on peut associer à la chanson un texte littéraire, un article de manuel d'histoire, un texte de presse, etc. À l'origine, la chanson n'est pas faite pour être utilisée en classe. Sa fonction première est d'amuser, de distraire, de dénoncer, de raconter une histoire, de faire danser, etc. L'objectif pédagogique pourrait se résumer en une seule phrase: donner envie d'apprendre.

Pour une exploitation efficace de la chanson on a besoin d'une méthodologie systématique, cohérente, théorique, à partir de laquelle l'enseignant responsable de sa classe et conscient de son contexte d'enseignement produira la séance méthodologique qui lui paraîtra la meilleure. Nous, les enseignants,

nous devons montrer aux enfants que la langue étrangère étudiée est une vraie réalité, qu'elle est outil de communication, que la langue étrangère représente une autre vision / découpage de sa réalité.

Pour cela, l'enseignant doit créer une situation stimulante pour engendrer une bonne motivation et surtout, il doit savoir déscolariser les pratiques : l'enfant a besoin de jeux, de chansons, d'expression corporelle, de découvrir et de se découvrir à travers la rencontre avec l'autre. Tout en développant les objectifs linguistiques fixés dans l'enseignement apprentissage du FLE, le rôle de l'enseignant est alors de favoriser chez l'enfant/apprenant la construction d'une mentalité interculturelle : savoir-faire et savoir-être.

Bibliographie

1. Georgescu, C.A., *La didactique du français langue étrangère : tradition et innovation*, Tiparg, Pitești, 2011.
2. Tagliante, C., *La classe de langue*, CLE International, Paris, 1994.

Digitalizarea educației – impact asupra sistemului de educație și formare

Prof. Ciochină Luisa-Ana

Școala Gimnazială "Take Ionescu", Râmnicu Vâlcea

Într-o continuă evoluție tehnologică și digitală, transformarea sistemului educațional și adaptarea acestuia la noile tehnologii este inevitabilă. Faptul că suntem permanent înconjurați de tehnologie și dispozitive electronice reprezintă o oportunitate de a transforma calitativ învățământul în raport cu cerințele și obiceiurile elevilor care au crescut în era digitală, însă trebuie avute în vedere o serie de riscuri și impedimente, raportate la factori specifici. Ideile referitoare la școala viitorului au în vedere transformările pe care le-ar aduce internetul în generarea unui mediu interactiv de învățare, în detrimentul metodelor clasice, schimbând comportamentele profesorilor, elevilor și părinților. Astfel, cadrul didactic nu va avea doar rolul de a transmite cunoștințe, ci și de a orienta în dezvoltarea propriului proces de învățare, bazat pe un curriculum personalizat în raport cu dorințele și nevoile fiecărui beneficiar al actului educațional.

Adaptarea sistemului de educație și formare la evoluția tehnologică reprezintă un proces complex, necesar pentru pregătirea și perfecționarea resurselor umane și element esențial al dezvoltării, modernizării și inovării societății. Utilizarea noilor tehnologii digitale este calea directă pentru a face școala mai atractivă pentru elevi, mai adaptată nevoilor și stilului lor de viață, mai eficientă în a dezvolta competențe, generând educație pe tot parcursul vieții.

În prezent, este din ce în ce mai evident impactul transformării digitale asupra societății și a pieței muncii, precum și asupra sistemelor de educație și formare. Din această perspectivă, transformarea digitală în educație este determinată de progresele în materie de conectivitate, utilizarea pe scară largă a dispozitivelor și a aplicațiilor digitale, nevoia de flexibilitate individuală și cererea acută de competențe digitale.

Promovarea priorităților care pun în centrul acțiunii principalii beneficiari, copiii și tinerii, se bazează pe acces egal, echitate, incluziune, personalizarea învățării și dobândirea de competente digitale, dezvoltare durabilă, calitate, reziliență, economie verde.

Un beneficiu în constituie îmbunătățirea *comunicării* între profesori, părinți și elevi. Astfel, un mesaj trimis de către școală este accesat de peste jumătate din părinți în maxim o jumătate de oră de la trimitere. Cea mai importantă consecință a acestei comunicări eficiente a fost reducerea semnificativă (cu peste 60%) a numărului de absențe.

Un alt beneficiu cheie este legat de *colaborare și diseminare*. De exemplu, o clasă întreagă poate

contribui la crearea unui singur document. Elevii au acces instant la resursele puse la dispoziție de profesori, iar aceștia din urmă au la dispoziție mecanisme online de feedback individual sau de grup cu privire la activitatea, performanțele și lucrările elevilor. În plus, utilizatorii pot crea diverse opțiuni personalizate, pentru a derula proiecte școlare sau extrașcolare, în interiorul platformei, fără niciun cost suplimentar.

Testele și biblioteca online, o colecție în continuă creștere de materiale educaționale pentru profesori și elevi, sunt, de asemenea, extrem de utilizate. Disponibilitatea acestora pe o platformă unică încurajează procesul de învățare de ambele părți, le oferă elevilor materiale de testare și studiu conform cu nivelul fiecăruia, iar profesorilor instrumente educaționale ușor de accesat, utilizat și distribuit. În plus, automatizarea proceselor consumatoare de timp, atât a celor legate de raportarea situației școlare, cât și a celor legate de diseminarea informațiilor și a materialelor (atât de la profesori către elevi, cât și de la elevi către profesori) le permite profesorilor să se concentreze mai mult pe actul educațional decât pe aspecte administrative. Deoarece datele sunt stocate în cloud, ele sunt accesibile tuturor părților implicate oricând și oriunde, simplificând accesul la resurse și oferind un grad crescut de securitate. În plus, această modalitate de livrare a soluției, cuprinzând dispozitive mobile, service inclus în contract și aplicații web-based, ajută la depășirea unui obstacol major în procesul de digitalizare, minimizând gradul de implicare al utilizatorilor în aspectele tehnice și reducând timpul petrecut de aceștia cu instalarea și managementul aplicației sau al dispozitivelor folosite. În plus, nu este nevoie de spațiu fizic pentru instalarea echipamentelor în școală și nici de personal instruit pentru administrarea acestora. Transformarea procesului de predare la clasă și posibilitatea de a crea ore interactive cu ajutorul materialelor multimedia accesibile prin intermediul conexiunii mobile la internet, reprezintă un mare avantaj pentru profesori și satisfac cerințele elevilor de acces la informații, oricând și oriunde, într-un mediu virtual sigur.

Transformarea procesului educațional și evoluția către școală digitală presupun asigurarea accesului la soluții administrative pentru conducere și profesori, transparența pentru părinți și instrumente digitale de studiu pentru elevi și personalul didactic, într-un mediu care să permită colaborarea și comunicarea eficientă între toate părțile implicate.

- Modele și tehnici noi de învățare și predare sunt acum disponibile atât pentru profesori, cât și pentru elevi, pe internet, în cloud sau prin intermediul aplicațiilor mobile, iar numărul, complexitatea și calitatea acestora va continua să crească. Web-ul va deveni o resursă educațională din ce în ce mai importantă, iar cei care nu vor avea acces la ea vor rămâne în urmă. Soluțiile educaționale de nouă generație sunt cea mai importantă platformă care asigură accesul la astfel de resurse.

- Soluțiile bazate pe platforme online de tip ‘unu-la-unu’, în care toți participanții la procesul educațional sunt conectați la aceeași platformă prin intermediul dispozitivului propriu necesită o investiție inițială foarte mică sau chiar zero, costuri mici de mentenanță, sunt sigure, scalabile, extrem de flexibile și sunt ușor de administrat.

- Soluțiile educaționale de ultimă generație oferă școlilor posibilitatea de a depăși cu ușurință constrângerile legate de buget, deoarece permit accesul la surse alternative de finanțare, altele decât fonduri proprii sau bugetul de stat. În acest caz, atât părinții, cât și furnizorul de servicii participă în mod activ la finanțare, cu precizarea că modelul de plată prin abonament lunar reduce semnificativ investiția făcută de plătitorul final.

- Datorită creșterii importanței comunicării și colaborării ca elemente cheie în îmbunătățirea calității procesului educațional, apare necesitatea utilizării unei platforme unice, agile și scalabile, care să permită accesul ușor și sigur la informațiile și materialele necesare.

- Platformele educaționale web-based care au și componentă de catalog electronic pot reprezenta o soluție foarte utilă și ușor de implementat și utilizat la nivel de instituții, acesta putând oferi acces ușor și rapid la date centralizate cu privire la situația școlară din diferite zone și unități de învățământ.

Bibliografie

1. Cerghit, Ioan, 2002, *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, Editura Aramis, 2002, București.
2. Drăgănescu, Mihai, 2003, *Societatea informațională și a cunoașterii. Vectorii societății*

cunoașterii;

3. <https://education.ec.europa.eu/ro/focus-topics/digital-education/action-plan>
4. https://media.telekom.ro/images/b2b/catalog/img/Digitalizarea_procesului.pdf

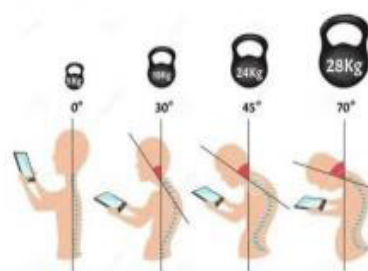
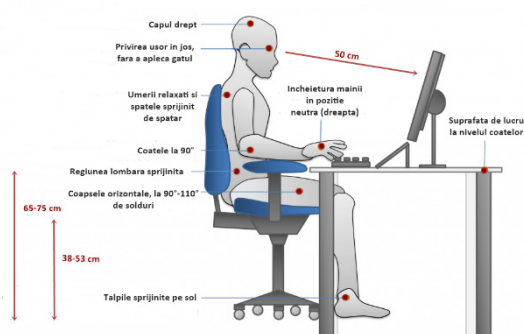
Pauza de stretching și de hidratare în timpul și după efectuarea temelor – exemplu de bune practici în rândul elevilor

Prof. Clara Vadineanu

Postura incorectă este tot mai des întâlnită în ziua de astăzi, nu doar în rândul persoanelor de vârstă adultă, ci și în rândul copiilor/elevilor, care din cauza dezvoltării tehnologiei și a folosirii diferitelor device-uri, încep ușor, ușor să aibă o postură deficitară. Aspecte din viața modernă, cum ar fi utilizarea unui smartphone, statul în fața unui laptop și alunecarea pe spătarul scaunului în timpul șederii la birou sunt factori care afectează postura corpului. Folosirea timp îndelungat a acestor device-uri duce la o aplecare a capului spre înainte și la dezvoltarea hipercofozei.

Pornind de la dorința de a ameliora această problemă cu care se confruntă generațiile actuale, am decis să adaug în cadrul orelor de educație fizică și sport, un program de stretching pentru corectarea posturii, pentru detensionarea și relaxarea musculaturii după statul îndelungat la birou, dar și după folosirea telefonului mai mult decât este recomandat.

Primul pas pe care l-am inițiat a fost prezentarea posturii corecte ce trebuie adoptată atunci când elevii își fac temele sau intră la cursuri online, dar și poziția corectă în timpul utilizării telefonului. Prezentarea riscurilor la care se supun, a stârnit în rândul acestora dorința de a remedia aceste obiceiuri și de a le transforma în bune practici pentru activitatea școlară, profesională și personală.

Programul de stretching prezentat și inițiat conține o serie de exerciții pe care elevii să le execute după perioada de lucru la birou, dar și pe parcursul acesteia, fiind astfel o pauză benefică pentru mintea și pentru sănătatea lor. La acest program este ”atașată” și importanța hidratării, implicit obiceiul de a așeza pe birou un pahar cu apă. Hidratarea adecvată este extrem de importantă pentru buna funcționare a creierului. Când suntem bine hidratați, neuronii sunt alimentați cu nutrienți și sânge oxigenat, iar creierul funcționează în parametri normali.

Bunele practici pe care le-am prezentat în rândurile de mai sus, consider că sunt de o importanță majoră și trebuie să se bucure de o aplicabilitate cât mai mare în rândul elevilor, devenind chiar adevărate instrumente de apărare a sănătății într-o eră a tehnologiei.

Exerciții de stretching pentru corectarea posturii și detensionarea musculaturii:

Colaborarea internațională pentru îmbunătățirea practicii pedagogice în Europa

*Prof. înv. primar Cojocaru Daniela
Școala Gimnazială „Anton Pann” Râmnicu Vâlcea*

În contextul globalizării și al integrării europene, colaborarea internațională a devenit un factor esențial pentru îmbunătățirea diferitelor sectoare, inclusiv cel educațional. Practica pedagogică reprezintă un element crucial în formarea profesorilor, contribuind la dezvoltarea competențelor și abilităților necesare pentru a răspunde provocărilor actuale din învățământ. Acest referat explorează importanța colaborării internaționale pentru îmbunătățirea practicii pedagogice în Europa, evidențiind beneficiile, provocările și exemplele de bune practici.

Colaborarea internațională permite schimbul de bune practici și inovații pedagogice între țări, contribuind la îmbunătățirea calității educației. Programele de mobilitate, precum Erasmus+, oferă oportunități pentru studenți și profesori de a experimenta și învăța din diverse sisteme educaționale.

Profesorii beneficiază de formare continuă prin participarea la proiecte internaționale, conferințe și seminarii. Aceste experiențe le permit să-și îmbunătățească competențele didactice și să adopte noi metode de predare.

Prin colaborare internațională, profesorii și studenții au ocazia să interacționeze cu colegi din diferite culturi, promovând înțelegerea și respectul pentru diversitate. Aceasta contribuie la formarea unui mediu educațional incluziv și tolerant.

Comunicarea eficientă poate fi o provocare din cauza barierelor lingvistice și a diferențelor culturale. Este necesară o pregătire adecvată pentru a depăși aceste obstacole și a facilita cooperarea.

Gestionarea proiectelor internaționale poate fi complexă, necesitând o coordonare eficientă între partenerii implicați. Acest lucru implică planificare detaliată, resurse adecvate și monitorizare constantă.

Obținerea finanțării necesare pentru proiectele internaționale poate fi dificilă, iar resursele disponibile pot fi limitate. Este esențială identificarea surselor de finanțare și utilizarea eficientă a resurselor disponibile.

Erasmus+ este unul dintre cele mai cunoscute programe de mobilitate și colaborare în educație, sprijinind studenți, profesori și instituții în dezvoltarea competențelor și promovarea inovației pedagogice. Prin intermediul acestui program, participanții pot beneficia de stagii de practică, schimburi de experiență și proiecte de cooperare transnațională.

Proiectele de parteneriat strategic implică colaborarea între instituții de învățământ din diferite țări europene pentru a dezvolta și implementa practici pedagogice inovatoare. Exemple de astfel de proiecte includ dezvoltarea de curricula comune, metode de evaluare și materiale didactice.

Rețelele și asociațiile internaționale, precum European Educational Research Association (EERA) și European Association for Practitioner Research on Improving Learning (EAPRIL), oferă platforme pentru schimbul de cunoștințe și experiențe între profesioniștii din domeniul educației. Aceste rețele organizează conferințe, seminarii și ateliere de lucru pentru a facilita colaborarea și diseminarea de bune practici.

Colaborarea internațională reprezintă un pilon esențial pentru îmbunătățirea practicii pedagogice în Europa. Prin schimbul de experiențe și bune practici, dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice și promovarea diversității culturale, educația europeană poate evolua și răspunde mai eficient provocărilor contemporane. Programele și proiectele internaționale oferă oportunități valoroase pentru instituțiile de învățământ și profesori de a învăța unii de la alții și de a contribui la construirea unui sistem educațional de calitate, inclusiv și inovator.

Bibliografie

1. Ardelean, A. (2017). *Practica pedagogică în context european*. Cluj-Napoca: Editura Universității din Cluj-Napoca.
2. Brăescu, C., & Ionescu, M. (2015). *Inovație și internaționalizare în educație: perspective europene*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
3. Cristea, S. (2016). *Fundamentele pedagogiei europene*. Iași: Editura Polirom.
4. Georgescu, D. (2018). *Internaționalizarea educației și provocările globalizării*. București: Editura Tritonic.
5. Miclea, M. (2015). *Politici educaționale în Europa: analiza și perspective*. București: Editura Humanitas.

Prévention de la violence – studiu de specialitate –

Prof. Dăncău Monica-Adriana

Școala Gimnazială „Anton Pann” Râmnicu Vâlcea

Dans sa résolution WHA49.25, la Quarante-Neuvième Assemblée mondiale de la Santé a déclaré que la prévention de la violence constituait une priorité pour la santé publique. Conformément à cette résolution, ce document présente un plan d'action en vue de la mise au point d'une démarche scientifique de santé publique pour la prévention de la violence. Dans le cadre de son mandat constitutionnel et en sa qualité d'organisme coordonnateur de l'action internationale de santé publique, l'OMS a créé un groupe spécial sur la violence et la santé chargé de concevoir un cadre opérationnel pour les interventions de santé publique visant à prévenir et combattre la violence et de définir les fondements logiques de l'action de l'OMS. La préparation de ce plan d'action de l'OMS, qui a bénéficié de la contribution de plusieurs programmes techniques au Siège par l'intermédiaire du groupe spécial, a également donné lieu à un vaste processus de consultation avec les bureaux régionaux et à une réunion des chefs des centres collaborateurs pour la prévention des traumatismes (4-5 décembre 1996). Ce plan a ensuite été soumis à l'examen d'une consultation mondiale de l'OMS sur la violence et la santé, dont les recommandations ont été incluses dans ce document (le rapport complet de cette consultation est disponible sur demande). A sa quatre-vingt-dix-neuvième session, en janvier 1997, le Conseil exécutif a examiné et accueilli avec satisfaction le plan d'action. Les effets de la violence sur la santé sont atterrants. La violence mine le tissu social et économique. Le climat engendré par la fréquence et la gravité des actes de violence individuelle ou organisée dissuade les investisseurs, déstabilise l'activité professionnelle et industrielle, décourage le tourisme et contribue à l'émigration des citoyens qualifiés. La violence à la maison, dans la rue et à l'école entrave les efforts d'éducation et la prestation des services de base, dont les services de soins curatifs et préventifs. En tant que manifestation de puissance, elle accroît les inégalités entre les sexes et les classes sociales. Pour diverses raisons, l'attitude du secteur de la santé à l'égard de la violence a jusqu'ici été ambiguë, marquée par un engagement insuffisant en faveur de la prévention et le recours à de simples mesures de circonstance. En l'absence d'une démarche nouvelle de santé publique spécifiquement conçue pour s'attaquer au problème grandissant de la violence, le coût de celle-ci pour la société ne fera qu'augmenter.

S'il n'existe pas de typologie universellement acceptée de la violence, les catégories suivantes sont couramment utilisées : la violence à rencontre de soi-même, dont la forme extrême est le suicide. Dans cette catégorie entrent également les tentatives de suicide et les automutilations; la violence interpersonnelle, qui revêt de multiples formes, peut être définie par la relation entre les victimes et leurs bourreaux : il y a la violence domestique (au sein de la famille et entre intimes), la violence entre connaissances et la violence avec des personnes étrangères. Cette violence peut aussi être définie en fonction de l'âge ou du sexe de la victime (abus sur les enfants ou viol). Les institutions publiques peuvent être des lieux de violence :

brimades, harcèlement ou actes de violence d'origine délictuelle peuvent se rencontrer dans les écoles, les lieux de travail, le secteur commercial et le milieu militaire; la violence organisée émane de groupes sociaux ou politiques motivés par des objectifs politiques, économiques ou sociaux. Les conflits raciaux ou religieux sont aussi à l'origine de violences entre groupes de population. Les conflits armés et la guerre sont la forme extrême de la violence organisée. 3. En raison des formes, conditions et conséquences multiples de la violence, les tentatives qui ont été faites pour en mesurer l'ampleur ont jusqu'ici été très décevantes. L'analyse des statistiques de mortalité par cause et par âge a été la méthode la plus largement utilisée, mais les décès par violence ne représentent que le sommet de l'iceberg et ne font que suggérer l'ampleur du problème sous-jacent. Les données sur la morbidité et d'autres conséquences de la violence comme les grossesses non désirées, la dissolution de la famille, les incapacités ou ses coûts socio-économiques sont rares et souvent peu fiables. 4. En 1990, il y a eu dans le monde près de deux millions de morts violentes par homicides, suicides et faits de guerre : quelque 800 000 personnes se sont donné la mort, 560 000 ont succombé à un homicide et 500 000 ont été victimes de guerres et de troubles civils. Ces statistiques masquent l'impact disproportionné de la violence sur des sous-groupes particuliers partout dans le monde, surtout les jeunes (notamment de sexe masculin), les femmes et les enfants et les groupes socialement et économiquement défavorisés. Dans beaucoup de pays en développement et développés, de 20 à 40 % des décès chez les hommes âgés de 15 à 34 ans résultent d'homicides ou de suicides. 5. Les conséquences de la violence vont bien au-delà de l'aspect physique : la violence a de profondes répercussions psychologiques sur ceux qui en sont victimes, la provoquent et y assistent, ainsi que sur les proches, parents et amis, de ceux qui y succombent. Pour ceux, femmes et enfants par exemple, qui vivent sous la menace quotidienne de violences infligées par leurs partenaires ou parents, la vie est un enfer.

Bibliographie

1. <https://www.toupie-magazine.com/actu/vos-questions-de-parents/harcelementmaternelle?>
[https://www.milanpresse.com/stop-harcelement-scolaire.](https://www.milanpresse.com/stop-harcelement-scolaire)

Tipuri de activități cuprinse în practica pedagogică

*Prof. înv. preșcolar Deaconu Elena
Grădinița cu Program Prelungit Berislăvești, jud. Vâlcea*

Viitorul profesor care se formează trebuie să fie preocupat, pe de o parte, de cunoașterea standardului național al profesiei de cadru didactic pentru faptul că trebuie respectate nevoile interne de formare profesională în domeniu, iar pe de altă parte, trebuie să fie preocupat de abilitățile și competențele considerate a fi definitorii pentru un profesor bun în general, calități esențiale regăsite și în actualul model al profesorului European. O consecință firească a acestui fapt este necesitatea creșterii calității procesului educațional și îmbunătățirea imaginii publice a profesiei.

Practica pedagogică se organizează pe grupe și subgrupe, în unități de învățământ preuniversitar, preșcolar, primar, gimnazial, liceal, vocațional și, după caz, de învățământ special. Practica pedagogică se organizează în școli de aplicație, stabilite de comun acord cu Inspectoratele Școlare, selecționate dintre unitățile de învățământ care pot oferi modele autentice de exercitare a profesiei didactice.

Tipuri de activități cuprinse în practica pedagogică:

-activități de cunoaștere a școlii: observare și de familiarizare cu desfășurarea procesului instructiv-educativ;

- activități de cunoaștere și consiliere a elevilor;
- activități de planificare și proiectare a activităților didactice și a resurselor materiale;
- activități didactice efective, constând în proiectarea, realizarea și analiza lecțiilor asistate sau susținute;

- activități de cunoaștere a problemelor specifice ale managementului instituțiilor de învățământ;
- activități de cunoaștere a modalităților și a problemelor specifice realizării de parteneriate.

Psihologia învățării și-a pus dintotdeauna problema obiectivelor care trebuie atinse în procesul instruirii. La început, obiectivele erau formulate la modul general, fără a se face o legătură sistematică între calitățile intelectului care se doreau a fi formate și conținutul programelor școlare. În ordine istorică, comportamentismului îi revine meritul de a fi atras atenția asupra legăturii stricte care trebuie să existe între obiectivele înscrise în programă și testarea performanțelor atinse. Cu transformarea obiectivelor în ținte riguroase ale procesului de instruire se trece, de fapt, de la didactica clasică la tehnologiile didactice.

Inițial, taxonomiile au urmărit o clasificare a scopurilor, mai exact o clasificare a comportamentelor, deoarece s-a constatat că aceste comportamente sunt foarte variate și imposibil de catalogat în perspectiva pur behavioristă. Cea mai semnificativă clasificare formală a comportamentelor aparține lui B. S. Bloom, care elaborează o întregă teorie publicată în lucrarea „Taxonomiile obiectivelor pedagogice“ (1956). În concepția lui Bloom, taxonomia este un sistem de clasificare a scopurilor, care respectă o regulă specială și anume aceea a ordinii reale. Această ordine reală se traduce printr-o anumită ierarhie a scopurilor.

Pasul următor pe care l-a făcut didactica a fost găsirea modalităților de a atinge aceste obiective. Căile de atingere a obiectivelor au fost numite, ca și analoagele lor din industrie, tehnologii. Astfel, au apărut tehnologii diverse, materializate în tipuri variate de auxiliare didactice și manuale care, fiecare în parte, urmăresc să răspundă cât mai bine cerințelor unei anumite norme de grup.

În contextul evoluțiilor teoretice descrise anterior, necesitatea de a forma și de a dezvolta competențe prin procesul de învățământ, este astăzi acceptată ca imperioasă în majoritatea sistemelor educaționale. Problemele majore care apar țin, pe de o parte, de modul de organizare și definire a acestor competențe pentru a putea fi descrise și operaționalizate, iar pe de altă parte, țin de identificarea acelor modalități (tehnologii) care conduc la formarea în realitate a competențelor.

Definim competențele ca fiind ansambluri structurate de cunoștințe și deprinderi dobândite prin învățare care permit identificarea și rezolvarea în contexte diverse a unor probleme. Competențele generale se definesc pe obiect de studiu și se formează pe durata învățământului liceal; acestea au un grad ridicat de generalitate și complexitate.

Competențele specifice se definesc pentru fiecare obiect de studiu și se formează pe durata unui an școlar, ele fiind deduse din competențele generale și constituie etape în dobândirea acestora.:

Termenul de competență are numeroase accepțiuni: el amigra tușor dinspre domeniul profesional-tehnic către educație, primind valențe complexe în acest domeniu. Proiectarea curriculumului pe competențe vine în întâmpinarea achizițiilor cercetărilor din psihologia cognitivă, conform cărora prin competență se realizează în mod exemplar transferul și mobilizarea cunoștințelor și a deprinderilor în situații / contexte noi și dinamice. Modelul de proiectare curriculară centrat pe competențe simplifică structura curriculumului și asigură o mai mare eficiență a proceselor de predare – învățare – evaluare. Acest fapt permite operarea la toate nivelurile cu aceeași unitate, competența.

Categoriile de competențe organizate în jurul câtorva nume definitorii, și anume:

1. Receptarea, care poate fi concretizată prin următoarele concepte operaționale: identificarea de termeni, relații, procese; observarea unor fenomene, procese; perceperea unor relații, conexiuni; nominalizarea unor concepte, relații, procese; culegerea de date din surse variate; definirea unor concepte.

2. Prelucrarea primară (a datelor), care poate fi concretizată prin următoarele concepte operaționale: compararea unor date, stabilirea unor relații; calcularea unor rezultate parțiale; clasificări de date; reprezentarea unor date; sortarea-discriminarea; investigarea, explorarea; experimentarea.

3. Algoritmizarea, care poate fi concretizată prin următoarele concepte operaționale: reducerea la o schemă sau model; anticiparea unor rezultate; reprezentarea datelor; remarcarea unor invarianți;

4. Exprimarea, care poate fi concretizată prin următoarele concepte operaționale: descrierea unor stări, sisteme, procese, fenomene; generarea de idei, concepte, soluții; argumentarea unor enunțuri;

5. Prelucrarea secundara (a rezultatelor), care poate fi concretizată prin următoarele concepte operaționale: compararea unor rezultate, date de ieșire, concluzii; calcularea, evaluarea unor rezultate; interpretarea rezultatelor; analiza de situații; elaborarea de strategii;

6. Transferul, care poate fi concretizat prin următoarele concepte operaționale: aplicarea; generalizarea și particularizarea; integrarea; verificarea; optimizarea; transpunerea; negocierea;

Bibliografie

1. Cucuș, C., 1999, *Pedagogie*, Ed. Polirom, Iași
2. Ezechil L., Dănescu E., 2009, *Caiet de practică pedagogică*, (NIVEL II), Ed. Paralela 45, Seria Științele educației, Pitești
3. Ionescu, M., Radu, I. , 1995, *Didactica modernă*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca

Cum alegi un produs? Exemplu de activitate de succes desfășurată la clasă

Prof. Diaconu Liudmila-Elena

Școala Gimnazială „Take Ionescu” Râmnicu Vâlcea

1. Titlul activității:

JUDECI UN PRODUS DUPĂ RECLAMĂ?/Do you judge a product by its commercial?

2. Domeniul în care se încadrează:

Învățământ gimnazial- Formal (trunchi comun/arii curriculare)

3. Scopul activității: DEZVOLAREA DIVERSELOR COMPETENȚE CHEIE PRIN PROIECTE REALIZATE ÎN ECHIPĂ

Se urmărește orientarea elevilor spre utilizarea calculatorului ca mijloc de informare și comunicare, dar și spre surse tradiționale de informare (inclusiv interviu cu o persoană întâlnită pe traseu), în vederea realizării creative a unor produse cu caracter științific și artistic. Este de dorit și de apreciat chiar și o notă jucăușă/umoristică a proiectului, ceea ce l-ar face mai atrăgător și mai ușor de urmărit/vizionat.

Se pune accent pe munca în echipa a elevilor în vederea creșterii abilităților și competențelor de comunicare socială. Se realizează un proiect de bună practică, ce va fi aplicat și în anii următori. Se urmărește, de asemenea, valorizarea experiențelor individuale și colective legate de limba maternă și străină.

4. Obiectivele educaționale ale activității/competențe de dezvoltat la elevi:

dezvoltarea competențelor de comunicare, interpersonale și intrapersonale, sociale și civice, a competențelor digitale ca și cele de sensibilizare și exprimare culturală prin crearea de proiecte educaționale; elevii vor dezvolta competențe de analiză și transferare a cunoștințelor teoretice dintr-o disciplină în alta; elevii vor dezvolta competențe de transferare a cunoștințelor teoretice în abilitați practice de rezolvare de probleme ce se pot ivi pe parcursul realizării proiectului; elevii vor dezvolta abilitați de căutare și selectare de informații în așa fel încât să își atingă scopul propus.

Să dezvolte competente interdisciplinare, de explorare/investigare directă a realității;

Să stimuleze creativitatea.

5. Elevii participanți: număr total de participanți 28;

6. Durata și locul desfășurării activității: DOUĂ SĂPTĂMÂNI, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „TAKE IONESCU”

7. Descrierea activității. Elevii participanți, organizați cel mai adesea în echipe de lucru, realizează

prezentări word, prf, ppt, prezi sau video în care prezintă o reclamă la produsul lor preferat în limbile română și engleză. Se vor folosi imagini reale, în care pot apărea și elevii fiecărei echipe pentru a valorifica experiența efectivă a acestora pe parcursul realizării proiectului, dar și imagini ilustrative și alte informații luate posibil și din alte surse, cum ar fi reviste, internet, vederi, albume, arhive particulare și publice. De asemenea, se urmărește evidențierea a cel puțin unui aspect social (raporturi interumane și de comportament; se pot menționa și aspecte legislative legate de comercializarea diverselor produse), precum și realizarea unor produse originale, creative, bogate din punct de vedere științific și artistic. Elevii se pot întâlni pentru a lucra la domiciliu, la școală, în oraș sau chiar la Biblioteca Județeană sau alte școli, cu care școala are parteneriate în desfășurare.

8. Originalitatea și creativitatea proiectului/activităților/bunelor practici din perspectiva contextelor semnificative de învățare și al elementelor de inovare didactică;

Folosind calculatorul/telefonul mobil ca instrument de lucru și comunicare, iar prezentările word, pdf, ppt, video sau prezi ca mijloace de expresie artistică și creativă, propunem un proiect bazat pe metode moderne de integrare a unui volum mare de cunoștințe științifice în forme atractive și eficiente. Sunt astfel valorizate informațiile acumulate atât în clasă în timpul orelor de curs, cât și în cadru informal. Având în vedere timpul pe care oricum elevii noștri îl petrec în fața electronicelor, mai ales în scop de socializare și recreere, considerăm că putem face ca măcar o parte din acest timp să fie folosit în scop creativ și util prin proiecte realizate individual, pe perechi sau în echipe, interviuri, îmbinare și sintetizare a cunoștințelor din limbile română și engleză prin găsirea unei punți comune de legătura unde toate să aibă sens în relație unele cu altele.

9. Rezultatele/impactul activității la nivelul elevilor: elevii participanți au avut posibilitatea și oportunitatea de a-și alege să facă echipele așa cum și-au dorit ei pentru a avea un mediu de lucru cât mai plăcut, și-au pus în valoare cunoștințele de limba română transferabile în limba engleză, cunoștințele despre diverse produse puse pe piața reală, dar mai ales și-au etalat creativitatea și originalitatea prin realizarea de proiecte în formatul lor preferat.

10. Relevanța activității/proiectului/bunei practici pentru nevoile categoriilor de elevi aflați în risc: acest tip de proiect este relevant pentru orice categorie de elevi pentru că îi implică pe toți elevii unei clase, să zicem, realizarea lui se desfășoară în afara orelor de curs într-un mediu prietenos la alegerea participanților. Fiecare membru al unei echipe trebuie să contribuie cu ceva la realizarea proiectului final, fie să redacteze sau să traducă textul, să caute informații, să pună informațiile în formatul ales de ei etc.

Copilul cu ADHD (Tulburarea de hiperactivitate și deficit de atenție)

Prof. dr. Dicu Sevastia Lizuca

Liceul de Arte "Victor Giuleanu", Râmnicu Vâlcea

Progresul școlar se obține treptat prin muncă și efort uriaș depus atât de cadrul didactic cât și de elev. Capacitatea de învățare a elevilor cu CES, ambianța și sprijinul familiei și a societății în general, influențează foarte mult obținerea unui progres școlar real.

Cadrele didactice care obțin succese în instruirea copiilor cu ADHD folosesc o strategie care cuprinde 3 obiective. Ei încep prin identificarea nevoilor acestui copil. De exemplu, învățătorul determină cum, când și de ce copilul este neatent, impulsiv și hiperactiv.

Cadrul didactic selectează apoi diverse practici pedagogice și le asociază cu instruirea școlară, intervenții comportamentale și cu tehnici de adaptare a copilului la mediul școlar și al clasei, astfel putând să vină în întâmpinarea nevoilor copilului. În cele din urmă, învățătorul combină aceste practici într-un

program educațional individualizat pe care îl integrează cu activitățile educaționale ale celorlalți elevi din clasă. Cele 3 obiective ale strategiei școlare pentru copiii cu ADHD sunt următoarele:

- Evaluarea nevoilor personale și a punctelor tari ale copilului. Pentru îndeplinirea acestui obiectiv, învățătorul poate lucra cu o echipă multidisciplinară, și cu părinții. Astfel se pot lua în considerare atât nevoile școlare cât și cele comportamentale, folosind atât diagnosticul formal și informal cât și observațiile de la clasă. Observațiile, cum ar fi stilul de învățare poate fi folosit pentru a-l mobiliza pe copil să-și folosească abilitățile de care dispune. Contextul în care apar disfuncțiile comportamentale trebuie luate de asemenea în considerare.

- Selectarea metodelor potrivite pentru instruirea școlară. Determinarea metodelor care ar putea veni în întâmpinarea nevoilor școlare și comportamentale ale copilului. Selectarea metodelor care sunt în acord cu vârsta sa, care să se potrivească cu nevoile sale și să îi câștige atenția.

- Combinarea metodelor de instruire școlară cu programul educațional personalizat al copilului. Împreună cu psihologul școlar și cu părintele, poate fi creat un program educațional personalizat care să evidențieze obiectivele viitoare împreună cu ajutorul de care copilul are nevoie pentru a atinge aceste obiective.

Trebuie luat în calcul modul în care învățătorul poate combina și integra acest program cu activitățile școlare a celorlalți elevi din clasă. Sprijinul trebuie să vină de la personalul didactic cu experiență, de la psihologii școlari, asistenții sociali și/sau de la personalul medical specializat. Acești copii au nevoie de o structură și de o rutină bine stabilită. Locul lor în bancă trebuie păstrat neschimbat și să fie lăsați, să învețe după metodele prin care ei înțeleg cel mai bine.

Prezint, în continuare, câteva idei de bază prin care, putem veni în ajutorul copiilor cu ADHD:

1. Chiar din prima zi, învățătorul trebuie să stabilească clar regulile clasei și să le transmită copilului alături de consecințele logice de pedeapsă sau de recompensă. Copilul trebuie așezat în bancă, ferit de elemente distractive, aproape de învățător, pentru a fi monitorizat și încurajat, sau lângă un copil, care este atent și concentrat.

2. O structură dreaptă, dar fermă, este esențială în activitățile de fiecare zi și rutina trebuie păstrată cu strictețe. Aceasta ajută copilul să înțeleagă ce se așteaptă de la el și să știe că munca și comportamentul lui este atent monitorizat. Acești copii răspund foarte bine la Regula celor trei „R”: rutină, regularitate și repetiție.

3. Foarte des, acești copii au o stimă de sine scăzută și de aceea au tendința să fie singuratici, izolați, ceea ce îi expune la riscul să fie victimizați de către alții. Pe de altă parte, unii pot să fie agresivi cu colegii și necesită o monitorizare atentă a comportamentului. În acest caz, distragerea copilului și implicarea lui în altă activitate, este cel mai bun mod de rezolvare a conflictelor. Abilitatea lor scăzută de a face față schimbărilor poate fi astfel folosită într-un mod pozitiv ajutându-i să iasă dintr-o potențială situație dificilă. Ei vor fi atât de ocupați să îndeplinească noua activitate primită, încât uită de orice conflict pe care l-au început. Această tactică oferă posibilitatea de a preveni potențialele probleme de comportament care pot să apară.

4. Învățătorul trebuie să fie ferm și să dețină controlul clasei, dar totodată să fie o persoană apropiată și caldă. Copiii cu ADHD sunt, în general, foarte sentimentali și iubitori. Ei răspund bine la laude și la o atenție individuală crescută. Laudele trebuie să fie dese, pe tot parcursul zilei, și nu doar la sfârșitul zilei. Atitudinile negative din partea învățătorului pot dăuna acestor copii deoarece ei au deja o stimă de sine scăzută. Acolo unde este posibil, este recomandat să se mențină același învățător pe tot parcursul anului școlar.

5. Când învățătorul oferă instrucțiuni este important să stabilească cu copilul un contact vizual. Dacă sarcinile de lucru sunt mai complexe, acestea trebuie împărțite în segmente mai mici și rezolvate una după alta.

6. Clasele cu număr mic de elevi sunt indicate pentru acești copii, deoarece, distractibilitatea este mai mică, și le oferă oportunități mai bune de a înnoda prietenii cu colegii și cu învățătorul. Este indicat să fie așezați în primele rânduri din clasă, sau mai aproape de perete, pentru a reduce distractibilitatea.

7. Aranjamentul elevilor în clasă se recomandă a fi făcut pe rânduri și nu pe grupuri. Grupurile sunt elemente distractive pentru copilul cu ADHD. Elevul cu ADHD trebuie așezat în bancă aproape de

învățător, departe de colegii gălăgioși. Este important ca învățătorul să se poată plimba prin întreaga clasă și să aibă acces la toți elevii. Cu cât interacțiunea dintre elevi și învățător este mai mare, cu atât este mai benefică.

8. Copilul cu ADHD se concentrează mai bine dacă poate anticipa programul zilei:

- este recomandat ca elevii să primească orarul zilnic;
- regulile clasei trebuie afișate iar învățătorul să verifice dacă au fost bine înțelese;
- poate fi afișat în clasă un calendar în care să se încercuiască datele în care elevii au teste scrise;

Dacă elevul își pierde concentrarea spre sfârșitul zilei, se pot amâna sarcinile care necesită efort atențional și să fie fixate dimineața.

9. Învățătorul poate să stea în apropierea elevului cu ADHD când oferă indicații sau prezintă lecția. Momentele de trecere de la o temă la alta sunt dificile pentru elevul cu ADHD, de aceea copilul trebuie pregătit, printr-un avertisment. Unii elevi din clasele mici răspund foarte bine la un sistem de semne prestabilit împreună cu învățătorul. Astfel, acesta poate oferi un semnal vizual sau verbal atunci când un comportament inadecvat începe să apară. Aceste semnale reamintesc elevului să-și corecteze comportamentul fără o confruntare directă care-i poate leza stima de sine. În timpul sarcinilor dificile este indicată reducerea stimulilor auditivi și vizuali. Este important să li se specifice de ce materiale au nevoie pentru îndeplinirea unei sarcini.

10. Prezența unui ceas pe perete oferă posibilitatea elevilor de a-și calcula timpul necesar îndeplinirii sarcinii primite.

11. Unii elevi își aduc de acasă propriile obiecte care le distrag atenția (jucării). Trebuie stabilită regula ca aceste obiecte să fie arătate colegilor numai în pauze, iar în timpul orei să fie păstrate în bancă sau în ghiozdan.

12. Mulți dintre copiii cu ADHD reușesc să îndeplinească mai bine sarcinile manuale sau în scris, decât cele orale. Implicându-i în sarcini manuale, stima lor de sine crește și permite consolidarea încrederii în sine.

13. Copilului trebuie să i se acorde atenție, ascultându-l ce are de spus. Și el vrea să fie auzit, tratat cu respect. Învățătorul trebuie să creeze un mediu securizant pentru copil, să înțeleagă că acesta este lângă el ca să-l ajute. Nu trebuie certat în fața colegilor, iar ceilalți copii vor înțelege că nici ei nu au permisiunea să-l certe. În loc să fie confruntat direct, atunci când activitățile sau comportamentele lui sunt inadecvate, învățătorul poate prezenta alternativa, care rămâne valabilă. Acest lucru face ca așteptările să devină clare pentru elev și astfel să evite interpretarea negativă sau criticismul.

14. Zonele și perioadele de timp nestructurate și fără supraveghere, cum ar fi locurile de joacă sau pauzele, pot fi o problemă. Colegii care au abilități sociale bune și care doresc, pot să vină în ajutor copilului cu ADHD. Acest parteneriat între copii poate îmbrăca forma unor studii împreună, activități / proiecte comune sau timp de joacă. Ei au tendința de a se descurca bine în grupuri de învățare prin cooperare. Un grup mic de 3, până la 5 membri care rezolvă împreună o sarcină sau proiect, îl încurajează să își organizeze ideile și să-și asume responsabilitățile constituind baza ideală de exersare a abilităților de relaționare interpersonală.

Este important să învățăm să lucrăm cu acești copii, deoarece au multe talente ascunse, mult potențial și multe de oferit.

Bibliografie

1. Alois, Gherguț, 2016, Educația incluzivă și pedagogia diversității, Editura Polirom.
2. Alios, Gherguț, 2001, Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale, Editura Polirom.

Violence in schools – studiu de specialitate –

*Director Prof. Din Maria Andreea
Școala Gimnazială „Anton Pann” Râmnicu Vâlcea*

Violence is defined as “ the intentional use of physical force or power, threatened or actual, against oneself, another person, or against a group or community, which either results in or has a high likelihood of resulting in injury, death, psychological harm or deprivation”. From this definition, school violence could be described to be physical attacks between students or by students on school staff, which could occur on the way to or from school / school-sponsored events, on the school premises or at a school-sponsored event. School violence is a public health problem and may take the form of bullying, shooting, brawls and a host of other physical abuses.

The consequences of school violence are grave, as extreme cases have led to the loss of human lives. Other effects of school violence include vandalism and loss of property – especially school facilities, moral decadence, poor human capital development, increase in crime rate, erosion of cultural values and a bad reputation for schools as well as societies.

A UNESCO report released in 2019 confirms that school violence and bullying are major problems worldwide. Almost one in three students (32%) has been bullied by their peers at school at least once and a similar proportion are affected by physical violence, according to the publication. Physical bullying is the most frequent type of bullying in many regions, with the exception of North America and Europe, where psychological bullying is most common. Sexual bullying is the second most common in many regions. School violence and bullying affects both male and female students. Physical bullying is more common among boys, while psychological bullying is more prevalent among girls. Online and mobile phone bullying is also shown to be increasing.

Children who are perceived as different in any way are more likely to be bullied, and physical appearance is the most common cause of bullying. The second most frequent reasons reported by students relate to race, nationality or colour. Bullying is not an isolated phenomenon in Romanian schools, too. Three out of ten children are repeatedly excluded from the group of colleagues, a similar number are threatened that colleagues might beat them, and one in four children are humiliated in front of colleagues, shows a recent study of Save the Children Romania. The study also revealed that 23% of children were threatened with exclusion from the group, 31% were excluded, and 39% were in the situation in which some other kids were told not to play or talk to them. Some 37% of the children who participated in the study said that humiliating rumors about them were spread in the school, 84% witnessed a situation in which one kid threatened another kid, 80% saw when a child was humiliating another child, and 78% witnessed a situation in which a kid was being pushed by colleagues. More than 70% of kids witnessed a bullying situation at school, and 58% saw such a situation in their own homes. The study focused on how children and parents perceived bullying, their attitude and behavior in different social contexts such as the school and the group of friends, and how often bullying appeared in these situations. It targeted several behaviors associated with bullying, such as exclusion from the group, humiliation, physical violence, or destruction of someone else’s things.

UNICEF says verbal violence against children is a widespread phenomenon in Romania. Why this matters: Bullying has a significant negative effect on children’s mental health, quality of life and academic achievement. Children who are frequently bullied are nearly three times more likely to feel like an outsider at school and more than twice as likely to miss school as those who are not frequently bullied. They have worse educational outcomes than their peers and are also more likely to leave formal education after finishing secondary school. What should be done? The school buildings and school-sponsored events should also be properly guarded in order to quickly detect any possible threats of violence. The need to engage students in awareness campaigns cannot be overemphasized. Students should be counseled and enlightened on anger-management, conflict resolution, character development and a host of other topics that will help to

deal with the psychological issues associated with school violence. Parents have a key role to play as they should ensure that the atmosphere at home, is violent-free. Adults should bear in mind that teenagers are impressionable and, as such, they tend to adopt their behavioral standards from what is obtainable in their households.

Effective communication between parents and their children will help reduce some of the perceived pressures which cause students to act violently; also, proper monitoring of the association that children/wards keep is a means through which the problem of school violence can be solved. Parents may also seek professional advice regarding the type of video games and television programs that children should be exposed to. In conclusion, the larger community such as non-governmental organizations should make concerted efforts to reach out to students and other youth in order to properly address issues of drug abuse, social anxieties and other forms of mental or affective disorders.

The legal system in less-developed nations should also be reviewed in order to accommodate specific laws for school violence.

The government should also update statistical data on school violence, in order to further enlighten the general public about the menace. Violence in schools is a social problem with an enormous ripple effect. One act of violence can trigger numerous negative outcomes- hence, the community is expected to work as a whole in order to curb this social ill.

Bibliography

1. <https://www.crisisconsultantgroup.com/school-violence-prevention/violence-in-schools>.
2. <https://www.salvaticopiii.ro/ce-facem/protectie/protectie-impotriva-violentei>.

Promovarea activităților de practică pedagogică — factor determinant al învățământului european

*Prof. înv. primar Dogaru Nicuța Aura
Colegiul Național de Informatică „Matei Basarab” Râmnicu Vâlcea*

Învățământul european se confruntă cu provocări majore în contextul globalizării și al diversificării culturale. Un factor esențial în creșterea calității educației este promovarea activităților de practică pedagogică, care facilitează dezvoltarea profesională a cadrelor didactice și îmbunătățește procesul educațional. Acest referat explorează importanța practicii pedagogice în sistemele de învățământ europene și impactul acesteia asupra calității educației.

Practica pedagogică joacă un rol crucial în formarea profesională a viitorilor profesori. Prin experiențe directe în sălile de clasă, studenții la pedagogie sau elevii de la profilul pedagogic își dezvoltă competențele didactice, învață să gestioneze diverse situații educaționale și să aplice teorii pedagogice în practică. Această formare practică este esențială pentru a pregăti profesori capabili să răspundă nevoilor complexe ale elevilor.

Una dintre principalele avantaje ale practicii pedagogice este integrarea teoriei cu practica. Studenții la pedagogie sau elevii de la profilul pedagogic au ocazia să aplice cunoștințele teoretice dobândite în timpul cursurilor în contexte reale de predare. Acest lucru le permite să înțeleagă mai bine conceptele teoretice și să le adapteze la nevoile specifice ale elevilor.

Finlanda este recunoscută pentru calitatea superioară a sistemului său de învățământ, în care practica

pedagogică joacă un rol central. Studenții la pedagogie sau elevii de la profilul pedagogic în Finlanda petrec o perioadă semnificativă de timp în școli, sub îndrumarea mentorilor experimentați. Această abordare asigură o tranziție lină de la teorie la practică și promovează dezvoltarea unor abilități didactice solide.

În Germania, formarea profesorilor include un stagiul practic extins, cunoscut sub numele de «Referendariat». Acesta are loc după finalizarea studiilor universitare și durează aproximativ doi ani. În timpul acestui stagiul, viitorii profesori predau în școli, participă la seminarii de formare și sunt evaluați continuu. Această structură riguroasă asigură o pregătire completă și practică a cadrelor didactice.

Prin expunerea la diverse stiluri de predare și metode inovatoare, practica pedagogică contribuie la îmbunătățirea calității educației. Profesorii în formare aduc idei noi și perspective proaspete, ceea ce poate duce la îmbunătățirea metodelor de predare și la creșterea interesului și motivației elevilor.

Relația dintre elevi și profesori este un factor crucial în succesul educațional. Practica pedagogică oferă viitorilor profesori ocazia să dezvolte abilități de comunicare și interacțiune eficientă cu elevii. Aceste abilități sunt esențiale pentru crearea unui mediu de învățare pozitiv și pentru sprijinirea dezvoltării emoționale și academice a elevilor.

Implementarea eficientă a practicii pedagogice poate întâmpina diverse provocări, cum ar fi lipsa resurselor, coordonarea între instituțiile de învățământ superior și școli, și asigurarea unui mentorat de calitate. De asemenea, diferențele în politicile educaționale și în structurile sistemelor de învățământ pot complica procesul.

Pentru a depăși aceste provocări, este esențială dezvoltarea unor parteneriate strânse între universități și școli, precum și investiția în programe de formare pentru mentori. Crearea unor standarde clare și a unor proceduri bine definite pentru practica pedagogică poate asigura coerența și eficiența acestui proces.

Promovarea activităților de practică pedagogică este un factor determinant al calității învățământului european. Prin integrarea practică a viitorilor profesori în școli, se asigură dezvoltarea competențelor didactice necesare și îmbunătățirea calității educației pentru elevi. Este esențial ca politicile educaționale să sprijine și să valorifice practica pedagogică, pentru a răspunde nevoilor complexe ale sistemelor de învățământ moderne.

Bibliografie

1. Sahlberg, P. (2011). *Finnish Lessons: What Can the World Learn from Educational Change in Finland?*. Teachers College Press.
2. OECD. (2019). *Education at a Glance 2019: OECD Indicators*. OECD Publishing.
3. Zeichner, K. M. (2010). Rethinking the Connections Between Campus Courses and Field Experiences in College- and University-Based Teacher Education. *Journal of Teacher Education*.
4. <https://www.emaze.com/@ALRTRLOR/promovarea-activitatilor-de-practic-pedagogic--factor-determinant-al-Invamntului-european>

Educarea capacității de autoevaluare la elevi

*Prof. Învățămint primar Popescu Natalia-Alina
Colegiul Național de Informatică „Matei Basarab” Râmnicu Vâlcea*

Autoevaluarea este o activitate complexă și dificilă, realizabilă în contextul trecerii de la abordarea elevului ca obiect al educației la cea de subiect al educației. Autoevaluarea este o modalitate de evaluare cu importante valențe formative.

Formarea capacității de autoevaluare este un proces de durată care se desfășoară în același timp cu procesul de autocunoaștere, dar și de cunoaștere a celorlalți.

Autoevaluarea se poate extinde gradual, de la autoaprecierea verbală, prin autoanaliza propriilor rezultate ale activității până la autonatarea mai mult sau mai puțin dirijată de profesor.

Educarea capacității de autoevaluare începe cu înțelegerea criteriilor de apreciere și notare și, implicit, a semnificației notei acordate de profesor. Interiorizarea repetată a grilelor de evaluare cu care operează profesorul constituie o premisă a posibilității și validității autoaprecierii elevilor. Descifrarea mecanismelor evaluării de către elevi și implicarea lor în aprecierea propriilor rezultate are efecte pozitive pe mai multe planuri. Astfel, profesorul dobândește confirmarea aprecierilor sale în opinia elevilor, referitoare la rezultatele constatate. Elevul exercită rolul de subiect al acțiunii pedagogice, de participant la propria sa formare.

Totodată, îi ajută pe elevi să aprecieze rezultatele obținute și să înțeleagă eforturile necesare pentru atingerea obiectivelor stabilite.

Autoevaluarea cultivă motivația intrinsecă pentru învățare și atitudinea pozitivă, responsabilă față de propria activitate.

Literatura de specialitate pe această temă evidențiază câteva tehnici de educare a capacității de autoevaluare, a spiritului de evaluare obiectivă a elevilor.

Autocorectarea sau corectarea reciprocă este un prim exercițiu pe cale dobândirii autonomiei în evaluare. Elevul este solicitat să-și depisteze în mod rapid unele erori în momentul realizării sarcinii de învățare. În același timp, pot exista momente de corectare a lucrărilor colegilor. Depistarea lacunelor proprii sau pe cele ale colegilor, chiar dacă nu sunt sancționate prin note, constituie un pas important pe calea conștientizării competențelor.

Autonotarea controlată presupune ca, în cadrul unei verificări, elevul să fie solicitat să-și acorde o notă, care este negociată, apoi, cu profesorul sau împreună cu colegii. Cadrul didactic trebuie să argumenteze și să evidențieze corectitudinea sa incorectitudinea aprecierilor avansate.

Notarea reciprocă. Elevii sunt puși în situația de a-și nota colegii, prin reciprocitate, fie la lucrările scrise, fie la verificările orale. Aceste exerciții nu trebuie neapărat să se concretizeze în notare efectivă.

Metoda de apreciere obiectivă a personalității este concepută de psihologul român Gheorghe Zapan și constă în antrenarea întregului colectiv al clasei, în vederea formării unor reprezentări cât mai complexe despre posibilitățile fiecărui elev în parte și ale tuturor la un loc. Se poate realiza prin coroborarea a cât mai multor informații, aprecieri și confruntări între elevi, în scopul cunoașterii obiective a rezultatelor obținute de aceștia. Prin autoevaluare, elevul participă în mod activ la procesul de evaluare. Autoevaluarea dobândește valențele unui proces autoreflexiv prin care elevul devine conștient de propriile capacități și în care profesorul are rolul de a-l ghida pe elev înspre atingerea obiectivelor instructiv-educative. Formarea capacității de autoevaluare este preponderent axiologică, deoarece rezultă din aprecierile, judecățile de valoare emise de alții, iar aprecierile reflectă ceea ce este individul capabil să facă.

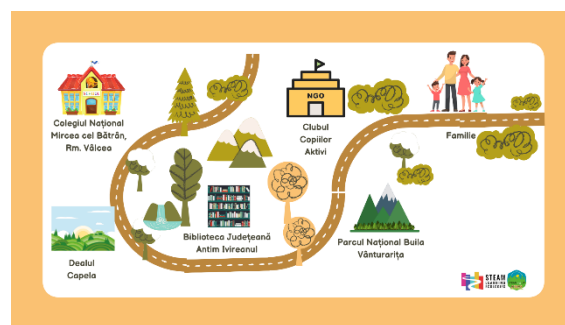
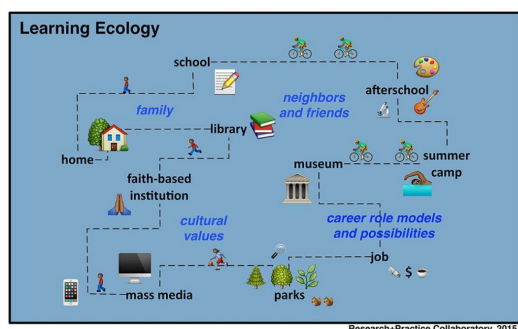
Bibliografie

1. Constantin Cucoș, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 1996;
2. Voiculescu Elisabeta, *Factorii subiectivi ai evaluării școlare*, Editura Aramis, București, 2001.

Conceptul de ecologie a învățării steam, o nouă abordare pedagogică la nivel european

Profesor înv. primar Rogoveanu Elena Corina
Colegiul Național „Mircea cel Bătrân” Râmnicu Vâlcea

Când mai mulți factori interesați de educație și instituțiile din jur se reunesc pentru un scop comun, se formează un ecosistem sau o ecologie a învățării. O ecologie a învățării reprezintă contextul fizic, social și cultural în care se desfășoară procesul de învățare. Asemenea ecosistemelor naturale, o ecologie a învățării are dimensiuni fizice, care pot include accesul facil la natură, muzee, biblioteci, parcuri, instituții. În acest context, educația STEAM oferă un model de ecologie a învățării, ca oportunitate pentru ca școala și comunitatea să colaboreze și să rezolve probleme din viața reală. O ecologie a învățării în domeniile științifice include o varietate de activități, distribuite între diferite instituții și locații, oferind elevilor diverse modalități de a se orienta spre domeniile științifice, sub forma unui continuum de învățare.

STEAMing Up with Nature Wonders. Harta sinergiilor educaționale

Ecologia învățării STE(A)M (SLEs) este un proiect finanțat de UE (Horizon Europe) care dezvoltă trasee de învățare științifică atractive, bazate pe educația deschisă, pentru toți, în contexte educaționale formale și informale, cu accent pe incluziune. Proiectul evidențiază condițiile necesare pentru a reuni toți actorii din educația formală, non-formală și informală, precum și întreprinderile și societatea civilă, oferindu-le tuturor spațiul și motivația de a lua inițiativă și de a juca roluri centrale. Prin valorificarea rezultatelor promițătoare, proiectul propune un cadru care facilitează crearea de sinergii educaționale incluzive sub forma unor ecosisteme de cunoaștere interconectate. De asemenea, proiectul studiază beneficiile învățării deschise ca forță motrică în elaborarea politicilor europene și naționale. Pentru a atinge aceste obiective, SLEs introduce conceptul puternic de „ecologie a învățării” ca vehicul pentru a imagina și realiza parteneriate locale de educație deschisă și, prin urmare, învățare relevantă.

Proiectul STEAMing Up with Nature's Wonders este un proiect pilot implementat ca parte a inițiativei SLEs, în colaborare cu Scientix și European Schoolnet Academy, care demonstrează eficacitatea stabilirii sinergiilor educaționale sub forma ecosistemelor de cunoaștere interconectate pentru a face învățarea relevantă. Acest proiect a presupus realizarea de parteneriate locale pentru ca elevii să învețe despre biodiversitate și natură, specii și habitate care pot fi găsite în ecoregiunea Parcului Național Buia-Vânturarița și în împrejurimile orașului, importanța naturii și motivele pentru care este esențial să o protejăm, ce fac autoritățile locale pentru protejarea acesteia și cum ne putem implica.

Activitățile au avut la bază o ecologie a învățării care a abordat deconectarea copiilor de la mediul înconjurător, încurajându-i să exploreze și să aprecieze lumea naturală în timp ce își dezvoltă cunoștințele și abilitățile în domeniile STEAM. De asemenea, elevilor le-a fost stârnită curiozitatea, capacitatea de rezolvare a problemelor, creativitatea, colaborarea, gândirea critică și spiritul civic.

Toolkitul de activități, creat în cadrul proiectului și disponibil în limba engleză, poate fi utilizat la clasă de profesorii din învățământul primar, scanând codul QR sau accesând linkul <https://online.pubhtml5.com/prmp/kzng/>

Evaluarea centrată pe elev

*Prof. Înv. Primar Tălmăciu Claudia
Colegiul Național de Informatică „Matei Basarab” Râmnicu Vâlcea*

Despre evaluare se vorbește în multe contexte legate de funcționarea sistemului de învățământ, dar și în viața cotidiană. Pe durata anului școlar sunt momente explicit destinate evaluării. La fel, pe parcursul vieții școlare, există momente puternic marcate de evaluare. Nu doar principalii actori ai școlii, profesorii și elevii, sunt interesați de evaluare, dar și societatea în ansamblul ei.

Evaluarea tradițională și evaluarea modernă nu sunt net separate în timp și spațiu, dar realitatea școlară din multe sisteme de învățământ demonstrează opțiuni pentru o evaluare modernă, centrată pe competențe, pe procesele cognitive ale elevului, precum și pe componentele personalității acestuia. Esența schimbărilor petrecute în ultimul deceniu al secolului trecut și care se continuă și astăzi rezultă din aceea că evaluarea școlară este concepută ca parte integrantă a procesului de învățare. Aceasta conduce la distanțarea sa de tradiționala „verificare” a cunoștințelor și chiar de tradiționala apreciere școlară¹⁶.

Toate sistemele educaționale accentuează rolul evaluării ca instrument utilizat pentru monitorizarea progresului individual al elevilor și orientarea dezvoltării lor. Se consideră că evaluarea modernă vizează procesul de învățare și înglobează rezultatul obținut, gradul de formare și utilizare a capacităților cognitive, dar și motivațiile, atitudinile asumate și a comportamentelor

manifestate de elev în demersul educațional, spre deosebire de evaluarea tradițională, care răspunde unor obiective preponderent cognitive și se focalizează doar pe produsele învățării. Urmărește dacă obiectivele concrete propuse au fost atinse și permite continuarea demersului pedagogic spre obiective mai complexe; “Unicul scop al evaluării formative este să identifice situațiile în care întâmpină elevul o dificultate, în ce constă aceasta și să-l informeze”¹⁷, atât pe el cât și pe profesor. Preocuparea pentru evaluarea formativă poate fi pusă în legătură cu schimbarea generală a accentului de la măsurarea cunoștințelor către evaluarea performanțelor privite ca abilități și competențe. Nu doar preocupările interne, de la nivelul sistemului, determină acțiuni legate de evaluare, dar și un context european și internațional nou, în care, preocuparea față de calitatea activității sistemelor sociale reprezintă un element important. Evaluarea formativă:

- permite elevului să-și remedieze erorile și lacunele imediat după apariția ei și înainte de declanșarea unui proces cumulativ;

- oferă un feedback rapid, reglând din mers procesul;
- este orientată spre ajutorul pedagogic imediat;
- oferă posibilitatea tratării diferențiate dezvoltă capacitatea de autoevaluare la elevi;
- reduce timpul destinat actelor evaluative ample, sporindu-l pe cel destinat învățării;
- sesizează punctele critice în învățare.

Necesită o organizare riguroasă a predării, competență în precizarea obiectivelor, în stabilirea sarcinilor, în alegerea tehnicilor de evaluare. O idee de bază pe care o are în vedere evaluarea modernă se referă la responsabilizarea celui care învață, ceea ce presupune dezvoltarea capacității de autoreflexie asupra propriei învățări, intrarea în funcțiune a mecanismelor de autocunoaștere.

În învățământul modern, o preocupare importantă este aceea a formării de competențe generale și specifice, pe care elevul trebuie să le dovedească pe parcursul și la finalul unei perioade de instruire. Centrarea pe competențe este o preocupare majoră a ultimilor ani, ceea ce determină schimbări nu numai la nivelul predării – învățării, ci și la nivelul evaluării.

Practica pedagogică integrează tehnicile de evaluare și le transformă, astfel încât să Oactuală se tinde spre o evaluare complexă, realizată prin intermediul unei metodologii complexe și a unor instrumente diversificate. S-a extins gama metodelor de evaluare folosite de cadrele didactice

la clasă, vorbindu-se tot mai mult despre complementaritatea metodelor tradiționale (evaluări orale, scrise, probe practice etc) cu altele noi, moderne (portofoliul, proiectul, investigația, autoevaluarea etc), ce reprezintă, de fapt, alternative în contextul educațional actual, când se cere cu insistență deplasarea accentului de la evaluarea produselor învățării la evaluarea proceselor cognitive în timpul activității de învățare. Ca reacție la criticile aduse evaluării tradiționale s-a dezvoltat o nouă concepție cunoscută sub numele de evaluarea autentică. Poziția elevului, în cazul evaluării autentice este diferită de cea a elevului evaluat în contextul măsurării performanței.

În cel de-al doilea caz elevul produce un comportament pe care evaluatorul dorește să îl măsoare. În primul caz elevul hotărăște subiectul evaluării și demonstrează un anumit comportament într-un context autentic. Față de vechea apreciere școlară sau verificare care era un moment distinct de predare – învățare sau care acționa la anumite perioade (evaluare sumativă), „evaluarea autentică devine un proces continuu și integrat organic procesului de instruire”. Pentru a fi autentică, evaluarea trebuie să fie un proces continuu, parte integrantă a învățării, în măsură să le ofere elevilor și profesorilor „ oportunități de reflecție și de perfecționare continuă”.

Literatura de specialitate prezintă diverse principii pe care le respectă evaluarea autentică:

- elevii devin mai puțin dependenți de profesor și de feedbackul acestuia, atunci când sunt activ implicați în evaluare;
- evaluarea îmbunătățește învățarea și marchează progresul;
- oferă elevilor și profesorilor prilejul de a examina procesul de învățare, de a reflecta asupra lui și de a interveni acolo unde este cazul;
- elevii și profesorii lucrează împreună pentru realizarea aceluiași scopuri.

Modalități de evaluare autentică utile în diverse situații didactice pot fi: jurnale dialogate, caiete creative, construcții murale, portofolii, reconstrucție de text, expoziție, fotografii, audiții și înregistrări video pentru a vedea cât de bine stăpânesc o competență.

Măsurarea, aprecierea și decizia sunt operațiile evaluării. Cele trei operații se justifică numai împreună. Pentru că “măsurarea există în vederea aprecierii, iar aprecierea este indispensabilă luării unei decizii”¹⁸

Tendința la ora actuală este de trecere în plan secundar a operației de măsurare în favoarea aprecierii, pe fondul tranziției de la evaluarea cantitativă la evaluarea calitativă, bazată în principal pe apreciere.

Cele trei operații se află într-o strânsă interdependență. Evaluarea înseamnă: *măsurare* +

aprecier + *decizie*. Modernizarea sistemului de evaluare implică modernizarea acestor trei operații.

Exemple de bune practici: Școala Altfel

Prof. dr. Spiridon Rodica-Gabriela
Liceul Sanitar „Antim Ivireanu”, Râmnicu Vâlcea

„Școala altfel” este un program care se desfășoară la nivel național și are ca scop dezvoltarea atât a competențelor din curriculumul național, cât și a unor competențe complementare acestora, în funcție de prioritățile stabilite anual de Ministerul Educației, fiind centrat pe obiectivele de învățare la vârstă antepreșcolară, respectiv pe nevoile de învățare ale preșcolarilor și elevilor, identificate la nivelul unității de învățământ¹.

La Liceul Sanitar „Antim Ivireanu”, perioada de desfășurare a acestui program în anul școlar 2023-2024, a fost 18-22 decembrie 2023.

Conform metodologiei, s-a proiectat și planificat orarul și activitățile din această săptămână. Programul „Școala altfel” are o durată de 5 zile consecutive lucrătoare în timpul anului școlar și este derulat pe baza unei planificări ce rămâne la decizia fiecărei unități de învățământ, conform ordinului ministrului educației privind structura anului școlar valabil în anul școlar respectiv. Conform metodologiei, s-a proiectat și planificat orarul și activitățile din această săptămână.

Tipul de activități derulate: activități de abilități practice, ecologice, sportive, religioase, cultural-artistice, recreative

Parteneri implicați (numele instituțiilor): ISU, Logischool, Muzeul de Artă, Muzeul Satului Vâlcean, Muzeul de Istorie, Biblioteca Județeană „Antim Ivireanu”, Grădina Zoologică, Teatrul Ariel, Discovery School,

Menționarea spațiilor de desfășurare a activităților: excursii-aer liber, săli de clasă, laboratoare, sala de sport, muzeele orașului Râmnicu Vâlcea, instituțiile vizitate, săli de spectacole (teatru și cinematograf)

Obiectivele urmărite: dezvoltarea spiritului de echipă și de competiție loială; dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală și de grup; familiarizarea elevilor cu activități cultural-sociale; cultivarea interesului față de activitățile nonformale și împletirea acestora cu activitățile formale; să cunoască obiceiuri creștinești specifice sărbătorilor religioase: formarea deprinderii de a se închina, de a folosi obiecte religioase și de a săvârși fapte bune, educarea unor virtuți creștine și cultivarea comportamentului moral-religios .

Modalități de evaluare a activităților: expoziții cu obiecte realizate în cadrul atelierelor de creație, portofolii individuale și colective, concursuri cu elevii participanți.

Rezultate înregistrate: creșterea gradului de comunicare și socializare între elev-elev, elev-profesor, elevi-părinți, școală-comunitate, dezvoltarea coeziunii grupului și integrarea copiilor cu CES în activități alături de copii normal funcționali, creșterea gradului de implicare a elevilor în desfășurarea activităților extrașcolare, valorificarea noilor tehnologii în activitățile de învățare cu elevii, completarea cunoștințelor de cultură generală, descoperirea unor aptitudini noi, dezvoltarea personală a elevului, dezvoltarea capacității de a interacționa în grupuri, de a-și exprima opinia.

Mai multe exemple foto: <https://www.facebook.com/liceulsanitar> și <https://www.facebook.com/groups/sanitarvalcea>

Bibliografie

1. <https://lege5.ro/gratuit/ge2daojtgyydo/metodologia-de-organizare-a-programului-scoala-altfel-din-05102023> accesat iunie 2024

1 <https://lege5.ro/gratuit/ge2daojtgyydo/metodologia-de-organizare-a-programului-scoala-altfel-din-05102023>

Formarea cadrelor didactice prin practica pedagogică

Prof. Radu Laura-Elena
Colegiul Economic Râmnicu Vâlcea

Formarea cadrelor didactice a fost și rămâne una dintre principalele preocupări ale învățământului nostru. Societatea de azi și cea viitoare are așteptări din ce în ce mai ridicate de la pedagogi, dorind performanță și profesionalism. De aceea, pregătirea în specialitate concomitentă cu cea pentru cariera didactică implica o dublă responsabilitate.

Activitatea de practică pedagogică reprezintă un segment de o importanță covârșitoare pentru conturarea (și chiar formarea) unor competențe profesionale. Ea sintetizează, într-o formă aplicativă, pregătirea psihopedagogică și metodică a studenților în calitatea lor de viitori profesori, reprezentând, în același timp, o sursă de noi cunoștințe, un mijloc de aprofundare și de lărgire a cunoașterii.

Profesia de cadru didactic presupune un cumul de cunoștințe și abilități care se dobândesc prin parcurgerea unor activități de pregătire teoretică și practică, atât în domeniile specifice obiectelor de învățământ ce urmează să fie predate, cât și în domeniul științelor educației. Achizițiile acumulate prin studiul disciplinelor de specialitate, socio-psiho-pedagogice și didactice sunt mai bine înțelese și devin durabile prin cunoașterea nemijlocită a ambianței școlare și extrașcolare.

Conform legislației în vigoare, obiectivele educaționale ale practicii pedagogice au un caracter complex și vizează următoarele: aprofundarea și consolidarea cunoștințelor de psihologia educației, pedagogie și metodică predării specialității; cunoașterea modului de organizare și de funcționare a unei unități de învățământ preuniversitar; aprofundarea activităților de observare, simulare și analiză a lecțiilor prezentate de mentor; formare deprinderilor de proiectare a activităților didactice; formarea de abilități practice de predare prin susținerea lecțiilor de probă și finale; dezvoltarea capacităților și abilităților de a utiliza metode de învățare activ-participative, precum și noile tehnici de predare - învățare - evaluare.

Practica pedagogică are multiple valențe formative, ea este singura perioadă din devenirea studentului – viitor cadru didactic, în care acesta se transformă, devine vizibil, este în fața curiozității și analizei atâtor ochi, este perioada care îi redă simțul responsabilității, este o oglindă, care reflectă cantitatea și profunzimea personalității candidatului la înalta funcție de pedagog. Deprinderile didactice necesare exercitării profesiei de pedagog trebuie să reprezinte rezultatul îmbinării teoriei psihopedagogice și metodice cu practica cunoașterii elevului și a modelării acestuia în conformitate cu particularitățile de vârstă și individuale. În acest context, practica pedagogică constituie un exercițiu sistematic de deprindere a metodologiei didactice specifice colegiului și a școlii primare, dar și un exercițiu eficient de însușire a tehnicilor legate de munca de documentare.

Fiecare lecție susținută în fața unei clase conferă practicantului mai multe cunoștințe și în special, mai multă încredere în sine, adaptându-se astfel mult mai ușor la nevoile elevilor și la evoluția socială din acest domeniu.

Practica pedagogică este o etapă de bază a formării viitorului cadru didactic, fără de care acesta nu ar putea învăța cum trebuie să se desfășoare o oră pentru ca procesul de învățare să fie cât mai eficient. Prin intermediul acesteia practicantul poate să își formeze corect atitudinea și competențele în ceea ce privește predarea. Profesiunea didactică implică un ansamblu bogat și nuanțat de competențe din partea celor educați să-l exercite. Competențele solicitate fac necesară atât o formare teoretică, menită să asigure cunoașterea principalelor fenomene de educație și înțelegerea modurilor de abordare în rezolvare, cât și o formare practică, vizând dezvoltarea capacității de acțiune și formarea abilităților pe care le implică acest tip de activitate. Desprinderea semnificațiilor și funcțiilor activității de predare îl va ajuta pe student să-și asume responsabilitatea preluării lor pentru a susține el însuși o lecție pe care să o poată controla sub cât mai multe din aspectele desfășurării ei.

Stagiile de practică trebuie să cuprindă inițierea în cunoașterea psihopedagogică a elevului, în problemele utilizării testelor și a observației științifice, familiarizarea cu mijloace moderne de învățământ și metodele de predare, evaluare, precum și o introducere în problemele legislației școlare și ale cercetării psihopedagogice.

Învățământul românesc capătă noi valențe în condițiile impuse de reforma cu deschidere europeană. În societatea contemporană, dinamică și mereu în transformare, cu schimbări rapide și efecte imediate, educația și învățământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, iar concepția de educație regândită și modernizată.

Bibliografie

1. Ausubel, D., Floyd R. (1981), *Învățarea în școală*, EDP, București.
2. Cuceș, C. (1999), *Pedagogie*, Ed. Polirom, Iași.
3. Ilie Marin, *Elemente de pedagogie generală- teoria curriculum-ului și teoria instruirii*.
4. Ionescu, M., Radu, I. (1995), *Didactica modernă*, Ed. Dacia., Cluj-Napoca.
5. Onutz, Sanda, 2011, *Profesionalizarea procesului de formare pentru cariera didactică*.

Practica pedagogică, cheia formării eficiente a viitorilor profesori

*Prof. Gherghinoiu Mihaela
Școala Gimnazială Nr. 13 Râmnicu Vâlcea*

Carierea didactică reprezintă una dintre cele mai nobile și provocatoare profesii, având un rol esențial în formarea și dezvoltarea societății. În centrul acestei cariere se află profesorii, care nu doar transmit cunoștințe, ci și modelează valori, atitudini și comportamente, influențând astfel viitorul comunităților și națiunilor. Complexitatea carierei didactice poate fi analizată prin prisma multiplelor roluri pe care le îndeplinește un profesor, a provocărilor pe care le întâmpină și a impactului profund pe care îl are asupra elevilor și societății. Un profesor nu este doar un simplu transmițător de informații, ci și un mentor, un model de comportament și un ghid în călătoria educațională a elevilor. În sala de clasă, profesorul trebuie să creeze un mediu propice învățării, să adapteze materialele didactice în funcție de nevoile fiecărui elev și să stimuleze gândirea critică și creativitatea. De asemenea, un profesor trebuie să dezvolte competențe sociale și emoționale ale elevilor, să încurajeze colaborarea și respectul reciproc și să gestioneze diversele dinamici de grup.

Carierea didactică vine cu numeroase provocări care testează reziliența și dedicarea profesorilor.

Una dintre principalele provocări este adaptarea la schimbările constante din sistemul educațional, care pot include modificări ale curriculumului, introducerea de noi tehnologii și metode de predare, și cerințe administrative sporite. De asemenea, profesorii se confruntă adesea cu resurse limitate, clase suprapopulate și diverse probleme sociale care pot afecta performanța școlară a elevilor.

Un alt aspect semnificativ al provocărilor didactice este nevoia de dezvoltare profesională continuă. Într-o lume în care informațiile și tehnologiile evoluează rapid, profesorii trebuie să fie mereu la curent cu cele mai noi descoperiri și metode pedagogice. Participarea la cursuri de formare, seminarii și conferințe devine esențială pentru menținerea unui nivel ridicat de competență profesională.

La nivel societal, educația de calitate furnizată de profesori bine pregătiți contribuie la dezvoltarea unei forțe de muncă calificate, la reducerea inegalităților sociale și la promovarea unui climat de toleranță și respect. Educația este fundamentul unei societăți prospere și echitabile, iar profesorii sunt pilonii acestui

fundament.

„Prin natura ei munca educativă angajează în persoana educatorului cele mai înalte investiții umane precum: sociabilitate, afecțiune pozitivă, dăruire, abnegație”, scria A. Tucicov – Bogdan într-un articol publicat în 1979.

În opinia mea, un rol extrem de important în formarea viitorilor profesori îl are practica pedagogică din timpul liceului/facultății, aceasta fiind fundamentală pentru studenții care doresc să profeseze în acest domeniu. Consider că fiecare lecție susținută în fața unei clase conferă practicantului mai multe cunoștințe și în special, mai multă încredere în sine, adaptându-se astfel mult mai ușor la nevoile elevilor și la evoluția socială din acest domeniu.

Îmi amintesc cu plăcere de lecțiile susținute în cadrul practicii pedagogice și de efortul imens pe care-l depuneam pentru a realiza cu succes aceste lecții.

Formarea profesorilor este un proces complex și multidimensional, care implică nu doar acumularea de cunoștințe teoretice, ci și dezvoltarea abilităților practice necesare pentru a face față provocărilor din mediul educațional. În acest context, practica pedagogică devine un element crucial, oferind viitorilor profesori oportunitatea de a aplica teoria în practică, de a-și dezvolta competențele didactice și de a se familiariza cu dinamica clasei și a școlii.

Practica pedagogică joacă un rol esențial în formarea competențelor didactice ale viitorilor profesori. Aceasta le permite să-și dezvolte abilități esențiale precum planificarea și organizarea lecțiilor, gestionarea timpului, utilizarea eficientă a resurselor educaționale și aplicarea metodelor de evaluare adecvate. Prin participarea activă la procesul de predare-învățare, studenții la pedagogie își pot testa cunoștințele teoretice și pot învăța să adapteze strategiile didactice în funcție de nevoile și nivelul elevilor.

Un alt aspect important al practicii pedagogice este dezvoltarea abilităților de comunicare și relaționare cu elevii. Interacțiunea directă cu aceștia oferă viitorilor profesori ocazia de a înțelege mai bine psihologia elevilor, de a dezvolta empatia și de a învăța să gestioneze situațiile conflictuale sau dificile. În plus, prin feedback-ul primit de la mentorii și colegii lor, studenții pot identifica și corecta eventualele greșeli sau lacune în abordarea lor didactică.

Practica pedagogică nu se limitează doar la sala de clasă; ea oferă și o perspectivă valoroasă asupra funcționării generale a instituției școlare. Viitorii profesori au oportunitatea de a se familiariza cu regulamentele și procedurile școlare, de a înțelege rolul diferitelor cadre didactice și administrative și de a participa la activitățile extracurriculare. Această experiență contribuie la formarea unei imagini complete și realiste despre profesia didactică și despre responsabilitățile pe care le implică.

Un alt beneficiu important al practicii pedagogice este încurajarea reflecției asupra propriilor practici didactice. Prin intermediul jurnalelor de practică, al discuțiilor cu mentorii și al autoevaluărilor, studenții au ocazia de a-și analiza performanțele, de a identifica punctele forte și de a-și planifica dezvoltarea profesională ulterioară. Acest proces de reflecție contribuie la formarea unei mentalități de învățare continuă, esențială pentru adaptarea la schimbările și inovațiile din domeniul educațional.

Deși practica pedagogică aduce numeroase beneficii, ea vine și cu o serie de provocări. Unii studenți pot întâmpina dificultăți în adaptarea la mediul școlar sau în gestionarea stresului asociat cu responsabilitățile didactice. Pentru a sprijini studenții în depășirea acestor provocări, este esențial ca universitățile și instituțiile de formare să ofere un cadru de suport adecvat, inclusiv mentorat de calitate, sesiuni de consiliere și oportunități de formare continuă.

În concluzie, practica pedagogică este o etapă de bază a formării viitorului cadru didactic, fără de care acesta nu ar putea învăța cum trebuie să se desfășoare o oră pentru ca procesul de învățare să fie cât mai eficient. Prin intermediul acesteia practicantul poate să își formeze corect atitudinea și competențele în ceea ce privește predarea. Practica pedagogică este poate cel mai important element din formarea mea ca viitor formator de oameni, de personalități puternice, capabile să se adapteze cu ușurință în toate domeniile vieții .

Bibliografie

1. Ezechil L., Dănescu E., (2009), *Caiet de practică pedagogică*, Ed. Paralela 45, Seria Științele

- educației, Pitești.
2. Cucos, C. (1999), *Pedagogie*, Ed. Polirom, Iași.

Importanța practicii pedagogice în formarea inițială

Prof. Feloiu Ramona Georgeta

Grădinița cu Program Prelungit Ostroveni 1 Râmnicu Vâlcea

Toate achizițiile acumulate prin studiul disciplinelor de specialitate, socio-psiho-pedagogice și didactice sunt mai bine înțelese și devin durabile prin *cunoașterea nemijlocită a ambianței școlare* și extrașcolare. Mai mult, prin practică, toate cunoștințele și competențele dobândite sunt activate, combinate și adaptate la situații și contexte particulare (ex. predarea aceleiași lecții la clase diferite).

Societatea de azi și de mâine are așteptări din ce în ce mai ridicate de la profesori. De aceea, pregătirea în specialitate concomitentă cu cea pentru cariera didactică implică o dublă responsabilitate.

Practica pedagogică este activitatea prin care, în anul III de studiu, cele două laturi ale formării profesionale (didactică și de specialitate) interacționează cu adevărat. Importanța practicii pedagogice derivă și din faptul că este singura formă prin care se formează *aptitudinea pedagogică* și se pun bazele unui stil didactic personal.

Aptitudinea pedagogică este o aptitudine specială, „o formațiune psihologică complexă care, bazată pe un anumit nivel de organizare și funcționalitate al proceselor psihice - modelate sub forma unui sistem de acțiuni și operații interiorizate, constituite genetic conform modelului extern al activității educaționale, facilitează un comportament eficient al cadrului didactic prin operaționalizarea adaptativă a întregului conținut al personalității sale.”(N.Mitrofan, 1988, p.56). Ea intră în structura personalității profesorului pe măsura formării și dezvoltării. Această activitate debutează prin calitatea de *student practicant*, prin activitățile de practică pedagogică, urmând a fi definitivată în primii ani de învățământ, la catedră.

Subliniem faptul că *aptitudinile pedagogice se formează și se dezvoltă prin interiorizarea și generalizarea* modelelor de acțiune pedagogică oferite prin activitățile specifice învățării profesiei de cadru didactic (Programa-cadru). De aici, necesitatea organizării optime a acestei activități; subaprecierea sau organizarea defectuoasă au repercusiuni pe termen lung asupra formării aptitudinii pedagogice, a învățării profesiei didactice.

Cunoștințele de specialitate ale studenților-practicanți se împletesc cu primele elemente de *competență psihopedagogică*. Recomandările actuale pentru activitatea de formare a viitorilor profesori accentuează focalizarea pe formarea unor capacități înalte, care să includă *motivația pentru învățare, creativitatea și cooperarea* (din Raportul OECD „Profesorii pentru școlile de mâine - Analiza indicatorilor educației mondiale”, 2001)

Importanța relației dintre școală – bibliotecă

Bibliotecar Nicoleta Cherascu – Telițoiu

Liceul „Preda Buzescu” Berbești

Asemeni oricărei profesii, meseria de dascăl este una dintre cele mai nobile și importante profesii pentru că modelează caractere și de acestea depinde întreaga evoluție umană.

În perioada școlarității, relațiile între profesor și elev constituie elementul fundamental. Această relație exprimă în fond chintesența procesului pedagogic, unde factorul de răspundere și conducător este profesorul.

Între profesor și elev are loc un dialog permanent, intelectual și moral. Atitudinea afectivă a profesorului față de elevi îl ajută să se apropie de lumea lor spirituală pentru a înțelege trăirile, frământările, problemele cu care aceștia se confruntă.

Se știe cât de sensibili sunt unii copii față de sentimentele profesorului, cât de mult țin ei la dragostea lui. Lucrez de mulți ani ca bibliotecar și în generațiile de elevi care au venit la bibliotecă, am observat că obții cele mai bune rezultate în procesul educațional stimulând elevii fie cu aprecieri verbale, fie cu recomandări. Astfel obțin rezultate tot mai bune și sunt preocupați să progreseze.

Menirea noastră ca și educatori nu este aceea de a inspira teama, de a impune, de a pedepsi, de a critica, de a arăta putere, de a domina, ci aceea de a-i înțelege pe elevi, de a-i ajuta să-și formeze și să-și dezvolte abilități, competențe, deprinderi, de a participa la procesul de educare și socializare a lor.

Într-o societate în care doar 6,2% dintre cetățeni cumpără cel puțin o carte pe an, rolul bibliotecii devine esențial în a promova cartea și lectura ca preocupări curente ale tuturor, fie copil sau adult.

Proiectele educaționale pe care le organizez, reprezintă o încercare de a repune în drepturi „cartea” și „poveștile”, de a le aduce în atenția elevilor și părinților, menirea de a contribui la redescoperirea lecturii ca o plăcere, o relaxare, un izvor de cunoaștere și visare fără de egal! Proiectele promovează conduita pozitivă a copilului spre literatură.

Lectura suplimentară ne devine familiară din anii de școală. Selectarea lecturii suplimentare, a poveștilor, revine cadrelor didactice, care cunosc cel mai bine afinitățile sufletești ale elevilor precum și conținutul educativ necesar într-o anumită etapă a dezvoltării lor. Dacă elevul începe a citi din curiozitate și insistă motivat fiind și de aprecierile primite la clasă, el va realiza mari progrese: prin informație, prin deprinderea cititului coerent, conștient, prin implicare afectivă și prin însușirea unui vocabular expresiv.

Prin aceste proiecte utilizăm modalități și tehnici care să contribuie la stimularea interesului elevilor pentru lectură, dorim să-i convingem pe copiii de valoarea culturală și spirituală a poveștilor, să-i determinăm să descopere și să înțeleagă că ele sunt rodul marilor spirite ale omenirii.

Reușim să atingem astfel de obiective numai dacă relația profesor-elev este foarte bună.

În orice școală, atât elevii, cât și profesorii, bibliotecarul își doresc ca activitățile desfășurate să fie plăcute, atractive, interesante, iar în cadrul lecțiilor să fie folosite metode diverse și interactive.

Ca bibliotecar, am organizat „Ziua Națională a Lecturii”. Activitatea a constat în vizionarea unei prezentări Power Point, elevii fiind implicați în citirea unor fragmente din operele studiate, s-au realizat portofolii cu desene reprezentând personajele preferate dintr-o carte.

Am organizat proiectul „Eminescu ultimul romantic european - Ziua culturii naționale”. Activitatea a avut ca scop cunoașterea operei marelui poet, dezvoltarea dragostei pentru lectură a elevilor, dezvoltarea creativității și a imaginației literare și artistice, dezvoltarea potențialului creativ al elevilor.

Aceste activități sunt pe placul elevilor, mai ales celor din clasele primare, deoarece se simte relația școală - bibliotecă mult mai afectivă. De asemenea, s-a urmărit promovarea lecturii în rândul elevilor.

Mottoul nostru comun este: „Citim zi de zi !”

Bibliografie

1. Boroș, M. – “Profesorul și elevii”, Editura Gutinul, 1994;
2. Ciobanu, O. – “Comunicare didactică”, Ed. ASE, București, 2003.

Interdisciplinaritatea – soluție posibilă în organizarea modernă a învățământului

Prof. Amalia Istrate

Colegiul Național „Alexandru Lahovari” Râmnicu Vâlcea

Interdisciplinaritatea constituie un element definitoriu al progresului cunoașterii și este fundamentală când aspirăm către un învățământ de calitate. În învățământul românesc actual, interdisciplinaritatea este o necesitate impusă de schimbările și acumulările cognitive din multiplele domenii ale cunoașterii, precum și de complexitatea și diversitatea problemelor cu care se confruntă omenirea. Elevii, chiar din mediul primar, continuând apoi cu cel gimnazial și liceal, nu trebuie educați numai pentru lumea de azi, ci este nevoie să fie formați pentru lumea de peste 5 sau 10 ani, atunci când ei vor deveni activi pe piața muncii.

Instruirea interdisciplinară, ca și cea transdisciplinară, presupune o serie de interacțiuni care se manifestă prin preluarea de metode și de cunoștințe sau a unui limbaj specific unei anumite discipline, cum ar fi descrierea în paralel a aceluiași fenomen sau a unor aspecte diferite ale aceluiași fenomen, oferirea de cunoștințe necesare în alte discipline etc.

Predarea multidisciplinară nu este un concept nou în educație. Cu toate acestea, a reapărut în discursul internațional al educației din secolul XXI, care pune accent pe activități multidisciplinare, bazate pe competențe colaborative. Evoluțiile tehnologice și societale rapide generează noi moduri și nevoi de cunoaștere. Abundența de informații și problemele complexe ale lumii globale necesită schimbări în practicile educaționale. Școlile sunt provocate să educe cetățenii cu un set larg de cunoștințe, inclusiv cunoștințe și abilități atât disciplinare, cât și multidisciplinare, prin care se pot confrunta cu o lume imprevizibilă.

Interdisciplinaritatea reprezintă o metodă și un răspuns la problemele globalizării și ale interdependențelor lumii contemporane, la specializarea excesivă a științelor provocată de progresul cunoașterii umane. Un învățământ interdisciplinar poate conferi elevilor posibilitatea de a dobândi o privire de ansamblu asupra vieții și universului, de a asimila mai temeinic valorile fundamentale și de a distinge mai ușor scopurile de mijloace. Este tipul de educație în care cunoștințele și capacitățile sunt transferate de la o arie curriculară la alta, urmărindu-se atingerea obiectivelor tuturor ariilor curriculare într-un context integrat.

Așadar, cum putem preda folosind abordarea interdisciplinară? Și, mai ales, cum se aplică interdisciplinaritatea în cazul predării limbii și literaturii române. Avantajul major al disciplinei este că are o legătură directă și constantă cu celelalte materii prin simplul fapt al utilizării unui canal comun, limba română, prin formularea de probleme, discuții, studii de caz și problematizări ale subiectelor, așa încât, cunoașterea profundă a limbii române și a subtilităților sale reprezintă un atu în transmiterea și aprofundarea tuturor subiectelor de studiu.

De asemenea, studiul limbii, dar mai ales al literaturii române trebuie să îi ajute pe elevi să înțeleagă lumea în care trăiesc, dificultățile pe care le pot întâmpina, să le dezvolte spiritul antreprenorial și capacitatea de adaptare, precum și reacția rapidă la schimbările de orice fel. Studiul romanului „Ion”, de Liviu Rebreanu, de exemplu, nu trebuie să se limiteze la analiza alegerilor pe care le face un personaj sau altul și la consecințele acestor alegeri. Este la fel de important să discutăm cu elevii în ce măsură aceste alegeri creionează viitorul personajelor, să analizăm motivația din spatele acțiunilor acestora și cum să gestionăm reușitele, dar și eșecurile.

Cu ajutorul interdisciplinarității, putem aborda o serie de teme și subiecte prin care să formăm

generațiile de elevi astfel încât procesul să fie atractiv, modern, util și actual. Sunt activități rapide și ușoare cu care putem să prefațăm subiectul pe care urmează să-l abordăm în cadrul orei de predare. Iată câteva exemple:

1. Analiza știrilor

Putem începe ora prezentând o știre ca un exercițiu de gândire ce oferă probleme interdisciplinare din lumea reală și care are legătură cu disciplina sau cu domeniile de interes pentru elevi și pentru formarea lor pentru viață (de exemplu, corectarea digitală la examenele naționale, consumul de droguri în rândul adolescenților, posibilitatea reintroducerii serviciului militar obligatoriu etc.) Pentru a lansa exercițiul, putem proiecta o știre care surprinde un subiect local, național sau internațional. Apoi, oferim elevilor o întrebare conexă pe care să o rezolve fie individual, fie în echipă. De exemplu, clipul poate fi despre închiderea unui fast food local foarte frecventat de adolescenți. Folosind abilități și concepte din cadrul diverselor discipline, le solicităm elevilor să stabilească o locație nouă, ideală pentru acesta sau să discute despre impactul alimentației nesănătoase asupra tinerilor etc. Ei se pot oferi voluntari pentru a-și prezenta soluțiile, răspunzând la întrebările colegilor de clasă.

Legat de acest aspect, știrile pot fi folosite și pentru a-i învăța pe elevi să diferențieze informațiile false de cele reale, să recunoască un fake, să identifice diversele tipuri de dezinformare, de genul deep fake. Cu acest prilej, elevii pot face apel la informațiile pe care le dețin despre inteligența artificială și pericolul de a fi utilizată pentru a crea conținuturi false. Li se poate propune să aleagă personajul preferat și să-i creeze o identitate nouă, actualizată, cu ajutorul tehnologiei moderne.

2. Prieteni din istorie

În cadrul orelor de literatură, adesea suntem în situația de a identifica perioada istorică prin diverse indicii oferite de autor, precum războaie, personalități istorice etc. Spre exemplu, un pasaj precum cel cu care se deschide povestirea „*Iapa lui Vodă*”, de Mihail Sadoveanu, poate fi dificil de plasat istoric pentru elevi, atât la gimnaziu, cât și la liceu: „*Apoi într-adevăr, Împăratul-Alb și-a ridicat muscalii lui împotriva limbilor păgâne, și, ca să se împlinescă zodiile, a dăruit Dumnezeu rod în podgoriile din Țara-de-Jos de nu mai aveau vierii unde să puie mustul.*” „Muscalii” (locuitori ai Moscovei, ruși, la modul generic) și Împăratul Alb (țarul) s-au luptat cu limbile păgâne (turcii) – referința poate fi la războiul ruso-turc, fie cel din 1812 sau cel din 1877. Personalizarea operei literare și umanizarea personajelor pot fi activități care să ajute la dezvoltarea abilităților de scriere creativă. Astfel, elevii pot alege un personaj istoric amintit în povestirea sadoveniană, precum Mihai Vodă Sturza sau Alexandru Macedon și să îi adreseze colegului de bancă o scrisoare în care să relateze despre evenimentele cu care s-au confruntat acești conducători. Bazându-se pe resurse precum videoclipuri și manuale, exercițiul permite elevului să prelucreze conținutul pornind de la subiecte diferite și relevante.

3. Călător de plăcere

Vacanțele reprezintă o temă des întâlnită, mai ales în literatura pentru copii, și pot reprezenta un bun punct de plecare pentru asigurarea interdisciplinarității. Ciclul „*Cireșarilor*” lui Constantin Chiriță reprezintă o alegere perfectă pentru a aborda subiecte precum prietenia, școala, petrecerea timpului liber, drumețiile etc. Inspirați de aventurile lui Tic, Ursu și Lucia, am putea să-i încurajăm pe elevi să planifice vacanțe, construind abilități de cercetare în timp ce ating subiectele de bază.

Tema poate fi un proiect de grup, prilej cu care elevii vor folosi computerele din cabinetul de informatică sau de la bibliotecă (dacă există) pentru a itinerarii de călătorie de o săptămână către destinațiile lor ideale. Produsul ar trebui, de exemplu, să includă informații despre:

- Repere și semnificațiile lor istorice;
- Mâncăruri populare, mâncăruri și bucătăria predominantă;
- Limbi sau dialecte vorbite în zonă sau țară;
- Evenimente culturale care au loc în zonă sau țară

Pentru a verifica în ce măsură elevii de liceu au reținut itinerariul Vitoriei Lipan din romanul „*Baltagul*”, de Mihail Sadoveanu, li se poate solicita să refacă parcursul personajului dintr-o perspectivă modernă, să creeze un ghid de călătorie în zona Vrancea – Măgura Tarcăului – Bicaș, inserând coordonatele geografice, informații etnografice, culinare, meteorologice etc.

Acestea sunt doar câteva exemple de abordare a interdisciplinarității. Beneficiile acestui tip de predare

sunt palpabile și nenumărate și pot fi sintetizate în câteva idei:

- Strategiile de predare interdisciplinare au o oarecare suprapunere semnificativă cu o serie de alte abordări pedagogice.
- Strategiile active de învățare poziționează elevii în centrul procesului de învățare, îmbogățind experiența în clasă și stimulând implicarea.
- Spre deosebire de activitățile tradiționale de învățare, activitățile de învățare de genul celor prezentate anterior construiesc cunoștințe și abilități prin experiență directă.
- Învățarea bazată pe proiecte folosește o abordare deschisă, în care elevii lucrează singuri sau colectiv pentru a produce întrebări sau provocări captivante și complicate legate de curriculum.
- Învățarea adaptivă se concentrează pe schimbarea sau „adaptarea” conținutului de învățare pentru elevii la nivel individual, în special cu ajutorul tehnologiei.

Așadar, dimensiunile de conținut multidisciplinare și interdisciplinare trebuie implementate în practică prin metode de predare relevante. Odată ce temele, conținutul și scopurile sunt selectate, profesorii trebuie să utilizeze metode care să le permită lor și elevilor lor să atingă obiectivele predării interdisciplinare. Pentru a sprijini experiențe de învățare semnificative, metodele de predare ar trebui să includă activitatea elevului, reprezentări multiple ale cunoștințelor, diverse forme de învățare colaborativă și procesarea activă a cunoștințelor.

Bibliografie

1. **Mard, Nina; Charlotta Hilli**, - *Towards a didactic model for multidisciplinary teaching - a didactic analysis of multidisciplinary cases in Finnish primary schools*, *Journal of Curriculum Studies* Vol. 54, 2022, <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00220272.2020.1827044>
2. **Sadoveanu, Mihail** – *Hanu Ancuței*, Editura Litera Internațional, 2003

Excursia – demers interdisciplinar de stimulare a elevilor pentru învățare

Prof. Lalu Mihaela

Liceul Tehnologic „Ferdinand I”, Râmnicu Vâlcea

Prof. Lalu Jany

Colegiul Național „Mircea cel Bătrân”, Râmnicu Vâlcea

PROIECT DE EXCURSIE

COORDONATORI: prof. Lalu Jany, prof. Lalu Mihaela Victoria

Perioada: 17-18 decembrie 2022

Activitate în cadrul proiectului ROSE, Learning by doing!

ITINERARUL EXCURSIEI: Rm. Vâlcea - Cetatea Făgăraș - Mănăstirea rupestră Șinca Veche - masa de prânz - Cetatea Prejmer - Brașov (cazare, cină, mic dejun) - Cetatea Feldioara - Cetatea Rupea - Viscri (vizita Cetate, Biserica Fortificată) - masa de prânz - Cetatea Sighisoara - Biertan (Biserica Fortificată) - Rm. Vâlcea

ARGUMENT: Calitatea mediului, reflectată în peisaje bine conservate și în absența poluării factorilor de mediu (aer, apă, sol, vegetație, faună) la care se adaugă obiectivele turistice istorice, tradițiile și elementele de folclor românesc, constituie elemente a căror atractivitate turistică a sporit considerabil în ultimele decenii. Motivele care au determinat alegerea acestui proiect sunt:

- nevoia informării corecte a elevilor cu privire la dezvoltarea și promovarea durabilă a turismului;
- responsabilizarea elevilor privind conservarea destinațiilor turistice;
- constientizarea necesității protejării naturii și a mediului ambiant;
- formarea unor capacități cognitive interdisciplinare prin îmbinarea noțiunilor de geografie, istorie, literatură, matematică, geografie, biologie cu specificul cadrului natural și cu regiunile străbătute
- promovarea dialogului și a comunicării între elevi.

GRUPUL ȚINTĂ

Direct: Proiectul se adresează în primul rând celor 43 de elevi participanți la această excursie, elevi din clasele a XI-a A și a XII-a A din Liceul Tehnologic “Ferdinand I”

Indirect Proiectul se adresează tuturor elevilor din Liceul Tehnologic “Ferdinand I” care pot beneficia de informații și fotografii/imagini video în cadrul diseminării proiectului.

SCOPUL PROIECTULUI

Promovarea potențialului turistic național

Consolidarea relației profesor-elev

Utilizarea unor metode alternative de învățare și de educare

Reducerea abandonului școlar

Creșterea interesului pentru învățare

Stimularea curiozității

OBIECTIVE GENERALE

A. Informativ: Dezvoltarea orizontului de cunoaștere prin îmbinarea noțiunilor de geografie, biologie, istorie, literatură, matematică cu specificul cadrului natural și cu regiunile străbătute.

B. Educativ: Cultivarea sentimentului de mândrie patriotică prin declanșarea de emoții, aprecieri asupra frumuseților fizice, economice, religioase ale teritoriului patriei și împletirea cu elemente de istorie ale trecutului și prezentului poporului român. Formarea deprinderilor de observare, de sesizare a aspectelor ecologice, de poluare a mediului și cultivare a unei educații ecologice.

Obiective specifice

a) Cognitive

Să se informeze asupra itinerariului și obiectivelor propuse pentru vizitare;

Să analizeze aspectele geografice, biologice, istorice, matematice de pe parcursul excursiei;

Să comunice fondul general al cunoștințelor privind semnificațiile, particularitățile și importanța principalelor monumente istorice și culturale studiate în cadrul orelor de curs

Să valorifice intra- și interdisciplinar conținutul informațiilor dobândite prin realizarea unor eseuri care vor fi afișate pe panourile școlii

b) Psihomotorii

Să selecteze imagini și să contribuie la realizarea unei postări pe contul de Facebook al școlii, cu imagini din natură și din obiectivele turistice vizitate;

Să aplice în practică noțiuni de educație ecologică învățate în școală

c) Afectiv-atitudinale

Să recunoască și să aprecieze morala creștina românească, frumusețile florei și faunei zonei vizitate;

Să sesizeze frumusețile patriei reflectate în pictură, sculptură, literatură și să le surprindă în fotografii;

Să rememoreze la fața locului istoria patriei în strânsă legătură cu cadrul natural.

Să motiveze de ce cunoașterea și ocrotirea monumentelor istorice, religioase, folclorice, etnografice, ale mediului înconjurător reprezintă îndatoriri elementare ale fiecărui locuitor al țării.

Să își găsească interesele comune cu elevii de aceeași vârstă cu ei

Să realizeze activitățile specifice propuse de proiect (scrisori, felicitări, pliante, program artistic)

Să conștientizeze afectivitatea de grup ca suport al prieteniei

Să dovedească comportament asertiv

Să împărtășească date din experiența personală

Inovație în educație prin practica pedagogică: perspective europene

*Prof. Înv. Primar Dianu Silvia Doina
Școala Gimnazială „Nicolae Bălcescu”, sat Rotărăști*

Învățământul european se caracterizează printr-o varietate de metode și abordări didactice menite să dezvolte competențe și abilități esențiale pentru elevi. În acest context, activitățile de practică pedagogică joacă un rol crucial în formarea viitorilor profesori. Aceste activități permit studenților la facultățile de pedagogie să aplice noțiunile teoretice învățate în sălile de curs într-un mediu real, sub îndrumarea unor profesioniști experimentați. Promovarea acestor activități este esențială pentru îmbunătățirea calității învățământului european și pentru asigurarea unei educații de înaltă calitate.

Practica pedagogică oferă oportunități unice pentru studenți de a se confrunta cu provocările reale ale meseriei de profesor. Aceasta le permite să-și dezvolte competențele didactice, să-și testeze și să-și perfecționeze stilul de predare, și să-și dezvolte abilități de gestionare a clasei. Prin intermediul practicii pedagogice, studenții învață să planifice și să implementeze lecții, să evalueze progresul elevilor și să adapteze metodele de predare pentru a răspunde nevoilor diverse ale acestora. Un studiu realizat de Universitatea din Helsinki a evidențiat că studenții care participă la programe de practică pedagogică dezvoltă o înțelegere mai profundă a teoriilor educaționale și sunt mai bine pregătiți să facă față diversității din sălile de clasă. De asemenea, aceștia au demonstrat o capacitate crescută de a reflecta asupra propriilor practici și de a-și adapta metodele de predare.

Exemple de Bună Practică în Europa

Modelul Finlandez

Finlanda este adesea citată ca exemplu de excelență în educație, iar sistemul său de practică pedagogică este unul dintre motivele acestui succes. În Finlanda, studenții la pedagogie sunt integrați în școli de aplicație încă din primul an de studiu, unde își desfășoară practica sub supravegherea unor mentori experimentați. Aceste școli de aplicație colaborează strâns cu universitățile pentru a asigura o tranziție fluidă între teoria predată la cursuri și practica în clasă.

Modelul German

În Germania, practica pedagogică este un element central al formării profesorilor. Sistemul german pune accent pe o pregătire intensă care include stagii de practică îndelungate și variate, acoperind toate aspectele activității didactice. Profesorii în formare beneficiază de îndrumare continuă și de feedback constructiv din partea mentorilor, ceea ce le permite să își perfecționeze constant abilitățile.

Programul Erasmus+

Programul Erasmus+ al Uniunii Europene oferă studenților și profesorilor oportunitatea de a participa la stagii de practică în diverse țări europene. Acest program încurajează schimbul de bune practici și contribuie la dezvoltarea competențelor interculturale și lingvistice. Experiențele internaționale contribuie la formarea unor profesori mai flexibili și mai bine pregătiți pentru a face față provocărilor unui mediu educațional dinamic și multicultural.

În ciuda beneficiilor evidente, promovarea activităților de practică pedagogică se confruntă cu anumite provocări. Acestea includ lipsa resurselor financiare, infrastructura inadecvată și diferențele semnificative între sistemele de învățământ din diverse țări europene. Pentru a depăși aceste provocări, este necesară o cooperare strânsă între instituțiile de învățământ superior, guverne și organizații non-guvernamentale.

Un alt aspect important este necesitatea de a asigura un echilibru între teoria și practica pedagogică. Este esențial ca programele de formare a profesorilor să fie concepute astfel încât să permită integrarea armonioasă a cunoștințelor teoretice cu experiențele practice.

În concluzie, putem afirma că promovarea activităților de practică pedagogică reprezintă un factor determinant pentru îmbunătățirea calității învățământului european. Prin experiențe practice relevante și

bine structurate, viitorii profesori sunt mai bine pregătiți pentru a face față provocărilor din sălile de clasă și pentru a oferi o educație de calitate. Modelele de succes din țări precum Finlanda și Germania, alături de programele europene precum Erasmus+, demonstrează importanța unei abordări integrate și colaborative în formarea pedagogică. Este o responsabilitate comună a țărilor europene să investească în continuare în aceste programe și să asigure resursele necesare pentru dezvoltarea continuă a viitorilor profesori.

Leadership și management educațional

Prof. Bălăceanu Gabriela

Colegiul Național de Informatică „Matei Basarab” Râmnicu Vâlcea

Leadership-ul este una din funcțiile managementului – funcția de conducere. Un manager trebuie să fie și lider, dar un lider nu e în mod obligatoriu manager. Managementul și leadership-ul ca parte componentă a sa sunt subiecte tratate foarte riguros în cărțile de specialitate.

În viața de zi cu zi, însă, termenii “leadership” și “management” sunt considerați foarte diferiți și asemanători în același timp. Unele persoane văd acești termeni ca sinonime și îi folosesc frecvent înlocuindu-i în expresii și fraze. Alte persoane îi considera extrem de opuși; atât de extrem, încât ar putea argumenta că nu poți fi un bun manager și un bun lider, în același timp. Totuși, alte persoane se situează undeva la mijloc și și-au dat seama că, deși există o diferență între leadership și management, având cunoștințele necesare o persoană poate fi cu succes un bun manager și un bun lider.

Organizațiile din zilele noastre au nevoie atât de lideri cât și de manageri eficienți pentru a desfășura o operațiune de succes. În timp ce unele asemanări sunt evidente, pot fi găsite câteva diferențe frapante (de exemplu, managementul este orientat către îndeplinirea taskurilor; leadershipul este adesea considerat inspirational și vizionar).

Leadership

La o examinare rapidă, leadershipul este un proces prin care o persoană influențează un grup de indivizi pentru a atinge un scop comun. Există o varietate de definiții ale leadershipului însă fiecare are în componența lor anumite elemente specifice care sunt esențiale pentru toate definițiile:

- Este un proces
- Implică influența
- Este prezent în contextul unui grup (ai nevoie de cel puțin 2 oameni).

Management

Pentru cei mai mulți, definiția managementului este văzută destul de diferită. Acest lucru nu înseamnă că o persoană nu poate deține poziția de manager și lider simultan, dar managementul este considerat un termen separat de leadership. Definiția managementului este de a exercita direcții executive, administrative și de supraveghere ale unui grup sau unei organizații.

Leadershipul și managementul prezintă multe similitudini. Ambele implică influența, lucrul cu oamenii și atingerea unui scop în mod eficient. Cu toate acestea, pot fi luate în considerare ca fiind foarte diferite. Leadership-ul poate fi considerat un concept vechi care a fost în jur de secole, în timp ce managementul este un concept dezvoltat în ultimii 100 de ani, în parte, datorită apariției revoluției industriale.

A fi manager presupune o bună gestionare a activităților ce vor fi realizate și stăpânirea rutinei stabilite; a fi lider înseamnă a te folosi de mijloacele prin care să influențezi alte persoane și a crea viziunea schimbării.

Abilități esențiale în management

Pentru că responsabilitățile managementului sunt, în general, orientate către îndeplinirea taskurilor, o modalitate importantă de a dezvolta un management eficient este de a identifica aptitudinile necesare. Aptitudinile sunt diferite de trăsături sau caracteristici, acestea implică capacitatea de a folosi cunoștințele

si competentele acumulate pentru a atinge un set de obiective. Managementul eficient depinde de trei seturi de abilitati personale: tehnice, umane si conceptuale.

Management vs. Leadership

Managementul produce ordine și coerență:

1. Planificare și stabilire de bugete
2. Stabilirea ordinii de zi
3. Stabilirea orarelor
4. Alocarea de resurse
5. Organizarea personalului
6. Furnizarea structurii necesare
7. Plasarea locurilor de muncă
8. Stabilirea normelor și procedurilor
9. Controlul și rezolvarea de probleme
10. Stimularea dezvoltării
11. Generarea de soluții creative
12. Adoptarea de măsuri corective

Leadership-ul produce schimbare și progres

1. Stabilirea direcției
2. Crearea unei viziuni
3. Clarificarea imaginii de ansamblu
4. Stabilirea strategiilor
5. Alinierea oamenilor la viziune
6. Comunicarea viziunii
7. Amplifica angajamentul fata de viziune
8. Construiește echipe și coaliții
9. Motivează și inspiră
10. Inspiră și transmite energie pozitivă
11. Imputernicește oamenii

Secolul XXI a debutat cu crearea unui spațiu european, pentru învățarea permanentă, care va duce până la urmă la armonizarea politicilor, structurilor și instituțiilor educative. Dimensiunea europeană devine astfel operațională prin politicile educaționale, reflectate de legislație, finalități, valori și competențe, fiind totuși un proces de restructurare și înnoire pe termen mai lung, contextualizat în realitățile învățământului românesc.

Competențele secolului XXI, responsabilitate și capacitate de adaptare, competențe de comunicare, creativitatea și curiozitatea intelectuală, gândirea critică și gândirea sistemică, informații și abilități media, capacități de colaborare și perfecționare, identificarea, formularea și soluționarea problemelor, auto-formare, responsabilitate socială sunt mai mult decât necesare (vezi: www.21stcenturyskills.org).

Într-o Europă a cunoașterii accentul se pune pe formarea continuă a educatorului, iar competențele cadrelor didactice, din această perspectivă devin un imperativ major, fiind jalonat de valorile acceptate de Consiliul Europei, prin diferite programe.

Toate acestea pentru ca parteneriatul profesor-elev, să devină o realitate. Rolul educatorului va deveni foarte important în democratizarea acestei relații, constând în crearea unui climat pozitiv, în care nota caracteristică este dată de cooperare-colaborare, astfel încât elevul din obiect al educației devine subiect activ al acesteia. Învățarea pe tot parcursul vieții, devine foarte primordială în dinamica unei societăți, iar cunoașterea este principalul motor, competențele cheia căror prezență promovează dezideratul unui ridicat grad de ocupare, și de împlinire la nivel personal. Astfel formarea adulților reprezintă una dintre cele mai importante dimensiuni ale politicilor europene în domeniu.

Managementul educațional, formarea, leadership-ul, sunt concepte mai mult ca oricând în actualitate, fiind vorba până la urmă de calitate, atât ca excelență și scop în sine, cât și ca o răspundere față de niște norme de bază, dar mai ales ale unor nevoi și așteptări.

Rolul managerului este de a analiza permanent evoluția cererii pe piața muncii, de a consulta permanent beneficiarii și de a modifica strategiile conform situațiilor existente și viitoare. Cele 8 principii ale calității reprezintă o serie de descriptori de performanță pe baza carora se masoară performanța la nivelul furnizorului de servicii educaționale și la nivelul sistemului. Deoarece metodele de recrutare a personalului sunt într-o continuă dinamică în multe sectoare de activitate, din cauza apariției noilor tehnologii în comunicarea și transmiterea de informații și din cauza reformelor structurale, angajații de la toate nivelurile trebuie să dobândească cunoștințe, aptitudini, atitudini și mentalități noi, într-un ritm cât mai rapid. Astfel învățământul și formarea devine un mijloc de lărgire a cunoștințelor și aptitudinilor, având ca scop satisfacerea nevoilor și posibilităților de formare continuă a adulților. Cursanții, până la urmă, vor trebui “să învețe cum să învețe” într-un mediu modern iar studiul individual, îi va încuraja să privească studiul ca pe un proces continuu.

Bibliografie

1. Bush Tony, Leadership și management educațional. Teorii și practici actuale, Editura Polirom, 2016.
2. Management general și strategic în educație. Ghid practic, Editura Polirom, 2007.
3. www.21stcenturyskills.org

Activitate construită după modelul de interacțiune SCARF (model de bune practici)

Prof. Popescu Elena

Prof. Popescu Claudia

Grădinița cu Program Prolungit Nord 2, Râmnicu Vâlcea

Modelul de interacțiune SCARF, este o modalitate de a relaționa cu părinții într-un mod benefic, acesta ne ajută să ne organizăm mai bine. Am aflat despre acest model de interacțiune prin participarea noastră la programul de formare ”Bune practici în educația parentală” și dorim să diseminăm informațiile primite, în cadrul sesiunii de referate și comunicări științifice ”Promovarea activităților de practică pedagogică-factor determinant al învățământului european, ediția a XIII-a.

Prezentăm mai jos, sub forma unui organizator vizual, cele ”cinci butoane universale” care se pot apăsa pozitiv, pentru a menține interesul și atenția părinților către mesajele pe care le avem de comunicat.

Cele cinci “butoane”, respectiv cele cinci sensibilități emoționale, care vor fi activate, duc la schimbări de comportament: Statut, Predictibilitate, Autonomie, Familiaritate și Corectitudine. În engleză, inițialele formează cuvântul SCARF (eșarfă, fular). Cel care a observat și vorbit despre acest model de colaborare cu ceilalți (în 2008-2009), dar și de influențare a altora, a fost David Rock, doctor în Neuroștiința Leadershipului, Universitatea Middlesex din UK.

Am ales să exemplific o activitate cu părinții

care poate fi construită după modelul SCARF. Este vorba despre o sesiune de informare cu privire la implementarea proiectului județean ”Vocea cărților- Seara de lectură”, la nivel de unitate și de grupe.

▪ **Ce acțiuni concrete se pot face în fiecare direcție?**

1. **STATUT** – importanța noastră relativă față de ceilalți

Pentru început, le-am mulțumit părinților pentru că au participat la întâlnirea de informare. Le-am explicat cât de importanți sunt pentru copii, dar și pentru noi, cadrele didactice, în derularea acestui proiect educațional. Ei sunt partenerii noștri, am apreciat că își iubesc copiii și alocă timp pentru a fi prezenți la întâlnirile noastre.

2. **CERTITUDINE (PREDICTIBILITATE)**

În cadrul primei întâlniri, părinții au aflat informații despre proiect, s-a făcut o sinteză pentru următoarele sesiuni ce vor urma, pe înțelesul lor, cât mai atractiv: li s-a adus la cunoștință părinților, modul de organizare, ce vom face, cine sunt beneficiarii, câte întâlniri vor avea loc pe săptămână, cât va dura o întâlnire, în ce constau sarcinile de lucru pentru fiecare persoană implicată, ce se urmărește prin derularea acestui proiect educațional. S-a întocmit o planificare cu părinții care și-au manifestat dorința de a le citi povești copiilor, a fost prezentată strategia de lectură, regulile unei activități de lectură și acordul privind utilizarea datelor personale, dar și a fotografiilor, în scopul derulării acestui proiect.

3. **AUTONOMIE**

Partenerii noștri, părinții, au putut alege modul de a citi (de pe carte sau online, pe Zoom, cu ajutorul unei aplicații, Ebook). Li s-a dat posibilitatea de a alege, astfel a crescut responsabilitatea în rezolvarea sarcinilor de lucru.

4. **FAMILIARITATE**

Părinții au fost anunțați că orice problemă, orice situație neclară vor avea cu privire la desfășurarea serilor de lectură, pot discuta cu educatoarele, acestea sunt deschise spre a comunica și a găsi împreună soluții de rezolvare.

5. **CORECTITUDINE**

S-a creat un mediu sigur și primitor, părinții au fost tratați la fel, cu respect și amabilitate, ei au simțit că fac parte dintr-un grup în care ”nimeni nu râde de nimeni”. De asemenea, educatoarele au fost tratate la rândul lor, în același mod, tot cu respect. S-au stabilit, împreună cu părinții, anumite reguli ale grupului. Au fost făcute și câteva recomandări privind întâlnirile următoare, oferind experiențe plăcute cu cartea. S-a discutat despre cititul cu voce tare și s-a exemplificat cum se ține corect cartea, cum se citește (rar, cu intonație...se precizează titlul, autorul, ilustratorul), dar au fost discutate și alte aspecte importante. Cadrele didactice au demonstrat, cum este indicat să citească părinții, cu ajutorul unei cărți. Părinții s-au familiarizat cu citirea model pentru un grup de copii.

În concluzie, modelul SCARF poate ajuta orice cadru didactic să-și consolideze relația cu părinții, atât la început de drum, cât și în alte situații ivite de-a lungul perioadei de grădiniță.

Bibliografie

Fundația World Vision România și Fundația OMV Petrom, Ghidul formatorului pdf (primit în cadrul programului de formare” Bune practici în educația parentală, de unde este preluată schema organizatorului vizual SCARF);

Promovarea educației pentru mediu și sustenabilitate în ciclul primar

*Prof. Înv. Primar Anda Mihaela Manea
Școala Gimnazială Nr. 49, București*

Proiectul derulat de elevii clasei conduse de mine, „Ocrotiți natura!”, le-a oferit acestora prilejul unei mai bune înțelegeri asupra schimbărilor climatice și a măsurilor pe care le putem lua pentru a le combate, astfel încât să ne bucurăm pe deplin de casa noastră, Planeta Pământ. Cum educația pentru combaterea schimbărilor climatice, care distrug mediile de viață, începe de la o vârstă fragedă, am decis împreună cu elevii mei o gamă diversă de activități care să-i determine să ia măsuri în această privință, în viața de zi cu zi, pentru a pune bazele unui comportament stabil și responsabil pe termen lung. Am urmărit dezvoltarea atitudinii de a înțelege și utiliza noțiuni elementare referitoare la mediu, (cum funcționează mediul și ce primesc ei de la natură), și de a conștientiza că schimbările climatice sunt o problemă actuală a omenirii cu multiple cauze și efecte asupra cărora putem aplica multiple măsuri de combatere).

Ne-am propus o gamă largă de activități formale, informale și non-formale cu caracter integrat, din perspectivă transdisciplinară, bazate pe observație, pe explorarea în detaliu a mediului înconjurător și pe activități specifice obiectivelor educaționale subsumate profilului absolventului de ciclu primar. Am urmărit înlocuirea tiparelor comportamentale individuale și de grup care au condus la degradarea naturii și a mediului înconjurător, (colectarea selectivă a gunoiului reciclabil din curtea școlii, de pe strada școlii și din parcul din apropierea școlii).

Activitatea introductivă, interdisciplinară C.L.R. - M.E.M. - A.V.A.P, „Planeta noastră, casa noastră” le-a clarificat elevilor diferența dintre vreme și climă, pentru a-i face să realizeze implicațiile stilului de viață personal asupra climei/ naturii. Mi-am dorit, tocmai pentru a construi și întări coeziunea colectivului de elevi, să-i implic pe toți, inclusiv pe cei cu CES, iar învățarea bazată pe cele 5 componente: cunoștințe („știu” despre poluare), abilități („știu să fac” - selectarea gunoiului), atitudini („știu să simt” - respect drepturile celorlalți, oameni și animalele, condemn acțiunile dăunătoare lor), valori („știu să fiu” - responsabil, organizat, bun exemplu pentru ceilalți) și comportamente („fac” - plantez), să se întâmple atât în natură, (în aer liber), dar și în spațiile în care elevii petrec timp important, acasă sau la școală. Semințele plantate la școală au fost ocrotite de către elevi și părinți/bunici, acasă, pe parcursul vacanței de Paște, iar replantarea răsadurilor în curtea școlii, obiectivul final, a fost una dintre activitățile plăcute desfășurate de către elevii mei în Săptămâna Verde.

Școlarii au înțeles că acțiunile individuale provoacă schimbări climatice, dar stă în puterea noastră să acționăm zi de zi, adoptând un comportament de protejare și îmbunătățire a calității mediului, astfel că, pentru o zi, au fost Supereroii din Patrulele Reciclării, (Albaștrii - hârtie, Galbenii - plastic, Verzii - sticlă), îndemnându-i și pe colegii din școală să-și schimbe stilul de viață și comportamentul de consum, să adune selectiv gunoiul pentru a avea o curte a școlii igienizată, o stradă și un parc curate.

Elevii mei au fost foarte încântați să fie parte din Patrulele Reciclării. Ei și-au dezvoltat capacitatea de a reflecta și a acționa în vederea protejării mediului printr-un stil de viață sustenabil, bazat pe competențe eco-sociale, empatie și conexiune cu natura, astfel că, acum, reacționează imediat la comportamentul inadecvat, cu intenția de a îndrepta situația. În același timp, ei au exersat competențe de bază pentru o utilizare sustenabilă a resurselor naturale și își îndrumă colegii/ părinții să adopte un stil de viață și o cultură a protecției naturii, ceea ce este o bună premisă pentru fixarea comportamentelor care să asigure protecția mediului, mai ales că le aplică zilnic. Nu mai lăsăm apa la baie să curgă, în timp ce ne săpunim. Închidem caloriferele în sala de clasă, atunci când este cald afară. Colectăm deșeuri reciclabile în spațiile special amenajate în școală, prin programul ECOTIC. Pet-urile nu mai sunt aruncate la gunoi, ci se reîntorc din ghiozdane, la supermarket, în cadrul programului Returo. Elevii au realizat individual experimentul „Măștile aerului”, (măștile purtate în pandemie, agățate lângă fereastră pentru 7 zile), pentru a determina

calitatea aerului din camera personală, înțelegând importanța acestuia pentru o viață sănătoasă, însă au avut nevoie de părinți sau bunici care și-au dorit să-i ajute, iar implicarea dumnealor a fost un exemplu de bun augur. În funcție și de cât timp au ținut fereastra camerei deschisă sau de ce produse pentru purificarea aerului folosesc, elevii s-au convins că acțiunile fiecăruia dintre noi influențează calitatea aerului respirat. Aerisitul clasei în pauze, dar și al camerei lor după trezire sau seara, înainte de culcare, a devenit un obicei respectat cu seriozitate.

Activitățile în care ei au interacționat cu colegii de școală pentru care au fost modele de urmat, sau cu adulții care i-au lăudat, au condus la creșterea stimei de sine a elevilor și la un nivel ridicat al motivației pentru educație, instruire, conștientizare, participare publică și cooperare, dorind să realizeze proiecte mai consistente. Consecința proiectului nostru este că arătăm grijă și compasiune pentru toate formele de viață, respect și apreciere față de darurile naturii, responsabilitate privind utilizarea resurselor naturale și gestionarea propriilor decizii cu impact asupra mediului și climei, ca parte a responsabilității civice.

Efectele muzicii în viața noastră

Prof. Butollo Alina

Liceul de Arte "Victor Giulanu", Râmnicu Vâlcea, Vâlcea

Muzica în viața de zi cu zi

Muzica există peste tot, în toate culturile și sub toate formele și ne permite să stabilim o conexiune cu ceilalți, care în alte circumstanțe, nu ar fi existat. E de-ajuns să te gândești la concerte, la coloana sonora a zilelor și a evenimentelor din viețile noastre.

Ai încercat vreodată să îți imaginezi filmul preferat fără coloană sonoră? Sau poate jocul video preferat fără muzica de fundal? Cu siguranță, acțiunea petrecută acolo devine dintr-o dată mult mai puțin interesantă și transmite mai puțină emoție.

Muzica de fundal are un impact masiv asupra noastră, inclusiv în activitățile noastre de zi cu zi. Ascultând melodiile tale preferate atunci când ai o activitate mai puțin plăcută vei simți că timpul parcă trece mai repede sau că activitatea devine puțin câte puțin mai plăcută, crescând astfel, interesul și atenția pentru task-ul pe care îl desfășori în acel moment.

Efectuarea temelor sau momentele în care dorești să reții cât mai bine un anumit subiect, să înveți ceva nou se pare că sunt momente potrivite pentru a fi însoțite de muzica clasică. De ce?

Fenomenul Supermemoriei

Experții în neuroștiințe au demonstrat că fenomenul „supermemoriei” apare prin ascultarea muzicii baroce (J. S. Bach, A. Vivaldi, G. F. Handel, etc.), a muzicii din perioada clasicismului (W. A. Mozart, L. van Beethoven, J. Haydn, etc.).

Efectul Mozart descoperit în anii '90 spune că muzica austriacului activează 100% din scoarta cerebrală.

În ultimii ani, cercetătorii de la Universitatea din Helsinki au realizat un studiu pentru a testa efectul Mozart. Au concluzionat că ascultarea de muzică clasică a stimulat genele, lucru care a ajutat eliberarea de dopamine. Cercetătorii au evidențiat acele gene care influențează procesul de învățare și abilitățile de memorare, dar și neurotransmitorii sinaptici.

Muzicoterapia

În lucrarea sa „Muzicofilia”, renumitul medic și profesor de neurologie și psihiatrie Oliver Sacks a descris experiențele unor pacienți care, cu ajutorul muzicoterapiei, au reușit să amelioreze unele boli psihice grave, ba chiar să dezvolte anumite inclinații muzicale pentru un instrument, în timpul tratamentelor.

Iti propunem sa incerci si tu sa introduci muzica clasica in fundal (pastrand volumul la un nivel redus) data viitoare cand iti faci temele, inveti pentru un examen sau cand iti doresti sa retii ceva important.

Influența muzicii în viețile noastre

S-a descoperit ca dopamina sau “hormonul fericirii” este eliberată și ca reacție la muzica pe care o ascultăm.

Mulți dintre noi, ascultând o melodie sau un fragment muzical, am avut anumite senzații fizice ca răspuns la ceea ce ascultăm (fiori, piele de găina, etc.). Aceste sunt niste răspunsuri ale corpului nostru, fiziologice sau psihofiziologice, pe care le putem asocia cu plăcerea intensă.

Muzica creează o adevărată simfonie neuronală. Ne activează și modelează creierul în întregime. Astfel, muzica e capabilă să schimbe anatomia și funcționalitatea organismului uman.

Muzica are efecte psihologice evidente, dar și fizice. În special, muzica care este motivațională, cu un ritm puternic și constant, face alergarea sau exercițiul să fie mai satisfăcător și te inspiră să faci exercițiile mai lungi.

Beneficiile muzicii

Simplul fapt de a cânta are avantaje psihologice și emotionale diverse, cu atât mai mult pentru persoanele care cântă în mod profesionist sau au o frecvență constantă în studiul muzicii. Voi enumera câteva dintre ele:

- **Muzica este un antidepresiv natural.** Cântatul eliberează endorfina, substanța creierului care te face să te simți bine, mai fericit. În plus, oamenii de știință au indentificat un mic organ din ureche numit *sacculus*, care răspunde la frecvențele create de cântat. Răspunsul creează imediat un sentiment de plăcere, indiferent de cum sună vocea.
- **Muzica scade nivelul de stres.** A face muzica sub orice formă este relaxant. Cântatul eliberează tensiunea musculară stocată și scade nivelul unui hormon al stresului numit cortizol din fluxul sanguin.
- **Muzica îmbunătățește vigilența mentală.** Circulația sanguină îmbunătățită și fluxul de sânge permit ca oxigenul să ajungă mai repede la creier. Acest lucru ajută la concentrare și memorie. Societatea “Alzheimer” a instituit chiar și un serviciu numit “*Cantand pentru creier*” pentru a ajuta persoanele cu această boală să-și pastreze amintirile. Aceasta asociație aduce împreună oamenii afectați de demență pentru a cânta împreună o varietate de melodii într-un spațiu fun și creativ.

Excercițiile efectuate îi ajută să-și îmbunătățească activitatea cerebrală și starea generală de bine.

În concluzie, cântatul și muzica în sine pot transforma emoțiile și sentimentele oamenilor, schimbându-le starea într-un timp scurt. Muzica poate diminua stresul, durerea, sporind atenția și poate aduce pozitivitate și calm în viața noastră de zi cu zi.

Muzica deține puterea de a aduce oamenii împreună în diferite moduri. Ne poate face expresivi și ne poate ajuta să ne înțelegem mai bine sentimentele și emoțiile noastre, dar și pe ale celorlalți

Metoda cubului si învățarea prin descoperire folosite la orele de informatică

Prof. Cataragă Stefania Issabella

Colegiul Național „Alexandru Lahovari” Râmnicu Vâlcea

Metoda cubului

Metoda cubului este o metodă de învățare prin cooperare ce presupune explorarea unui subiect din mai multe perspective, permițând abordarea complexă și integratoare a unei teme.

Se recomandă, în general, parcurgerea următoarelor etape:

· Realizarea unui cub pe ale cărui fețe sunt scrise cuvintele: DESCRIE, COMPARĂ, ANALIZEAZĂ, ASOCIAZĂ, APLICĂ, ARGUMENTEAZĂ.

· Anunțarea subiectului pus în discuție.

· Împărțirea clasei în șase grupe, câte una pentru fiecare față a cubului.

· Există mai multe modalități de stabilire a celor șase grupuri. Modul de distribuire se poate face aleatoriu (fiecare grupă rostogolește cubul și primește ca sarcină de lucru perspectiva înscrisă pe fața de sus) sau poate fi decis de profesor, în funcție de anumite criterii care vizează responsabilitatea individuală și de grup, specializarea pe sarcini a membrilor echipelor și oportunități de grup.

· Colaborarea și redactarea materialului la nivelul fiecărui grup.

· Afișarea formei finale a materialelor astfel încât toți elevii să poată vizualiza rezultatele.

Cunoașterea colaborativă reprezintă o modalitate de a genera cunoștințe prin coordonarea unor activități comune în cadrul unui grup.

Integrarea TIC în aplicarea acestei metode conduce la alegerea unor produse care:

· solicită gândirea elevului;

· dezvoltă abilități de comunicare;

· lărgeste viziunea asupra temei;

· oferă elevilor posibilitatea de a-și dezvolta competențele necesare unei abordări complexe a temei, deoarece presupune abordarea temei din mai multe perspective;

· încurajează exprimarea punctelor de vedere individuale;

Soluțiile TIC, facilitează foarte mult colaborarea dintre elevi. Aceștia pot folosi Internetul pentru a găsi informații și pentru a realiza anumite sarcini.

Pentru a nu uita de unde au luat informațiile, profesorul îi poate învăța să folosească un sistem de bookmarking colaborativ (de exemplu, <http://del.icio.us/>) și să-și salveze link-urile către paginile sursă.

Elevii fiecărui grup pot realiza materialul comun utilizând GoogleDocs, documentele realizate pot fi uploadate pe platforma Moodle, fiecare elev își poate exprima punctul de vedere în legătură cu tema propusă în cadrul forumului dedicat acestei teme.

Metoda cubului este foarte bine susținută de TIC atunci când profesorul inițiază pe Wiki un proiect aferent temei la care să participe cele 6 echipe.

Wiki este o tehnologie Web 2.0 care se bazează pe principiul colaborării dintre mai mulți utilizatori cu scopul de a dezvolta un conținut comun.

Punctele slabe ale metodei sunt:

· eficiența scăzută în grupurile mari;

· imposibilitatea cuantificării exacte a contribuției fiecărui elev la rezolvarea sarcinii de lucru;

Oportunitățile acestei metodei se identifică în:

· stimularea creativității elevilor;

· crearea unui mediu colaborativ;

Atunci când profesorul alege să folosească această metodă trebuie să țină cont de amenințările :

· unii elevi pot domina grupul;

- nu se realizează un echilibru la nivel de grup;
- se poate obține un randament scăzut al elevilor emotivi

Învățarea prin descoperire

Predarea-învățarea cu ajutorul metodelor problematizării și descoperirii necesită utilizarea unor tehnici care să determine elevul să conștientizeze conflictul dintre informația dobândită și o nouă informație, implicându-l activ în acțiunea de descoperirea a unor noi proprietăți ale fenomenului/obiectului studiat.

Învățarea prin descoperire apare ca o întregire a metodei problematizării. Se evidențiază trei modalități principale de învățare prin problematizare și descoperire: modalitatea inductivă, modalitatea deductivă și modalitatea prin analogie.

Aplicarea acestei metode presupune parcurgerea următoarelor etape:

- confruntarea cu o situație problemă, etapă în care se manifestă interesul pentru căutare și explorare;
- realizarea actului descoperirii, prin structurarea și interpretarea datelor, utilizarea operațiilor gândirii și evidențierea noului;
- verbalizarea generalizărilor și formularea concluziilor;
- exersarea în ceea ce s-a descoperit prin aplicarea celor descoperite în noi contexte situaționale.

Avantajele utilizării acestei metode sunt:

- creează mediul favorabil unei activități intelectuale intense;
- rezultatele descoperirilor reprezintă achiziții trainice, contribuind și la asigurarea motivației intrinseci;
- contribuie la însușirea unor metode euristice, de descoperire;
- permite monitorizarea progresiei învățării și schimbul informațional consistent de la elev la profesor.

Informatica își propune formarea unei gândiri algoritmice, sistematice și riguroase, care să promoveze creativitatea, să stimuleze imaginația și să combată rutina.

Integrarea TIC în aplicarea acestei metode constituie un avantaj, stimulând interesul elevilor pentru analiza și rezolvarea problemelor care izvorăsc din situații reale din diferite sfere ale vieții, alegerea structurilor de date pe care se mulează informația oferită de mediul înconjurător, stabilirea pașilor algoritmilor și programarea în sine.

Problemele propuse pot fi inspirate din viața cotidiană, din cunoștințele dobândite prin studiul altor discipline, din generalizarea unor probleme de informatică rezolvate anterior, probleme de perspicacitate, jocuri, etc.

Problematizarea și descoperirea fac parte dintre metodele formativ-participative, care solicită gândirea creatoare a elevului, îi pun la încercare voința, îi dezvoltă imaginația, îi îmbogățește experiența. Cele două metode sunt caracteristice unor lecții de aplicații practice de laborator.

Metoda învățării prin descoperire este frecvent aplicată în momentul în care sunt folosite programe utilitare, soft-uri de aplicație, integrându-se eficient TIC-ul în procesul educațional.

Folosind metoda învățării prin descoperire, se va lansa o provocare spre explorări și muncă individuală sau în echipă, prin documentare și activități aplicative, prin investigație științifică și tehnică.

Importanța activităților de practică pedagogică

Prof. înv. Preșcolar Buleteanu Amalia Teodora

Școala Gimnazială Nr 71, București, sect 2

Prof. înv. Primar Buleteanu Maria Iuliana

Liceul „George Țârnea ” Băbeni, jud. Vâlcea

Activitățile de practică pedagogică sunt esențiale pentru formarea profesională a viitorilor cadre didactice. Acestea oferă oportunități valoroase de a pune în practică cunoștințele teoretice dobândite în timpul studiilor universitare și de a dezvolta competențele necesare pentru o carieră de succes în educație. Iată câteva aspecte care subliniază importanța activităților de practică pedagogică:

- **Aplicarea cunoștințelor teoretice:**
 - Practica pedagogică permite studenților să aplice în mod concret cunoștințele teoretice dobândite în cursurile universitare. Aceasta ajută la consolidarea înțelegerii conceptelor pedagogice și la învățarea modului de utilizare a diferitelor metode și strategii de predare.
- **Dezvoltarea abilităților practice:**
 - Prin implicarea în activități reale de predare, viitorii profesori își dezvoltă abilitățile practice necesare pentru gestionarea clasei, planificarea lecțiilor, evaluarea elevilor și adaptarea predării la nevoile diverse ale acestora.
- **Creșterea încrederii în sine:**
 - Experiența practică oferă studenților oportunitatea de a-și testa și perfecționa abilitățile într-un mediu controlat, ceea ce contribuie la creșterea încrederii în sine și la reducerea anxietății legate de debutul în cariera didactică.
- **Feedback constructiv:**
 - În cadrul practicii pedagogice, studenții primesc feedback constructiv de la mentorii lor și de la cadrele didactice experimentate. Acest feedback este crucial pentru identificarea punctelor forte și a ariei de îmbunătățire, ajutând studenții să devină profesori mai eficienți.
- **Adaptabilitate și flexibilitate:**
 - Prin confruntarea cu situații reale din clasă, viitorii profesori învață să fie flexibili și să se adapteze la circumstanțe imprevizibile. Aceste abilități sunt esențiale pentru a face față provocărilor zilnice din mediul educațional.
- **Dezvoltarea competențelor de comunicare și relaționare:**
 - Interacțiunea cu elevii, colegii și părinții în timpul practicii pedagogice ajută studenții să își dezvolte competențele de comunicare și relaționare, esențiale pentru crearea unui mediu de învățare pozitiv și eficient.
- **Învățarea gestionării diversității:**
 - Practica pedagogică oferă oportunitatea de a lucra cu elevi din diverse medii socio-culturale și cu nevoi educaționale speciale. Acest lucru ajută la dezvoltarea competențelor necesare pentru a promova incluziunea și echitatea în educație.
- **Identificarea stilului personal de predare:**
 - Prin experiență directă, viitorii profesori pot explora și identifica propriul stil de predare, ajustându-și metodele și tehnicile pentru a-și atinge obiectivele educaționale și pentru a răspunde nevoilor elevilor.
- **Promovarea dezvoltării profesionale continue:**
 - Practica pedagogică pune bazele unei cariere didactice orientate spre dezvoltare profesională continuă. Experiențele și lecțiile învățate în această etapă inițială îi motivează pe profesori să se angajeze în formarea continuă pe parcursul întregii cariere.
- **Integrarea în comunitatea școlară:**

- Prin participarea la activitățile școlare și colaborarea cu cadrele didactice, viitorii profesori au ocazia să se integreze în comunitatea școlară, să înțeleagă cultura organizațională și să contribuie la proiectele școlii.

În concluzie, activitățile de practică pedagogică sunt fundamentale pentru pregătirea viitorilor profesori, oferindu-le experiența practică și competențele necesare pentru a deveni educatori eficienți și dedicați. Această pregătire practică este esențială pentru asigurarea calității educației și pentru succesul profesional al cadrelor didactice.

Importanța matematicii în educație

Prof. Duță Mihaela

Școala Gimnazială „Anton Pann”, Râmnicu Vâlcea

În era tehnologiei și a schimbărilor rapide, nu putem subestima rolul crucial pe care îl joacă educația matematică în dezvoltarea copiilor. Dincolo de simpla memorare a formulelor și ecuațiilor, aceasta le oferă instrumentele necesare pentru a înțelege și aborda lumea dintr-o perspectivă critică și creativă.

Educația matematică nu se rezumă la rezolvarea problemelor. Ea construiește o fundație solidă pentru gândirea analitică și critică. Copiii învață să analizeze informațiile, să facă conexiuni și să aplice cunoștințele în situații complexe. Această abilitate le va fi de neprețuit pe măsură ce se confruntă cu provocări variate în viață.

Matematica are un rol foarte important în dezvoltarea gândirii logice, consecvente, clare și precise a elevilor, iar o bună însușire a acestui obiect de studiu asigură un real succes persoanei și pe plan profesional.

Matematica este mai mult decât un set de abilități în calcul sau algebră. Ea este fundamentul pentru dezvoltarea gândirii logice și a raționamentului structurat. Înțelegerea conceptelor matematice de bază de la o vârstă timpurie este crucială pentru că pune bazele gândirii analitice, care este vitală în aproape orice domeniu profesional.

Învățarea matematicii nu se rezumă la simpla asimilare de cunoștințe, ea trebuie să urmărească formarea unui anumit mod de a gândi, printr-un antrenament permanent al gândirii.

Flexibilitatea îngăduie gândirii să treacă de la un mijloc de rezolvare a unei probleme la altul, să vadă alternative, să ajungă la aceeași soluție pe căi diferite.

Exemplele și contraexemplele sunt esențiale în învățarea matematicii, în explicarea noțiunilor și fundamentarea lor, în deducerea unor noi noțiuni sau proprietăți ale obiectelor matematice, în prezentarea situațiilor în care se pot aplica cunoștințele prezentate în lecție, algoritmi învățați, etc., pentru justificarea structurii ipotezelor unor anumite teoreme, pentru justificarea invalidității unor afirmații, în susținerea unor afirmații teoretice făcute în esfășurarea lecției.

Exemplele și contraexemplele în matematică reprezintă de multe ori răspunsuri la o intensă dorință de a pune de acord intuiția cu rigoarea raționamentului științific. Este verificat însă că intuiția ne joacă, nu de puține ori, feste și că exemplele născute în urma unor eforturi îndelungate sau din contră apărute ca o revelație, spulberă ceea ce era aproape evidența însăși. Alteori exemplele și contraexemplele demonstrează că anumite rezultate nu pot fi substanțial îmbunătățite dacă se slăbește prea mult ipoteza, derivând de aici necesitatea ca teoria să fie aplicată și utilizată cu extremă exactitate.

În predarea cunoștințelor se poate porni fie de la exemple (fapte concrete) ajungând prin analiză, sinteză și generalizare la definirea noțiunii, la stabilirea unei reguli (calea inductivă) fie se introduc inițial definiții care se ilustrează apoi cu cazuri concrete (calea deductivă). Cele două procedee pot alterna sau se îmbină în moduri diferite. Unele exemple ilustrează nemijlocit o noțiune, având valoare de prototip, pe când altele sunt exemple de contrast, de diferențiere sau contraexemple, care relevă prin opoziție ceea ce nu constituie sau nu aparține unui concept. Cantonarea în exemple–prototip folosite la lecție duce la îngustarea

conținutului noțiunilor ce se formează la elevi.

Contraexemplul sau elementul de contrast este necesar să fie introdus ori de câte ori apare tendința spre generalizare pripită. Astfel, se pot inventaria din practică dificultăți și greșeli specifice, indicând surse posibile de eroare în organizarea secvenței de predare-învățare, precum și felul exemplelor de contrast.

Studiul geometriei în spațiu presupune, în primul și în primul rând, o bună percepție vizuală a dreptelor, planelor, corpurilor. Prin urmare, o bună înțelegere a spațiului are un rol crucial în însușirea acestor noțiuni. Pentru a putea controla activitatea de învățare-predare și a o optimiza, este necesară evaluarea sa. Aceasta se poate realiza prin valorificarea „greșelilor.” Profesorul trebuie să sublinieze erorile tipice ce pot apărea într-o secvență de cunoștințe pentru a preveni apariția lor.

Varietatea formelor de muncă și a felului de prezentare a exercițiilor constituie importante stimulente pentru a menține la nivel corespunzător interesul și atenția elevilor, făcându-i să se atașeze din ce în ce mai mult de acest obiect de studiu considerat pe nedrept arid și inaccesibil.

Bibliografie:

1. Didactica modernă, Mușata Bocoș, Vasile Chiș, Iuliu Ferenczi, Miron Ionescu, Voicu Lăscuș, Vasile Preda, Ioan Radu; coord. Miron Ionescu, Ioan Radu, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001
2. Tratat de didactică modernă, Miron Ionescu, Mușata Bocoș, Editura Paralela 45, Pitești, 2009

Metode folosite la orele de informatică

Prof. Pădurețu Emil

Colegiul Național „Alexandru Lahovari” Râmnicu Vâlcea

Metode colaborative și de cooperare

Sunt metode de predare în care:

- elevii lucrează împreună, în perechi sau în grupuri mici, pentru a rezolva aceeași sarcină, pentru a explora o temă nouă sau a lansa idei noi, combinații noi sau chiar învățări autentice;
- activitatea elevilor este structurată;
- elevii sunt evaluați atât pentru munca individuală cât și pentru lucrul realizat de întregul grup;
- elevii comunică direct între ei – față în față;
- elevii învață să lucreze ca o echipă.

TIC-ul oferă elevilor mari oportunități în direcția cooperării și colaborării cu colegii, tutori, experți, profesioniști, părinți, etc., facilitând și favorizând prin instrumentele sale schimbul de idei și discuții, dezvoltând spiritul critic, obiectivitatea și reflexiunea discursivă.

Învățarea prin colaborare și cooperare consideră elevii ca membri ai unui grup, dar implică, de asemenea, fenomene precum negocierea sau partajarea înțeleșurilor – inclusiv construirea și întreținerea conceptelor de sarcini – ce sunt realizate interactiv în procesele de grup. Acest tip de învățare implică și învățarea individuală fără a fi reductibilă la ea.

Științele învățării ca întreg și-au modificat obiectivele de la viziunea îngustă a învățării individuale la incorporarea atât a învățării individuale, cât și a celei de grup.

Trăsăturile dominate ale acestor metode sunt:

- Transferul cunoștințelor și al informațiilor între profesori și elevi. Profesorii pot structura resursele (materiale pe suport electronic, mijloace audio-video etc.) necesare desfășurării activității propuse, pot organiza activitatea, pot sprijini elevii pentru a-și aduce o contribuție la activitate. Profesorii încurajează participarea colegilor, a părinților și a membrilor comunității în activitatea propusă. Astfel, profesorii furnizează informații elevilor și în același timp dobândesc ei înșiși noi cunoștințe, experiențe, strategii pe care elevii le produc în diferite situații de învățare.

- Modificarea rolurilor profesorului și elevului. Metoda implică elevii în fixarea obiectivelor de

învățare, în etapizarea activităților, în evaluarea procesului de învățare. Profesorii cooperanți încurajează elevii în a-și folosi propriile cunoștințe, în a le împărtăși cu colegii și a produce noi cunoștințe pe baza strategiilor de învățare folosite. Astfel, elevii sunt încurajați să cunoască opiniile fiecăruia, să-și dezvolte gândirea critică și creativă, să participe deschis la discuțiile pe tema propusă, devenind responsabili prin a-și planifica propria lui activitate. Profesorul devine mediator de cunoștințe, sprijinind elevii în a se conecta la noi surse de informații pentru îmbogățirea experienței lor, îi învață cum să învețe.

- Formarea echipelor. Se realizează în funcție de următoarele repere: 1) obiectivele clare de grup; 2) responsabilitatea personală; 3) specializarea pe sarcini a membrilor echipelor; 4) adaptarea la nevoilor individuale; 5) oportunități de grup bine definite; 6) competiție în cadrul grupului; 7) lucrul de grup să fie bine structurat și cu o finalitate bine stabilită; 8) alegerea unei sarcini de grup bine definită, plurivalentă, suficient de complexă, lipsită de ambiguități, orientată spre scopuri sociale pentru a stimula activități și atitudini sociale, astfel încât să provoace interacția coordonată. Beneficiul utilizării acestor metode este dat de provocarea unei interacțiuni intense între participanți.

Metoda modelării

Metoda modelării reprezintă o orientare didactică în care gândirea elevului este dirijată spre descoperirea adevărului pe baza raționamentului prin analogie, utilizând un model didactic.

Învățarea prin modelare presupune două etape. Într-o primă etapă, învățarea se va face pe baza modelelor construite de profesori, etapă în care se vor analiza trăsăturile modelului și compararea lui cu originalul. În a doua etapă, elevii vor fi deprinși să-și construiască propriile modele printr-o succesiune logică de raționamente. Această metodă constă în utilizarea modelelor ca sursă pentru dobândirea de noi cunoștințe.

Prin modelare se dezvoltă la elevi spiritul de observație, capacitatea de analiză, sinteză și creativitate. Astfel, elevul se obișnuiește să creeze noi probleme ce trebuiesc rezolvate, să adapteze algoritmi cunoscuți la situații noi, etc.

Modelul didactic este o reproducere materială sau mentală a obiectelor și fenomenelor din viața reală, fără a fi o copie identică a originalului ci asemănător cu acesta, păstrând însușirile sale esențiale, semnificative. El constituie o simplificare, o schematizare, a realului. Studiind modelul, operând cu acesta, elevii dobândesc informații despre sistemul real. După formă și structură, modelele pot fi materiale, figurative și simbolice.

Această metodă este specifică Informaticii fiind des întâlnită în scrierea algoritmilor ce presupune o anumită metodă clasică de elaborare.

Algoritmizarea

Algoritmizarea este o metodă care se bazează pe folosirea algoritmilor în actul predării cu scopul de a familiariza ii cu o serie de scheme procedurale (modele de acțiune), logice sau de calcul, care îi vor ajuta să rezolve o serie largă de sarcini de instruire. Metoda constă în formarea unor deprinderi de gândire și acțiune, de rezolvare de probleme sau luare de decizii generale și stabile, care vor permite elevilor rezolvarea unor sarcini din ce în ce mai complexe.

Algoritmii reprezintă un număr de indicații care prescriu succesiunea de operații care trebuie parcurse pentru obținerea unui rezultat. Ei pot fi grupați în mai multe categorii:

- de rezolvare – care reprezintă reguli de rezolvare a unor exerciții sau probleme;
- de sistematizare a materiei – care reprezintă reguli de ordonare logică a materiei și care permit analiza și sinteza cunoștințelor;
- de consolidare a cunoștințelor – care permit perfecționarea unor deprinderi intelectuale sau de calcul;
- de identificare – care permit sesizarea unei clase de probleme și realizarea unei clasificări sau sinteze;

Simularea

Metoda presupune implicarea cât mai directă a participanților în situații și circumstanțe simulate ce poate lua forme foarte variate, începând cu jocurile de simulare, învățarea prin dramatizare, învățarea pe simulatoare, până se ajunge la asumarea și exersarea unor roluri reale, nesimulate.

Simularea face parte din categoria metodelor bazate pe acțiune practică. Ea constă în reproducerea

/ simularea în diferite moduri a unor situații, fenomene reale sau științifice. Practic este vorba de execuția unui model. Această metodă are avantajul de a-i pune pe elevi în situația de a participa la propria instruire. Utilizând simularea ca metodă didactică, se urmărește realizarea unei ambianțe cât mai asemănătoare cu cea reală, atât ca proces de executare cât și ca finalitate. Ușurează studiul și explicarea acțiunilor complexe, facilitează observarea părților și funcționarea lor, execuția operațiilor, formarea unor abilități tehnice specifice.

Literatura de specialitate clasifică simulările efectuate cu produse software și executate pe calculator, astfel:

◦ Simulare veritabilă care constă în execuția modelului. Elevul manipulează după propria voință variabilele pentru a studia în ce fel acestea afectează proprietățile obiectului/ fenomenului/ conceptului studiat.

◦ Pseudosimularea – simularea în care elevul răspunde unei solicitări făcute de calculator și după ce se execută calculele ce țin de model și natura simulării, va lua cunoștință de rezultat

Prin asocierea modelului cu softul educațional și prezentarea acestuia sub forma unui film didactic reușita procesului instructiv educativ este garantată. Lecția simulată pe calculator vine în sprijinul profesorului, dar și al elevilor eliminând astfel unele bariere în ceea ce privește comunicarea și înțelegerea mesajului scris sau vorbit.

Softul educațional are ca principiu de bază – simularea. Pot fi găsite nenumărate exemple în lecțiile Ael, precum și la adresa: <http://www.cosc.canterbury.ac.nz/mukundan/dsal/BSearch.html> (Java Applets Centre)

Metode moderne folosite la orele de fizică

Prof. Roxana Sasu

Școala Gimnazială „Anton Pann” Râmnicu Vâlcea

Folosirea metodelor active atât în predare cât și evaluare, pe lângă avantajele menționate mai sus, implică și alte elemente cum ar fi o mai bună organizare a timpului în cadrul orelor, o reșezare a mobilierului în cadrul sălii de clasă precum și implicarea elevilor indiferent de nivelul de pregătire. Utilizarea acestui tip de metode poate deveni, în timp, baza unui nou sistem de predare-învățare în învățământul preuniversitar.

Metodele moderne se caracterizează prin următoarele caracteristici:

- acordă prioritate dezvoltării personalității elevilor, vizând latura formativă a educației;
- sunt centrate pe activitatea de învățare a elevului, acesta devenind subiect al procesului educațional;
- sunt centrate pe acțiune, pe învățare prin descoperire;
- sunt orientate spre proces;
- sunt flexibile, încurajează învățarea prin cooperare și capacitatea de autoevaluare la elevi;
- stimulează motivația intrinsecă;
- relația profesor elev este democratică, bazată pe respect și colaborare, iar disciplina derivă din modul de organizare a lecției.

Profesorul nu va putea dezvolta elevul pentru și prin libertatea rațională și creativă, dacă el însuși nu o cunoaște, nu o înțelege, nu are un comportament de om liber.

Prezint în continuare trei metode ce pot fi folosite în cadrul orelor de fizică.

1. *Brainstorming-ul sau asaltul de idei* constă în formularea cât mai multor idei, chiar și fanteziste, ca răspuns la o problemă de rezolvat prin participarea membrilor grupului, respectiv clasa de elevi. Avantajele folosirii acestei metode sunt: stimularea creativității în grup, participarea activă a tuturor participanților, exprimarea personalității și eliberarea de prejudecați, exersarea analizei și capacitatea de a lua decizii,

imprimarea dinamismului lecției.

Mă pot folosi și de Diagramele Venn în care îi pot evalua gășind asemănări și deosebiri între noțiunile predate, sau metoda cubului, punând-le întrebările de pe fețele cubului. Se recomandă încurajarea exprimării a cât mai multor idei, preluarea ideilor celorlalți și îmbunătățirea lor. Dăm un exemplu de astfel de activitate:

2. *Mozaicul* presupune învățarea prin cooperare, la nivelul unui grup și predarea achizițiilor dobândite de fiecare membru al grupului unui alt grup. Ca avantaje ale acestei metode amintim: încurajarea încrederii în sine a elevilor, dezvoltarea abilităților de comunicare argumentativă și de relaționare în cadrul grupului, dezvoltarea gândirii critice, logice și independente, a răspunderii individuale și de grup, optimizarea învățării prin achizițiile altcuiva.

Etapele aplicării acestei metode sunt următoarele:

a. Împărțirea clasei în grupuri eterogene de către 4 elevi, fiecare dintre aceștia primind o fișă de învățare numerotate de la 1 la 4. Fișele cuprind părți ale unității de învățare.

b. Explicarea sarcinilor care constau în înțelegerea unității de cunoaștere.

c. Regruparea elevilor în funcție de numărul fișei primite, în grupuri de experți, astfel încât elevii care au numărul 1, vor forma un grup, la fel cei cu numărul 2, 3, 4, 5, 6, 7.

d. Învățarea prin cooperare a secțiunii care a revenit fiecărui grup. Strategiile de predare rămân la latitudinea grupului de experți, fiind foarte important ca fiecare membru al grupului să înțeleagă că este responsabil de predarea cunoștințelor membrilor grupului inițial.

e. Revenirea în grupul inițial și predarea secțiunii pregătite pentru ceilalți.

f. Trecerea în revistă a unității de cunoaștere prin prezentare orală.

Pentru a cunoaște efectul acestei metode, am utilizat la final metoda ciorchinelui, reușind să verific dacă elevii și-au însușit corect și complet cunoștințele esențiale pentru subiectul predat

3. *Sinelg* este o metoda care permite eficientizarea lecturii și gândirii, reprezentând o modalitate de decodificare a textului, permițând-i celui care învață să asculte, să citească și să înțeleagă în mod activ și pragmatic, un anumit conținut. Ca metodă, este specifică etapei de realizare a sensului în cadrul unei lecții. Se folosesc ca bază de plecare pentru lectură sau ascultarea testului, cunoștințele anterioare ale elevilor. Ca avantaje ale acestei metode amintim facilitarea muncii în echipă, valorificarea cunoștințelor anterioare ale elevilor, asigurarea învățării conștiente, angajarea proceselor psihice complexe-analiză, sinteză. comparația.

Etapele aplicării metodei sunt:

a. În timpul lecturii sau ascultării, elevii marchează în text sau notează pe hârtie cunoștințele confirmate de text, cunoștințele infirmate sau contrazise de text, cunoștințele noi neîntâlnite până atunci, cunoștințele incerte, confuze care merită să fie cercetate.

b. După lectură se trec într-un tabel aceste cunoștințe marcate de elevi.

c. Informațiile obținute individual se discută în perechi sau grupuri, apoi se comunica de către perechi profesorului care le centralizează într-un tabel similar pe tablă.

d. Cunoștințele incerte rămân ca tema de cercetare pentru lecțiile următoare.

Această metodă poate fi folosită mai ales la analiza unor experimente virtuale.

În ultimii 3 ani, am folosit predarea prin descoperire la fizică, adică pe baza unor experimente virtuale sau din viața de zi cu zi ei au reușit să „ghicească” noțiunea fizică ce trebuia asimilată în unitatea respectivă. După ce am reușit să notăm ceea ce ar trebui să învățăm în unitatea de învățare respectivă, am făcut jurnalul de învățare cu noțiunile asimilate în unitatea de învățare respectivă și apoi am completat tabelul cu Știu/ Vreau să știu/ Am învățat. Pentru aprofundarea și asimilarea mai ușor a noțiunilor predate am folosit jocul didactic, jocul interactiv. Am avut nevoie de noțiuni de folosire a computerelor atât eu ca profesor dar și elevii. Am urmat diverse cursuri online despre folosirea computerelor despre folosirea platformelor despre diverse softuri educaționale utile predării fizicii. Am utilizat platforma Aservio și 24EDU anii trecuți pentru susținerea lecțiilor pe timp de pandemie, iar anul acesta Școala din valiză, Livresq și Classroom în realizarea lecțiilor în mediu online.

Am utilizat platforma Wordwall pentru a crea activități interactive și imprimabile. Cele interactive sunt redată pe orice dispozitiv activat pentru Web ca computer, tabletă, telefon sau tablă interactivă. Sunt

redate individual de către elevi sau coordonate de profesori, iar elevii ajung pe rând în fața clasei. Cele imprimabile pot fi imprimate direct sau descărcate ca fișier PDF și însoțesc activitățile interactive și cele independente. Am creat aceste activități folosind un sistem de șabloane, clasice familiare cum sunt Cuvinte încrucișate și Chestionarul „jocuri în stil arcade ca Maze Chase și Airplane, instrumente de gestionare a clasei ca Planul de locuri. Pentru a efectua o activitate nouă, am început prin selectarea șablonului, apoi am introdus conținutul și am creat o activitate complet interactive în doar câteva minute. După ce am creat activitatea am comutat printr-un singur clic la un alt șablon, lucru care m-a ajutat să economisesc timp și mi-a folosit la diferențiere și consolidare de cunoștințe. Am creat 5 activități pe această platformă, pentru următoarele capitolele din fizică : Fenomene mecanice, Fenomene magnetice, Fenomene electrice, Fenomene optice și o activitate dedicate formulelor matematice din fizica din gimnaziu.

De exemplu dacă am creat o activitate de potrivire bazată pe noțiuni științifice de fizică, am putut să o transform în Cuvinte încrucișate cu aceleași noțiuni științifice de fizică, sau în Chestionar sau o Căutare de cuvinte și multe alte posibilități. Am putut personaliza ușor materialele făcute pentru a se potrivi cu clasa și stilul meu de predare. Șabloanele interactive pot fi prezentate în diferite teme. Fiecare team schimbă aspectul cu diferite grafice, fonturi și sunete. Am găsit opțiuni suplimentare pentru a seta un cronometru sau pentru a schimba jocul. Șabloanele imprimate au și ele opțiuni, deci poți modifica fontul sau poți imprima mai multe copii pe pagină.

Activitățile Wordwall sunt utilizate pentru temele finalizate de elevi. Eu am dat tema iar ei au fost îndrumați către acea activitate fără a vizita pagina principală de activitate. Acest lucru l-am folosit în clasă când elevii au acces la propriile dispozitive sau la tema pentru acasă. Rezultatele elevilor erau înregistrate și puse la dispoziția mea. Activitățile create de mine sunt private deocamdată deci le pot accesa doar eu, iar elevii mei primesc linkul paginii respective. Eu pot să le fac publice prin partajare a linkului paginii activității prin e-mail, pe rețele sociale sau alte mijloace. Pot permite astfel altor colegi să găsească activitatea în rezultatele de căutare ale Comunității noastre, să-l joace și să se bazeze pe aceasta. Activitățile Wordwall pot fi plasate pe un alt site web folosind un fragment de cod HTML. Acesta funcționează în același mod ca și funcția de încorporare video de pe You Tube sau Vimeo, oferindu-ți o activitate care poate fi redată pe propriul site.

Bibliografie

1. Cerghit, I., Metode de învățământ, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997 .
2. Cucoș, C.(coordonatori), Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, Editura Polirom, București, 1998
3. Marcu V. , Filimon L., Psihopedagogie pentru formarea profesorilor, Editura Universității din Oradea, 2003

Dezvoltarea gândirii critice prin valorizarea strategiilor activ–participative

Prof. Mărgărita Elena Antoanela
Școala Gimnazială „Anton Pann” Râmnicu Vâlcea

Gândirea ca proes al psihicului uman într-o accepțiune generală, reprezintă capacitatea specific umană de a introduce ordine, raționalitate în evenimentele lumii, ea se referă nu numai la real , ci și la posibil, despre care se se formulează ipoteze, concluzii, combinații de idei și imagini, sisteme cognitive închegate.

„Gândirea critică este modalitatea superioară de manifestare a gândirii care sintetizează și integrează aspecte și proceduri ale celorlalte moduri de gândire. A gândi critic înseamnă, printre altele, a gândi pragmatic și realist, divergent și pozitiv, euristic și creator, algoritmic și eficient. În lumea educatorilor, gândirea critică semnifică o gândire de nivel superior bazată pe capacitatea celor ce o practică de a raționa corect, coerent, logic, pe baza unor argumente suficiente, solide și valoroase și implică analiza, sinteza, evaluarea pe baza unor criterii și valori dezirabile social, asumate de individ, practicate cu pricepere și eficiență „
-Educație Și Noi Orizonturi Ediția 8, Septembrie 2021

A gândi critic înseamnă „a lua idei, a le examina implicațiile, a le supune unui scepticism constructiv, a le pune în balanță cu alte puncte de vedere opuse, a construi sisteme de argumente care să le sprijine și să le dea consistență și a lua o poziție pe baza acestor structuri; gândirea critică este un proces complex de integrare creativă a ideilor și resurselor, de reconceptualizare și de reîncadrare a conceptelor și informațiilor”.

A gândi critic înseamnă a fi curios, a pune întrebări, a căuta răspunsuri, a căuta cauze și implicații, a găsi alternative la atitudini deja fixate, a adopta o poziție pe baza unei întemeieri argumentate și a analiza logic argumentele celorlalți.

În epoca vitezei și a informațiilor apare necesitatea găsirii celor mai eficiente strategii care să îi ajute pe educabili să se adapteze, acum și în viitor, la schimbări și care să îi pregătească pentru a selecta din mediu ceea ce le este util și necesar, de aceea dezvoltarea gândirii critice este o capacitate pe care trebuie să o dezvoltăm. Cu alte cuvinte, gândirea critică „stă la baza citirii, scrierii, vorbirii și ascultării, elemente de bază ale comunicării; joacă un rol important în schimbarea socială; ajută la descoperirea erorilor și prejudecăților; este o cale spre libertate față de adevăruri trunchiate și minciuni; sporește dorința de a schimba un punct de vedere pe măsură ce examinăm și reexaminăm idei ce par evidente.

Încă de la vârstele timpurii metodele interactive de grup sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe, fiind modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale, care presupun crearea de situații de învățare centrate pe disponibilitatea și dorința de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă și activă, o învățare prin colaborare, prin comunicare, prin confruntarea ideilor, pe influența și interecțiunea membrilor unui grup. Prin aplicarea metodelor active-interactive se dezvoltă copiilor o motivație intrinsecă crescută, prin îmbinarea armonioasă a învățării individuale cu învățarea socială, ceea ce implică întreg colectivul, copilul devine obiect și subiect al actului de instruire și educare, și totodată se stabilesc relații de colaborare și comunicare între membrii unui grup. Învățământul modern presupune o nouă abordare a educației, prin promovarea de metode didactice interactive.

Specific metodelor interactive de grup este faptul că ele promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente. Dezvoltarea gândirii critice, predarea interactivă urmărește așezarea învățământului pe baze pragmatice și pregătește integrarea copiilor într-o societate democratică a concurenței ideilor și a pluralității punctelor de vedere.

Realizarea dezideratelor educaționale de ordin formativ și informativ presupune, printre altele, și utilizarea unor strategii de acțiune adecvate și eficiente, iar metodele active stimulează formarea de capacități ca: spiritul critic constructiv, independența în gândire și acțiune, găsirea unor idei creative, îndrăznețe de rezolvare a sarcinilor de învățare, comunicarea și activizarea tuturor copiilor și stimularea creativității

dacă copiii beneficiază de momente active și creative integrate în activități și jocuri cu scopul exersării gândirii. Copiii descoperă o nouă experiență inter-relaționând în grupuri de învățare activă: aceea de a studia, investiga și capătă încredere în capacitățile individuale și ale grupului.

Metodele privesc copilul, care devine prin metodele moderne principalul beneficiar al propriei activități de descoperire, de activitate reală sau fictivă, însușindu-și alături de cunoștințe, priceperi, deprinderi și calea de a ajunge la ele, de a le utiliza în situații noi, de a face transferuri între diferite categorii de cunoștințe sau de la teorie la practică și invers, iar în felul acesta metoda devine un instrument propriu de muncă intelectuală sau productivă, inserându-se în cunoștințele sale strategice și procedurale, în competențele sale, fără a mai fi un factor exterior în raport cu cel educat.

Metodele activ-participative sunt toate acele metode capabile să mobilizeze energiile copilului, să-i concentreze atenția, să-l facă să urmărească cu curiozitate și interes activitatea, care-l îndeamnă să pună în joc imaginația, înțelegerea, cu accent pe învățarea operațională, prin acțiune, și care facilitează și intensifică schimbul spontan de informații, care imprimă un puternic caracter formativ-educativ, iar ca finalitate au dezvoltarea unor capacități de a strânge, sistematiza, asocia și comunica informații cu scopul de a crea condiții care să favorizeze dezvoltarea.

Abordarea și aplicarea metodelor active reprezintă un mod superior de instruire deoarece acestea solicită timp, diversitatea de idei, angajarea în acțiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în ceea ce s-a scris și în capacitatea personală de a le aplica creator pentru eficientizarea procesului instructiv educativ, iar prezentarea ca niște jocuri distractive, de învățare și cooperare, nu de concentrare, aduce un plus de motivație în învățare.

Situațiile de învățare rezolvate prin metode interactive de grup dezvoltă copiilor gândirea democratică deoarece ei exersează gândirea critică și înțeleg că atunci când analizează un personaj, comportamentul unui copil, o faptă, o idee, un eveniment, ei critică comportamentul, ideea, fapta, nu critică personajul din poveste sau copilul, adultul. Acesta este punctul forte al metodelor care introduc în dezbateri comportamente reale, cotidiene. Ei aduc argumente, găsesc soluții, dau sfaturi din care cu toții învață. Performanțele obținute de copii după fiecare metodă aplicată sunt diferite, de aceea pentru a-i face responsabili în dezvoltarea sarcinilor de lucru viitoare trebuie încurajați și astfel, își vor cultiva dorința de a se implica în dezvoltarea sarcinilor de grup, iar prin exersarea toleranței reciproce în grupul unde fiecare își va găsi un loc iar, prin exercițiu se înțelege că în cadrul grupului nu se marginalizează, se dezvoltă cooperarea și atitudinea de răbdare.

Prin metodele activ-participative/interactive de grup se încredințează sarcini individuale, se completează apelând la inteligențe multiple, se provoacă membrii acestuia la o relaționare creativă, la diferite situații în așa fel încât aceștia își coordonează acțiunile, se ajută reciproc, se încurajează, negociază soluțiile individuale, iar atunci când au de realizat un produs, fiecare își aduce contribuția în funcție de abilități. Sarcina de învățare trebuie să fie clară, concisă și trebuie să ducă la rezolvarea eficientă și rapidă, prin implicarea întregului grup, cu căutări, acceptări, renunțări, decizii, investigații, pentru a descoperi misterul ascuns de sarcina de învățare.

Astfel, se învață în spirit democratic, aceste metodele ajută copiii să se cunoască, să-și descopere stilul propriu de gândire și acțiune, într-un cuvânt îl ajută să își formeze personalitatea, și-l modelează și în același timp îl învață democrația.

Bibliografie

1. Dumitru, Ion Al. (2000) – Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă, Editura de Vest, Timișoara,
2. Flueraș, V., (2003), Paideia și gândire critică, Ed. C.C. de Știință., Cluj-Napoca,
3. Marin T., Ghelemez S., Popescu M.M., Țone I., Gândirea critică din perspectiva învățământului postmodernist, V&I INTEGRAL, București, 2010,
4. Nicu A., Strategii activ-participative de formare a gândirii critice, Editura Didactică și Pedagogică, R.A.București, 2007

Modele de metode moderne aplicate la ora de geografie

Prof. Mihaela Tudosoiu

Școala Gimnazială „Anton Pann” Râmnicu Vâlcea

Metodologia didactică formează un sistem mai mult sau mai puțin coerent, realizat prin stratificarea și cumularea mai multor metode, atât pe axa evoluției istorice, cât și pe plan sincron, metode care se corelează, se prelungesc unele în altele și se completează reciproc.

„În cadrul unui sistem de instruire, metodologia didactică trebuie să fie consonantă cu toate modificările și transformările survenite în ceea ce privește finalitățile educației, conținuturile învățământului, noile cerințe ale elevilor și societății. Metodologia se cere a fi suplă și permisivă la dinamica schimbărilor care au loc în componentele procesului instructiv-educativ. Calitatea unei tehnologii este dată de flexibilitatea și deschiderea ei față de situațiile și exigențele noi, complexe ale învățământului contemporan” (Constantin Cucoș).

În continuare voi prezenta câteva metode, considerate moderne, activ-participative, pe care eu le folosesc frecvent în activitatea didactică:

1. Cubul

Este o metodă ce poate fi utilizată atât în faza de evocare, cât și în cea de reflecție. Ea ajută la studierea unei teme din perspective diferite și presupune utilizarea unui cub care are diferite instrucțiuni notate pe fiecare față; de exemplu pentru lecția Agenți, procese, rezultate:

I: Descrie! (Cum arată o alunecare de teren?)

II: Compară! (Cu ce se aseamănă? Prin ce diferă de prăbușirea de teren?)

III: Asociază! (La ce te face să te gândești când vezi o alunecare de teren?)

IV Analizează! (Care sunt cauzele alunecării de teren? Care sunt elementele unei alunecări?)

V: Aplică! (Ce putem face pentru a stăvili alunecările de teren?)

VI: Argumentează pro sau contra! (Sunt benefice/ periculoase pentru mediul înconjurător?)

Folosirea acestei metode stimulează atenția, gândirea și oferă elevilor posibilitatea de a-și dezvolta competențele necesare unei abordări complexe și integratoare.

2. Diagrama Venn,

Este formată din două cercuri mari care se suprapun parțial, este cel mai des utilizată pentru a arăta asemănările și diferențele dintre două idei, concepte, fenomene geografice sau unități de relief. Profesorul le cere elevilor să construiască o asemenea diagramă completând în perechi doar câte un cerc care să se refere la unul din cele două concepte. În zona de intersecție a cercurilor, elevii vor nota asemănările. De exemplu, elevii pot preciza asemănările și deosebiri dintre Câmpia Română și Câmpia de Vest.

3. Descoperirea didactică

Este considerată o metodă didactică modernă, o cale de a intra în posesia adevărilor prin demersuri proprii. Se bazează pe forța personală de cunoaștere. O astfel de descoperire este însoțită de o dirijare exterioară. Se află în strânsă corelație cu metoda problematizării care pune accent pe declanșarea și crearea unor situații problemă de învățare, iar descoperirea impune o atitudine activă de căutare și de găsire a diverselor alternative pentru găsirea soluției; are loc o reactualizare a cunoștințelor însușite anterior în vederea găsirii răspunsurilor. Învățarea prin descoperire se poate realiza prin mai multe forme în raport cu cerințele didactice formulate: inductiv, deductiv și mixt (interdeductiv).

Descoperirea de tip inductiv implică analize de detaliu a unor date particulare care conduc la generalizări în descoperirea unor concepte ce definesc fenomenele de ansamblu. Descoperirea pe hartă a unor localități, râuri, forme sau unități de relief constituie o formă a învățării inductive. De asemenea, inductivă este și descoperirea în natură a unor elemente și fenomene geografice sub dirijarea profesorului pentru a se urmări clarificarea unor noțiuni de ansamblu.

Descoperirea de tip deductiv se realizează în procesul de învățare când elevul pleacă de la cazuri generale (definiții, reguli, principii, legi) însușite anterior pentru a ajunge treptat la adevăruri noi, la judecăți particulare.

4. Brainstorming (afluxul de idei sau furtuna din creier)

Este una dintre cele mai răspândite metode în educație, fiind folosită în general pentru stimularea creativității. Metoda presupune parcurgerea următoarelor etape:

- se alege tema și anunță sarcina de lucru;
- se solicită exprimarea tuturor ideilor, chiar trăsnite, neobișnuite așa cum le vin în minte; se pot face asociații în legătură cu afirmațiile celorlalți, se pot completa, transforma, fără referiri critice;
- se selectează ideile originale;
- se discută liber, spontan;

Ideile se pot formula în scris; se poate cere să scrie ce știu despre Univers, despre Sistemul Solar, despre alunecările de teren, despre încălzirea globală, despre mobilitatea populației etc.

Prin folosirea acestei metode se provoacă și se solicită participarea activă a elevilor, se valorifică experiența personală a elevilor, se dezvoltă capacitatea de a trăi anumite situații, de a le analiza, de a lua decizii în ceea ce privește alegerea soluțiilor optime și se exersează atitudinea creativă și exprimarea personalității.

5. Jocul de rol

Este o metodă care constă în provocarea unei discuții plecând de la un joc dramatic pe o problemă cu incidență direct asupra unui subiect ales. Subiectul “de jucat” trebuie să fie familiar elevilor, să fie extras din viața lor curentă. Se cer unor membri ai clasei să joace roluri respective (de exemplu, mișcarea de revoluție a Pământului și cea a Lunii pot fi realizate prin joc de rol la clasa a V-a). Trebuie precizat faptul că scenariul va fi spontan, și nu premeditat, creând premisele unei exprimări sincere, deschise, naturale a copiilor cu privire la problema atinsă.

Alte metode ar mai fi: Gândiți/ Lucrați în perechi/ Comunicați, Știu/ Vreau să știu/ Am învățat, Mozaicul, metoda PAR (prezentarea, aplicarea, revizuirea), Starbursting etc.

Ansamblul metodelor de predare/ învățare formează metodologia procesului de învățământ care studiază natura, funcțiile, principiile și regulile ce stau la baza utilizării lor optimale.

Bibliografie

1. Ilinca, N, Didactica geografiei (2000), București, editura Corint
2. Gotcu, M, Metode interactive de predare-învățare (2011), București, Editura Corint
3. Cucuș, C, Pedagogie, ediția a II-a revăzută și adăugită (2006), București, editura Polirom

Modele de metode moderne aplicate la ora de istorie

Prof. Daniel Tudosoiu

Colegiul Național „Alexandru Lahovari” Râmnicu Vâlcea

1. Studiul de caz

Această metodă modernă de predare-învățare a fost definită de C.L. Oprea în cartea sa „Strategii didactice interactive”, ca fiind o metodă de confruntare directă a participanților, cu o situație reală, autentică, luată drept exemplu tipic. Elevii sunt familiarizați cu diverse situații istorice, necunoscute publicului larg,

dar care ne ajută să înțelegem mai bine un context istoric, sau o decizie luată la momentul respectiv. Oprea distinge mai multe etape de succesiune:

- expunerea temei
- rezolvarea controverselor
- studiul de caz
- discutarea soluțiilor
- alegerea unei soluții optime
- evaluarea alegerii și evaluarea elevilor

1. *Aplicației studiul de caz la ora de istorie*

Aplicații la ora de istorie

Tema: Absolutismul luminat

Clasa: a X a

Studiu de caz: Școala Ardeleană

Elevii se descurcă singuri citind informațiile date în manualul de istorie. La sfârșit se discută în clasă și se analizează informațiile găsite.

Avantaje: -elevii se implică și -și dezvoltă gândirea, -unii dau dovadă de originalitate, -folosirea cunoștințelor învățate anterior, -abilitatea de a face legături între noțiuni, -memorarea lecției în clasă, -aplicarea cunoștințelor vechi

Limite: -unele cazuri nu le stârnesc interesul, -profesorul trebuie să gestioneze și să dirijeze bine demersul logic, -consum de timp, - elevii se plictisesc, -dificultăți de înțelegere, -neparticiparea la discuții, -tratarea superficială a temei

2. Jurnalul

Prin această metodă elevii pot să pună în aplicare cunoștințele acumulate anterior. La examenul de bacalaureat elevii trebuie să răspundă la întrebări pe baza unor texte date, să găsească legătura dintre ele, relația de tip cauză-efect. Folosind metoda elevii sunt familiarizați cu programa de examen și rezolvă cu ușurință cerințele.

Etape:

1.Citirea textului

2.Selectarea unui fragment

3.Jurnalul cu dublă intrare, adică analizarea textului citit de către elev

-acesta se întocmește după un model:

Fragmentul/citatul ales

Observații/Părerea personală asupra textului

-elevii completează

Aplicații la ora de istorie

1. *Aplicație „jurnalul” la ora de istorie*

Tema: Revoluția de la 1821

Clasa: a X a

1.Citirea textului:

Patria este poporul, nu tagma jefuitorilor!

2.Selectarea unui fragment

3.Jurnalul cu dublă intrare

-acesta se întocmește după un model:

Fragmentul/citatul ales

Observații/Părerea personală

-Patria este poporul, nu tagma jefuitorilor!

Tudor Vladimirescu

- renunțarea la domniile fanariote
- domn de origine română
- drepturi și libertăți cetățenești-1848
- de ce ați ales acest fragment?

Avantaje: - capacitatea de sinteză, descriere, comparare, asociere, analiză, a unui text, -încrederii în sine, -stimulează responsabilizarea, -elevii găsesc soluții la rezolvarea unor probleme, -gândirea critice

-implicarea tuturor elevilor

Limite: -lipsa exercițiului, -alți elevi se tem să-și expună părerile, -aparenta dezordine

2. Scenariul istoric

Această metodă a fost implementată de Pânișoară pt a obține rezultate mai bune cu elevii/studentii implicați și reprezintă o metodă care se poate aplica cu rezultate foarte bune la istorie.

Etape:

- 1.Realizarea grupelor
- 2.Atribuirea rolurilor
- 3.Interpretarea rolurilor
3. *Aplicație „Scenariul istoric” la ora de istorie*

Tema: Primul război mondial

Clasa: a X a

Etape: 1.Realizarea grupelor

-clasa este împărțită în 2 grupe

- 2.Atribuirea rolurilor - G1-intrarea în război alături de Tripla Înțelegere –
- G2-intrarea în război alături de Tripla Alianță

3.Interpretarea rolurilor

-fiecare grupă aduce argumente

Avantaje: -colaborarea și comunicarea, -analiza și interpretarea, -munca în echipă, -înțelegerea situațiilor istorice, -aplicarea cunoștințelor acumulate, -dezbaterile problemelor istorice

Limite: -dezordine/gălăgie, -neimplicarea unor elevi

4. Simularea

Definiția dată de Pânișoară este că pune persoanele care învață în situații reale, însă cu avantajul de a nu suporta consecințele negative ale realității, redare cât mai fidelă sau în condiții asemănătoare cu cele reale, dând impresia de autentic.

Etape:

- 1.Identificare obiectivelor
- 2.Prezentarea regulilor
- 3.Organizarea simulării
- 4.Organizarea clasei
- 5.Feed-back ul.

Concluzii

Metodele moderne de predare-învățare și aplicațiile lor reprezintă încercarea de a face lecția de istorie cât mai atractivă, astfel încât elevii să vină cu drag la aceste ore.

Regretatul profesor universitar, Tătar Octavian, arăta în cartea sa Didactica istoriei.Vademecum, că :
„Învățarea istoriei în/prin ora de istorie este cunoscută sub numele de lecție de istorie. Numai un bun profesor de istorie poate transforma ora de istorie, într-o adevărată lecție de istorie. Lecția de istorie bună, este cea care se adresează deopotrivă minții, cât și sufletului elevului”.

Prin alegerea temei Metode moderne și aplicații la ora de Istorie, am încercat să mă familiarizez cu metodele moderne specifice disciplinei pe care o predau. Pe unele le aplicam deja la oră, altele nu se prea adaptează la cerințele orei de istorie sau nu empatizează cu elevii. Un profesor bun trebuie să simtă pulsul clasei și să se adapteze la nevoile și particularitățile fiecărei clase.

În încercarea de a ajunge un profesor bun, am adus îmbunătățiri la metodele de predare și am activizat colectivul claselor, pt a-i determina pe elevi să se implice mai mult .

Bibliografie

1. Potolea, Neacșu, Iucu, Pânișoară, *Pregătirea psihopedagogică. Manual pt definitivat și gradul didactic II*. Iași, Ed.Polirom, 2008
2. Negreț-Dobridor, I.Pânișoară, *Știința învățării. De la teorie la practică*. Ed.Polirom, Iași 2005
3. Cucuș C., *Pedagogie*, Ed.Polirom, Iași, 2006
4. Tătar Octavian, *Didactica istoriei.Vademecum*, Tipografia Arhiepiscopiei Ortodoxe, Alba Iulia, 2006
5. Felezeu C., *Didactica istoriei, ed. a II a*, Cluj Napoca, 2004

O Privire Asupra Educației Incluzive și a Elevilor cu Cerințe Educaționale Speciale (CES)

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Babeni-Vâlcea - Promovarea Imaginii Școlii

Prof. Ionică Iuliana Anișoara
Profesor psihopedagogie specială
C.Ș.E.I Băbeni-Vâlcea

Într-un climat educațional în continuă evoluție, Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă din Babeni-Vâlcea se remarcă prin abordarea sa dedicată și inovatoare. Cu un accent deosebit pe elevii cu Cerințe Educaționale Speciale (CES), școala devine un mediu propice pentru dezvoltarea tuturor copiilor, promovând o imagine de deschidere și incluziune în comunitate. Un loc unde fiecare copil este privit nu doar ca un elev, ci ca o individualitate unică cu potențial inepuizabil.

Într-un efort de a evidenția angajamentul său față de educația incluzivă, școala organizează programe și evenimente menite să sublinieze diversitatea și unicitatea fiecărui elev. Săptămânal, se desfășoară activități educative care promovează înțelegerea și acceptarea diferențelor, construind astfel un mediu prielnic pentru creșterea armonioasă a tuturor copiilor.

În cadrul programelor săptămânale, Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă se dedică promovării valorilor educației incluzive. Evenimente precum “Săptămâna Diversității” și atelierele educaționale deschise comunității reflectă angajamentul școlii pentru crearea unui mediu de învățare care să celebreze diferențele.

Prin intermediul discuțiilor cu părinții și elevii cu Cerințe Educaționale Speciale, am descoperit că școala acordă o atenție specială nevoilor individuale ale fiecărui copil. Programe personalizate, asistență specializată și adaptări curriculare contribuie la crearea unei atmosfere propice dezvoltării academice și sociale a acestor tineri. Programul flexibil și sprijinul individualizat creează un cadru în care fiecare elev poate să-și descopere și să-și dezvolte potențialul maxim.

Un alt aspect notabil este implicarea activă a școlii în parteneriatele de voluntariat cu organizații locale. Elevii cu CES au oportunitatea de a participa la activități extracurriculare, întăririle pozitive ale comunității fiind esențiale pentru stimularea încrederii și a spiritului de echipă. Centrul Școlar Babeni nu se limitează doar la sălile de clasă. Prin parteneriatele de voluntariat cu organizații și școlile locale, elevii,

inclusiv cei cu CES, sunt implicați în proiecte comunitare. Această implicare activă contribuie nu doar la dezvoltarea personală, ci și la construirea unor conexiuni solide în comunitate.

Prin această abordare incluzivă, Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Babeni nu doar își onorează angajamentul față de educație, ci și devine un model pentru comunitate. Impactul său este resimțit nu doar în rândul elevilor, ci și în atitudinea și percepția comunității față de diversitate și educația specială.

Școala devine un model de excelență în ceea ce privește educația incluzivă, demonstrând că o comunitate puternică și receptivă poate să evolueze prin acceptarea diversității. Impactul său se simte nu doar în evoluția elevilor, ci și în schimbările de mentalitate și atitudine ale comunității față de incluziune și educație specială.

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Babeni-Vâlcea se distinge prin promovarea unei imagini pozitive și incluzive, oferind o educație de calitate pentru fiecare copil, indiferent de nevoile sale. Într-o lume în continuă schimbare, acest centru reprezintă un far de lumină, ilustrând cum educația poate fi adaptată pentru a răspunde nevoilor diverse ale tuturor elevilor.

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Babeni-Vâlcea nu doar educă, ci și transformă vieți prin promovarea unei viziuni pozitive asupra educației. În spatele fiecărui elev cu CES se află o poveste de succes, iar școala rămâne un far de inspirație, ghidând nu doar elevii, ci întreaga comunitate către un viitor mai incluziv și mai luminos.

Metode interactive utilizate în procesul de învățământ

Prof. Andrei Simona

Colegiul Național de Informatică „Matei Basarab” Râmnicu Vâlcea

Metodele centrate pe elev sunt modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe.

Interactivitatea presupune o învățare prin comunicare, prin colaborare, produce o confruntare de idei, opinii și argumente, creează situații de învățare centrate pe disponibilitatea și dorința de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă și activă, pe influența reciprocă din interiorul microgrupurilor și interacțiunea socială a membrilor unui grup.

Implementarea acestor instrumente didactice moderne presupune un cumul de calități și disponibilități din partea cadrului didactic: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic, mobilizare, dorință de autoperfecționare, gândire reflexivă și modernă, creativitate, inteligența de a accepta noul și o mare flexibilitate în concepții.

Utilizarea metodelor interactive de predare – învățare în activitatea didactică contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv - educativ, având un caracter activ – participativ și o reală valoare activ – formativă asupra personalității elevului.

Elevii înșiși trebuie să organizeze ceea ce au auzit și văzut într-un tot ordonat și plin de semnificații. Dacă elevilor nu li se oferă ocazia discuției, a investigației, a acțiunii și eventual a predării, învățarea nu are loc.

2. Metoda PĂLĂRIILOR GÂNDITOARE („Thinking hats”)

Această metodă stimulează creativitatea participanților care se bazează pe interpretarea de roluri în funcție de pălăria aleasă. Sunt 6 pălării gânditoare, fiecare având câte o culoare: alb, roșu, galben, verdealbastru și negru. Membrii grupului își aleg pălăriile și vor interpreta astfel rolul precis, așa cum consideră mai bine. Rolurile se pot inversa, participanții sunt liberi să spună ce gândesc, dar să fie în acord cu rolul pe care îl joacă.

Culoarea pălăriei este cea care definește rolul.

Pălăria albă:

- Oferă o privire obiectivă asupra informațiilor.
- Este neutră.
- Este concentrată pe fapte obiective și imagini clare.
- Stă sub semnul gândirii obiective.

Pălărie roșie:

- Dă frâu liber imaginației și sentimentelor.
- Oferă o perspectivă emoțională asupra evenimentelor.
- Roșu poate însemna și supărarea sau furia.
- Descătușează stările afective.

Pălăria neagră:

- Exprimă prudența, grija, avertismentul, judecata.

Bibliografie

1. Crenguța - Lăcrămioara Oprea (2008) – “ Strategii didactice interactive”, ed. a III-a, EDP, București
2. Ioan Cerghit (2005)- “ Metode de învățământ”, EDP, București.
3. Ion- Ovidiu Pânișoară (2006) – “ Comunicarea eficientă”, ediția a III-a, Editura Polirom, Iași

Impactul modelelor de bună practică asupra procesului educațional

Prof. Olariu Mariana Mirela

Liceul Tehnologic de Turism Călimănești

Învățământul se confruntă cu provocări majore în adaptarea la cerințele unei societăți în continuă schimbare. Printre factorii esențiali care contribuie la calitatea educației se numără promovarea activităților de practică pedagogică. Aceste activități oferă viitorilor profesori experiența necesară pentru a dezvolta competențe esențiale în gestionarea actului educațional și în învățarea elevilor. Ele sunt esențiale pentru dezvoltarea competențelor didactice și pedagogice ale viitorilor profesori, permit studenților să își aplice cunoștințele teoretice în situații reale de predare și să își dezvolte abilități practice esențiale. Astfel, include observarea și participarea activă în clasă, elaborarea de planuri de lecție, gestionarea clasei și evaluarea progresului elevilor și joacă un rol crucial în acest proces, oferind viitorilor profesori oportunități de a experimenta și de a inova în metodele și tehnicile de predare.

În acest context, ea constituie un element esențial în formarea profesională a cadrelor didactice. Aceasta permite aplicarea cunoștințelor teoretice dobândite în situații reale de predare. Prin implicarea activă în procesul educațional, viitorii profesori își dezvoltă competențele didactice, abilitățile de gestionare a clasei și capacitatea de a adapta metodele de predare la nevoile individuale ale elevilor. Formarea profesională a cadrelor didactice este un proces continuu care începe în timpul studiilor universitare și continuă pe tot parcursul carierei, le oferă oportunitatea de a învăța direct de la profesori experimentați și de a se familiariza cu diverse stiluri și metode de predare. Aceasta contribuie la dezvoltarea unor competențe cheie precum gestionarea eficientă a clasei, adaptarea strategiilor de predare la nevoile individuale ale elevilor și utilizarea tehnologiilor moderne în educație. Promovarea activităților de practică pedagogică are un impact semnificativ asupra calității educației.

Cadrele didactice bine pregătite sunt capabile să ofere o educație de înaltă calitate, să inspire și să motiveze elevii și să contribuie la reducerea ratei de abandon școlar. În plus, promovează inovația în predare și învățare, prin integrarea de noi metode și tehnologii educaționale. De aceea, diseminarea activităților de practică pedagogică reprezintă un factor determinant pentru îmbunătățirea calității învățământului. Aceste activități contribuie la formarea profesională a cadrelor didactice, oferindu-le experiența practică necesară pentru a deveni profesori competenți și dedicați, noi metode, strategii și tehnologii care îmbunătățesc procesul de predare și învățare, un cadru propice pentru experimentarea și implementarea acestor elemente de noutate. În timpul stagiilor de practică, studenții au posibilitatea de a testa diferite abordări pedagogice, de a utiliza tehnologii moderne și de a dezvolta activități interactive care să capteze interesul elevilor:

Prin promovarea inovației în predare și învățare, practica pedagogică contribuie la dezvoltarea unui sistem educațional adaptabil și dinamic. Aceasta duce la o îmbunătățire a calității educației, la creșterea motivației și performanțelor elevilor și la crearea unui mediu de învățare stimulant și incluziv.

Învățământul modern nu caută să scoată în evidență rolul profesorului, ci vine în întâmpinarea cerințelor societății, propunând strategii didactice potrivite pentru formarea elevilor. Școala încurajează

formarea unui spirit critic, a unor atitudini pozitive și a studiului individual, antrenând elevii în activități diverse și diversificate, pentru a-i face să renunțe la rolul pasiv. Procesul instructiv-educativ poate beneficia semnificativ de utilizarea instrumentelor inovative, cum ar fi tabletele, smartphone-urile, smartboard-urile sau realitatea virtuală și augmentată. Aceste instrumente pot fi utilizate pentru a îmbunătăți învățarea și pentru a stimula interesul elevi, într-un mod inovativ și atractiv. Elevii pot fi implicați în procesul de predare prin intermediul interacțiunii cu ecranul și prin rezolvarea exercițiilor în timp real, devenind mai motivați să participe activ în procesul de învățare atunci când utilizarea smartboard-urilor este integrată în programul de studiu. În plus, interacțiunea cu ecranul îi poate ajuta să dezvolte abilități precum colaborarea și gândirea critică.

Realitatea virtuală și augmentată sunt instrumente inovative care permit elevilor să experimenteze în mod sigur și controlat situații sau locații care altfel ar fi dificil sau imposibil de experimentat în viața reală. Mai mult, utilizarea realității virtuale și augmentate poate fi benefică și pentru elevii cu nevoi speciale, care pot avea dificultăți în a înțelege conceptele abstracte sau în a se adapta la anumite situații sociale. Aceste instrumente pot fi utilizate pentru a crea scenarii realiste care să îi ajute să înțeleagă mai bine situațiile și să își dezvolte abilitățile de adaptare.

În epoca digitală, procesul instructiv-educativ necesită utilizarea unor instrumente inovative, pentru a asigura o îmbunătățire a calității și a eficienței acestuia. În acest sens, tehnologiile educaționale au cunoscut o evoluție semnificativă în ultimii ani, permițând dezvoltarea unor soluții inovative pentru procesul de învățare. Tehnologia de învățare online este unul dintre cele mai utilizate instrumente inovative în procesul instructiv-educativ, care permite accesul la materiale de învățare de oriunde și oricând, oferind o modalitate convenabilă și accesibilă de a învăța pentru elevii din întreaga lume. Prin intermediul cursurilor online, tutorialelor video și a altor resurse de învățare online, se poate oferi un nivel mai ridicat de flexibilitate în procesul de învățare, iar aceasta poate ajuta la creșterea gradului de participare și angajament al elevilor.

Astfel, ele pot fi definite ca soluții tehnologice sau pedagogice care îmbunătățesc procesul de învățare și predare, permițând elevilor să atingă mai ușor obiectivele educaționale și să se dezvolte eficient. Aceste instrumente sunt concepute pentru a încuraja elevii să participe activ în procesul de învățare și le oferă oportunități inovative de a înțelege și de a asimila informații. Curiozitatea, atractivitatea, inventivitatea sunt directivele unui nou tip de învățământ, menit să ia locul practicilor educaționale învechite. Individualizarea predării și învățării ca practică opusă standardizării are drept consecință crearea unui climat al posibilităților nenumărate. Existența unor medii de învățare neinteresante și monotone poate duce la o scădere a atenției și a performanțelor elevilor.

În contextul educațional actual, identificarea și implementarea unor metode și strategii eficiente de predare sunt esențiale pentru a asigura succesul elevilor. Modelele de bună practică reprezintă exemple de succes care pot fi adaptate și aplicate în diverse contexte educaționale, le oferă cadrelor didactice un reper valoros în dezvoltarea profesională și în îmbunătățirea calității actului educațional, idei noi și creative pentru a-și îmbunătăți metodele de predare. Modelele de bună practică sunt validate prin succesul lor anterior, oferind astfel o garanție a eficienței și eficacității lor. Profesorii pot utiliza aceste modele pentru a economisi timp și resurse în dezvoltarea și implementarea propriilor strategii educaționale. Analizarea și aplicarea modelelor de bună practică le permite să își actualizeze cunoștințele și să își îmbunătățească competențele pedagogice, răspunzând astfel nevoilor și așteptărilor lor. Un model de bună practică poate fi utilizarea învățării colaborative, unde elevii lucrează împreună pentru a rezolva probleme și a realiza proiecte. Această metodă promovează gândirea critică, abilitățile de comunicare și colaborarea între elevi. Integrarea tehnologiei în procesul de predare este un alt exemplu de bună practică, fiindcă utilizarea tabletelor, a aplicațiilor educaționale și a platformelor online poate transforma modul în care elevii învață și se implică în activitățile educaționale.

Învățarea bazată pe proiecte implică elevii în proiecte pe termen lung care au aplicabilitate practică și relevanță pentru viața reală, stimulează creativitatea, responsabilitatea și motivația elevilor.

De asemenea, implementarea unor metode de evaluare inovatoare, cum ar fi portofoliile, autoevaluarea și evaluarea colegială, oferă o imagine completă a progresului și abilităților elevilor, încurajând în același timp auto-reflecția și responsabilitatea personală.

Bibliografie

1. Cristea, S., *Fundamentele pedagogiei*, Editura Polirom, 2000;
2. Pânișoară, I. O, *Ghidul profesorului*. Editura Polirom, 2012;
3. Oprea C.-L., *Strategii didactice interactive*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2008;
4. Bălăiță, C., *Educația în era digitală*, Editura Didactică și Pedagogică, 2019
5. Cîmpanu, I., *Tehnologia educației și impactul acesteia în învățare*, Editura Universității din București, 2018.

Teaching Listening Skills

Prof. Papa-Drăgulescu Nadia-Iuliana
Colegiul Economic Râmnicu Vâlcea

Effective listening is a critical skill for learners to develop. Teachers can use active listening exercises, visual aids, note-taking, active listening strategies, and feedback to help learners improve their listening skills. By incorporating these techniques into their teaching, teachers can help learners to become more engaged, attentive, and successful listeners. So, how can we teach and model effective listening skills for our learners? Before delving into the *how*, let's first examine the *why*.

Why Are Listening Skills Important?

Effective listening skills are important for learners as they enable them to understand and retain new information, which is essential for academic success. Moreover, listening skills are also critical for communication and interpersonal relationships, both in personal and professional contexts. Listening well helps us make sense of the world around us. Here are some barriers to watch out for which hinder the development and honing of effective listening skills. They fall under two categories: distractions and biases.

Distractions

- Many noises or conversations that grab your attention at one time, or any other close-by dominant noise such as television or music.
- Physical appearances can certainly be distracting if they evoke extreme emotions of pleasure or displeasure.
- Disinterest causes boredom.
- Personal habits such as fiddling with your hair, fingers, or a pen. It also includes daydreaming.
- Unmet needs such as illness, tiredness, hunger, thirst, or needing to use the toilet.
- Personal issues keep us preoccupied.

Biases

- Facts take precedence over empathy.
- Feeling sorry for someone, rather than empathizing.
- Personal prejudices such as race, gender, age, religion, accent, or any aspect of personal appearance; and/or past experiences, preconceived ideas or biases that make you perceive the other as unintelligent or unbelievable.
- Having a closed mind and being unable to get past your own beliefs to see the other's viewpoint.

How to Teach and Model Effective Listening Skills

1. *Active Listening Exercises* - Active listening exercises are an excellent way to help learners improve their listening skills. These exercises require learners to be fully engaged in the listening process and provide feedback to show their understanding. Teachers can use activities such as pair work, group discussions, or role plays to encourage learners to listen actively. These exercises can also be tailored to suit the level and needs of learners.

2. *Visual Aids* - Visual aids such as videos, pictures, and diagrams can help learners to better understand the content being taught. Teachers should use visual aids that are relevant to the topic and are easy to understand. Visual aids can also be used to stimulate discussion and encourage learners to ask questions. Moreover, visual aids can also help learners with different learning styles to comprehend the information.

3. *Encourage Note-Taking* - Note-taking is an effective way for learners to retain information and help them to stay focused during the listening process. Teachers should encourage learners to take notes as they listen to lectures or participate in class discussions. Additionally, teachers can provide guidelines on note-taking techniques to help learners organize their notes more effectively. Note-taking can also help learners to review the material later and consolidate their learning.

4. *Active Listening Strategies* - Teachers can also teach learners active listening strategies such as paraphrasing, summarizing, and asking questions. These strategies help learners to stay engaged in the listening process and encourage them to seek clarification when they do not understand something. Teachers can model these strategies during class discussions and encourage learners to use them in their own listening and communication. These strategies can also help learners with critical thinking and problem-solving skills.

5. *Provide Feedback* - Feedback is an essential part of the learning process. Teachers should provide learners with constructive feedback on their listening skills, highlighting areas where they can improve. Additionally, teachers can provide learners with opportunities to self-assess their listening skills and set goals for improvement. Feedback can also help learners to identify their strengths and weaknesses and take appropriate actions to improve.

Effective listening is a very important skill for learners to develop as it helps them to comprehend and retain information more efficiently. These skills are not only important for academic success but also for personal and professional growth.

References

1. Brown, G. (2017). *Active Listening: Improve Your Ability to Listen and Lead*. Harvard Business Review Press.
2. Fielding, R. (2016). *Effective Listening Skills*. *Journal of Education and Practice*
3. Jalongo, M. R. (1995). Promoting active listening in the classroom. *Childhood education*, 72(1), 13-18.

Practica pedagogică și rolul ei

Prof. Înv. Preșc. Mușat Ioana Roxana

Grădinița cu Program Normal Rotărăști, com Nicolae Bălcescu, jud. Vâlcea

Activitatea de practică pedagogică reprezintă un segment de o importanță covârșitoare pentru conturarea (și chiar formarea) unor competențe profesionale.

Ea sintetizează, într-o formă aplicativă, pregătirea psihopedagogică și metodică a studenților în calitatea lor de viitori profesori, reprezentând, în același timp, o sursă de noi cunoștințe, un mijloc de aprofundare și de lărgire a cunoașterii.

Obiectivul fundamental al practicii pedagogice urmărește formarea competențelor specifice profesiei de dascăl prin: - cunoașterea aspectelor organizatorice, de conținut și de conducere a școlii; - atribuirea unor activități didactice și metodice studenților; - cunoașterea de către studenți a activităților educative din școală; - studierea și cunoașterea personalității elevilor; - cercetarea și înțelegerea unor probleme psihopedagogice

specifice ciclului gimnazial sau liceal.

Pentru ca practica pedagogică să-și poată atinge obiectivul specific, dar și obiectivele generale din cadrul pregătirii studenților, o importanță deosebită o are nu numai dimensiunea sa cantitativă ci și cea calitativă – ne referim aici la organizarea optimă, asigurarea conducerii sale de către cadre didactice cu recunoscută competență didactică, desfășurarea efectivă în cele mai bune condiții. Se cunoaște foarte bine că nivelul pregătirii pedagogice a viitorilor profesori implică nu numai însușirea unor cunoștințe teoretice din domeniul pedagogiei, psihologiei și al metodicii, ci și formarea unor deprinderi didactico-metodice. Ori, formarea acestora nu este posibilă decât prin exerciții practice, știut fiind că exercițiul este calea principală de formare a oricăror priceperi și deprinderi.

Fiind o disciplină facultativă, în momentul de față, în planul de învățământ al facultăților, practica pedagogică îndeplinește, totuși, sarcini pe care nici una din disciplinele universitare nu le posedă (o perioadă de timp, după reforma învățământului din 1948, practica pedagogică a fost tratată ca o „cenușăreasă” a învățământului superior românesc, fiind plasată la periferia acestuia – circa 5% din planul de învățământ, în vreme ce în Franța, Marea Britanie, S.U.A. reprezenta circa 20%!). Între acestea, ni se par foarte relevante următoarele:

a) îi introduce pe studenți în atmosfera școlii și îi familiarizează cu anumite comportamente care nu pot fi întâlnite în afara școlii;

b) în orele de practică pedagogică, studenții se întâlnesc cu „obiectul viu” al viitoarei lor profesii – copilul în ipostaza de elev;

c) îi pune pe studenți în situații didactico-educative reale, oferindu-le prilejul trecerii de la teorie la practică (între altele, acum conștientizează studentul că între a ști un lucru și a-i face și pe alții să-l știe este o distanță mare);

d) oferă studenților modele de activități didactico-educative, de școli și de profesori.

Așadar, aportul decisiv (și specific) al practicii pedagogice este concretizat în întâlnirea studentului cu atmosfera, ordinea și organizarea școlii, cu exercițiul didactico-educativ, cu elevul și cu modele de școli, profesori și de activități. Altfel spus, practica pedagogică reprezintă o modalitate de testare și modelare a aptitudinilor și atitudinilor necesare activității didactice, o etapă experimentală de transfer a studentului din poziția R (factor de recepție, factor dirijat) în poziția S (emițător de stimuli, factor de dirijare).

Dar, întrucât intervalul de timp alocat practicii pedagogice este relativ scurt (adăugăm și numărul mare de studenți aflați, concomitent, la practică), iar practicanții trebuie să se acomodeze cu multitudinea de forme de activitate din școală, dar, mai ales, să realizeze un minimum de activități și demonstrații practice, ilustrative, activitatea de practică pedagogică are și sarcina de a forma studenților o atitudine pozitivă în legătură cu profesiunea didactică – aceea că în timpul studenției aceasta nu poate fi însușită (stăpânită) o dată pentru totdeauna.

Aceasta și pentru că, în mediul universitar, persistă încă eroarea potrivit căreia dacă un student „știe carte” și este bine informat poate să și predea bine.

S-a constatat, însă, că studenții de astăzi sunt mai familiarizați cu munca de cercetare, de investigare și elaborare de studii și mai puțin cu măiestria didactică, de altminteri foarte complexă și pretențioasă. Foarte bine informați, prin prelegerile erudite în fapte și date ale profesorilor din facultăți, dar puși în postura de dascăli, adică să învețe pe alții, studenții nu fac (aproape întotdeauna) altceva decât să-i imite pe propriii lor profesori, alunecând în greșeala de a fi simpli transmițători de informație și, totuși, crezând că astfel au realizat o lecție modernă!

Față de complexa realitate școlară – și, mai ales, într-un moment când se dorește identificarea unor noi căi și mijloace de predare mai eficiente a Istoriei – studentul (viitor profesor) trebuie să adopte o atitudine activ-creatoare, de neconținută pregătire și perfecționare.

Organizarea și conducerea practicii pedagogice sunt elemente premergătoare importante pentru buna ei desfășurare, deoarece de nivelul organizării și conducerii ei depinde, în cea mai mare măsură, eficacitatea acesteia. Poate cel mai însemnat factor al eficienței în activitatea practică îl constituie integrarea pregătirii de specialitate cerințelor practicii școlare, mai ales că, de multe ori, pregătirea de specialitate se realizează ca un fapt în sine, fără a se urmări și transpunerea ei în practică.

Profesorii-mentori au rolul principal în inițierea studenților în munca la catedră, dețin o bogată

experiență didactică și constituie, totodată, un model profesional pentru studentul 13 practicant. Profesorii-mentori susțin lecții demonstrative în fața studenților (oferind, astfel, modele de organizare și desfășurare a activității în clasă), le îndrumă activitatea de întocmire a planificărilor calendaristice și de proiectare a unităților de învățare, participă la analiza lecțiilor (atât a celor demonstrative, cât – mai ales – a celor susținute de studenți). Prin repartizarea unor sarcini concrete studenților, prin acordarea de consultații și îndrumări în vederea pregătirii lecțiilor, profesorii-mentori contribuie la formarea și cristalizarea unor priceperi și deprinderi corecte în activitatea de predare – învățare - evaluare de către studenții practicanți. Profesorii-mentori dețin evidența muncii desfășurate la practică de o grupă de studenți, participă nemijlocit la acțiunea de evaluare a acestora, devenind colaboratorii cei mai apropiați ai profesorului - metodician.

În ansamblul conținuturilor care contribuie la formarea viitoarelor cadre didactice, activitatea de „practică pedagogică constituie dimensiunea centrală în care sunt antrenate toate celelalte conținuturi teoretice precum și toate disponibilitățile psihice ale studentului” (Franț, A., 2002). Toate achizițiile acumulate prin studiul disciplinelor de specialitate, socio-psiho-pedagogice și didactice sunt mai bine înțelese și devin durabile prin cunoașterea nemijlocită a ambianței școlare (procesul de învățământ) și extrașcolare (activități pară/perişcolare). Mai mult, prin practică, toate cunoștințele și competențele dobândite sunt activate, combinate și adaptate la situații și contexte particulare (ex. Predarea aceleiași lecții la clase diferite).

Societatea de azi și cea viitoare are așteptări din ce în ce mai ridicate de la profesori, dorind performanță și profesionalism. De aceea, pregătirea în specialitate concomitentă cu cea pentru cariera didactică implica o dublă responsabilitate. Practica pedagogică este activitatea prin care, în anul III de studiu, cele două laturi ale formării profesionale (didactică și de specialitate) interacționează cu adevărat. Importanța practicii pedagogice derivă și din faptul că este singura formă prin care se formează aptitudinea pedagogică și se pun bazele unui stil didactic personal. ”

Aptitudinea pedagogică este o aptitudine specială, „o formațiune psihologică complexă care, bazată pe un anumit nivel de organizare și funcționalitate al proceselor psihice - modelate sub forma unui sistem de acțiuni și operații interiorizate, constituite genetic conform modelului extern al activității educaționale, facilitează un comportament eficient al cadrului didactic prin operaționalizarea adaptativă a întregului conținut al personalității sale.” (N.Mitrofan, 1988, p.56). Ea intră în structura personalității profesorului pe măsura formării și dezvoltării în și prin activitatea didactică.

Această activitate debutează prin calitatea de student practicant, prin activitățile de practică pedagogică, urmând a fi definitivată în primii ani de învățământ, la catedră. „Profesionalizarea carierei didactice nu se termină cu absolvirea, am putea spune că profesionistul trece la o altă etapă, și anume dezvoltarea carierei, care se realizează în cadrul educației permanente”, consideră Iucu Romiță.[5] Există o diferență între sistemul tradițional și cel modern în ceea ce privește formarea inițială și continuă a cadrelor didactice. Sistemul tradițional pune accent pe deprinderile obișnuite profesionale, pe abordarea teoretică (abstractă) și sistemul modern pune accent pe competențele profesionale, pe standarde, pe abordarea pragmatic.

Profesiunea didactică implică un ansamblu bogat și nuanțat de competențe din partea celor educați să-l exercite. Competențele solicitate fac necesară atât o formare teoretică, menită să asigure cunoașterea principalelor fenomene de educație și înțelegerea modurilor de abordare în rezolvare, cât și o formare practică, vizând dezvoltarea capacității de acțiune și formarea abilităților pe care le implică acest tip de activitate. Desprinderea semnificațiilor și funcțiilor activității de predare îl va ajuta pe student să-și asume responsabilitatea preluării lor pentru a susține el însuși o lecție pe care să o poată controla sub cât mai multe din aspectele desfășurării ei. Desigur, tinerii studenți vor fi plasați în clase supravegheate, unde vor găsi ajutor imediat atunci când se vor afla în dificultate. Premisă de la care e porneste este aceea că studentul trebuie să se pregătească pentru a-și asuma responsabilitatea totală a educatorului.

El va lua în acest fel cunoștință de un principiu deontologic de mare importanță: nu avem dreptul, sub pretextul formării unui educator, de a folosi școlile de aplicație în moduri care să traumatizeze copiii. Nu poate fi sacrificată pregătirea școlară a elevilor pentru a favoriza pregătirea profesională a viitoarelor cadre didactice. Susținerea lecțiilor de probă trebuie să se realizeze în condiții maxime de succes, atât pentru studenți, cât și pentru elevi. Studenții trebuie să-și asimileze, mai înainte de a se fi angajat în susținerea unei lecții de probă, exigența că, „a fi educator înseamnă a fi capabil de a educa” (Gaston Mialaret, 1981).

Bibliografie

1. Ezechil L., Dănescu E., (2009), Caiet de practică pedagogică, (NIVEL ÎI), Ed. Paralela 45, Seria Științele educației, Pitești.
2. Ilie Marin, Elemente de pedagogie generală- teoria curriculum-ului si teoria instruirii.
3. Ionescu, M., Radu, I. (1995), Didactica modernă, Ed. Dacia., Cluj-Napoca.

Formarea și percepția educației ecologice de către elevi

*Prof. Păușescu Ioana Consuela
Colegiul Economic Râmnicu Vâlcea*

Starea calității mediului ambiant din lume și din țară determină orientarea și axarea învățământului spre promovarea unei culturi și atitudini față de mediu. Învățământul axat pe formarea competenței ecologice/de protecție a mediului este un obiectiv prioritar în soluționarea problemelor de mediu, ce contribuie la formarea ecologică și a culturii de mediu a tinerei generații la nivel motivațional, emoțional, valoric, cognitiv cât și atitudinal/comportamental.

Profesorul deține rolul prioritar în soluționarea problemelor de mediu atât în educație, cât și în formarea culturii ecologice a elevilor. În acest context, conștientizarea ecologică la elevi este un factor decisiv în formarea și dezvoltarea unei personalități creative, cu o gândire ecologică reflexivă, aptă să aprecieze just acțiunile sale în natură și capabil să conviețuiască în armonie cu ea. În ambianța unei actualități impuse de progresul social, profesorul de geografie este mediator în abordarea și soluționarea problemelor legate de mediu, iar geografia aduce explicații fundamentale despre procesele ce au loc în natură.

Cât de importantă este educația ecologică pentru elevi?

Educația ecologică crește gradul de conștientizare cu privire la problemele care afectează mediul și la acțiunile care trebuie întreprinse pentru a-l îmbunătăți și susține. Fiindcă are multe beneficii pentru mediu și pentru toate supraviețuitoarele pământului, este esențială în primele etape ale vieții.

Încă de la cele mai mici vârste, copiii trebuie învățați despre cum trebuie colectate selectiv deșeurile, pe categorii de produse, și care sunt efectele acțiunilor de reciclare electronice și electrocasnice, una dintre cele mai periculoase categorii de deșeuri, și a celorlalte tipuri de deșeuri.

Educația ecologică în școli

Se spune că un copil învață în primii zece ani jumătate din tot ceea ce va acumula pe parcursul vieții sale și tot atunci va reuși să identifice care sunt acțiunile demne de urmat și cele pe care trebuie să le evite.

Implementarea educației ecologice în școli este necesară pentru a-i învăța pe cei mici despre efectele pe care deșeurile aruncate pe jos sau în locuri nepermise le are asupra mediului și implicit asupra sănătății populației. De altfel, reprezintă o dimensiune a dezvoltării lor, care îi va defini în viața de adult.

Prin educație ecologică, copiii și tinerii pot înțelege mai bine că oamenii sunt inseparabili de mediu și că lipsa acțiunilor de reciclare are efecte negative nu doar asupra mediului, ci asupra tuturor. Vor obține cunoștințe de bază necesare soluționării problemelor de mediu, vor reuși să judece responsabilitățile individuale și colective, să coopereze mai bine cu ceilalți în vederea rezolvării unor probleme identificate și vor dezvolta instrumente de analiză și reflecție care le vor fi de folos în toate etapele vieții.

Doar fiind ghidat de valori ecologice, cetățeanul poate conștientiza importanța respectării legislației mediului, a garantării drepturilor fundamentale ale omului, inclusiv a dreptului la un mediu curat, echilibrat și protejat.

Bibliografie

1. <https://www.viata-libera.ro/educatie/193890-cat-de-importanta-este-educatia-ecologica-pentru-copii>

Practica pedagogică – pilon fundamental al învățământului de calitate

Prof. Albinaru Maria Corina

Liceul Tehnologic de Turism din Călimănești

Practica pedagogică constituie o componentă esențială a procesului de formare a viitorilor profesori, oferindu-le ocazia de a pune în aplicare cunoștințele teoretice dobândite și de a dezvolta abilitățile didactice necesare pentru o carieră de succes în învățământ. Promovarea activă a practicii pedagogice este un factor determinant al calității educației, contribuind semnificativ la pregătirea unor cadre didactice competente și dedicate.

Rolul și importanța practicii pedagogice

Practica pedagogică are un rol multidimensional în formarea inițială a profesorilor, oferind multiple beneficii:

- Dobândirea deprinderilor didactice: Practica permite studenților să observe și să experimenteze diverse metode și strategii de predare, învățare și evaluare, dezvoltând totodată abilități de comunicare, gestionare a clasei și motivare a elevilor.
- Dezvoltarea competențelor profesionale: Prin intermediul practicii, studenții își consolidează competențele specifice domeniului educațional, dobândind abilități de proiectare didactică, elaborare de materiale educaționale și utilizare a resurselor moderne de învățare.
- Cunoașterea realităților din școală: Practica oferă studenților o imagine realistă a mediului școlar, permițându-le să observe aspecte legate de cultura organizațională, interacțiunea cu elevii și părinții, precum și provocările specifice profesiei didactice.
- Dezvoltarea personală: Practica pedagogică contribuie la formarea unor calități personale esențiale pentru un profesor, precum răbdarea, empatia, responsabilitatea și adaptabilitatea.

Strategii de promovare a practicii pedagogice

Promovarea eficientă a practicii pedagogice necesită implementarea unor strategii complexe, care să implice colaborarea activă a universităților, școlilor și a altor actori implicați în educație:

- Dezvoltarea de parteneriate: Universitățile pot colabora cu școlile din zonă pentru a facilita accesul studenților la practica pedagogică și pentru a le oferi oportunități de a observa și de a se implica în diverse contexte educaționale.
- Diversificarea formelor de practică: Pe lângă practica clasică de observare și predare, pot fi implementate și alte forme de practică, precum mentoratul, tutoratul, proiectele de cercetare educațională sau voluntariatul în mediul școlar.
- Pregătirea temeinică a studenților: Universitățile trebuie să ofere studenților o pregătire adecvată pentru practica pedagogică, prin intermediul cursurilor de metodică, psihopedagogie și practică didactică.
- Monitorizare și evaluare: Este esențială monitorizarea și evaluarea periodică a practicii pedagogice, pentru a identifica punctele forte și slabe și pentru a îmbunătăți continuu calitatea programelor de practică.
- Implicarea cadrelor didactice din școli: Profesorii mentori joacă un rol crucial în ghidarea și sprijinirea studenților în practica pedagogică.

nirea studenților pe parcursul practicii pedagogice. Este importantă colaborarea strânsă dintre universități și școli pentru a asigura o pregătire de calitate a viitorilor profesori.

Concluzie

Promovarea activă a practicii pedagogice este esențială pentru a asigura o pregătire de calitate a cadrelor didactice și pentru a contribui la îmbunătățirea calității educației. Implementarea strategiilor eficiente de colaborare între universități, școli și alți actori implicați în educație va permite studenților să dobândească competențele și abilitățile necesare pentru a deveni profesori dedicați și performanți.

Bibliografie

1. <https://ro.scribd.com/document/393209399/Ghid-de-Practica-Pedagogica-1>
2. http://dir.upsc.md:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/2192/Conf_UPSC_2020_Vol_II_p278-282.pdf?sequence=1&isAllowed=y
3. <https://www.cceol.com/search/journal-detail?id=601>

Practica pedagogică, o necesitate a învățământului actual

Prof. Ganea Alexandru Marian

Liceul Tehnologic "Justinian Marina" Băile Olănești

În țara noastră, viitorii profesori sunt formați pentru cariera didactică în cadrul universităților în timpul studiilor de licență și masterat. Pentru a putea profesa în sistemul de învățământ, studenții trebuie să urmeze cursurile modulului psihopedagogic sau ale unui masterat didactic.

Atunci când se vorbește despre profesie primul lucru care se are în vedere este nivelul cunoștințelor care sunt puse în practică, ce conferă activităților un prestigiu prin caracterul intelectual ridicat al acestora (Marinescu, 2018).

În cadrul modulului psihopedagogic, studenții urmează atât cursuri teoretice, cât și o parte practică, în care asistă la orele de curs din grădinițe, școli sau licee și predau lecții de specialitate, asistați de profesorii mentori.

Standardele profesionale pentru cadrele didactice includ trei categorii de competențe și anume competențe de specialitate, competențe profesionale și competențe transversale.

Orice profesor trebuie să fie un bun cunoscător al noțiunilor de specialitate, pe care să le transmită într-un mod cât mai accesibil elevilor, facilitând în acest fel înțelegerea acestora de către elevi.

Competențele profesionale pe care trebuie să le aibă un cadru didactic constau în capacitatea de a proiecta activitatea educațională, de a conduce și monitoriza procesul instructiv-educativ, de a integra cu succes resursele digitale în activitatea didactică, dar și de a cunoaște particularitățile elevilor și de a-i trata diferențiat în funcție de aceste particularități (Marinescu, 2018).

Totodată, profesorii trebuie să aibă și competențe transversale precum managementul carierei și al dezvoltării personale, dezvoltarea instituțională a școlii precum și a parteneriatului dintre școală și comunitate, dar și competențe de cercetare educațională aplicată (Marinescu, 2018).

Calitatea de manager a profesorului rezultă din responsabilitățile pe care acesta le are în cadrul procesului educațional. Acesta trebuie să aibă abilități de organizare, planificare, coordonare și evaluare a activităților elevilor (Crețu și Nicu, 2004).

În acest context este evident faptul că practica pedagogică joacă un rol deosebit de important în formarea studenților pentru cariera didactică.

În primul rând, practica pedagogică oferă studenților posibilitatea de a observa în mod direct modul în care se desfășoară o lecție de specialitate, acest lucru oferindu-le șansa de a realiza conexiuni între noțiunile teoretice învățate și modul de aplicare al acestora în practică.

În al doilea rând, prin susținerea de lecții în fața elevilor, studenții practicanți aplică noțiunile teoretice, acest lucru constituind un mare avantaj pentru dezvoltarea competențelor de predare ale acestora.

Practica pedagogică oferă studenților șansa de a cunoaște și lucra cu documentele școlare, de a învăța cum să le completeze și care este importanța acestora în sistemul de învățământ.

Programul de practică pedagogică dezvoltă totodată și competențele de comunicare cu elevii, acestea fiind deosebit de importante în procesul instructiv-educativ.

Este evident faptul că practica pedagogică are ca scop formarea inițială a studenților pentru cariera didactică. Procesul de învățare trebuie să aibă loc pe tot parcursul carierei didactice, prin formare continuă bazată pe participarea la cursuri de formare în specialitate, conversie profesională sau metodică, participarea la examenele pentru obținerea gradelor didactice sau prin absolvirea studiilor universitare de doctorat.

În concluzie, practica pedagogică are un rol deosebit de important în formarea studenților ca viitori profesori. Ea pune bazele pentru cariera didactică viitorilor dascăli și îi ajută să aibă o tranziție cât mai ușoară de la statutul de student la cel de profesor.

Bibliografie

1. Crețu, D., Nicu, A. (2004). *Pedagogie și elemente de psihologie pentru formarea continuă a cadrelor didactice*. Sibiu: Editura Universității „Lucian Blaga”
2. Marinescu, M. (2018). *Didactica biologiei. Teorie și aplicații*. Pitești: Editura Paralela 45

Predarea creativă

Prof. Neamțu Aurelia

Școala Gimnazială „Take Ionescu” Râmnicu Vâlcea

Modernizarea perpetuă a procesului instructiv-educativ impune ca metodele aplicate să fie cât mai riguros selectate, într-o formă accesibilă, novatoare.

Prin diversificarea metodelor, profesorul va urmări înlăturarea monotoniei, plictisului, rutinei, deschizând în sufletul elevului dorința de învățare într-un mod creativ și eficient.

Constatăm că elevii nu învață, urăsc școala, nu știu să învețe, pe elevi nu-i interesează conținutul studiat la școală. Care sunt cauzele? Cum am putea organiza activitatea în așa fel încât lecțiile să fie plăcute, interesante, atractive pentru elevi? Cum să-i învățăm pe elevi să învețe cu plăcere, eficient și durabil?

Lecțiile desfășurate pe baza metodelor activante duc la eficientizarea procesului educațional într-un concept atractiv. Elevul va uza de cunoștințele dobândite anterior, eliminând formalismul, dând frâu liber ideilor, gândirii. Acest cadru de gândire și învățare este un proces de predare transparent deoarece elevii văd și învață atât conținutul cât și procesul de învățare. Când elevii aplică acest cadru în situații de învățare independente sau în grupuri mici, ei se implică în mod activ în învățare, adăugând în mod critic informații noi la ceea ce știu deja și reflectă felul în care ceea ce au învățat le modifică înțelegerea.

Metodele gândirii critice se integrează într-un cadru specific de predare-învățare, structurat pe trei etape: evocare, realizarea sensului și reflecției. Astfel, în etapa de evocare, elevii sunt solicitați să-și amintească ceea ce știu sau cred că știu în legătură cu tema ce urmează a fi abordată. În etapa de realizare a sensului, elevii iau contact cu noile conținuturi, iar etapa reflecției marchează momentul în care elevii își însușesc cu adevărat noile cunoștințe, exprimându-le cu propriile cuvinte.

Știu/ Vreau să știu/ Am învățat este o metodă ale cărei secvențe se regăsesc în toate cele trei etape

ale cadrului de predare-învățare: Evocare/ Realizarea sensului/ Reflecție. Poate fi folosită pentru legătura textelor informative sau pentru a dirija ascultarea unei prelegeri.

În faza de evocare, elevilor li se cere (individual, în perechi sau grupuri mici) să inventarieze ideile pe care le dețin cu privire la o temă ce urmează să fie abordată. Aceste idei se notează în rubrica „știu”. Problemele neclare, ca și aspectele pe care elevii ar fi curioși să le afle, se consemnează în rubrica „vreau să știu”. Dacă elevii urmează să citească un text, se reiau problemele pe care ei le-au menționat și li se spune ce să citească. După terminarea lecturii, în etapa de realizare a sensului, urmează ca elevii să completeze rubrica „învăț/ am învățat” cu cele mai importante lucruri pe care le-au aflat, aliniind răspunsurile cu întrebările pe care le-au pus la început și trecând restul informațiilor pe care nu le anticipaseră mai jos în tabel.

Ex.: În cadrul lecției „Integrarea dacilor în lumea romană” se poate folosi metoda pornind de la ideea de romanizare a dacilor. Li se dau fișe de lucru conținând fotografii, copii xerox cu texte din cartea părintelui Petre Gheorghe, „Govora, de la primii oameni la contemporani”, și D. Tudor, „Oltenia romană”. Li se cere să analizeze procesul de romanizare, folosind ca exemple dovezile din județ.

După terminarea lecturării fișelor de lucru, elevii completează în rubrica „Învăț/ Am învățat” cele mai importante lucruri pe care le-au aflat.

Această metodă se mai folosește și cu alte metode, printre care și Brainstormingul (asaltul de idei). Brainstormingul reprezintă o metodă prin care se introduce un subiect nou, se încurajează creativitatea și se generează idei multiple într-un timp scurt. La prima etapă, se formulează problema sub forma unei întrebări, cu diverse variante de răspuns. Se solicită elevilor să-și scrie ideile pe o fișă de lucru sau flip-chart. Se discută și se comentează ideile, se cer detalii și clarificări în cazul formulărilor ambigue, astfel încât să se încurajeze comunicarea și argumentarea logică.

În cazul exemplului de mai sus folosim această metodă la rubrica „Știu”. Se pornește de la termenul „romanizarea dacilor”. Elevii dispun de informații din diverse surse și prezintă ideile lor vis-à-vis de acest proces. Ulterior, are loc selectarea și ordonarea informației.

Metoda cubului ne ajută să studiem o temă, un concept din perspective diferite. Presupune utilizarea unui cub (real sau imaginar) care are diferite instrucțiuni notate pe fiecare față, după cum urmează:

- Descrie: - Cum arată?
- Compară: - Cu ce seamănă și de ce diferă?
- Asociază: - La ce te face să te gândești?
- Analizează: - Din ce e făcut?
- Aplică: - Cum poate fi folosit?
- Argumentează pro sau contra: - E bun sau rău? De ce?

Profesorul le cere elevilor să scrie despre un anumit concept sau o anumită temă, parcurgând cele șase fețe ale cubului.

Ex.: Metoda poate fi folosită la mai multe ore de istorie. Lecția pe care eu am ales-o este „Civilizații străvechi”. Se folosește un silex sau o imagine cu unelte din epoca paleolitică. Elevii trebuie să scrie despre această temă, parcurgând toate cele șase fețe ale cubului.

Pentru elevii mai mici aceste instrucțiuni se prezintă sub formă de propoziții după cum urmează pentru lecția :Egiptul.

Descrie : Cum arată Egiptul?

Compară: Cu ce alt teritoriu din Orientul Antic se aseamănă?

Asociază: Asociază elementele geografice ale Mesopotamiei cu cele ale Egiptului!

Analizează: Care sunt factorii care au contribuit la dezvoltarea Egiptului?

Aplică: Voi ce puteți realiza o piramidă?

Argumentează: Care este părerea ta despre civilizația egipteană?

Se cere elevilor să rezolve sarcinile specificate pe fețele cubului, nu obligatoriu în ordine. Este important ca ei să le rezolve corect. Scrierea se face individual, apoi se lucrează în perechi și frontal. Citesc partenerului ce a scris pe prima față, iar colegul va specifica ce i-a plăcut și de ce anume. Se vor purta discuții despre ideile scrise pe cele șase fețe ale cubului. Pentru activitatea frontală, tabla se împarte în șase coloane, câte una pentru fiecare față a cubului. Câte un reprezentant din fiecare pereche va scrie într-una din coloane ceea ce a scris pe una din fețele cubului. Se cer completări din partea celorlalți, pe rând, pentru

fiecare față. Completările pot fi aduse cu informații din manual, desene, fotografii.

Elevii învață gândind și gândesc învățând prin realizarea înțelegerii critice spre exersarea și dezvoltarea gândirii corectoare.

Bibliografie

1. xxx – „Programe școlare pentru clasele V-VIII. Aria curriculară. Om și societate”, București, 2009
2. Liuba Sazon, Istorie. Manual pentru clasa a V-a, Ed. Teora, București 2000
3. Călin Felezeu – „Didactica istoriei”, Cluj, 2000
4. Maria Ochescu, Sorin Oane, Manual istorie clasa a VII-a, Ed. Humanitas, Buc., 2001
5. Lucian Pârvan – „Abordarea didactică a disciplinelor opționale”, Ed. Carminis, Pitești, 2000
6. Ștefan Păun – „Didactica istoriei”, Ed. Corint, București, 2001
7. Andrei Pippidi, Monica Dvorski, Ioan Grosu, Istorie manual pentru Clasa a VI-a, Ed. Corint, București, 2002
8. Gh. Tănase – „Metodica predării învățării istoriei”, Ed. Spiru Haret, Iași, 1996

Practica pedagogică în formarea viitorilor profesori

*Prof. înv. primar Ionescu Nicoleta Cristina
Școala Gimnazială „Anton Pann” Râmnicu Vâlcea*

„Învățarea prin practică este cheia desăvârșirii în arta predării.”

Sistemele educaționale europene, recunoscute pentru standardele lor ridicate, caută constant modalități de a îmbunătăți calitatea instruirii și a învățării. Unul dintre cele mai eficiente moduri de a realiza acest lucru este prin promovarea activităților de practică pedagogică, care s-au dovedit a fi un factor determinant al succesului educational. Potrivit teoriei, practica pedagogică reprezintă o componentă esențială a formării inițiale a cadrelor didactice. Aceasta oferă studenților posibilitatea de a aplica teoriile învățate în cadrul cursurilor, lecțiilor, în contexte reale de predare, sub supravegherea unor mentori experimentați. Prin aceasta, viitorii profesori își dezvoltă abilitățile practice atât de necesare pentru a răspunde nevoilor diverse ale elevilor.

Personal, întreaga activitate practică desfășurată în perioada liceului, sub supravegherea atentă a profesorilor mentori și a celor care predau la clasele respective, reprezintă piatra de temelie a carierei mele didactice, de aceea consider că practica pedagogică este imperios necesară. Această experiență m-a ajutat să transform să dezvolt competențele necesare pentru a face față provocărilor din clasă.

În Europa, diverse țări au implementat modele de practică pedagogică care servesc ca exemple de bune practici. De exemplu, în Finlanda, recunoscută pentru excelența sistemului său educațional, studenții la pedagogie sunt implicați în stagii extinse de practică pe parcursul studiilor universitare. Aceste stagii sunt integrate în curriculum și sunt esențiale pentru obținerea calificării de profesor. Aceasta nu doar îmbunătățește competențele pedagogice ale studenților, dar și le permite să își dezvolte un stil personal de predare.

Elevii beneficiază direct de pe urma profesorilor bine pregătiți, care au trecut prin programe riguroase de practică pedagogică. Prin observarea și participarea la lecțiile predate de mentori experimentați, viitorii profesori își îmbogățesc repertoriul de metode și strategii didactice, pe care le pot adapta pentru a răspunde

nevoilor individuale și de vârstă ale elevilor.

În România, practica pedagogică este esențială în formarea viitorilor profesori, atât la nivelul liceelor pedagogice, cât și în cadrul universităților care oferă programe de pregătire a cadrelor didactice. Totuși, există diferențe semnificative între aceste două etape ale pregătirii pedagogice, fiecare având un rol crucial în dezvoltarea competențelor necesare pentru o carieră didactică de succes.

Liceele pedagogice din România oferă un program intensiv de pregătire pentru viitorii educatori și învățători. Practica pedagogică desfășurată în aceste instituții se întinde pe toată durata studiilor, fiind integrată în curriculum și constituind o componentă obligatorie a formării. Elevii sunt implicați în activități practice, sub supravegherea atentă a profesorilor mentori și a celor care predau la clasele respective. Aceștia au ocazia să observe, să participe activ și, în etapele mai avansate, să predea lecții sub îndrumarea mentorilor experimentați. Această experiență îi ajută să își dezvolte abilitățile pedagogice de bază, să înțeleagă dinamica unei clase și să aplice cunoștințele teoretice în contexte reale de predare.

În contrast, universitățile din România oferă o practică pedagogică desfășurată într-un cadru mai structurat și academic. Studenții din facultățile de pedagogie sau programele de pregătire a cadrelor didactice beneficiază de stagii de practică în școli, integrate în ani diferiți de studiu, dar mai ales în anii terminali. Această practică este adesea mai intensă și concentrată, desfășurându-se pe parcursul unor perioade specifice din an. Studenții sunt evaluați atât pe baza activităților practice, cât și a capacității lor de a reflecta asupra experiențelor trăite și de a aplica teoria în practică.

Există câteva diferențe cheie între practica pedagogică din liceele pedagogice și cea din universități. În primul rând, durata și frecvența practicii variază semnificativ. În liceele pedagogice, practica se desfășoară de-a lungul mai multor ani și este o activitate constantă, în timp ce în facultate, practica este concentrată în perioade specifice, de obicei în anii terminali. Nivelul de supraveghere este, de asemenea, diferit. În liceele pedagogice, supravegherea este foarte strictă, cu profesori mentori care monitorizează îndeaproape fiecare activitate. La facultate, supravegherea poate fi mai relaxată, încurajând autonomia și reflecția personală a studenților.

Complexitatea sarcinilor este o altă diferență majoră. În liceele pedagogice, sarcinile de practică sunt adaptate nivelului de pregătire al elevilor, crescând treptat în complexitate. În facultate, studenții sunt așteptați să gestioneze clase de elevi și să dezvolte planuri de lecție mai complexe, aplicând cunoștințele teoretice acumulate.

Scopul și obiectivele practicii diferă, de asemenea. Practica din liceele pedagogice are ca scop principal familiarizarea cu mediul educațional și dezvoltarea unor competențe de bază. Practica universitară vizează aprofundarea cunoștințelor și dezvoltarea abilităților de predare la un nivel avansat.

Evaluarea este un alt aspect distinctiv. În liceele pedagogice, evaluarea este continuă și se bazează pe performanța zilnică în activitățile de practică. În facultate, evaluarea include atât activitatea practică, cât și capacitatea de analiză și reflexie asupra acesteia.

Fiecare etapă are rolul său specific în dezvoltarea competențelor necesare pentru a deveni un cadru didactic de succes. Investiția în aceste practici este o investiție în viitorul educației și, implicit, în viitorul societății noastre.

Bibliografie

1. Ministry of National Education, Romania (2018). The Strategy for Education and Training 2016-2020. Ministry of National Education.
2. Năstase, L., & Popa, C. (2015). Practica pedagogică în contextul reformei curriculare. Editura Didactică și Pedagogică.
3. OECD (2019). OECD Reviews of School Resources: Hungary 2019. OECD Publishing.
4. Șchiopu, U., & Verza, E. (1995). Psihologia vârstelor. Editura Didactică și Pedagogică.
5. Tirri, K., & Kuusisto, E. (2013). How Finland serves gifted and talented pupils. *Journal for the Education of the Gifted*, 36(1), 84-96.

Pregătirea profesorilor pentru cariera didactică

Prof. Adrian Nicușor Savu

Școala Gimnazială „Take Ionescu”, Râmnicu Vâlcea

Activitățile metodico-științifice și psihopedagogice la nivelul unității de învățământ sunt organizate și realizate prin catedre și comisii metodice. Activitățile metodico-științifice desfășurate în cadrul catedrelor/comisiilor metodice vizează obiective și conținuturi care au impact nemijlocit asupra procesului de învățământ desfășurat în școală și sunt centrate pe principalele demersuri pedagogice, respectiv: analiza, proiectarea, realizarea, evaluarea și ameliorarea/dezvoltarea procesului. Principalele demersuri și activități prin care catedrele/comisiile metodice contribuie la formarea continuă/perfecționarea personalului didactic constau în:

- analiza nevoilor de educație, generale și specifice, comune și speciale și stabilirea priorităților pe baza cărora se proiectează procesul de învățământ;
- analiza resurselor educaționale și formularea modului în care acestea vor fi distribuite și utilizate la nivelul concret al școlii și al claselor de elevi/grupelor de preșcolari;
- analiza contextului social și pedagogic specific în care se desfășoară procesul de învățământ;
- analiza claselor de elevi/grupelor de preșcolari sub aspectul rezultatelor anterioare ale învățării și determinarea condițiilor inițiale (prelabile) de la care se pornește în fiecare etapă a procesului de învățământ (la început de ciclu, de an școlar, de semestru, la începutul unui capitol nou din programa școlară);
- definirea operațională a obiectivelor educaționale sau/și a competențelor vizate prin procesul de învățământ;
- organizarea, structurarea logică și transpunerea psihopedagogică a conținuturilor predării și învățării, în funcție de particularitățile vârstei psihologice și școlare a elevilor și de particularitățile fiecărei clase de elevi/grupe de preșcolari;

Principalele modalități de organizare și desfășurare a activității catedrelor/comisiilor metodice sunt:

- dezbaterile de grup;
- întocmirea și prezentarea de referate cu conținut de specialitate, didactic sau psihopedagogic;
- elaborarea, punerea în practică și valorificarea unor proiecte de cercetare realizate individual sau în echipă;
- recenzii și prezentare de carte;

Activitățile de perfecționare sunt incluse în programul de activitate al catedrei/ comisiei metodice, întocmit anual și actualizat semestrial. În cazul catedrelor/comisiilor metodice constituite pe grupuri de școli, programul de activitate trebuie să cuprindă activități organizate succesiv, în mod echilibrat, în fiecare din unitățile de învățământ componente.

Activitățile metodico-științifice și psihopedagogice la nivel local, zonal sau județean sunt organizate și realizate prin cercurile pedagogice. Acestea reunesc educatoare, învățători, maiștri-instructori, profesori, responsabili ai comisiilor metodice, directori, cadre didactice încadrate în centrele de asistență psihopedagogică, în casele corpului didactic, în învățământul special, în palate și cluburi ale copiilor etc. dintr-o localitate, dintr-o zonă, sau la nivel de județ.

Acordarea definitivării în învățământ semnifică recunoașterea competențelor minime acceptabile dobândite de către o persoană care a optat pentru cariera didactică și care garantează, în acest fel, că dispune de pregătirea necesară pentru exercitarea profesiei didactice și poate intra pe o rută de profesionalizare ascendentă.

Acordarea gradului didactic II semnifică dobândirea de către cadrul didactic a unui plus de profesionalizare, confirmat de rezultatele obținute la probe special concepute pentru a pune în evidență

valoarea adăugată achiziționată în intervalul parcurs de la obținerea definitivării.

Acordarea gradului didactic I semnifică dobândirea de către cadrul didactic a unui nivel înalt de maturitate profesională și expertiză, care îl recomandă ca pe un generator de bune practici în mediul educațional școlar.

Definitivarea în învățământ și gradele didactice II și I pot fi obținute de personalul didactic de predare care îndeplinește condițiile privind studiile de specialitate, pregătirea psihopedagogică, vechimea la catedră și performanțele profesionale. Examenele pentru obținerea definitivării în învățământ și a gradelor didactice se organizează distinct pentru fiecare funcție didactică de predare. Definitivarea în învățământ și gradele didactice II și I pot fi obținute, în cadrul fiecărei funcții didactice, la specializarea pe care cadrul didactic o predă, sau la una dintre specializările înscrise pe diplomele pe care le deține.

Probele de examen pentru obținerea definitivării în învățământ și a gradelor didactice II și I se stabilesc pe funcții didactice, stabilite potrivit legii, și sunt unice la nivel național și obligatorii pentru toate instituțiile/centrelor de perfecționare abilitate să organizeze aceste examene. Programele pe baza cărora se desfășoară probele de examen se aprobă prin ordin al ministrului educației și sunt valabile la nivel național. Cadrele didactice înscrise la examenele pentru acordarea definitivării și gradelor didactice pot participa la programe de pregătire organizate de centrele de perfecționare, în vederea susținerii acestor examene.

Acordarea definitivării în învățământ

Examenul național de definitivare în învățământ este organizat de Ministerul Educației și Cercetării, conform unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației și cercetării, și cuprinde:

- etapa I, eliminatorie - realizată de către inspectoratele școlare în perioada stagiului practic cu durata de un an școlar și constând în evaluarea activității profesionale la nivelul unității de învățământ, evaluarea portofoliului profesional personal și în susținerea a cel puțin două inspecții la clasă;
- etapa a II-a, finală - realizată la finalizarea stagiului practic cu durata de un an școlar și constând într-o examinare scrisă, pe baza unei tematici și a unei bibliografii aprobate de Ministerul Educației și Cercetării, pentru fiecare specialitate în parte

Cadrele didactice care promovează examenul de definitivare dobândesc titlul de profesor cu drept de practică în învățământul preuniversitar.

Cadrelor didactice angajate cu contract de muncă pe o perioadă determinată, care au promovat examenul de definitivare în învățământ, li se poate asigura continuitatea pe postul didactic/catedra ocupat(ă), prin hotărârea consiliului de administrație din unitatea de învățământ respectivă, în condițiile legii. Persoanele care nu promovează examenul de definitivare în învățământ, în condițiile prezentului articol, pot fi angajate în sistemul național de învățământ preuniversitar numai pe perioadă determinată, cu statut de profesor debutant.

Acordarea gradului didactic II

Pentru înscrierea la examenul de acordare a gradului didactic II, candidații trebuie să îndeplinească condițiile privind vechimea efectivă la catedră de cel puțin 4 ani de la obținerea definitivării în învățământ. Probele examenului pentru acordarea gradului didactic II constau în:

- inspecție specială, precedată de cel puțin două inspecții școlare curente și probe scrise și orale la disciplina de specialitate și didactica acesteia, la pedagogie și elemente de psihologie a educației.

În caz de nepromovare, examenele pentru obținerea gradului didactic I poate fi repetate la un interval de cel puțin 2 ani școlari.

Acordarea gradului didactic I

Pentru înscrierea la examenul de acordare a gradului didactic I, candidații trebuie să îndeplinească condițiile privind vechimea efectivă la catedră de cel puțin 4 ani de la obținerea gradului didactic II. Probele examenului pentru acordarea gradului didactic I constau în:

- un colocviu de admitere, pe baza unei tematici și a unei bibliografii aprobate de Ministerul Educației și Cercetării, pentru fiecare specialitate în parte;
- o inspecție școlară specială, precedată de cel puțin două inspecții școlare curente, eșalonate pe parcursul celor 4 ani, toate apreciate cu calificativul maxim;
- elaborarea unei lucrări metodic-științifice, sub îndrumarea unui conducător științific stabilit de

instituția cu competențe în domeniu;

- susținerea lucrării metodico-științifice, în fața comisiei instituite, conform metodologiei Ministerului Educației și Cercetării.

În caz de nepromovare, examenele pentru obținerea gradului didactic II poate fi repetate la un interval de cel puțin 2 ani școlari.

Bibliografie

1. Ministerul Educației, Cercetării Tineretului și Sportului „Strategia de dezvoltare a sistemului de formare inițială și continuă a personalului didactic și a managerilor din învățământul preuniversitar”, 2001 -2004
2. Radu, I. T., „Evaluarea în procesul didactic, Editura Didactică și Pedagogică”, București 1999
3. Zgaga Pavel, *Formarea cadrelor didactice în Europa de Sud-EST. O perspectivă regională*, online: <http://www.see-educoop.net>. 2007

Proiecte Erasmus+ ,exemple de bune practici!

Prof. Marilena Matei

Colegiul Energetic Rm. Vâlcea - manager Acreditare Erasmus SCH

Acreditare Erasmus+ 2022-2027 « COLEGIUL ENERGETIC, Râmnicu Vâlcea (wordpress.com)

În cadrul **ACREDITĂRII ERASMUS PENTRU MOBILITĂȚI ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI ȘCOLARE, 2023-1-RO01-KA121-SCH-000112898**, în anul școlar curent, s-a urmărit îndeplinirea O3- *Dezvoltarea competențelor profesionale a 6 profesori pentru combaterea violenței școlare cu ajutorul sportului, prin participare la cursuri structurate, prelegeri internaționale, în perioada 2022-2027*. Astfel, a fost elaborată o decizie implementare proiect, și s-a realizat selecția participanților la proiect pentru anul școlar 2023-2024. În perioada septembrie-octombrie 2023 a avut loc un campionat de mini-fotbal, unde s-au înscris 12 echipe de băieți (înv. gimnazial, liceal și profesional), coordonați de profesorii din catedra educație fizică și sport. Primele 3 locuri au fost premiate cu tricouri personalizate cu sigla proiectului, diplome, medalii, și bineînțeles, s-a înmănat Cupa învingătorilor.

Cu ocazia celebrării Erasmus Days 2023, a fost organizată în holul școlii o expoziție de logo-uri subscrise temei de proiect, logo-ul câștigător devenind și sigla proiectului “Fără bullying se poate!”

Tot în luna octombrie 2023, elevii de liceu au fost informați de reprezentanții autorităților locale (Jandarmeria Vâlcea, Poliția locală, Biroul de Siguranță Școlară), asupra efectelor și sancțiunilor actelor de violență în școală, și prevenirea bullying-ului în mediul școlar. D-na psiholog școlară, a întocmit și aplicat la clasele de liceu (grup țintă 65 elevi) mai multe chestionare despre „Cogniție nesănătoasă”, „Determinarea stimei de sine (scala Rosenberg)”, „Siguranța on-line”, „Ce mă face să imi pierd controlul?”. Rezultatele au fost prelucrate în cadrul comisiei pentru prevenirea și combaterea violenței, și a faptelor de corupție și discriminare în mediul școlar, constituită la nivelul Colegiului Energetic Rm. Vâlcea. În data de 30 ianuarie 2024 am sărbătorit Ziua non-violenței în școli, printr-o expoziție de postere create de elevii de gimnaziu și liceu.

În perioada 05-09.02.2024, s-a desfășurat primul flux de mobilități, constând în **activități de job-shadowing** la Srednja Strukovna škola Antuna Horvata, Dakovo, Croatia, de o echipă formată din directorul școlii, și un antrenor CNE, profesor educație fizică. S-a urmărit însușirea unor metode/tehnici prin care putem preveni actele de violență prin intermediul sporturilor de echipă.

În luna aprilie a.c. va urma derularea fluxului 2, prin **participarea la cursul structurat „Peer**

Abuse in school-Effective Prevention through sports activities” a **6 profesori** (psiholog școlar, profesori de educație fizică și sport , membru Comisie anti-violență, diriginti clase cu profil sportiv), și fluxul 3 (mai 2024)-**prelegeri tip workshop sustinute de un invitat expert** de la Școala Europeană din Luxemburg, despre crearea clasei de elevi, ca un mediu sigur de desfășurare a procesului instructiv-educativ, inclusiv pentru elevii cu nevoi speciale, cu ajutorul sportului.

Prin participarea la competițiile sportive (handbal, fotbal, tenis de masa) organizate de profesorii de educație fizică și sport , și o parte din antrenorii Centrului Național de Excelență(CNE), derulate în cadrul Acreditării Erasmus SCH, elevii de la clasele de învățământ liceal și profesional la care s-au înregistrat probleme de comportament în ultimii 2 ani școlari, au devenit mai empatici, dezvoltând spirit de echipă, relații de colaborare în cadrul colectivului din care fac parte.

Rezultatele obținute până în acest moment le puteți vizualiza pe Erasmus+project Results Platform https://webgate.ec.europa.eu/education_culture/dissemination/share/page/valor-promoter-project-details?nodeRef=workspace://SpacesStore/cffc4417-1de1-425f-bf40-61e8f2f1af26&projectNodeRef=workspace/

Promovarea activităților de practică pedagogică în învățământul modern

*Prof. Militaru Maria Magdalena
Liceul „Gheorghe Surdu” Brezoi*

În contextul educației moderne, activitățile de practică pedagogică joacă un rol esențial în formarea viitorilor profesori. Activitățile de practică pedagogică reprezintă un element crucial în pregătirea viitorilor educatori. Prin aceste activități, studenții au ocazia să:

- 1. Aplice teoria în practică:** Teoriile educaționale și pedagogice învățate în cadrul cursurilor universitare sunt testate și aplicate în contexte reale, facilitând înțelegerea profundă a acestora.
- 2. Dezvolte abilități didactice:** Practica pedagogică permite studenților să-și dezvolte abilitățile de predare, managementul clasei, planificarea lecțiilor și evaluarea elevilor.
- 3. Își formeze identitatea profesională:** Experiențele practice contribuie la formarea unei identități profesionale solide, ajutând studenții să se vadă ca educatori și să-și dezvolte încrederea în sine.
- 4. Îmbunătățească adaptabilitatea:** Practica pedagogică îi expune pe viitorii profesori la diverse stiluri de învățare și comportamente ale elevilor, pregătindu-i să gestioneze situații variate și imprevizibile.

Metode de promovare a activităților de practică pedagogică

Parteneriate cu școli locale

Crearea de parteneriate strânse cu școlile locale este esențială pentru asigurarea unor oportunități variate și relevante de practică pentru studenți. Aceste parteneriate permit studenților să observe și să participe activ în diverse medii educaționale, beneficiind de mentoratul profesorilor cu experiență.

Programe de mentorat

Implementarea programelor de mentorat, în care profesorii cu experiență ghidează și susțin studenții pe parcursul practicii pedagogice, este crucială pentru dezvoltarea competențelor didactice. Mentorii oferă feedback constructiv, împărtășesc strategii eficiente și sprijină studenții în depășirea provocărilor întâmpinate.

Integrarea tehnologiei în practică

Utilizarea tehnologiei moderne poate îmbunătăți semnificativ experiențele de practică pedagogică. Platformele de învățare online, simulările virtuale și resursele digitale permit studenților să exploreze diverse scenarii educaționale și să-și dezvolte competențele tehnologice necesare pentru învățământul contemporan.

Impactul activităților de practică pedagogică asupra calității educației

Activitățile de practică pedagogică au un impact semnificativ asupra calității educației prin creșterea competențelor profesionale ale profesorilor. Viitorii profesori care beneficiază de experiențe practice solide sunt mai bine pregătiți să facă față provocărilor educaționale și să adopte metode de predare eficiente. Reducerea ratei de abandon în rândul profesorilor debutanți este importantă, astfel că experiențele de practică bine structurate contribuie la reducerea stresului și a anxietății asociate cu primii ani de predare, scăzând astfel rata de abandon a profesiei.

Profesorii bine pregătiți și încrezători în abilitățile lor sunt mai capabili să creeze medii de învățare stimulative și să răspundă nevoilor diverse ale elevilor, conducând la îmbunătățirea performanțelor acestora.

Prin expunerea la practici pedagogice moderne și variate, viitorii profesori sunt încurajați să inoveze și să implementeze noi metode și tehnologii în procesul educațional.

Bibliografie

1. Darling-Hammond, L. (2006). *Constructing 21st-century teacher education*. Journal of Teacher Education, 57(3), 300-314.
2. Feiman-Nemser, S. (2001). *From preparation to practice: Designing a continuum to strengthen and sustain teaching*. Teachers College Record, 103(6), 1013-1055.

Promovarea strategiilor de formare și integrare a elevilor cu cerințe speciale

Prof. Înv. primar Pop Roxana-Maria
Liceul „Gheorghe Surdu” Brezoi

“Statutul persoanelor cu dificultăți de învățare sau al celor cu dizabilități decurge din atitudinea societății față de deficiență și deficienți, deoarece ea este cea care construiește o anumită imagine socială a omului și care este investită în valoarea deplină în societate.”

(C.Enăchescu, p. 188)

Suntem înconjurați de oameni cu deficiențe, oameni ce sunt percepuți greșit de către societate. Ceea ce nu înțelege mare parte a societății este că acești oameni cu deficiențe, față de care societatea are reticențe, reprezintă produsul unic al eredității lor și al mediului.

Elevii cu cerințe speciale sunt acei copii care au tulburări afective și emoționale, deficiențe de comunicare și interacțiune, handicap, deficiențe mintale și comportamentale, dificultăți de cunoaștere și învățare și cei cu deficiențe senzoriale și fizice. În termeni mai simpli, reprezintă elevii ce nu se pot adapta exigențelor școlare, iar noi, cadrele didactice, trebuie să folosim strategii în vederea formării acestora atât pentru cerințele societății cât și pentru integrare.

În cazul elevilor cu C.E.S. cea mai eficientă metodă de însușire a informațiilor este prin joc, acesta

trebuind să fie adaptat capacității și nevoilor lor, iar în cazul elevilor cu ADHD jocurile trebuie să fie cât mai variate. Jucându-se aceștia socializează cu grupul, asimilează noțiuni cu privire la mediul înconjurător, timp, spațiu și muncă în echipă, pentru că orice joc se realizează în minim doi.

Integrarea elevilor cu deficiențe se poate realiza sub diferite forme: grupuri de câte doi-trei elevi cu deficiențe incluși în clasele obișnuite sau clase diferențiate integrate în structuri școlare obișnuite. În vederea realizării integrării un prim pas îl constituie faptul că elevul trebuie să fie motivat, trebuie să adopte o atitudine favorabilă față de școală. Atitudinea favorabilă poate fi obținută dacă: activitățile instructiv-educative sunt realizate în așa manieră încât devin accesibile elevului cu C.E.S.; este susținut efortul depus de elev, susținere ce va duce la o motivare puternică și la o dorință mai mare de învățare însufățându-i faptul că el este colaboratorul cadrului didactic în formarea sa și faptul că el deține rolul principal în rezolvarea tuturor solicitărilor formulate de către școală și are capacitatea de a le rezolva și de a obține randament atât în plan comportamental și educațional.

În general elevii cu tulburări de comportament se integrează în grupuri aparținând elevilor slabi la învățătură sau indisciplinați, ei fiind acceptați acolo fără a fi judecați și de cele mai multe ori li se pare că acele grupuri le poate oferi ceea ce nu le oferă societatea și anume incluziune. Societatea respinge aceste persoane ce au un caracter disconfortant în raport cu normele și valorile societății, iar acestea devin marginalizate și cu timpul, în cele mai multe cazuri vor renunța la ajutorul societății și a instituțiilor sale.

Strategiile și intervențiile cadrului didactic în cazul copiilor cu C.E.S.: crearea unui climat afectiv potrivit, stimularea încrederii în sine și a motivației pentru învățare, încurajarea sprijinului și cooperării din partea colegilor, încurajarea independenței, încurajarea eforturilor, încurajarea și aprecierea pozitivă în realizarea sarcinilor școlare, folosirea frecventă a recompenselor, sarcini împărțite pe etape mai mici, folosirea învățării afective, adaptarea metodelor și mijloacelor de predare-învățare-evaluare etc.

Nevoia strategiilor de formare și integrare a elevilor cu C.E.S., acești copii “în pericol de excludere”, vine din neconcordanța cu nivelul obișnuit al așteptărilor față de copii, inadaptația și insuccesul în cadrul sistemului educațional tradițional, acest insucces fiind datorat și ineficienței proceselor lor cognitive. Toate aceste lucruri nefavorabile incluziunii elevilor cu cerințe speciale se pot realiza cu ajutorul școlii, sprijinului familiei și al programelor de dezvoltare cognitive. Adapatarea greoaie, a elevilor cu deficiențe, la relațiile interpersonale trebuie să devină mai ușoară cu ajutorul părinților ce vor juca rol de mediator dintre elev și persoanele străine.

Sistemul de învățământ, prin principalul său subsistem, procesul de învățământ cu totalitatea funcțiilor sale și cu perfecționarea conținutului a cadrelor didactice ce adaptează și șlefuiesc strategii în vederea înlesnirii formării și integrării elevilor cu cerințe speciale vor reuși să le dea posibilitatea acestor viitori adulți să facă față cerințelor societății.

Bibliografie

1. Weihs T.J., Copilul cu nevoi speciale, Ed Triade, Cluj Napoca, 1998
2. Vornicescu T., Situația copiilor cu CES incluși în învățământul de masă, 2018, disponibil la https://issuu.com/pedag/docs/strategii_de_integrare_a_copiilor_c

Provocările educației în era digitală

Prof. înv. primar Elena Calonfira Popa
Școala Gimnazială „Anton Pann” Râmnicu Vâlcea
Prof. Leonard Constantin Săraru
Școala Gimnazială Frâncești

Studiul despre transformarea educației în era digitală, dat publicității de Parlamentul European oferă o poziție tranșantă : “Regândirea educației în era digitală trebuie să fie o chestiune centrală pentru decidenții actuali”, iar motivele esențiale sunt:

- Doar educația poate produce o forță de muncă pregătită pentru slujbele viitorului și pentru o piață a muncii în schimbare. Regândirea educației în era digitală constituie o precondiție pentru competitivitatea Europei pe plan global, pe viitor
- Doar educația poate oferi precondițiile incluziunii sociale și participării egale a cetățenilor europeni în democrația digitală. Regândirea educației este un mijloc de garantare a valorilor europene (egalitate, democrație, statul de drept)

La nivel european, arată raportul, **elevii au abilități digitale ridicate în general, deși există diferențe de la o țară la alta** și de la un mediu la altul. În privința abilităților, diferențele de gen sunt neglijabile în rândul elevilor actuali, dar e mult mai puțin probabil ca fetele să își transforme aceste competențe într-o carieră. Iar elevii, în general, au nevoie să li se transmită, în școală, abilități precum gândirea de calcul și abilitățile de antreprenariat. Pe de altă parte, **profesorii și instructorii, deși folosesc adesea instrumente digitale, nu le adaptează suficient și în mod relevant în actul pedagogic. Profesorii nu participă sau o fac doar sporadic la activități de dezvoltare profesională care se concentrează pe educația digitală.** Mai mult, le lipsește pregătirea și cadrul de sprijin (inclusiv curriculumul) pentru a-și concentra predarea către dezvoltarea unor abilități necesare în epoca digitală.

Uneori, însă, expansiunea digitală e blocată chiar de către cei care ar trebui să o pună în aplicare. Teama de a folosi tehnologia în fața elevilor (în unele cazuri) și lipsa de cunoaștere, de resurse și de susținere din partea autorităților (în mult mai multe cazuri) îi țin pe profesori departe de digitalizarea predării. Pentru unii, fie stilul de predare este greu de schimbat, fie evoluția tehnologică e un salt prea mare și, de aceea, îl evită. Dacă privim mai în profunzime, această opoziție sau evitare în utilizarea tehnologiei actuale are chiar și un nume: „tehnofobia“. Care implică o frică sau anxietate crescută vizavi de efectele sau consecințele tehnologiei. La fel ca orice frică, și aceasta e una firească – atâta vreme cât nu blochează evoluția și nu sabotează calitatea vieții.

La modul cel mai serios, trebuie subliniat că rolul profesorului nu mai este doar acela de a transmite informația către elevi (exact așa cum am turna o substanță dintr-un recipient într-altul). Provocarea sa constă azi în captarea atenției elevilor și, mai ales, în menținerea concentrării lor pe parcursul întregii ore de curs. Numai că elevii s-au obișnuit să fie stimulați de tehnologia noului deceniu la un nivel foarte înalt, comparativ cu nivelul stimulării din clase. Și trebuie să vedem efectele stimulării digitale asupra creierului de copil. Fiindcă timpul petrecut de copil în fața ecranului determină numeroase efecte negative pe termen îndelungat: educaționale (pierderea concentrării, note mici, lipsă de interes față de școală), psihologice (goana după confirmare din partea profesorului, limitarea creativității, stres, anxietate socială, agresivitate), neurologice: modificări reale ale creierului care duc la scăderea motivației și a autocontrolului, dar și fizice: oboseală, dureri de spate, alimentație nesănătoasă, obezitate, deteriorarea auzului etc

Noile generații intră în contact de la vârste tot mai fragede cu tehnologia modernă, de care se atașează imediat. Totuși, după o vreme, din cauza stimulării rapide, un astfel de copil nu mai suportă plictiseala, singurătatea și nici emoțiile negative. Majoritatea părinților nu conștientizează impactul major și nici pericolele agresiunii cibernetice. Cel mai simplu mod de a preveni și atenua dependența este de a stabili reguli clare de timp, apoi monitorizarea programelor la care are acces copilul. Era digitală în educație

prinde un contur tot mai clar. Acest mediu inteligent de predare le poate oferi elevilor modalități noi de a utiliza creativ informația. Iar inteligența artificială, care va pătrunde la un moment dat și în sistemul educațional românesc, va fi capabilă să creeze algoritmi complecși de evaluare – pentru ca procesul de învățare să-și arate roadele reale.

Activități cuprinse în practica pedagogică

*Prof. înv. primar Pascu Luminița-Mihaela
Liceul Sanitar „Antim Ivireanu” Râmnicu Vâlcea*

Promovarea activităților de practică pedagogică este esențială pentru dezvoltarea competențelor viitorilor educatori și profesori. Aceste activități oferă studenților posibilitatea de a aplica teoriile și cunoștințele dobândite în cadrul cursurilor universitare într-un context real, contribuind astfel la formarea lor profesională.

Practica pedagogică a studenților are rolul de a asigura viitorilor profesori cunoștințe pedagogice și metodice, de a le forma deprinderi de muncă didactică, de a le cultiva dragostea și interesul pentru această muncă, calități indispensabile unui educator.

Asemeni oricărei profesii, cea de cadru didactic presupune un cumul de cunoștințe, abilități și competențe specifice pe care trebuie să le dețină cei care aleg să urmeze această profesie.

Profesorul care se formează în zilele noastre trebuie să fie preocupat de calitățile esențiale ale actualului model al profesorului european. Astfel, este necesară creșterea calității procesului educațional și îmbunătățirea imaginii publice a profesiunii de cadru didactic. Relația competențe generale – activitatea de practică pedagogică – competențe specifice, are rolul de a-l ajuta pe studentul practicant să conștientizeze succesele realizate pe parcursul stagiului de practică pedagogică, sau dimpotrivă, dificultățile întâmpinate în diferite împrejurări.

Absența informării exacte asupra exigențelor și cerințelor unei profesii, necunoașterea aptitudinilor individuale și a sarcinilor care îi revin profesorului determină practicarea sterilă, sub semnul improvizatiei sau al imitației a profesiunii de dascăl. În același scop, pare tot mai clară necesitatea formării unui corp didactic valoros, care să dovedească o pregătire pedagogică și metodică însușită încă de pe băncile facultății în paralel cu pregătirea de specialitate.

Viitorul profesor care se formează trebuie să fie preocupat, pe de o parte, de cunoașterea standardului național al profesiei de cadru didactic pentru faptul că trebuie respectate nevoile interne de formare profesională în domeniu, iar pe de altă parte, trebuie să fie preocupat de abilitățile și competențele considerate a fi definitorii pentru un profesor bun în general, calități esențiale regăsite și în actualul model al profesorului European. O consecință firească a acestui fapt este necesitatea creșterii calității procesului educațional și îmbunătățirea imaginii publice a profesiunii.

Practica pedagogică a studenților se organizează pe grupe și subgrupe, în unități de învățământ preuniversitar, preșcolar, primar, gimnazial, liceal, vocațional și, după caz, de învățământ special. Practica pedagogică se organizează în școli de aplicație, stabilite de comun acord cu Inspectoratele Școlare, selecționate dintre unitățile de învățământ care pot oferi modele autentice de exercitare a profesiunii didactice.

Tipuri de activități cuprinse în practica pedagogică:

- activități de cunoaștere a școlii;
- observare și de familiarizare cu desfășurarea procesului instructiv-educativ;
- activități de cunoaștere și consiliere a elevilor;
- activități de planificare și proiectare a activităților didactice și a resurselor materiale;
- activități didactice efective, constând în proiectarea, realizarea și analiza lecțiilor asistate sau

susținute;

- activități de cunoaștere a problemelor specifice ale managementului instituțiilor de învățământ;
- activități de cunoaștere a modalităților și a problemelor specifice realizării de parteneriate.

Psihologia învățării și-a pus dintotdeauna problema obiectivelor care trebuie atinse în procesul instruirii. La început, obiectivele erau formulate la modul general, fără a se face o legătura sistematică între calitățile intelectului care se doreau a fi formate și conținutul programelor școlare. În ordine istorică, comportamentismului îi revine meritul de a fi atras atenția asupra legăturii stricte care trebuie să existe între obiectivele înscrise în programă și testarea performanțelor atinse. Cu transformarea obiectivelor în ținte riguroase ale procesului de instruire se trece, de fapt, de la didactica clasică la tehnologiile didactice. Inițial, taxonomiile au urmărit o clasificare a scopurilor, mai exact o clasificare a comportamentelor, deoarece s-a constatat că aceste comportamente sunt foarte variate și imposibil de catalogat în perspectiva pur behavioristă. Cea mai semnificativă clasificare formală a comportamentelor aparține lui B. S. Bloom, care elaborează o întregă teorie publicată în lucrarea „Taxonomiile obiectivelor pedagogice“ (1956). În concepția lui Bloom, taxonomia este un sistem de clasificare a scopurilor, care respectă o regulă specială și anume aceea a ordinii reale. Această ordine reală se traduce printr-o anumită ierarhie a scopurilor.

Pasul următor pe care l-a făcut didactica a fost găsirea modalităților de a atinge aceste obiective. Căile de atingere a obiectivelor au fost numite, ca și analoagele lor din industrie, tehnologii. Astfel, au apărut tehnologii diverse, materializate în tipuri variate de auxiliare didactice și manuale care, fiecare în parte, urmăresc să răspundă cât mai bine cerințelor unei anumite norme de grup.

În contextul evoluțiilor teoretice descrise anterior, necesitatea de a forma și de a dezvolta competențe prin procesul de învățământ, este astăzi acceptată ca imperioasă în majoritatea sistemelor educaționale. Problemele majore care apar țin, pe de o parte, de modul de organizare și definire a acestor competențe pentru a putea fi descrise și operaționalizate, iar pe de altă parte, țin de identificarea acelor modalități (tehnologii) care conduc la formarea în realitate a competențelor.

Definim competențele ca fiind ansambluri structurate de cunoștințe și deprinderi dobândite prin învățare care permit identificarea și rezolvarea în contexte diverse a unor probleme. Competențele generale se definesc pe obiect de studiu și se formează pe durata învățământului liceal; acestea au un grad ridicat de generalitate și complexitate.

Competențele specifice se definesc pentru fiecare obiect de studiu și se formează pe durata unui an școlar, ele fiind deduse din competențele generale și constituie etape în dobândirea acestora.:

Termenul de competență are numeroase accepțiuni: el a migrat ușor din sfera domeniului profesional-tehnic către educație, primind valențe complexe în acest domeniu. Proiectarea curriculumului pe competențe vine în întâmpinarea achizițiilor cercetărilor din psihologia cognitivă, conform cărora prin competență se realizează în mod exemplar transferul și mobilizarea cunoștințelor și a deprinderilor în situații / contexte noi și dinamice. Modelul de proiectare curriculară centrat pe competențe simplifică structura curriculumului și asigură o mai mare eficiență a proceselor de predare – învățare – evaluare. Acest fapt permite operarea la toate nivelurile cu aceeași unitate, competența.

Prin promovarea activităților de practică pedagogică, instituțiile de învățământ superior pot contribui semnificativ la formarea unor cadre didactice competente și bine pregătite, capabile să răspundă provocărilor actuale din sistemul educațional.

Bibliografie

1. Cuceș, C., 1999, *Pedagogie*, Ed. Polirom, Iași
2. Ezechil L., Dănescu E., 2009, *Caiet de practică pedagogică*, (NIVEL II), Ed. Paralela 45, Seria Științele educației, Pitești
3. Ionescu, M., Radu, I. , 1995, *Didactica modernă*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca

Modalități de stimulare a practicilor educaționale

Prof. Rizea Daniel

Liceul Tehnologic „Căpitan Nicolae Pleșoianu” Râmnicu Vâlcea

Procesele de transformare a societății înregistrate în ultimii ani, tranziția către post industrialism și societatea bazată pe cunoaștere reprezintă tot atâtea provocări pentru sistemul de educație și formare profesională. Alături de asigurarea accesului la educație, de dobândirea unui nivel ridicat de calificare, relevanța și calitatea pregătirii celor care învață devine semnificativă. În acest context, asigurarea calității în învățământul profesional și tehnic capătă noi valențe și implică noi roluri instituționale. Demersurile înregistrate la nivel european în acest domeniu au inspirat dezvoltările din România, ceea ce a determinat adoptarea cu titlu de experiment, încă din anul 2003, a unor elemente vizând asigurarea calității la nivelul furnizorului, respectiv unității de învățământ.

La nivelul unităților de învățământ profesional și tehnic a început să se dezvolte o cultură instituțională a calității, concretizată în numeroase exemple de bune practică. care vizează următoarele aspecte ale activităților educaționale ale unității școlare ÎPT:

- angajamentele stabilite de unitatea școlară/departament/catedră pentru managementul calității;
- angajamentele stabilite de unitatea școlară pentru dezvoltarea profesională a personalului;
- angajamentele stabilite de unitatea școlară pentru implicarea părinților și a societății și comunității în viața școlii;
- angajamentele stabilite de unitatea școlară pentru instruire practică la locul de muncă;
- angajamentele stabilite de unitatea școlară pentru rețelele de inter-asistență între școlile ÎPT;
- mecanismele de asigurare a calității stabilite de școală pentru programe de educație și formare profesională continuă;
- implicarea unității școlare în dezvoltarea parteneriatelor și cooperării între principalii factori interesați ÎPT – instituții de formare profesională, parteneri sociali, mediul de afaceri și industrie, municipalități și regiuni etc. – în special în relație cu identificarea timpurie a nevoilor de abilități și a ofertei ÎPT necesare și a nevoilor elevilor dezavantajați;
- unitatea școlară identifică nevoile și opiniile agentului economic și le utilizează pentru a asigura relevanța conținuturilor și a metodelor de predare și formare profesională;
- angajamentele stabilite de unitatea școlară pentru colectarea feedback-ului privind calitatea ofertei de la elevi, absolvenți și agenți economici și modul în care se folosește pentru îmbunătățirea educației ;
- unitatea școlară/departamentul/catedra a analizat rezultatele elevilor la diferite discipline și s-au luat măsuri în consecință;
- angajamentele pentru integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale;
- mecanisme pentru colectarea, analizarea și utilizarea datelor cantitative și calitative pentru îmbunătățirea predării și învățării;
- angajamentele pentru evaluarea elevilor și măsura implementării abordării rezultatelor învățării;
- angajamentele pentru consilierea, sprijinirea și supravegherea elevilor;
- dezvoltarea mediului de învățare virtual.

Practicile prezentate pot constitui o sursă de inspirație pentru unitățile de învățământ, putând fi adaptate sau dezvoltate în concordanță cu contextul instituțional specific al fiecăreia dintre ele.

De asemenea, pot constitui un catalizator în procesul de cooperare interinstituțională în învățământul profesional și tehnic, în diferite domenii de interes.

Activitatea de asigurare a calității ar trebui să înceapă, în fiecare școală, printr-o identificare cât mai obiectivă a aspectelor ce trebuie îmbunătățite și ierarhizarea lor, pentru stabilirea priorităților.

Pentru pregătirea și implementarea unei practici eficiente, care să asigure calitatea

serviciilor de educație și formare profesională furnizate de o unitate școlară, se impune cu necesitate realizarea unor acțiuni constructive, orientate spre:

- îmbunătățirea comportamentului, a motivării și a prezenței elevilor;
- reducerea absenteismului și abandonului școlar;
- colaborarea strânsă dintre elevi și profesori, materializată în creșterea interesului și asumarea responsabilității pentru propria învățare de către elevi;
- îmbunătățirea evaluării formative, prin folosirea unei game mai largi de metode și instrumente de evaluare, diversificată inclusiv prin aportul inovativ personal al cadrelor didactice sau al unor echipe mixte de profesori și elevi;
- îmbunătățirea colaborării între catedre și a relațiilor cu toți factorii interesați;
- creșterea numerică și calitativă a parteneriatelor cu agenții economici locali, prin stimularea interesului lor pentru implicarea directă și activă în procesul complex de asigurare a calității în întreaga activitate derulată de unitate;
- îmbunătățirea parteneriatelor între școală, familie și alte organizații în ceea ce privește educația elevilor.

Creșterea interesului elevilor pentru studiu prin renunțarea la caracterul excesiv teoretizant al manualelor, simultan cu creșterea caracterului aplicativ al activităților de învățare.

- Adaptarea procesului educațional la schimbările de ordin social și economic, prin formarea de eco-atitudini.
- Organizarea unor echipe mixte (elevi, profesori, membrii ai comunității) pentru a asigura participarea școlii la proiecte de dezvoltare comunitară, la proiecte școlare naționale sau transeuropene.
- Dezvoltarea culturii organizaționale, colaborând cu Instituțiile comunității, unitățile școlare partenere din țară și din Europa, dezvoltând un real parteneriat pentru educație.
- Optimizarea managementului de echipă, la care să se poată articula în orice situație, un “manager asistent”, specialist în scrierea proiectelor pentru a obține fonduri europene, cu scopul de a asigura servicii comunității și a găsi apoi surse alternative de finanțare.

Bibliografie

1. Ion T.Radu, Liliana Ezechil, (2006) *Didactica Teoria instruirii*, Editura Paralela 45.
2. Diana Csorba, *Management Educațional- studii si aplicații*, Editura Universitară,2012

Securitatea rețelelor

Prof. Fârtățescu Paula

Liceul Sanitar „Antim Ivireanu” Râmnicu Vâlcea

Literatura din domeniul științei calculatoarelor în general și cea referitoare la securitatea informației în special are un jargon specific. Dată fiind lipsa unui organism lingvistic specializat care să definească precis modalitatea de folosire a termenilor, autorii de texte de specialitate folosesc termenii în moduri deseori contradictorii. În acest capitol ne-am propus prezentarea celor mai importante noțiuni pentru a întrerupe tradiția nefericită amintită. Termenul informație este definit astfel: „cunoștințe comunicate sau recepționate cu privire la un fapt particular sau circumstanță” în general și „date care pot fi codificate pentru prelucrarea de către un calculator sau un dispozitiv similar” în știința calculatoarelor. Definiția este generală, dar servește scopului nostru. Shannon dă o definiție formală și mai precisă în [SHAN48] și [SHAN49].

Având în vedere definiția anterioară, termenul de tehnologia informației (IT – information technology) se referă la orice tehnologie care are legătură cu informația. În particular, IT se referă la

stocarea, procesarea și transmiterea datelor care codifică informația. Similar, termenul de securitate IT se referă la chestiuni legate de securitatea informațiilor, în speță securitatea sistemelor și a comunicației dintre acestea. • Scopul securității calculatoarelor este de a preveni accesul neautorizat la sistemele de calcul și de a proteja informațiile stocate de distrugerii intenționate, modificare sau deconspirare. • Scopul securității comunicațiilor este de a proteja datele vehiculate într-o rețea de calculatoare sau într-un sistem distribuit. Ca sinonim se folosește uneori termenul de securitatea rețelei

Termenul de rețea de calculatoare se referă la o colecție de sisteme autonome conectate. Două sisteme se numesc conectate dacă sunt capabile să schimbe date între ele printr-o metodă oarecare (rețea, cablu serial / paralel, etc.). În plus, sistemele se numesc autonome dacă între ele nu se poate stabili o relație clară master / slave. Spre exemplu, un sistem cu o unitate de control și mai multe unități slave nu reprezintă o rețea.

În literatură există o confuzie considerabilă referitoare la ce diferențiază un sistem distribuit de o rețea de calculatoare. Lamport [LAMP78] spune că un sistem distribuit este o colecție de procese separate spațial și care comunică între ele prin schimb de mesaje. Tot în viziunea lui Lamport, în cazul unui sistem distribuit întârzierea introdusă de comunicația cu mesaje nu este neglijabilă în raport cu evenimentele din cadrul unui proces.

În 1988, Tanenbaum arăta distincția cheie dintre o rețea de calculatoare și un sistem distribuit. În principiu, în cazul unui sistem distribuit existența sistemelor distribuite autonome este transparentă pentru utilizator. În principiu, utilizatorul poate rula un proces iar sistemul de operare poate alege cel mai potrivit procesor pe care să ruleze, iar rezultatele să le direcționeze la locul potrivit. Cu alte cuvinte, utilizatorul nu trebuie să fie conștient de faptul că în scenariu sunt mai multe procesoare, ci sistemul distribuit arată ca un procesor virtual unic. De remarcat că în acest caz, diferența între o rețea de calculatoare și un sistem distribuit rezidă în software în general și în sistemul de operare în special, hardware-ul jucând un rol mai puțin important. Joint Technical Committee 1 (JTC1) care aparține de ISO2 și IEC3, folosește termenul de partener pentru a se referi la o persoană sau entitate înregistrată și autentificabilă de către o rețea de calculatoare sau sistem distribuit. Utilizatorii, host-urile și procesele sunt considerate parteneri.

- Un utilizator este responsabil pentru acțiunile sale în cadrul unei rețele.
- Un host este o entitate adresabilă în cadrul unei rețele sau unui sistem

distribuit.

Adresarea se face prin nume sau adresă.

- Un proces este o instanțiere a unui program care rulează pe un host anume.

Modelul client / server se folosește în mod curent pentru a distinge un proces client de un proces server.

- Un proces client cere și în cele din urmă obține un serviciu de rețea, pe când
- Un proces server produce serviciul. În accepțiunea de față serviciul se referă la o funcționalitate abstractă, iar serverul este în mod tipic un fir de execuție care se specializează în această funcționalitate.

Modelul client / server este potrivit pentru proiectarea sistemelor distribuite și aplicațiilor corespunzătoare. În forma cea mai simplă, un serviciu este deservit de un sistem unic. Adeseori însă, solicitarea serviciului poate fi atât de mare încât un sistem nu mai face față. Mai mult, se pune uneori problema disponibilității continue a unui serviciu (server web, supraveghere procese vitale, etc.) în condițiile în care hardware-ul este susceptibil de defectare după un număr de ore. În aceste cazuri serviciul poate fi replicat, adică implementat de un sistem distribuit care în acest fel prezintă atât o capacitate de deservire mai mare cât și o toleranță la defecte mai mare. Studiul și dezvoltarea tehnicilor de replicare securizată a serviciilor a devenit un domeniu vast de cercetare. [GONG93],

[REBI94]

ISO folosește termenul standard pentru un document convenit care conține specificații tehnice sau alte criterii precise utilizate consistent ca reguli sau definiții de caracteristici pentru a asigura că materialele, produsele, procesele și serviciile sunt potrivite pentru scopul propus. În consecință, un standard de sistem deschis specifică un sistem deschis care permite fabricanților să construiască produse conforme.

În general, termenul de vulnerabilitate se referă la o slăbiciune care poate fi exploatată pentru a viola

un sistem sau informațiile pe care acesta le conține. Termenul de amenințare se referă la o circumstanță, condiție sau eveniment care are potențialul de a viola securitatea sau de a cauza stricăciuni sistemului. Rețelele de calculatoare sunt sisteme distribuite susceptibile la o varietate de amenințări proferate fie de intruși 1 fie de utilizatori legitimi, de obicei mai periculoși decât cei din exterior pentru că au acces la informații nedivulgate în mod normal celor din afară.

În cadrul rețelelor de calculatoare și a sistemelor distribuite se disting mai multe tipuri de compromitere a bunei funcționări, astfel:

- Compromiterea host-ului ca urmare a subminării sale directe. Rezultatele subminării pot fi de la o simplă modificare a stării proceselor până la controlul total asupra host-ului.

-Compromiterea comunicării ca urmare a subminării liniei de comunicație din sistem. Securitatea căilor de comunicație este foarte importantă deoarece reprezintă un punct foarte vulnerabil în lanțul de comunicație.

Putem distinge două tipuri de compromitere a comunicației și anume prin atac pasiv și prin atac activ. Atacul pasiv amenință confidențialitatea datelor transmise, situație ilustrată în figura 1. Datele de la transmițător (stânga) sunt observate de un intrus (mijloc).

Fezabilitatea unui astfel de atac depinde de tipul de mediu prin care are loc comunicarea. Astfel, liniile de comunicație mobile sunt relativ ușor de ascultat, pe când liniile fizice necesită acces fizic. Conductorii optici sunt și ei susceptibili la ascultare, dar cu un efort tehnologic substanțial. Este interesant de remarcat că atacul pasiv nu se realizează exclusiv la nivelul căilor de comunicație hardware. Pe piață se găsesc pachete software pentru monitorizarea traficului în rețea în special în scop de management. Aceleași pachete se pot folosi pentru capturarea parolelor necriptate din rețea. În acest caz, intrusul poate observa și controla fluxul de informații, putându-l modifica, extinde, șterge și re-trimite informații. În plus, intrusul poate inunda receptorul cu informații false pentru a cauza o întrerupere a comunicației, situație denumită uzual Denial of Service.

Rolul profesorului – mentor în optimizarea practicii pedagogice

*Prof. Înv. Primar Diana-Cristina Șerban
Colegiul Național de Informatică „Matei Basarab” Râmnicu Vâlcea*

„Nu pot să învăț pe nimeni nimic. Pot doar să fac oamenii să gândească.” (Socrate)

Mentorul este o persoană cu experiență dispusă să împărtășească în mod voluntar cunoștințele acumulate de-a lungul carierei, să sfătuiască, să inițieze un debutant oferindu-se pe sine drept resursă și model. A fi mentor nu înseamnă un oarecare „meseriaș” care lucrează cu lemn, tablă, materiale de construcții. Nu este o meserie oarecare unde să-ți permiți rebuturi, resturi, timp pierdut. În primul rând timpul nu-l mai poți întoarce, iar stricăciunile făcute nu le mai repari, oricât te-ai strădui.

Mentoringul sau dorința de a fi îndrumat de o persoană este un reflex pe care toți îl avem încă din copilărie, când începem să ne uităm după modele demne de urmat. Acceptarea și încercarea de a copia modele de comportament și înfățișare răspunde dorințelor noastre intime de a ne manifesta în relațiile interumane după rețete verificate și de succes. Mentoringul este important în anumite perioade ale vieții noastre. El ne poate ajuta să ne construim personalitatea, astfel încât din punct de vedere social și profesional să fim mult mai rapid acceptați ca parteneri în relațiile cu semenii noștri. Un model valabil de comportament are avantajul de a ne înlesni ocuparea unei poziții sociale.

Din punct de vedere profesional, un mentor este extrem de important în a explica și îndruma atât

moduri de comportament, cât și transferul rapid de cunoștințe. Aceste cunoștințe sunt procesul unor filtrări și acumulări de-a lungul mai multor ani de experiență.

Pentru mine, a fi mentor e un dublu câștig - o parte pentru profesorul stagiar pe care îl îndrum și o parte pentru mine, bucuria că am contribuit la creșterea cuiva. Ca mentor, am pasiunea de a contribui mereu la ceva, pasiune cu care cred că te naști ori vine din faptul că ai acumulat foarte multă experiență pe care vrei să o împărtășești. Ce am făcut până acum a fost să-i îndrum pe cei care mi-au cerut ajutorul, să-i ajut să-și atingă obiectivele pe care și le-au asumat. Încerc să cred că sunt un bun mentor pentru că sunt o persoană cu experiență relevantă în domeniul în care lucrez, o persoană care a ajuns acolo unde dorește să fie în acest moment, dar care încă are planuri pentru viitor, o persoană cu abilități și comportamente care sper să fie demne de urmat. Consider că pot contribui cu adevărat la dezvoltarea personală și profesională a unui debutant, dar nu oferind soluții, ci îndrumându-l pe el să le găsească. Pentru mine, mentoratul nu reprezintă doar împărtășirea experienței profesionale, ci presupune găsirea împreună de puncte comune care să ducă la un deznodământ de succes. Totul depinde de ceea ce își dorește discipolul. Mentoratul înseamnă conștientizarea punctelor tari, dar și a celor slabe, precum și definirea profilului psihologic a celor două entități implicate în acest proces.

Obligatoriu, fiecare avem nevoie de mentori pentru a ajunge la performanță, pentru a ne dezvolta ca oameni. Consider că pot fi mentor pentru un număr limitat de persoane, relația de mentoring presupune raporturi interpersonale apropiate. Un mentor poate avea un impact hotărâtor asupra unui tânăr debutant: se identifică cu el din mai multe puncte de vedere: al valorilor și idealurilor comune, al trăsăturilor de caracter și al modalităților de acțiune. Ca mentor pot să îl grăbesc în parcurgerea unor etape, îl ajut să identifice riscuri, să găsească soluții și să vadă oportunități cu o mai mare viteză decât în mod normal. Îl pot încuraja să țintească cât mai sus, pentru că nu există limite, doar cele pe care ni le construim singuri.

Calitatea pe care o am și cea mai evidentă la un mentor este empatia, capacitatea de a se conecta la ceilalți, de a-i înțelege, de a le simți temerile, dar și curajul și forța interioară, atunci când nu și le cunosc. Aceasta este, în opinia mea, și principala calitate a unui lider. Mă consider o persoană care îi poate învăța pe alții lucruri, îi modelează, le trasează o conduită morală și profesională, le lansează provocări, îi încurajează să își depășească limitele și îi sprijină atunci când au temeri.

Consider că sunt un profesor mentor constructivist pentru că îmi iubesc meseria pe care mi-am ales-o, iubesc elevii fără discriminare, depun toate eforturile pentru a-i modela și a-i educa pentru viață, respectând heptologul dobândirii excelenței în profesia de educator :

1.Fii perseverent- zile întregi de trudă în care lucrurile se vor împleti cu eșecurile ori cu deziluziile pentru a putea ajunge în sfârșit să spui liniștit « Mi-am făcut datoria ! »

2.Învăță continuu- « Nu m-am făcut de râs »

3.Fii conștiincios- « Am fost responsabil »

4.Fii drept- « Nu defavoriza elevii- Am fost corect »

5.Respectă elevii- « Am respectat copiii »

6.Fii deschis- « Am luminat calea elevilor mei »

7.Fii generos- « Am oferit tot ce am avut »

Am ales următorul cod de viață:

1.COPILUL ESTE O PERSOANĂ- îl respect

2.COPILUL ÎȘI DESCOPERĂ CORPUL- îi arat că sănătatea este o forță

3.COPILUL SE MINUNEAZĂ- îl ajut să caute frumosul

4.COPILUL CAUTĂ UN MODEL- sunt pentru el un exemplu

5.COPILUL ARE NEVOIE DE UN IDEAL- îl ajut să dea un sens vieții sale

6.COPILUL SE ÎNDOIEȘTE DE EL- îi dau încredere în el

7.COPILUL VREA SĂ FIE INDEPENDENT- îl invit să fie responsabil

8.COPILUL ÎȘI AFIRMĂ PERSONALITATEA- îl ajut să se cunoască

9.COPILUL SE GÂNDEȘTE DOAR LA EL- îl invit să descopere societatea

10.COPILUL ESTE CURIOS- vorbesc cu el

(Association mondiale des amis de l'enfants)

Cum pot ajuta debutantul? Prin perfecționarea aptitudinilor și competențelor pentru meseria de profesor, prin dezvăluirea unor mici secrete profesionale, prin împărtășirea valorilor morale, îl ajut să se bucure de apreciere și recunoaștere profesională, identific printr-un accentuat spirit de observație calitățile sale și le încurajez. Investesc timp, cunoaștere și răbdare în debutanții care își doresc să fie buni profesori. Cea mai mare mulțumire pe care consider că o pot avea ca mentor sunt rezultatele și progresul în carieră realizate de debutanți.

Relația de mentorat este văzută astăzi ca o interacțiune ce se bazează pe ajutor reciproc, pe colaborare și colegialitate, la finalul căreia profesorii debutanți reușesc să se integreze în instituția de învățământ și să treacă peste primele experiențe de predare, deloc ușoare, formându-și un stil propriu.

Mentorul are ocazia de a-și verifica propriile competențe, are posibilitatea de a-și transmite experiența profesională, are satisfacția de a ajuta pe debutanți să-și formeze un stil propriu de predare, participând astfel la asigurarea unui învățământ de calitate.

Cel mentorat are avantajul de a se familiariza cu specificul profesiei alese, pe care o cunoaște mai mult teoretic, de a-și dezvolta încrederea în sine, în capacitatea de a-și asuma rolurile sociale impuse de profesia aleasă, de a fi asistat în momentele esențiale ale formării sale, de a urma un model profesional consacrat.

Sintetizând calitățile unui foarte bun mentor ne stă la îndemână atât de folosita sintagmă, aceea că „are tact pedagogic”. Când spunem acest lucru ne gândim la cultura generală și profesională a dascălului, la personalitatea sa, la experiența sa, la calitățile atitudinale care ar putea îngloba ceea ce numim umanismul pedagogic: spiritul de obiectivitate și de dreptate, cinste, demnitate, corectitudinea, optimismul, răbdarea, stăpânirea de sine, conștiința responsabilității, capacități ale gândirii (flexibilitatea, creativitatea, originalitatea), unele calități ale limbajului folosit în procesul comunicării (inteligibilitatea, claritatea, expresivitatea, cursivitatea, puterea convingerii), calități ale atenției (concentrarea, distributivitatea), calități ale memoriei (trăinicia și ușurința folosirii), aptitudinea de cunoaștere și înțelegere a psihicului copilului, capacitatea transpunerii în locul copilului.

Profesia de dascăl este dublată de o mare responsabilitate. Mentorii sunt în mod voluntar modele de viață, de profesionalism, de echilibru, de toleranță responsabilă, de respectare a drepturilor omului în general și ale copilului în special.

Bibliografie

1. Ezechil, L., coord.,(2009) Pitești :Ghidul mentorului de practică pedagogică. Pitești. Ed. Paralela 45

Învățarea prin joc: o abordare inovatoare pentru educația modernă

*Luciu Ionuț-Eduard
Liceul „Gheorghe Surdu” Brezoi*

În contextul evoluției rapide a tehnologiilor și a schimbărilor sociale, sistemele educaționale din întreaga lume caută metode noi și eficiente pentru a capta interesul elevilor și pentru a îmbunătăți procesul de învățare. Una dintre aceste metode inovatoare este învățarea prin joc (gamification), o abordare care integrează elemente de joc în activitățile educaționale pentru a motiva și angaja elevii.

Ce este Învățarea prin Joc?

Învățarea prin joc se referă la utilizarea principiilor și elementelor de joc în contexte educaționale pentru a stimula motivația și implicarea elevilor. Aceste elemente pot include puncte, niveluri, badge-uri, provocări, liderborduri și recompense, care sunt utilizate pentru a transforma activitățile de învățare într-o experiență interactivă și captivantă.

Beneficiile Învățării prin Joc

1. Motivație și Angajament Crescut

- Prin transformarea activităților educaționale în jocuri, elevii devin mai motivați să participe și să se implice activ în procesul de învățare. Recompensele și feedback-ul imediat contribuie la menținerea interesului și la stimularea dorinței de a progresa.

2. Dezvoltarea Abilităților Cognitive și Sociale

- Jocurile educaționale sunt concepute pentru a provoca gândirea critică, rezolvarea problemelor și creativitatea. De asemenea, multe jocuri promovează colaborarea și comunicarea, abilități esențiale în societatea modernă.

3. Învățare Personalizată

- Jocurile pot fi adaptate pentru a se potrivi diferitelor stiluri de învățare și ritmuri individuale ale elevilor. Aceasta permite fiecărui elev să învețe în propriul său ritm și să primească suportul necesar în funcție de nevoile sale specifice.

4. Feedback Imediat și Continuă Îmbunătățire

- Elementele de joc oferă feedback constant și imediat, permițând elevilor să înțeleagă rapid ce au făcut bine și unde mai trebuie să lucreze. Acest feedback este crucial pentru îmbunătățirea continuă a performanței.

5. Creșterea Retenției Informațiilor

- Activitățile de învățare care implică jocuri sunt adesea mai memorabile și mai atractive decât metodele tradiționale de predare. Elevii tind să rețină mai bine informațiile atunci când sunt implicați activ și se distrează în același timp.

Exemple de Învățare prin Joc în Educație

1. Kahoot!

- O platformă interactivă care permite profesorilor să creeze quiz-uri pe diverse teme. Elevii răspund la întrebări în timp real, competiția și scorurile live crescându-le motivația și implicarea.

2. Classcraft

- Un joc de rol online în care elevii devin eroi într-o poveste educațională. Ei câștigă puncte pentru comportamente pozitive și realizări academice, colaborând pentru a depăși provocările și a avansa în joc.

3. Minecraft: Education Edition

- O versiune educațională a popularului joc Minecraft, care permite elevilor să exploreze și să construiască lumi virtuale, învățând concepte de matematică, știință, istorie și artă.

4. Duolingo

- O aplicație pentru învățarea limbilor străine care utilizează elemente de joc pentru a face

procesul de învățare mai captivant. Elevii completează lecții, câștigă puncte și avansează prin niveluri, îmbunătățindu-și abilitățile lingvistice.

Provocări și Considerații

În timp ce învățarea prin joc oferă numeroase avantaje, există și provocări care trebuie luate în considerare:

1. Design-ul Jocurilor

- Crearea jocurilor educaționale eficiente necesită o înțelegere profundă a obiectivelor educaționale și a mecanicilor de joc. Jocurile trebuie să fie bine proiectate pentru a echilibra divertismentul cu învățarea.

2. Accesibilitatea Tehnologică

- Nu toate școlile și elevii au acces la tehnologia necesară pentru a implementa jocurile educaționale. Este important să se asigure accesul egal la resurse pentru toți elevii.

3. Evaluarea Impactului

- Măsurarea eficienței jocurilor educaționale poate fi dificilă. Este necesar să se dezvolte metode de evaluare care să reflecte corect impactul asupra învățării și dezvoltării elevilor.

Concluzie

Învățarea prin joc reprezintă o abordare inovatoare care poate transforma educația tradițională, făcând-o mai atractivă, personalizată și eficientă. Prin integrarea elementelor de joc în procesul de învățare, profesorii pot motiva elevii, le pot stimula creativitatea și abilitățile cognitive, și pot crea un mediu educațional dinamic și captivant. Cu toate acestea, este esențial ca aceste practici să fie implementate cu grijă, ținând cont de nevoile și resursele disponibile, pentru a maximiza beneficiile pentru toți elevii.

Bibliografie

1. Kahoot! <https://kahoot.com/>.
2. Classcraft <https://www.classcraft.com/>.
3. Minecraft: Education Edition <https://education.minecraft.net/>.
4. Duolingo <https://www.duolingo.com/>.
5. Hamari, J., Koivisto, J., & Sarsa, H. (2014). "Does gamification work? - A literature review of empirical studies on gamification". 2014 47th Hawaii International Conference on System Sciences, 3025-3034.
6. Dickey, M. D. (2007). "Game Design Narrative for Learning: Appropriating Adventure Game Design Narrative Devices and Techniques for the Design of Interactive Learning Environments". Educational Technology Research and Development, 55(3), 245-263.
7. Papastergiou, M. (2009). "Digital game-based learning in high school computer science education: Impact on educational effectiveness and student motivation". Computers & Education, 52(1), 1-12.

Educația outdoor la grădiniță

Spafiu Andreea Nicoleta

Grădinița cu Program Prelungit Nr.1 Călimănești

Educația outdoor la grădiniță reprezintă o modalitate inovatoare și eficientă de a sprijini dezvoltarea copiilor într-un mediu deschis și natural. Această abordare are un impact semnificativ asupra aspectelor fizice, cognitive, sociale și emoționale ale copiilor, oferindu-le oportunități unice de învățare și explorare.

În mediul outdoor, copiii sunt încurajați să fie activi, să alerge, să sara și să se joace într-un mod liber. Aceste activități nu doar contribuie la dezvoltarea abilităților motorii, ci și la promovarea unui stil de viață sănătos. Prin expunerea la activitatea fizică regulată în aer liber, copiii dezvoltă forță musculară, coordonare și rezistență.

Educația outdoor oferă copiilor șansa de a intra în contact direct cu natura. Excursiile în natură, observarea plantelor și a animalelor, colectarea de mostre și explorarea mediului înconjurător devin componente esențiale ale procesului de învățare. Aceste experiențe practice și tangibile sprijină dezvoltarea capacității de observare, a spiritului de explorare și a curiozității.

Activitățile în aer liber aduc copiii în situații de interacțiune socială. Jocurile de echipă, construirea proiectelor comune și participarea la activități în grup contribuie la dezvoltarea abilităților sociale. Copiii învață să colaboreze, să comunice eficient și să își rezolve problemele într-un mediu deschis și relaxat.

Educația outdoor la grădiniță oferă un cadru ideal pentru stimularea creativității la copii. Interacțiunea cu mediul natural și activitățile desfășurate în aer liber pot servi ca surse de inspirație și pot contribui semnificativ la dezvoltarea gândirii creative. Mediul outdoor oferă o platformă vastă pentru exprimarea creativității. Prin desen, construcție cu materiale naturale sau jocuri libere în aer liber, copiii își dezvoltă imaginația și gândirea creativă. Aceste activități sprijină formarea unei perspective creative asupra lumii și încurajează inovația.

Tipuri de activități ce se pot desfășura în aer liber:

Explorarea și observarea naturii:

Prin excursii în natură sau activități desfășurate în grădina școlii, copiii pot observa variate aspecte ale mediului înconjurător. Acest contact direct cu natura îi încurajează să vadă lucrurile dintr-o perspectivă nouă, să identifice detalii neobservate anterior și să creeze conexiuni între elementele naturale.

Artă în aer liber: activitățile artistice desfășurate în aer liber, cum ar fi desenul cu cretă pe trotuar, pictura în aer liber sau crearea de colaje din materiale găsite în natură, oferă copiilor oportunitatea de a-și exprima creativitatea într-un spațiu deschis și liber. Aceste activități dezvoltă abilitățile artistice și încurajează gândirea abstractă.

Jocuri de rol în natură: copiii pot fi încurajați să se implice în jocuri de rol în care își pot folosi imaginația pentru a crea povești și scenarii. Construirea unor lumi fantastice în mediul natural stimulează gândirea creativă, dezvoltând în același timp abilități de colaborare și comunicare.

Construcții cu materiale naturale: folosirea crengilor, frunzelor, pietrelor și altor materiale naturale pentru a construi structuri sau sculpturi îi învață pe copii să vadă resurse creative în mediul lor înconjurător. Această activitate implică rezolvarea de probleme și gândirea spațială.

Educația outdoor susține dezvoltarea atenției și a curiozității. Copiii sunt expuși la stimuli naturali variati, ceea ce îi ajută să își dezvolte capacitatea de a observa și de a înțelege mediul înconjurător. Astfel, ei devin mai implicați în procesul de învățare și descoperire. Prin încurajarea activităților outdoor care promovează explorarea, creativitatea și gândirea liberă, grădinițele pot juca un rol esențial în dezvoltarea unor minti creative și inventive. Astfel de experiențe contribuie la formarea unor adulți cu abilități creative dezvoltate și cu o perspectivă inovatoare asupra lumii.

Educația outdoor la grădiniță nu este doar o metodă pedagogică, ci o filosofie care pune accent pe dezvoltarea integrală a copiilor. Prin oferirea de experiențe în aer liber, grădinițele pot contribui semnificativ la formarea unor indivizi echilibrați, sănătoși și pregătiți pentru provocările vieții. Această

abordare integrată reprezintă o investiție valoroasă în viitorul copiilor noștri, contribuind la formarea unei societăți mai conștiente și responsabile față de mediul înconjurător.

Bibliografie

1. Sara, Knight, 2013, Forest school and outdoor learning in the early years, Sage publications.

Strategii motivaționale de implicare a elevilor în activitatea de predare-învățare (exemple de bune practici)

*Prof. învă. primar Bradea Irina
Colegiul Național „Diaconovici-Tietz” Reșița*

Vă propun o abordare interesantă a temei „Circuitul apei în natură” celor ce vă place să transmiteți cunoștințele noi, într-o manieră integrată, folosind diverse mijloace didactice, astfel încât la final de unitate tematică elevii să plece cu o părere personală pertinentă legată de subiectul discutat. În pregătirea acestei lecții am ținut cont de mai multe aspecte: vârsta și caracteristicile particulare ale clasei la care predau, nevoile/ interesele copiilor pentru subiectul lecției, dispoziția elevilor din ziua respectivă și nu în ultimul rând, de Teoria inteligențelor multiple a lui Gardner.

Nu am pretenția că reușesc zilnic să predau diferențiat în conformitate cu profilul de inteligență al fiecărui copil din clasă dar pot spune sincer că mă străduiesc să o fac. Mai fac un lucru important la școală: acord atenție climatului în care ne desfășurăm activitatea și am grijă ca elevii să își construiască relații trainice de prietenie.

Voi completa expli

cațiile cu niște imagini în care ilustrez o parte din strategia gândită de mine pentru a predă „Circuitul apei în natură”_clasa I

1. Am utilizat elementul surpriză_ picătura de apă din pluș și le-am creat dorința de cunoaștere.

<https://www.youtube.com/watch?v=mylCQjryPiU>

2. Apoi am utilizat situația dilematică în care Paxi îi întreabă pe copii dacă știau că apa pe care o beau ei, astăzi, este aceeași cu apa pe care au băut-o în trecut dinozaurii. Elevii, care credeau că știu totul despre dinozauri, nu priviseră niciodată această problemă_ a apei potabile_ din această perspectivă. I-am pus rău de tot pe gânduri cu această întrebare și le-am creat dorința de a înțelege CUM (a fost posibil acest lucru)?

3. Am propus elevilor un experiment având pregătite instrumente relativ noi. Un fierbător mai văzuseră, dar eu i-am schimbat menirea în acea zi și l-am folosit pentru a forma norișori prin evaporarea apei. Rămânea doar să demonstrez că aburii pe care ei îi vedeau ieșind din vas, sunt o parte din apa noastră. A fost simplu: am măsurat apa la începutul și la finalul experimentului și se observa clar că o parte din ea

lipsea.

4. Un elev talentat la desen a realizat pe tablă un desen elocvent pentru circuitul apei pe care l-am supus observației colective. Eu am profitat de ocazie și am notat pe desen denumirea fenomenelor: evaporare, condensare, ploaie/lapoviță/ninsoare pentru a fixa noțiunile noi și pentru a antrena memoria vizuală a celor care au un stil de învățare bazat pe memorare.

5. Elevii au completat în perechi o fișă de fixare și sistematizare a noilor informații.

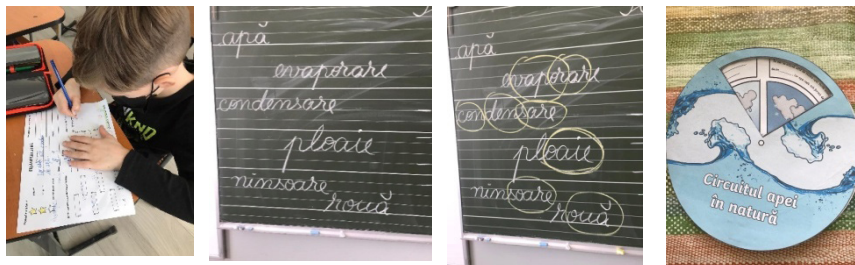
6. Pentru crearea climatului special am decis să servesc copiii cu câte un ceai. În timp ce savurau ceaiul elevii au reascultat Povestea unei picături de apă, de M.Ghivrigă. Am urmărit prin acest ceai activarea emoțiilor puternice, a memoriei afective, care împreună fixează învățarea.

<https://www.youtube.com/watch?v=2bGgXPEKhts>

7. Activitățile de obținere a performanței au devenit astfel deosebit de relaxante și copiii nu au simțit efortul depus în rezolvarea sarcinilor.

- După reamintirea textului, copiii au întocmit o fișă de lectură;
- Activitatea a continuat cu scrierea pe tablă a cuvintelor cheie din lecția de azi. Apoi, copiii au observat că în acele cuvinte mai stau ascunse și altele...și au început să le caute.
- Ne-am încheiat ziua cu un joc în care trebuia să completăm niște definiții.

După această zi, elevii mei au putut explica ce înseamnă evaporarea și condensarea, au aflat că apa are un circuit continuu pe care îl face mereu de la începuturi și au mai aflat că doamna învățătoare prepară cel mai bun ceai pe care l-au băut ei vreodată.

Storytelling în grădiniță

Tănăsioiu Alice

Grădinița cu Program Prelungit Nr.1 Călimănești

Storytelling-ul este o artă străveche care a supraviețuit timpului, răspândindu-și magia în fiecare cultură și învățând generații întregi prin intermediul poveștilor. Este mult mai mult decât simpla transmisie de informații; este o modalitate captivantă de a comunica, de a inspira și de a învăța. În acest eseu, vom explora importanța storytelling-ului și cum acesta deschide uși către lumi magice ale imaginației și învățării.

Poveștile au puterea de a ne purta în lumi fantastice, unde personaje neobișnuite trăiesc aventuri incredibile. Ele ne teleportează în trecut, ne conduc în viitor și ne permit să explorăm lumi imaginare. Această capacitate de a crea lumi paralele stimulează imaginația noastră, oferindu-ne o evadare temporară din realitate.

Storytelling-ul este un catalizator pentru imaginație și creativitate. Atunci când copiii ascultă sau creează povești, mintea lor este deschisă către o lume a posibilităților nelimitate. Ei devin arhitecții propriilor lor lumi fantastice și descoperă puterea de a-și materializa gândurile într-o formă palpabilă.

Storytelling-ul, sau arta de a povesti povești, reprezintă o metodă captivantă și eficientă de a stimula creativitatea la copiii din grădiniță. Această abordare nu doar îi atrage pe cei mici în lumea poveștilor, ci și dezvoltă imaginația, vocabularul și abilitățile lor cognitive. În acest referat, vom explora modul în care storytelling-ul poate fi integrat în mediul de învățare la grădiniță pentru a spori creativitatea copiilor.

Storytelling-ul oferă copiilor o platformă în care să-și exploreze și să-și exprime ideile, să-și dezvolte imaginația și să-și îmbogățească limbajul. Poveștile stimulează gândirea creativă prin prezentarea unor lumi fantastice, personaje neobișnuite și situații intrigante, astfel încât copiii să poată dezvolta abilități critice și imaginative.

Modalități de implementare în grădiniță:

Povești interactive: organizarea de sesiuni de povești interactive, unde copiii pot adăuga elemente, personaje sau pot schimba direcția poveștii. Aceasta îi implică activ în procesul creativ și îi încurajează să-și aducă propria contribuție.

Crearea de povești colective: dezvoltarea unei atmosfere deschise în care copiii contribuie la crearea poveștilor colective. Fiecare copil poate adăuga un element, o idee sau un personaj, construind astfel împreună o poveste unică.

Povești cu final deschis: utilizarea poveștilor cu final deschis pentru a încuraja copiii să vină cu propriile interpretări și soluții. Această abordare îi încurajează să gândească creativ și să exploreze variante neconvenționale.

Utilizarea de obiecte și păpuși: introducerea de obiecte sau păpuși pentru a aduce povestea la viață. Aceasta oferă o dimensiune tangibilă și vizuală, stimulând imaginația și creativitatea copiilor.

Povestiri în aer liber: desfășurarea sesiunilor de storytelling în aer liber, unde mediul natural devine o sursă de inspirație pentru povești. Acest cadru le permite copiilor să asocieze poveștile cu experiențele lor în natură.

Beneficiile storytelling-ului în grădiniță: dezvoltarea abilităților de comunicare: poveștile îi încurajează pe copii să-și exprime ideile și gândurile într-un mod coerent și creative, stimularea imaginației: copiii pot călători în lumi fantastice și pot imagina personaje și situații noi, dezvoltând astfel creativitatea lor, dezvoltarea abilităților lingvistice: ascultând și participând la povestiri, copiii își îmbogățesc vocabularul și își dezvoltă abilitățile lingvistice.

Storytelling-ul în grădiniță nu doar că transformă procesul de învățare într-o experiență captivantă, ci și contribuie semnificativ la dezvoltarea creativității copiilor. Prin încurajarea poveștilor interactive, a creației colective și a explorării în aer liber, educatori pot oferi copiilor instrumente esențiale pentru a-și dezvolta gândirea creativă, imaginația și abilitățile de comunicare. Astfel, storytelling-ul devine nu doar o activitate distractivă, ci și o metodă eficientă de pregătire a copiilor pentru provocările viitoare.

Bibliografie

1. Silke, Rose, 2022, Cum să le spunem povești copiilor, Litera.

Tendințele didacticii postmoderne în școala contemporană

Prof. Diaconu Iulia

Școala Gimnazială „Take Ionescu” Râmnicu Vâlcea

Didactica reprezintă un domeniu fundamental al pedagogiei, care s-a dezvoltat pe parcursul istoriei acesteia ca fiind teoria generală a procesului de învățământ în ansamblul său. Termenul de didactică a luat naștere din setul de cuvinte de origine greacă *didaskhein* – a-i învăța pe alții; *didaktike* – arta învățării, *didasko* – învățare, învățământ, *didaktikos* – instrucție, instruire; în latină: *didactica* – știința învățării (predarea învățării) [2, p. 20]. Termenul a fost introdus în sistemul conceptelor pedagogice de către pedagogul ceh Jan Amos Comenius (1592-1670), care este considerat primul teoretician al organizării procesului de învățământ pe clase și lecții. În lucrarea sa intitulată „*Didactica Magna*” Comenius a consacrat termenul de didactică, ca disciplină pedagogică care să-i învețe pe dascăli „arta de a învăța pe toți totul”. În acest sens, didacticii îi sunt rezervate toate sarcinile legate de procesul de învățământ, fiind considerată, în prezent, una din principalele ramuri ale științelor educației.

Rolul atribuit celor trei acțiuni – predarea, învățarea, evaluarea – și raporturilor dintre ele în cadrul procesului de învățământ diferă de-a lungul istoriei pedagogiei, în funcție de concepția didactică dezvoltată și afirmată la scară socială. Pot fi evidențiate trei etape importante, identificabile din punct de vedere istoric, corespunzătoare unor stadii de evoluție a teoriei generale a instruirii, perioade reprezentative pentru ceea ce exprimă: didactica tradițională, didactica modernă, didactica postmodernă [3, p. 89].

Didactica tradițională, pe care o putem plasa între secolele XVII-XIX, privește procesul de învățământ, mai ales, ca activitate de predare. Principalul rol îi revine cadrului didactic, care este axat aproape exclusiv pe transmiterea cunoștințelor în vederea memorării și a reproducerii acestora de către elevi și studenți.

Didactica postmodernă, pe care o putem plasa în cea de-a doua jumătate a secolului XX, gândește procesul de învățământ, în mod special, ca activitate de predare-învățare-evaluare, proiectată în sens curricular prin axarea pe obiective și realizarea corespondenței pedagogice dintre obiective-conținuturi-metodologie-evaluare. Această perioadă reflectă și pune în valoare evoluțiile înregistrate în domeniul teoriei generale a curriculumului.

Elementul distinctiv al didacticii poate fi configurat de „triunghiul didactic”, prezentat de J. Houssaye și formulat în jurul a trei coordonate: cunoaștere-profesor-elev .

Acestea au generat trei tipuri de relații în funcție de trei procese [4, p. 176]:

- relația profesor-cunoaștere este un demers de PREDARE;
- relația profesor-elev este expresia unui proces de FORMARE;
- relația elev-cunoaștere reprezintă acțiunea de ÎNVĂȚARE.

Analiza celor trei coordonate în context didactic, luate în relație două câte două, generează, potrivit autorului, un terț inclus: două elemente sunt favorizate, iar al treilea se află în inferioritate.

Pe axa predare: profesor-cunoaștere, accentul cade pe conținut, pe ceea ce îl privește pe profesor, elevul fiind pasiv, inclus, ceea ce conduce la centrarea pe profesor, la structurarea și expunerea unor cunoștințe adresate elevilor, pe care aceștia trebuie să le asimileze și să le reproducă.

Pe axa formare: profesor-elev, accentul cade pe psihologizarea didactică, pe un traseu de la pedagogiile

„libertine” (J.-J. Rousseau, C. Freinet), prin pedagogii socialiști (A. Makarenko) la nodirectivismul lui C. Rogers, în care copilul este „condamnat la libertate”.

Pe axa învățare: elev-cunoaștere sau cum ajunge cunoașterea la elev, prin ce metode și mijloace, accentul cade pe tehnicile de învățare, de la pedagogia obiectivelor și învățarea programată/învățarea asistată de calculator, prin CDI (centrele de informare și documentare) la pedagogia cognitiv-constructivistă. A învăța solicită investiție de timp și energie: să cauți surse de informare, să fii ghidat și stimulat de profesor și de alți factori externi (prezentarea unui material, grupul/clasa de elevi, strategiile de predare-învățare, ambianța etc. pentru a depăși inhibițiile de la începutul învățării), motivația intrinsecă a elevului și experiențele lui anterioare cu privire la conținutul de învățat. Profesorul trebuie să stimuleze dezvoltarea subiecților, oferindu-le sarcini pe care ei să le poată îndeplini numai cu ajutor, adică în zona proximei dezvoltări—profesorul este terțiul inclus.

Cele trei axe - predare, formare și învățare - sunt aplicate în școală într-o multitudine de variante, dar toate urmează același procedeu: sarcina de lucru, metoda didactică utilizată, timpul de lucru, produsul finit/rezultatul și metoda de evaluare.

În viziunea sa actuală, S. Cristea, în acord cu V. De Landsheere, consideră că didactica poate fi interpretată chiar la nivelul unei „teorii a curriculumului” sau al unei „metodologii generale” care reprezintă ansamblul de principii normative, reguli și procedee aplicate, în mod egal, în toate situațiile care apar în cadrul procesului de instruire [5, p. 35].

Unele din tendințele didacticii moderne s-au accentuat în etapa postmodernă, acestora adăugându-li-se altele noi, care împreună definesc liniile de perspectivă ale didacticii actuale, respectiv, direcții de analiză și acțiune:

- Acțiunea de prospectare, ca modalitate de studiere anticipativă a instruirii și educației societății viitoare. În viziunea lui George Văideanu, instruirea și Conferința Științifică cu Participare Internațională educația „sunt comandate din ce în ce mai mult de viitor” [6, p. 17], ceea ce impune, evident, necesitatea prospectării lor în societatea viitorului.

- Abordarea comprehensivă, integratoare și globală a problematicii procesului de instruire și educație, respectiv, a componentelor acestuia.

- Centrarea cercetării didactice pe învățare, în relație structurală și funcțională cu predarea și evaluarea. Se discută tot mai mult în prezent de faptul că învățarea determină predarea și că evaluarea trebuie să asiste, regleze, orienteze și să optimizeze procesul pe toată durata și în ansamblul lui și, prin aceasta, și performanțele educatului.

- În consens cu teoria curriculumului, reprojecția raporturilor existente la nivelul procesului de învățământ între „subiectul” și „obiectul” educației, între materia de studiu programată și efectele sale formative pe termen scurt, mediu și lung.

- Reevaluarea și selectarea conținutului învățământului atât în sensul deschiderii lui spre „noile educații”, cât și a selectării sale după valoarea formativă și, mai ales, restrângerea prin aprofundare a sferei de referință a conținutului învățământului la valorile pedagogice specifice.

- Proiectarea conținutului învățământului prin raportarea sa la toate tipurile de curriculum specifice unui învățământ eficient: curriculum comun – curriculum diferențiat; curriculum obligativ – curriculum la decizia școlii; curriculum formal – curriculum informal etc.

- Identificarea unor strategii de lucru și a unor forme de organizare a activității didactice care să implice responsabil elevii, fiind, în același timp, operante și productive. Se simte tot mai mult necesitatea, spunea M. Ionescu, „transformării sistemului de activitate pe clase și lecții într-o activitate pe grupuri și microgrupuri, pentru a deplasa accentul pe dezvoltarea resurselor

interne ale elevului, angajându-l în propria sa formare” [7, p. 30]. Învățarea prin cooperare solicită componentele relaționale ale activității și pun mai bine în valoare potențialul intelectual, de inițiativă și creativitate al elevilor, formând, în același timp, disponibilitățile de comunicare și cooperare ale acestora.

Funcțiile pedagogice exercitate de la nivelul didacticii generale evidențiază capacitatea acestei științe de a fi o teorie care asigură analiza articulată și coerentă a conceptelor de bază indispensabile pentru explicarea și înțelegerea procesului de învățământ.

Perspectiva socio-constructivistă a învățării este o dimensiune postmodernistă, care consideră că învățarea are la bază interacțiunea dintre procesele cognitive individuale și cele sociale. Ideea fundamentală a socio-constructivismului este cea care face trecerea de la o psihologie „binară” (interacțiunea individ-sarcină) la o psihologie „terțiară” (interacțiunea individ-sarcină-altul). Dezvoltarea nu poate fi considerată independentă de învățare și învățarea nu poate fi doar o relație „privată” între un copil și un obiect. Într-un asemenea tip de situație se consideră că variabilele sociale sunt cosubstanțiale cu procesele de învățare și că rezultatele învățării se datorează efectelor mecanismelor interindividuale asupra mecanismelor intraindividuale.

În viziunea didacticii postmoderne asupra educației, elevul este activ, curios, experimentează, lucrează individual sau pe grupe, caută informații, schimbă păreri cu ceilalți, formulează concluzii, își dezvoltă mintea, își formează convingeri și atitudini, construiește realitatea sa și se autoconstruiește. Profesorul constructivist cunoaște elevii cu posibilitățile lor intelectuale, aptitudinale, cu interesele și preocupările lor, îndrumază și orientează elevii spre surse diferite de informație, spre situații diferite din realitate, spre coordonare și colaborare, susține și încurajează elevii din punct de vedere cognitiv, dar și afectiv, motivațional, comportamental, pune la dispoziția lor metode și instrumente de cunoaștere și transformare a lumii [8].

În interacțiune cu aptitudinile, interesele, motivația, atitudinile profesorului constructivist sunt factorul principal al acțiunii sale educaționale :

1. este receptiv și deschis față de nevoile elevilor;
2. cunoaște elevii prin metode și instrumente diferite;
3. acceptă elevii așa cum sunt într-o viziune rogersiană (educația este centrată pe persoană);
4. respectă potențialul creativ al elevilor;
5. construiește mediul de învățare;
6. orientează, conduce, dirijează elevii în învățare;
7. urmărește progresul elevilor;
8. este interesat de competențele elevilor, de aptitudinile, de abilitățile și talentul lor;
9. manifestă reflexivitate atât față de comportamentul elevilor, cât și față de învățare;
10. știe să asculte și să pună întrebări;
11. motivează și încurajează elevii;
12. susține elevii în acțiunile lor de învățare, rezolvare de probleme;
13. acordă un feed-back permanent elevilor;
14. în evaluare apreciază autonomia, inițiativa, spiritul critic, creativitatea elevului prin măsurarea

competențelor formate.

De asemenea, în interacțiune cu aptitudinile, interesele și motivația lor, atitudinile elevilor sunt cele care formează spiritul și conduc la acțiuni constructiviste:

1. au inițiativă, propun teme, pun întrebări, caută informații;
2. lucrează individual, pe grupe, în cuplu;
3. își gestionează bine sarcinile de lucru, timpul, informațiile;
4. comunică eficient cu profesorul și colegii;
5. preferă proiectele;
6. colaborează cu ceilalți, fie că sunt profesori, fie că sunt colegi; Conferința Științifică cu Participare

Internațională

7. își formează propria motivație care este predominant intrinsecă;
8. își dezvoltă aptitudinile și interesele;
9. sunt curioși, deschiși spre nou, inventivi;
10. au încredere în capacitățile lor de înțelegere, de analiză, sinteză, creativitate;
11. se raportează la profesor ca la una dintre sursele cunoașterii, dar nu singura;
12. își gestionează bine emoțiile, sentimentele cu privire la învățare și la ceilalți;
13. învață prin rezolvarea de probleme;
14. au o autonomie crescută în învățare, dar și în relațiile cu ceilalți;

15. apreciază munca proprie și pe cea a colegilor; 16. învață să ia decizii;

17. procesul învățării este prioritar față de produsul ei, învățarea este mai importantă decât evaluarea.

În concluzie, pedagogia tradițională a fost o pedagogie a ascultării, pedagogia modernă - una a acțiunii, experimentală, operațională, iar pedagogia postmodernă este una interactivă și creativă.

În prezent societatea informațională și a cunoașterii stimulează și dezvoltă educația centrată pe elev, bazată pe o pedagogie interactivă, cooperantă și creativă.

Postmodernitatea oferă, din această perspectivă, o grilă vastă, complexă și interpretativă a realității educaționale. Fără să ignore dimensiunea rațională a ființei umane, concentrarea pe ansamblul experiențelor de învățare și educație, accentul pe dimensiuni ale comportamentului uman ce nu au fost îndeajuns aprofundate, reprezintă o opțiune valorică ce imprimă un specific aparte postmodernității. Deși, uneori, insuficient fundamentată teoretic și practic, educația postmodernă intuiește transformările ce vor construi conceptul de curriculum.

Referințe bibliografice

1. JONNAERT PH., ETTAYEBIM., DEFISE R. Curriculum et compétences, un cadre opérationnel., Bruxelles: De Boeck Université, 2009, p. 56. ISBN 9782804159542.
2. TIRON E., STANCIU T. Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării, București: Editura Didactică și Pedagogică, 2019, p. 20. ISBN 9786063107832
3. CRISTEA S. Dicționar de termeni pedagogici, București: Editura Didactică și Pedagogică, 1998, p. 89. ISBN 973-30-5130-6
4. HOUSSAYE J. Le triangle pédagogique. Théorie et pratiques de l'éducation scolaire. Lang: Berna, 1988, p. 176. ISBN 3-906754-95-2
5. CRISTEA S. Dicționar de pedagogie. Chișinău-București: Grup editorial Litera-Litera Internațional, 2000, p. 35. ISBN 973-9355-51-X.
6. VĂIDEANU G. Educația la frontiera dintre milenii. București: Editura Politică, 1988, p. 17.
7. IONESCU M., RADU I. Didactică modernă, Cluj-Napoca: Editura Dacia, 2001, p. 30. ISBN 973-35-1084-X.
8. JOIȚA E. Profesorul și alternativa constructivistă a instruirii, 2007. [Online], DPPD

Teorii pedagogice privind disciplina școlară

Prof. Căpățînă Maria-Magdalena

Școala Gimnazială Nr.4 Râmnicu Vâlcea

Educarea elevilor în spiritul instaurării și a menținerii disciplinei școlare este un proces extrem de complex, preponderent realizabil doar prin demersuri concrete, respectiv prin prezentarea și explicitarea unor reguli sau a unor norme și mai mult, punând elevii în situații concrete, cărora să li se conformeze, monitorizând și conformând felul în care aceștia le respectă, corectând eventualele abateri. De menționat în acest sens fiind întărirea diferențiată, care constă în aprecierea/stimularea comportamentului dorit, de fiecare dată când el apare, demers comitent cu neacordarea nici unei întăriri pentru nici un comportament indezirabil care interferează cu cel dezirabil.

Disciplina școlară se referă, în mod particular, la disciplina școlară din cadrul fiecărei clase de elevi, privită ca și grup social și mai ales în cadrul fiecărei ore de curs la clasă, aceasta fiind unitatea de bază a procesului instructiv-educativ, influențată pozitiv și prin calitatea relațiilor de tip educatori/profesori – elevi și mai ales de modul de comportament al cadrului didactic/educatorului, la clasă.

Dintre caracteristicile unei clase disciplinate pot fi menționate:

- existența unui mediu optim de învățare, bazat pe o relație de încredere între educatori și educați, pe unele reguli clare, care să fie înțelese și acceptate de către ambele părți;
- perseverență în aplicarea acestor reguli, în transmiterea mesajelor, respectiv în mod general, în întreaga activitate;
- utilizarea metodelor de disciplinare ca instrumente de învățare, nu de depistare și de sancționare a greșelilor.

Recomandările adresate cadrelor didactice/educatorilor cu scopul de a instaura și de a menține disciplina școlară la clasă evidențiază aspecte ca:

- existența unor norme care reglementează conduita elevilor în clasă;
- luarea în considerare a faptului că gestionarea comportamentelor elevilor este un proces complex, de durată, dependent de factorii de personalitate ai fiecărui elev, în parte și de sintalitatea clasei;
- monitorizarea și încurajarea formării și a dezvoltării unor deprinderi și a unor obișnuințe de ordin organizatoric și administrativ, cum ar fi menținerea curățeniei și a ordinii în sala de clasă;
- orientarea spre ceea ce elevii trebuie să facă și fac cel mai bine, nu spre ceea ce nu fac bine, vizând dezvoltarea în mod gradat a capacității lor de a-și gestiona propriile comportamente spre auto-disciplină;

Regulamentul de organizare al activităților școlare ale unei clase de elevi este recomandat să fie stabilit la începutul anului școlar, printr-o activitate democratică, moderată de profesorul diriginte/învățător/educator, să fie prezentate în mod verbal, eventual prezentate prin organizare de jocuri de rol menite să le clarifice, expuse la vedere, iar prevederile să respecte o serie de exigențe, cum ar fi:

- să fie relevante pentru viața școlară;
- să fie puține numeric, pentru a putea fi reținute cu ușurință de către elevi;
- să fie formulate clar, concis, într-un limbaj accesibil elevilor, în acest scop ei putând fi întrebați ce înțeleg că trebuie să facă sau să nu facă pentru a respecta o anumită regulă;
- să fie formulate într-o manieră pozitivă, specificând comportamentul așteptat (adică ceea ce elevii trebuie să facă, nu ceea ce le este interzis);
- să fie flexibile, încât aplicarea lor să se poată adapta la situațiile particulare;
- să fie precizate clar consecințele nerespectării fiecărei reguli (sancțiunile);
- să fie aplicate în mod consecvent, fără prea multe derogări și excepții;
- să le fie comunicate și părinților elevilor, care pot contribui la formularea, sintetizarea și prezentarea acestora;
- să poată fi revizuite periodic împreună cu elevii, cu părinții elevilor și cu consiliul profesorilor clasei, pentru a putea fi adaptate la noile situații.

Bibliografie

1. Albu, E. – Manifestări tipice ale devierilor de comportament la elevii preadolescenți. Prevenire și terapie, Editura Aramis, București, 2002;
2. Ciascai, L. – Managementul clasei de elevi. De la teorie la practică, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj – Napoca, 2007;

Dezvoltarea stimei de sine și a încrederii prin intermediul sportului

*Profesor Todor Elena Daniela
Colegiul Energetic Râmnicu Vâlcea*

„Încrederea în sine este primul secret al succesului” (Ralph Waldo Emerson)

Încrederea în sine și motivația nu sunt sinonime, dar se află în relație directă. Astfel, se observă că elevii puternic motivați tind să devină foarte încrezători în abilitățile lor. Încrederea în sine globală este mai mult o trasătură de personalitate și poate fi folosită pentru a încuraja o persoană să facă lucruri noi, dar nu înseamnă că această persoană se va simți capabilă de succes într-o sarcină specifică. De aceea la elevi, este foarte important să se dezvolte încrederea în sine raportată la situații specifice.

Performanța individuală și a echipei este corelată direct cu felul în care un sportiv gândește despre el. Acest lucru se numește stimă de sine. Sportivii vor învăța mai repede, vor avea rezultate mai bune și mai puține probleme legate de performanță când le este creat mediul propice pentru dezvoltarea stimei de sine (Avaideanu, 2017).

Motivația elevilor pentru activitatea de educație fizică și sport poate fi intrinsecă, pozitivă, superioară, de dezvoltare a personalității, dar și extrinsecă, negativă, sau de indiferență și respingere. Dacă profesorul de educație fizică și sport organizează creativ ora, elevii pot avea interese comune și se pot bucura de activitățile de socializare, distracție și relaxare. Atitudinile de satisfacție-însatisfacție depind de relația membrilor de grup cu profesorul, cu tipul de sarcină și exercițiile fizice, cu ceilalți membri ai grupului și cu propria lor persoană. Gradul de integrare a tuturor acestor atitudini determină profilul dimensiunii motivațional-atitudinale a climatului psiho-social. Profesorii de educație fizică și sport au rolul de a identifica și de a corecta aceste atitudini și comportamente.

Deloc surprinzător, cercetătorii au descoperit că activitățile fizice joacă un rol deosebit de puternic în consolidarea imaginii de sine. O serie de studii oferă sprijin pentru afirmația că sportul și alte activități fizice pot contribui la dezvoltarea unei imagini pozitive despre sine. Sportul poate să pună pe cineva în legătură cu corpul lui, astfel încât acesta devine mai conștient de ce poate face, de abilitățile sportive. De asemenea, cei care practică sportul au o percepție pozitivă despre propriul lor corp, fiind mai mulțumiți de felul în care arată. Competiția sportivă naște sentimente pozitive (mândrie, fericire, entuziasm, etc) și încredere în forțele proprii (Buroaga, fără an). Indiferent de nivelul abilităților fizice sau al talentului, dacă nivelul de încredere este scăzut, performanța va avea de suferit. Încrederea în sine fiind o abilitate mentală crucială fără de care sportivii pe care îi antrenați nu vor fi capabili să-și atingă cu adevăratul lor potențial. Încrederea poate fi reprezentată pe un continuum, cu încredere scăzută într-un capăt și încredere exagerată în capătul opus. Relația dintre performanță și încrederea în sine se prezintă sub formă de U inversat, cu cât încrederea crește, performanța se îmbunătățește, dar dacă încrederea în sine depășește nivelul optim, performanța se deteriorează. (Crăciun, 2014).

Motivarea elevilor pentru participarea la ora de educație fizică este una din preocupările constante ale profesorilor. O caracteristică a elevilor de liceu și gimnaziu și uneori chiar la elevii din clasele primare este motivația scăzută și dezinteresul pentru învățare. Gill (2000) definește motivația ca „direcția și intensitatea unui comportament”. Ambele aspecte menționate sunt importante în contextul educației fizice. Direcția face referire la activitățile la care elevul decide să participe, de exemplu elevul alege din mai multe ramuri ale atletismului să participe doar la alergarea de viteză. Intensitatea efortului se referă la cât efort depune elevul în activitatea pe care alege să o practice, de exemplu elevul participă la toate orele de atletism, dar manifestă interes și depune un efort mai mare pentru alergarea de viteză.

A. Bandura identifică patru tehnici fundamentale de dezvoltare a motivației elevilor. Fiecare dintre aceste tehnici are un rol esențial în înțelegerea modului în care elevii își pot dezvolta motivația

și încrederea în sine în cadrul orelor de educație fizică și sport. Astfel, prima tehnică menționată este experiența încununată de succes potrivit căreia elevul trebuie să aibă succese pentru ca sentimentul său de autoeficacitate să se dezvolte. Pentru început, profesorul de educație fizică este cel care poate să asigure succesul elevului reducând dificultatea sarcinii. Profesorul trebuie să găsească permanent modalități pentru ca începătorii să experimenteze succesul pentru a nu manifesta tendința de a abandona sarcina. Dificultatea sarcinilor va fi sporită treptat, doar atunci când sarcinile simple sunt executate excelent.

O altă tehnică de motivare a elevilor este *modelarea*, pentru că în procesul învățării unei noi tehnici, elevul are nevoie de un tipar sau un model pe care să îl imite. Acesta poate fi profesorul, un coleg mai talentat sau un film video cu un performer recunoscut. Mai apoi, profesorul asistă elevul în execuția cu succes a sarcinii respective.

Persuasiunea verbală reprezintă a treia tehnică importantă de motivare a elevilor. Aceasta apare sub forma încurajărilor venite din partea profesorului și a colegilor. Judecățile de valoare exprimate verbal referitoare la competențe ale elevului și la posibilitățile acestuia de a reuși, sunt ajutoare de neprețuit pentru el. Se recomandă ca indicațiile profesorului de educație fizică să fie formulate într-o manieră care să excludă negativismul. Aceste remarci negative trebuie evitate cu orice preț.

Activarea emoțională reprezintă o altă tehnică de motivare deoarece emoția reprezintă un factor care poate facilita învățarea. Pentru a fi atenți, elevii trebuie să fie pregătiți emoțional și să aibă o activare optimă. Atenția adecvată este foarte importantă pentru că îl poate ajuta pe elev să execute un procedeu cu corectitudine maximă, dar și pentru dezvoltarea sentimentului de autoeficacitate.

Nivelul orientării spre sarcină a elevilor poate să aibă o influență mai mare asupra nivelului său motivațional decât nivelul orientării spre sine. Profesorii de educație fizică și sport trebuie să își ajute elevii să devină mai orientați spre sarcină, prin sublinierea progreselor personale, în special pentru cei care se focalizează pe comparația cu alți colegi sau pentru a-și dovedi superioritatea în fața semenilor.

Nu există soluții magice pentru a motiva elevii în contextul educației fizice. Elevii sunt ființe umane și ca orice oameni sunt creaturi complexe, influențate de mulți factori. Totuși, pentru a ne facilita activitatea în cadrul orelor de educație fizică și sport și pentru a crește eficient motivația elevilor noștri trebuie să ne amintim să utilizăm adecvat recompensele, să instaurăm o relație pozitivă cu elevii noștri. Putem accentua cooperarea în cadrul competiției și putem promova o concepție pozitivă asupra abilităților și să stabilim un mediu de învățare structurat. Desigur că, aceste strategii nu sunt singurele posibilități, iar pe măsură ce ne cunoaștem elevii, putem folosi o serie de noi tehnici.

În concluzie: când îți acorzi suficientă valoare îți atingi mai ușor obiectivele pentru că ai avea încredere în sine, în forțele proprii te face să-ți mobilizezi exact resursele de care ai nevoie să depășești obstacolele și să mergi în direcția dorită; când nu îți acorzi suficientă valoare negociezi mai slab, comunici mai greu, acționezi cu mai multă frică sau eviți să acționezi și “îți pui singur bețe în roate”. Când nu îți acorzi valoare anihilezi resursele de care ai avea nevoie pentru a întreprinde ceva.

Bibliografie

1. Bandura, A. (1986), Social foundation of thought and actions: A social cognitive theory. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall
2. Crăciun, M. (2009), Psihologia educației fizice, Editura Risoprint, Cluj-Napoca
3. Crăciun, M. (2008), Psihologia sportului, Editura Risoprint, Cluj-Napoca
4. Gill, D.L.(2000), Psychological dynamics of sport and exercise (2nd edition), Champaign, IL: Human Kinetics
5. Iucu, R. B. (2000), Managementul și gestiunea clasei de elevi. Fundamente teoretico-Metodologice, Editura Polirom, Iași

Familia și rolul ei în formarea educației

Prof. Ungureanu T. Floarea

Școala Gimnazială „Șerban Vodă Cantacuzino” Călimănești

Scopul educației este acela “ de a înălța pe culmi mai nobile de viață – omul”. (Gentil, G. The Reform of Education). Problema educației este abordată astăzi în strânsă legătură cu problematica lumii contemporane, lume caracterizată prin importante transformări, prin cerințe și aspirații specifice, prin schimbări în toate domeniile, dar mai ales, prin provocările lumii contemporane și prin răsturnarea valorilor.

Educația trebuie să se manifeste în permanență ca o acțiune unitară, coerentă, iar implicarea acestui obiectiv se realizează în strânsă legătură dintre familie și mediul educațional. Acest lucru impune ca părinții să fie parteneri egali în educația copilului. “Meseria” de părinte este cea mai grea. Problema este că majoritatea părinților afirmă că îi hrănește pe copii, îi spală, le oferă confort material, or aceasta înseamnă creșterea și îngrijirea copiilor, un educație.

Fiind un ansamblu de valori bine definit, educația presupune bazele unor norme și comportamente, atitudini, prin exemple de viață, implicare din partea părinților, timp de calitate petrecut cu cei mici, cu cei mari, pentru că starea de siguranță, de bine le creează un confort emoțional care îi ajută pe parcurs să observe, să experimenteze, să învețe dintr-o simplă căzătură, că se poate ridica, să învețe din eșecuri și tristeți că viața este un dar, iar omul trebuie să se bucure de el. În condițiile unei atmosfere familiale echilibrate și prielnice dezvoltării copilului de la e vârsta preșcolară, familia este în primul rând cadrul existenței biofizice, al acestei dezvoltări. Un anumit regim igienico – sanitar necesar dezvoltării fizice sănătoase și armonioase înseamnă crearea și respectarea unui program al zilei care să respecte, la rândul său, orele de somn, de masa, activitățile casnice, cele atractive, jocurile și plimbările în natură.

Un judicios echilibru al acestora în raport cu disponibilitățile copilului preșcolar trebuie să evite suprasolicitarea fizică și mai ales nervoasă a organismului foarte fragil. În răgazul de timp petrecut în mijlocul familiei obiectivul principal trebuie să fie al păstrării sănătății fizice, al creșterii normale și mai ales al călirii organismului prin mijloace ce trebuie bine cunoscute celor ce asigură securitatea fizică a copilului.

Un bun dobândit și mult apreciat, câștigat de către copil în primul rând în familie este comportamentul moral ca rezultat al unui sistem de cerințe precise, categorice dublat de un permanent respect pentru copilul care trebuie să se simtă iubit și ocrotit. În accepțiunea cea mai largă a termenului, “copil bun” reprezintă în fapt suma trăsăturilor pozitive structurate în dinamica comportamentului : sânguință, cinste, inițiativă creatoare, sociabilitate, politețe, dispoziție de colaborare etc., după cum părinte bun înseamnă: răbdare, calm, înțelegere, un fond afectiv numit în termeni obișnuiți, dragoste față de copil.

Cultivarea la preșcolar a dragostei de bine, de adevăr trebuie să se desfășoare adaptat vârstei, ca de asemenea, trebuie avute în vedere și unele circumstanțe particulare, printre care cele mai de seamă sunt împrejurările concrete ale fiecărei măsuri sau acțiuni cu caracter educativ, considerarea educației ca un proces neîntrerupt, continuitatea fiindu-i asigurată prin influențele pe care le exercită coabitarea, deprinderile, obiceiurile și întreaga comportare al tuturor membrilor grupului familial.

Cultivarea dragostei de bine, de adevăr are nevoie, mai ales, de acțiune și nu de verbalism, de activitate și nu de dialog, de descoperirea virtuților de către copil și nu de oferire a lor de către părinți. Binele ajunge la copilul mic, de cele mai multe ori, sub formula “e bine să faci așa !” și – mai ales – “nu e bine ce faci !”. Dar, copilul se întreabă de fiecare dată “de ce nu este bine?” Curent, la această întrebare părinții răspund : “nu am timp să discut, așa am zis, așa faci, dacă nu faci așa ai s-o pățești !”.

Apropierea copilului de bine (cu semnificația de normă de comportare și nu de ordin ce trebuie ascultat) constituie calea spre înțelegerea binelui cu participare și cu satisfacțiile ce decurg. Interdicția de a nu se juca pe stradă sau pe trotuar cu mingea trebuie să fie înlocuită cu măsuri concrete evidente, creându-se un alt loc, sau oferindu-i prilejul unor jocuri mai captivante cu participarea directă chiar a părinților.

Pentru a putea descoperi “binele” care mai târziu va deveni “principialitate, cinste, spirit de a-ți

ajuta aproapele, criteriile de evaluare a comportării” este necesar ca în grupul familial să existe un cod de conduită bazat pe o egală respectare a normelor atât de către copii, cât și de către părinți. Respectiv, cerând copiilor să acționeze într-un anumit mod, părinții să constituie modelul și imboldul în acea direcție și nu factor derutant.

Mobilizarea progresivă a efortului pentru a săvârși fapte bune, de laudă, crearea sistematică a unor condiții favorabile dezvoltării întregului potențial spiritual reprezintă însăși logica pedagogică în munca cu preșcolarii. Participarea efectivă a părinților la necazurile copiilor, la evenimentele din viața acestora, le dau liniștea și siguranța.

Nu frica, nu teama trebuie să-l determine pe copil la acțiune; e bine să li se explice natura greșelilor săvârșite, gravitatea acestora și nu să se apeleze la măsuri unilaterale de natură să producă blocaje psihice și dezadaptare socială. În directă legătură cu această ultimă precizare menționăm că dragostea de adevăr nu poate fi cultivată de către părinții care instalează copiilor frica de pedeapsă. De asemenea, să se știe că drumul spre adevăr nu are trepte: este sau nu este adevăr, este ori nu este minciună gogonată.

Dragostea de frumos copilului se va întâlni peste ani, cu ordinea, cu curățenia, cu decența în înfățișarea fizică și cu demnitatea în comportare, au floarea în ghiveciul căruia toarnă zilnic apa, cu grija de a realiza numai lucruri de bună calitate, sub aspect fizic, dar și spiritual. Familia și căminul, conviețuirea și cadrul conviețuirii laolaltă a părinților cu copiii lor, reprezintă școala primilor ani ai copilului în care trebuie să primească bazele temeinice ale viitoarei sale conștiințe, ale tuturor trăsăturilor care-l vor defini ca om integru în epoca maturității sale.

Familia este grupul cel mai important dintre toate grupurile sociale deoarece ea influențează și modelează persoana umană. Unii merg chiar mai departe și susțin că acțiunea ei asupra persoanei e atât de mare, încât ea egalează acțiunea celorlalte grupuri sociale. Aceasta este cu deosebire cazul cercetărilor care vin dinspre psihanaliza, psihologia socială și sociologie susținând că familia este: adevăratul laborator de formare a persoanei.

Transformarea individului în persoană adică în “individ cu status social” este întâi de toate opera familiei. Sunt două cauze care explică această influență a familiei asupra persoanei: una este legată de faptul că acțiunea familiei se exercită mai devreme, iar a doua de acela că multă vreme familia e liantul prin care se canalizează oricare altă acțiune de socializare, fiind identică cu întreaga lume socială a copilului. Una dintre caracteristicile fundamentale ale curbelor de învățare este că toate urca foarte repede la început și apoi tot mai încet mai târziu, având deci o accelerare negativă. Aceasta înseamnă că eficacitatea acțiunii mediului e foarte mare în primii ani, mică mai târziu și foarte mică după 25-30 ani când totul devine rigid, intangibil, deci familiei îi revine astfel privilegiul de a-și exercita influența de la început.

Mediul familial este primul mediu educativ și socializator pe care îl cunoaște copilul și a cărui influență îi marchează esențial dezvoltarea ca individ. Legătura copilului cu familia este, din această cauză, extrem de puternică și – din multe puncte de vedere – de neînlocuit. Considerată în substanțialitatea efectelor pe care le produce, familia îndeplinește importante funcțiuni în procesul general al integrării copilului în mediul social, fapt ce se reflectă asupra dezvoltării sale:

- creează o dependență absolută a copilului de membrii microgrupului familial : din punct de vedere fizic, psihic, emoțional, material.
- familia oferă primele modele comportamentale, creează primele obișnuințe și deprinderi (nu întotdeauna bine conștientizate și nici întotdeauna pozitive în manifestare);
- familia creează un anumit tipar existențial, un stil comportamental care se imprimă asupra întregii evoluții a individului și care va genera, de asemenea, rezistență la schimbările ulterioare care se impun;
- influența educativă pe care o exercită familia este implicită, face parte integrantă din viață.

Educația copiilor se realizează atât prin intermediul procesului instructiv-educativ, cât și în cadrul activităților extrașcolare, un rol important fiind deținut de familie.

Bibliografie

1. Instrucție și educație, Ed. a III-a. Arad: Vasile Goldiș University Press. 33. Ionescu, M. (coord.)

- (2006). Schimbări paradigmactice în instrucție și educație.
- Introducere în pedagogie și teoria curriculumului. 1. Bontas, Ioan, *Tratat de pedagogie*, ed.All, București, 2012.
 - Verza Emil; Paun Emil,(1998), *Educația integrată a copiilor cu handicap*, As. RENINCO, UNICEF, București.

Utilizarea tutorialelor în activitatea didactică

Prof. Giuran Adriana

Liceul Tehnologic „Căpitan Nicolae Pleșoianu” Râmnicu Vâlcea

Noile tehnologii ale informației și comunicării oferă profesorilor posibilitatea realizării materialelor didactice pentru lecții, stimulând astfel utilizarea eficientă, de către elevi a internetului. Toate aceste instrumente îndeplinesc unul dintre următoarele roluri: resurse pentru activitățile din clasă, suport în activitatea didactică, ajutor în activitatea elevilor.

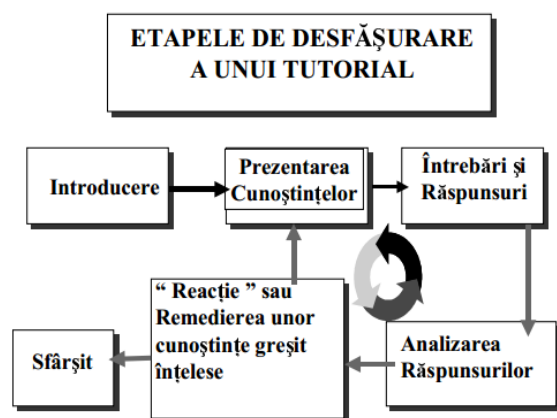
Cadrele didactice utilizează tehnologiile informației și comunicării pentru realizarea materialelor suport de lecții sau pentru organizarea mai eficientă a clasei și timpului. Exemplele includ tehnologiile ca suport pentru următoarele tipuri de sarcini:

- pregătirea și printarea materialelor didactice;
- înregistrarea progresului elevilor și analiza datelor;
- pregătirea și realizarea prezentărilor informative și formative;
- organizarea timpului;

Aceste resurse bazate pe noile tehnologii ale informației și comunicării sunt utile pentru elevi în realizarea rapidă, facilă și eficientă a sarcinilor de muncă individuale. Cele mai populare aplicații sunt centrate pe:

- redactarea temelor ;
- ajutor în realizarea proiectelor de cercetare;
- asistența pentru sarcinile de învățare / asimilare în diverse domenii;
- dezvoltarea produselor și prezentărilor

Tutorialele

Tutorialele sunt recomandate pentru prezentarea informațiilor factice, pentru învățarea unor reguli și principii, pentru învățarea unor strategii de rezolvare a unor probleme

Tutorialul începe cu o secțiune introductivă

care informează elevul asupra obiectivelor și natura lecției. Informația este apoi prezentată într-o

formă elaborată. Sunt adresate întrebări la care elevul trebuie să dea un răspuns.

Programul apreciază răspunsul elevului și oferă reacție care să întărească înțelegerea și să crească performanța acestuia.

Elementele constitutive ale unui tutorial sunt:

- Introducerea ;
- Asigurarea controlului elevului asupra desfășurării lecției;
- Motivarea elevului;
- Prezentarea informațiilor ;
- Întrebări și răspunsuri;
- Analizarea răspunsurilor;
- Îndrumări suplimentare în funcție de corectitudinea răspunsurilor;
- Remedierea cunoștințelor asimilate;
- Secvențierea / Segmentarea Lecției;
- Încheierea tutorialului

Un tutorial de calitate presupune parcurgerea următorilor pași:

Pasul I: Alegerea subiectului

Subiectul, în general, ar trebui să fie unul original, originalitatea fiind una din condițiile succesului unui tutorial video, mai ales dacă acesta este postat pe [YouTube](#) sau alte pagini.

Pasul II: Documentarea și organizarea prezentării.

Nu este indicat să ne prezentăm în fața auditoriului fără o documentare serioasă prealabilă mai ales că se poate ca în rândul auditorilor să existe un cunoscător al subiectului pe care dorim să-l tratăm. După cunoașterea în amănunțime a materialului pe care dorim să-l prezentăm, urmează etapa de întocmire a unui plan de prezentare.

Pasul III: Inregistrarea tutorialului

Acest pas este printre cele mai delicate. Trebuie să fim atenți la modul în care vorbim, să menținem un ton constant și fără pauze deoarece cu fiecare pauză pe care o facem pierdem din atenția celor ce ne ascultă.

Pasul IV: Codarea și postarea tutorialului

Codarea este recomandat să se facă în format **MP4** . E bine să punem un logo sau o imagine pe tutorialele noastre, pentru a nu fi copiate și puse pe alte canale de **YouTube**, sau pe alte site-uri.

Bibliografie

1. Implementarea mijloacelor moderne de predare în practica școlară, Dumitrescu Mihaela, Chiracu Georgeta, Liceul Teoretic "C. A. Rosetti", București
2. Instruire Asistată de Calculator, IAC - Proiectarea Instruirii utilizând Sisteme Informatice Multimedia, Adrian A. Adăscăliței, Conf. Univ. Dr. Ing

ISSN 2821-8663

9 772821 866004 >